

Η ΚΑΤ' ΑΙΓΥΠΤΟΝ
ΤΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤ' ΑΙΓΥΠΤΟΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

- α' Περὶ Ἰωάννου τοῦ ἐν Λυκῶ
 β' Περὶ ἀββᾶ Ὡρο
 γ' Περὶ Ἀμμωνος
 δ' Περὶ ἀββᾶ Βῆ
 5 ε' Περὶ Ὁξυρύγχου
 ζ' Περὶ Θεώνος
 ζ' Περὶ Ἡλία
 η' Περὶ Ἀπολλῶ
 θ' Περὶ Ἀμοῦν
 10 ι' Περὶ Κόπρη
 ια' Περὶ ἀββᾶ Σούρου
 ιβ' Περὶ ἀββᾶ Ἑλλῆ
 ιγ' Περὶ Ἀπελλῆ
 ιδ' Περὶ Παφνουτίου
 15 ιε' Περὶ Πιτυρίωνος
 ις' Περὶ Εὐλογίου
 ιζ' Περὶ Ἰσιδώρου
 ιη' Περὶ Σαραπίωνος
 ιθ' Περὶ Ἀπολλωνίου μάρτυρος

Tabulam habent **V^pBH**. De tabulae ordine in **H**, uide Prolegomena xxxvii ss. Lemma. τὰ om. **H**. — 1 *περὶ* + τοῦ ἀββᾶ **H** || ἐν Λυκῶ] *προφήτου* **H**. — 2 *περὶ* + τοῦ **H**. — 3 *infra* post 8 *transposuit* **H**. — 4 *περὶ* + τοῦ **H**. — 5 *περὶ* Ὁξυρύγχου om. **H**. — 6 *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Θεώνος (sic) **H**. — 7 *infra* post 20 *transposuit* **H**. — 8 *περὶ* + τοῦ ἀββᾶ **H** || Ἀπολλῶ **BH** || + *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Ἀμμωνος **H**. — 9 *περὶ* + τοῦ ἀββᾶ **H** || Ἀμοῦν **B**. — 10 *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Κόπρη *πρεσβυτέρου*, *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Πατερμουθίου **H**.

11 Σουρούς (sic) + *καὶ* Ἡσαίου *καὶ* Παύλου **H**. — 12 *περὶ* + τοῦ **H**. — 13 *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Ἀπέλλῆ (sic) *πρεσβυτέρου*, *περὶ* ἐτέρου ἀββᾶ Ἰωάννου **H**. — 14 *περὶ* + τοῦ ἀββᾶ **H**. — 15 *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Πιτυρίωνος (sic) **H**. — 16 *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Εὐλογίου *πρεσβυτέρου*, *περὶ* τῶν ἐν τῇ Νιτρία ἀββᾶτων **H**. — 17/18 *infra* post 20 *transposuit* **H**. — 19 *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Ἀπολλωνίου μάρτυρος *καὶ* διακόνου **H**.

- 20 κ' Περὶ Διοσκόρου
 κα' Περὶ Μακαρίου
 κβ' Περὶ Ἀμοῦν
 κγ' Περὶ Μακαρίου τοῦ πολιτικοῦ
 κδ' Περὶ Παύλου
 25 κε' Περὶ Πιαμμωνᾶ
 κς' Περὶ Ἰωάννου

20 *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Διοσκόρου *πρεσβυτέρου*, *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Ἡλία, *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Ἰσιδώρου, *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Σαραπίωνος (sic) *πρεσβυτέρου*, *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Ἀμμωνίου, *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Διδύμου, *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Εὐαγγελίου **H**.

21 *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Μακαρίου τοῦ μθητοῦ ἀββᾶ Ἀντωνίου **H**. — 22 *περὶ* ἐτέρου ἀββᾶ Ἀμοῦν τοῦ Νιτριώτου **H**. — 23 *περὶ* + τοῦ ἀββᾶ **H** || πολιτικοῦ] Σκιτιώτου **H**. — 24 *περὶ* τοῦ ἀββᾶ Παύλου τοῦ ἀπλοῦ **H**. — 25 *περὶ* + τοῦ ἀββᾶ **H** || Πιαμμωνᾶ *scripsi*: Πιαμμῶνα (sic) **H** Ἀμμωνᾶ **V^p** Ἀμμωνᾶ **B** || + *πρεσβυτέρου* **H**. — 26 *περὶ* + ἐτέρου ἀββᾶ **H**.

Η ΚΑΤ' ΑΙΓΥΠΤΟΝ ΤΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Prologus.

1. Εὐλογητὸς ὁ θεὸς ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς 1 Tim. 2, ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ὁ καὶ ἡμᾶς καθοδηγήσας ἐπὶ τὴν Αἴ- cf. Ps. 93, γνυπτον καὶ δείξας ἡμῖν μεγάλα καὶ θαυμαστά καὶ μνήμης καὶ γραφῆς ἄξια, ὁ δὸς ὑπόθεσιν ἡμῖν σωτηρίας καὶ γνώσιν τοῖς 5 ἐθέλουσι σωθῆναι, ὑπόδειγμα ζωῆς ἀγαθῆς καὶ ὑφήγησιν ἱκανήν, διεγείραι ψυχὴν πρὸς εὐσέβειαν δυναμένην, καὶ ἐναρέτου πολι-

Prologum habent **V^pBP¹C¹A** (= x), **H**, **P²** (usque ad 21 et inde a 76).

Lemma. ἡ κατ' Αἴγυπτον τῶν μοναχῶν ἱστορία **V^pBHP²**: Ἱερωνύμου ἡ κατ' Αἴγ. τ. μ. ἱστορία κύριε ἐλόγησον **C¹A** ἕτερα ἱστορία εἰς τοὺς βίους τῶν ἁγίων πατέρων τῶν αἰγυπτίων συγγραφείσα παρὰ Ἱερωνύμου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ ἀπὸ Δαλματίας **P¹**. — 4 γνώσιν] πᾶσι **P²**. — 6 δυναμένην *secluserit* Schwartz. *ικανὴν* (5) *autem* *sensum* « *potentem, abundantem* » obtinet, cf. ζ' 10, η' 74 etc. || ἐνάρετον **P¹**.

τείας καλὸν ὑπόμνημα. 2. κἀγὼ μὲν ἀνάξιος ὢν τῆς τοιαύτης
 ὑφηγήσεως κατάρξασθαι διὰ τὸ μὴ ἰκανὸν εἶναι τοὺς μικροὺς
 τῶν μεγάλων ἐγράπτεσθαι ὑποθέσεων, μὴ ἐπαξίως δυναμένων τὰ
 10 ἀληθῆ εἰσεπεῖν, καὶ μάλιστα γραφῆ παραδοῦναι τὸ πρᾶγμα καὶ
 μετρίῳ λόγῳ τὰ δύσφραστα φράζειν κατατολμῶντας, ὅπερ καὶ
 τολμηρότερον ἄγαν καὶ ἐπικίνδυνον εὐτελεστέροις οὖσιν ἡμῖν,
 πρῶτως ἐπὶ τὴν ὑψηλοτάτην ταύτην ὑπόθεσιν διὰ γραμμάτων
 15 τῆς ἐν τῷ ἀγίῳ ὄρει τῶν ἐλαιῶν πολιτευομένης γράψαι αὐτοῖς
 τὰς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ μοναχῶν πολιτείας ὡς ἐθεασάμην, τὴν πολ-
 λὴν ἀγάπην αὐτῶν καὶ πολλὴν ἄσκησιν, ταῖς αὐτῶν εὐχαῖς κα-
 ταπιστεύσας ἐτόλμησα πρὸς τὴν διήγησιν ταύτην τραπήναι, ἵνα
 κἀμοί τι κέρδος γένηται τῆς αὐτῶν ὠφελείας, μιμησάμενον αὐτῶν
 20 τὴν πολιτείαν καὶ τὴν παντελῆ τοῦ κόσμου ἀναχώρησιν καὶ ἡσυ-
 χίαν διὰ τῆς ἵσχυροῦς τῶν ἀρετῶν, ἧς μέχρι τέλους κατέχουσιν.
 3. Εἶδον γὰρ ἀληθῶς τὸν τοῦ θεοῦ θησαυρὸν <ἐν ἀνθρωπίνους
 κεκρυμμένον σκεύεσι· ὃν οὐκ ἐβουλόμην κρύπτειν καλύψας> τὴν
 τῶν πολλῶν ὠφέλειαν, ἀλλ' εἰς κοινὸν τὸ κέρδος ἤγαγον ἡγησά-
 25 μενος ἔσεσθαι μοι καλὴν ταύτην ἐμπορίαν, τὸ μεταδοῦναι τοῖς
 ἀδελφοῖς τῆς ὠφελείας, ἵνα εὕξωνται ὑπὲρ τῆς ἐμῆς σωτηρίας.

7 ὑπόμνημα] ὑπόδειγμα P¹C¹AH || μὲν : γὰρ H μὲν om. P². — 8 κατάρ-
 ξασθαι ὑφηγήσεως P² || μὴ ἰκανὸν] ἀνικανὸν P². — 9 ἐπαξίως om. P¹ || δυνα-
 μένους P².

11 κατατολμῶντας H. — 12 τολμηρότερον] τὸν μικρότερον A τολμηρόν P¹
 || ἀτελεστέροις P² || ἡμῖν + καταφαίνεσθαι P². — 13 πρῶτως P²H ex πρῶ-
 τως (o s. l.) A || ταύτην post ὑπόθεσιν tr. H, om. P¹. — 14 παρικληθεῖς
 συντυχῶς] παρὰ σοῦ γενομένης παρικλήσεως P² || ὑπὸ τῆς... ἐθεασάμην (16)
 ἐπὶ τοῦ ἐδλαβοῦς Λαύσω πραιποσίτω (1) τὰς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ μοναχῶν
 πολιτείας ἱστορήσασθαι P². — 15 τῶν ἐλαιῶν post πολιτευομένης tr. V². —
 16 τὴν + τε P². — 17 αὐτῶν¹ + καὶ ἵσχυροῦς P² || πολλὴν om. P² || ταῖς
 εὐχαῖς αὐτῶν P². — 18 προτραπήναι H ἔλθειν P². — 19 κέρδος τι H || γένη-
 ται post ὠφελείας tr. P² || αὐτῶν¹ P²; αὐτῆς xH || μιμησάμενον (cf. i' 109
 s., 202) μιμησάμενον H ἐκ τῶν μιμησάμενον C¹ (τῶν-των ex τοῖς-νοῖς) A
 μιμησάμεν (sic, membrana hic damnata passa est) P². — 20 ἡσυχίαν +
 ἡν P².

21 ἧς P²H : om. cet. — 22 § 3-12 om. P² qui hic capitulum *Hist. Laus.*
de Ioanne inserit. — 22-23 suppleuit Preuschen ex uersione lat. in *humanis*
absconditum uasculis, quemque thesaurum repletum nolui tamquam inuidus occul-
tare || κεκρυμμένον σκεύεσι Wyss : σκεύεσι κεκρυμμένον Preuschen. — 25 caue
 ne ταύτην <τὴν> scribas. ταύτην enim pro τοῦτο per attractionem. — 26 ἐμῆς]
 ἡμῶν H.

4. Πρῶτον μὲν ποιήσομαι τὴν γραφὴν ταύτην ἐκ τῆς τοῦ σω-
 τῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παρουσίας, καὶ ὅτι κατὰ τὴν αὐτοῦ
 διδασκαλίαν οἱ ἐν Αἰγύπτῳ μοναχοὶ ἄγουσι τὴν ἑαυτῶν πολι-
 30 τεῖαν. 5. εἶδον γὰρ ἐκεῖ πολλοὺς πατέρας ἀγγελικὸν βίον βιοῦν-
 τας κατὰ μίμησιν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ ἐρχομένους, καὶ νέους
 τινὰς ἄλλους προφήτας, κατὰ τὴν πολιτείαν ἐνθεον αὐτῶν καὶ
 θανμαστὴν καὶ ἐνάρετον ἔχοντας ἐνέργειαν θεοειδῆ, ὡς ἀληθῶς
 θεοῦ θεράποντας οὐδὲν γήϊνον φρονούοντας οὐδέ τι τῶν προσκαί-
 35 ρων τούτων λογιζομένους, ἀλλ' ὄντως οὕτως ἐπὶ γῆς ζῶντες ἐν
 οὐρανοῖς πολιτεύονται. 6. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν οὐδ' ὅτι κόσμος
 ἔστιν ἕτερος ἐπὶ γῆς ἐπίστανται, οὐδ' ὅτι κακία ἐν πόλεσιν ἐμ-
 πολιτεύεται, ἀλλ' ὄντως εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσι τὸν νόμον λέ- Ps. 118, 165
 γει κύριος παντοκράτωρ. πολλοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ ξενίζονται
 40 τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἀκούοντες λήθην παντελῶς τῶν γήϊνων φρον-
 τίδων ἔχοντες. 7. ἔστι γὰρ αὐτοῦς ἰδεῖν ἐν ταῖς ἐρήμοις σπορά-
 δην, οἷά τε υἱοὺς γηγισίους τὸν ἑαυτῶν πατέρα τὸν Χριστὸν περι-
 μένοντας, ἢ στρατιάν τινα τὸν ἑαυτῶν βασιλέα, ἢ οἰκετίαν σεμ-
 νὴν τὸν ἑαυτῶν δεσπότην καὶ ἐλευθερωτὴν ἀναμένοντας. οὐ γρον-
 45 τὶς ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς, οὐκ ἐσθῆτος, οὐ βρωμάτων μέριμνα,
 ἀλλὰ προσδοκία μόνη ἐν ὕμνοις τῆς τοῦ Χριστοῦ παρουσίας.
 8. τοιγαροῦν ὅταν τις αὐτῶν ἐν ταῖς ἀναγκαῖαις χρεῖαις ἐλλεί-
 πηται, οὐ πόλιν ἐπιζητεῖ, οὐ κώμην, οὐκ ἀδελφόν, οὐ φίλον, οὐ
 συγγενῆ, οὐ γονεῖς, οὐ τέκνα, οὐκ οἰκετίαν, ἢ ἐκεῖθεν τὰς χρεῖας
 50 πορίσεται, ἀλλ' ἢ βούλησιν ἤρκεσε μόνη, πρὸς ἰκεσίαν τὰς χρεῖ-
 ρους ἐκτείνασα καὶ λόγους εὐχαριστίας θεῷ ἐκ χειλέων προφέ-
 ρουσα, ταῦτα ἐξ ἀμυγᾶνων αὐτῷ πάντα παραστήσαι. 9. καὶ τί
 δεῖ πολλὰ λέγειν περὶ τῆς εἰς τὸν Χριστὸν αὐτῶν πίστεως δυ-

27 ἐκ τῆς... παρουσίας C¹ (ἐκ s. l. m. 1*) A : τῆ... παρουσίᾳ cet. — 28 ἡμῶν
 om. P¹ || κατὰ τὴν αὐτοῦ C¹A : καὶ τὴν αὐτοῦ B κατ' αὐτοῦ V²P²H — 30 βιοῦν-
 τας + καὶ P¹.

32 τινὰς post ἄλλους tr. H || τινὰς + καὶ P¹ || πολιτείας] προφητείας P¹ ||
 αὐτῶν Schwartz : αὐτῆν codd. — 33 post ἐνάρετον iterat ἐνθεον P¹. — 34 οὐδὲν
 γ. φρονούοντας om. C¹A || οὐδέ τι] οὐδὲν A οὐδὲν τι H. — 36 οὐρανῷ H. — 37 ἐπὶ
 + τῆς H. — 38 τὸν νόμον] τὸ ὄνομά σου (= cod. Alexandrinus) H. sic et uer-
 sio lat. nomen tuum domine || νόμον + μου C¹A. — 40 τῷ om. A.

42 υἱοῦς + ἰδεῖν B. — 44 ἑαυτῶν... ἀναμένοντας] ἐαυτῆς... ἀναμένοντας
 C¹A. — 45 ὑπάρχει] οἰκεῖ H || οὐκ om. C¹A || μέριμνα B. — 47 ἐλλείπεται V².
 — 48/49 οὐ συγγενῆ om. P¹. — 50 ἤρκεσε BC¹A (η ex ε corr.) || ἰκεσίας V²PH.

51 ἐκτείνουσα H || τῷ θεῷ H || προσφέρουσα C¹AH || προφέρουσα + καὶ P¹.
 — 52 αὐτῷ] αὐτοῖς C¹ (οἷς s. ras.) A || παραστήσεται P¹. — 53 δεῖν B || τὸν
 om. P¹ || πίστεως + τῆς C¹A.

ναμένης και ὄρη μεθιστᾶν; πολλοὶ γὰρ αὐτῶν και ποταμῶν ῥεού-
 55 ματα ἔστησαν και τὸν Νεῖλον ἐπέζευσαν και θῆρας ἀπέκτειναν
 και ἰάσεις και θαύματα και δυνάμεις, ὅσας οἱ ἅγιοι ἐποιοῦν προ-
 φηται και ἀπόστολοι, ἐπετέλεσαν. και ὡσαύτως δι' αὐτῶν θαυ-
 ματοργεῖ ὁ σωτήρ, και πᾶσιν εὐδελόν ἐστι τοῖς ἐκεῖ ὡς δι' αὐ-
 τῶν ἔστηκεν ὁ κόσμος και δι' αὐτοὺς παρὰ θεῶ ἔστηκεν και τε-
 60 τίμηται ἢ ἀνθρωπίνῃ ζωῇ.

10. Εἶδον δὲ και ἕτερον πλῆθος ἀπειρον μοναχῶν και μὴ δυ-
 νάμενον ἀριθμῶ ὑποβάλλεσθαι, πᾶσαν ἡλικίαν ἔχον ἐν ταῖς ἐρή-
 μοις και ἐν ταῖς χώραις, ὅσον οὐ δύναται βασιλεὺς γήνιος ἐαυτῶ
 στρατεύμα συναθροῖσαι. οὐ γὰρ ἐστι κόμη οὔτε πόλις ἐν Αἰγύπ-
 65 τῶ τε και Θηβαίδι ἢ οὐχὶ τοῖς μοναστηρίοις καθάπερ τείχεσι
 περιβέβληται· και ταῖς αὐτῶν εὐχαῖς οἱ λαοὶ ὡσπερ ἐπὶ τῷ θεῶ
 ἐπερείδονται. 11. και οἱ μὲν ἐν τοῖς σπηλαίοις τοῖς ἐν ἐρήμοις,
 οἱ δὲ ἐν τοῖς ἀπωτάτοις, πάντες πανταχοῦ φιλονικώτατον ἀλ-
 λήλων τὴν ἐαυτῶν ἀσκησιν θαυμαστὴν ἐπιδεικνυνται, οἱ μὲν πόρ-
 70 ρωθεν σπουδάζοντες μὴ τις ἕτερος ἐν τοῖς κατορθώμασιν αὐτοὺς
 ὑπερβάλοι, οἱ δὲ ἔγγυθεν μὴ τῆς κακίας αὐτοῖς πανταχόθεν ὀχ-
 λούσης ἦττον τῶν πορρωτάτῶ εὐδοκίμησασιν.

12. Ὄθεν πολλὴν ὠφέλειαν ἐξ αὐτῶν πορισάμενος ἐπὶ τὴν ἐξ-
 ἡγησιν ταύτην ἐχώρησα, πρὸς ζῆλον μὲν και ὑπόμνησιν τῶν τε-
 75 λείων, πρὸς οἰκοδομὴν δὲ και ὠφέλειαν τῶν ἀρχομένων ἀσκεῖν.

13. Πρώτην οὖν θεοῦ θέλοντος ἀρχὴν ποιήσω τῆς διηγῆσεως

54 μεθιστᾶν H (cf. παριστᾶν β' 35): μεθιστᾶν!!! V^p, μεθιστᾶναι BC¹A
 μεθιστάνειν P¹. — 55 και τὸν Νεῖλον ἐπέζευσαν om. H. — 56 θαύματα
 + ἐποίησαν II || ἅγιοι] ἄγγελοι V^pP¹ || ἐποίησαν A || ἐποιοῦν + και P¹.
 — 57 ἐτέλεσαν P¹ om. C¹A || ὡσαύτως και P¹. — 59 ἔστηκεν] ἐστι P¹ ||
 ἔστηκεν και om. H qui τετίμηται post ζωῇ transposit.

64 habet P¹ στρατεύμασυναθροῖσαι sine uerborum disunctione, non στρα-
 τεύμασιν ἀθροῖσαι ut dicit Preuschen || πόλις οὔτε κόμη H. — 66 εὐχαῖς
 αὐτῶν H. — 67 τοῖς ἐν ἐρήμοις C¹A: ἐν ἐρήμοις V^pB^p1 ἐρήμοις τε H. ἐν ἐρή-
 μοις ut glossema secl. Preuschen. an ἐν <ταῖς πλῆσιον> ἐρήμοις, collato
 α' 197? — 68 φιλονικώτερον H.

71 ὑπερβάλοι P¹: ὑπερβάλλοι V^pBC¹H ὑπερβά (in fine lineae) βάλλει (sic) A
 — 72 πορρωτάτων P¹H || εὐδοκίμησουσιν H. — 74 ἐκχωρησαι H. — 75 πρὸς
 om. P¹ || ὠφέλειαν] ἀσφάλειαν H. — 76 hic inc. y (LP¹) et P² qui πρώτην...
 πᾶσιν (80) habent ut praeludium capituli primi sub titulo in y Βίος (+ τοῦ P²)
 ἄββᾶ Ἰωάννου τοῦ Θηβαίου τοῦ ἐν Λυκῶ. de titulo in P² uide Proleg. xcvi.
 hinc iterum P² || οὖν om. P² || ποιήσομαι yHP¹ ποιησώμεθα P² (cf. autem
 Hatzidakis 197 s., Krumbacher Sitz. d. bay. Ak., Philos.-philol. Kl., 1892,
 298) || τῆς om. yHP²P² || ὑψηγήσεως yHP¹ γραφῆς ταύτης P¹ qui τὴν... πᾶ-
 σιν (80) omisit.

τὴν τῶν ἁγίων και μεγάλων πατέρων πολιτείαν διηγούμενος,
 80 ὅτι και νῦν ὁ σωτήρ τὰ ἑαυτοῦ δι' αὐτῶν ἐνεργεῖ, ἀπερ διὰ τῶν
 προφητῶν και ἀποστόλων ἐνήργησεν. ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος και νῦν
 80 και πάντοτε ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Hebr. 1
1 Cor.

α'. Περὶ Ἰωάννου τοῦ ἐν Λυκῶ.

1. Ἐθεασάμην οὖν ἐν τοῖς ὄρεσις Λυκῶ τῆς Θηβαίδος τὸν
 μέγαν και μακάριον Ἰωάννην, ἄνδρα ἅγιον ἀληθῶς και ἐνάρετον,
 85 ὃς ἐκ τῶν ἔργων εὐδελος γέγονεν πᾶσι προφητείας χάρισμα κε-
 κτημένος, και πάντα τὰ ἐκ θεοῦ ἐρχόμενα τῷ κόσμῳ τῷ εὔσε-
 5 βεστάτῳ βασιλεῖ προμηνῶν Θεοδοσίῳ, και τὰ ἐκβησόμενα πά-
 λιν ἐσήμαιεν, τὴν τε τῶν τυράννων αὐτῷ ἐπανάστασιν και τὴν
 ταχειαν πάλιν αὐτῶν ἀναλρεσιν και τὸν τῶν ἐπεισευέντων αὐτῷ
 ἔθνῶν ἀφανισμόν.

2. Ὡς και τινος στρατηλάτου πρὸς αὐτὸν ἀπελθόντος πυθέσθαι
 10 παρ' αὐτοῦ εἰ περιγένηται τῶν Αἰθιοπῶν τῶν κατὰ τὴν Συήνην
 — ἣτις ἐστὶν ἀρχὴ τῆς Θηβαίδος — τότε συνεισευέντων και
 τὴν περὶ χωρον αὐτῆς ἐρημωσάντων, εἰπόντος πρὸς αὐτὸν τοῦ

77 τῆς... πολιτείας x (πολιτείας om. P¹) || ἐκδιηγούμενος yHP². — 78 ὅτι
 ὡς δι τῆς yH || ὁ σωτήρ τὰ ἑαυτοῦ x: τὰ αὐτὰ (ταῦτα P²) ὁ σωτήρ yHP². —
 79 προφητῶν και om. HP² || κύριος και νῦν] κύριός ἐστιν ὁ και νῦν C¹A κύ-
 ριός ἐστιν και τότε και νῦν y κύριός ἐστιν ὁ και τότε και νῦν H. — 80 και
 πάντοτε x: και εἰς ἔπειτα y και ἔπειτα HP² || ὁ ἐνεργῶν P².

Cap. I habent V^pBMP¹C¹A (= x), LP³ (= y), HC²P²P⁵, P⁶P⁷ (= p), et inde
 a l. 80 V¹V²P³ (= v).

Lemma. hic incliunt MC²P⁵ || περὶ Ἰωάννου τοῦ ἐν Λυκῶ xP⁵: Βίος τῶν
 ἐν Αἰγύπτῳ μοναχῶν. περὶ Ἰωάννου C² περὶ τοῦ ἄββᾶ Ἰωάννου τοῦ προφή-
 του H. titulum om. y (cf. supra Prologus 76) p. de P² uid. Proleg. xcvi.

1 ἔθεασάμεθα C²P⁶p || οὖν om. P⁵ || οὖν + ἐγὼ P³ || ὄρεσις + τῆς y || Λύ-
 κων P²p. — 2 μακάριον + τοῦτον p || ὡς ἀληθῶς P⁵ ἀληθινόν P². — 3 ὃς + και
 H || ἐκδελος AyHP²p δῆλος C² || ἐν ἅπασιν p || χαρίσματα HC² χαρίσματος p.
 — 4 και + γὰρ yH qui post κεκτημένος puncto distinguunt || τοῦ θεοῦ C²p.
 — 5 προμηνῶν post Θεοδοσίῳ tr. P¹P² || προεμήνησεν LH προεμήνηεν P³
 μηνίων P⁵. — 6 ἐσήμαιεν x: προανήγγελλεν L προαπήγγελλεν P³ προαπήγ-
 γειλεν H ἀπαγγέλλων C²P³ ἀπήγγελλεν P⁵p. — 7 ταχειαν C² || αὐτῶν πάλιν
 yHC²P²p || τὸν om. By || ἐπισευέντων (ἐπιου-Η) Hp ἐπεισευέντων C¹A ἐπισεύ-
 των (sic) y ἐπελθόντων C² || αὐτῷ om. xH. — 8 ἀφανισμόν ἔθνῶν C² — 9 ὡς
 και τινος στρατηλάτου] και στρατηλάτου δὲ τινος yH || ἐλθόντος By. —
 10 παρ' αὐτοῦ om. yHP⁵ || περιγενήσεται yHp.

12 τὴν om. P²H || αὐτῆς] αὐτῶν p || ἐρημωσάντων] ἀφανισάντων C²P³ ||
 εἰπόντος] φῆσαντος yH || πρὸς om. L.

Ἰωάννου ὅτι « Ἀνελθὼν αὐτοὺς καταλήψῃ καὶ χειρώσῃ καὶ ὑποτάξῃς καὶ παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν εὐδοκιμήσεις » ὅπερ καὶ γέγονεν, οὕτω συμβάντος τοῦ πράγματος. καὶ ὅτι « Οἰκείω θανάτῳ ὁ χριστιανικώτατος βασιλεὺς Θεοδόσιος τελευτήσει ».

3. Εἶχεν δὲ καὶ τινα ὁ ἀνὴρ ὑπερβολὴν προφητείας, ἐξ ὧν καὶ παρὰ τῶν παραγενομένων αὐτῷ πατέρων ἀκηκόαμεν, ὧν ὁ βίος δόκιμος παρὰ τοῖς ἐκεῖ πᾶσι πεφήμισται, καὶ ὅτι οὐδὲν κεχαρισμένον, ἀλλὰ ἑλαττόν τι περὶ τοῦ ἀνδρὸς ὑφηγήσαντο.

4. Τριβούνον γάρ τινος ἀπελθόντος πρὸς αὐτὸν καὶ ἰκετεῦντος συγχωρεῖν ἔλθειν πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν αὐτοῦ γαμετὴν πολλὰ ποθοῦσαν αὐτὸν θεάσασθαι ἐπὶ τὴν Συήνην μέλλουσαν ἀνίεναι, ἵνα δὴ πρότερον περὶ αὐτῆς ὑπερεύξῃται καὶ εὐλογήσας αὐτὴν ἀπολύσῃ, ὁ δὲ μὴ ἑωρακῶς γυναῖκα τεσσαρακοστὸν ἤδη ἔτος ἔχων ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐνενηκονταέτης πον ὑπάρχων καὶ μήτε αὐτὸς ἐξελθὼν που μήτε γυναῖκα αὐτῷ ὀφθῆναι συγχωρῶν, παρητεῖτο θεάσασθαι τὴν ἐλευθέραν. 5. ἀλλ' οὐδὲ ἀνὴρ τις πώποτε εἰσηλθεν πρὸς αὐτὸν ἠλόγει γὰρ μόνον διὰ θυρίδος καὶ ἡσπάζετο τοὺς προσιόντας ἐκάστῳ ὑπὲρ τῆς οἰκείας σποδῆς διαλεγόμενος. 6. ὡς οὖν ἐπέμενεν δεόμενος ὁ τριβούνος, εἰ κελεύοι

13 Ἰωάννου] πατρὸς yH || ὅτι om. C³ || ἀνελθὼν P¹ || αὐτὸς yH || καταλήψῃ αὐτοὺς C². — 14 παρὰ τ. βασιλεῦσιν post εὐδοκιμήσεις tr. C²p || εὐδοκιμος ἔστι (γενήσῃ L) y εὐδοκιμήσῃ H || ὅπερ καὶ γέγονεν] ὅπερ γέγονεν p γέγονέν τε y H. — 15 συμβάντος τοῦ πράγματος] συμβάντος αὐτῷ P⁵ καὶ τὰ συμβάντα τὴν πρόρρησιν ἐβεβαίωσεν yH || καὶ ὅτι (cf. infra 19.174.188)] ἔλεγεν (προέφη P⁶) δὲ ὅτι καὶ yHP⁶. — 16 χριστιανικώτατος] φιλόχριστος C² || Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς yH || τελευτήσει Θεοδόσιος P². — 17 δέ] οὖν P⁵ || καὶ τινα y : τινα καὶ Hp τι καὶ C²P² τινα x om. P⁶ || ὑπερβολὴν (ὑπερβολὸν C²) ὁ ἀνὴρ yHC²p || ἐξ... ὑφηγήσαντο (20)] καὶ χάρισμα ἰαμάτων δυμιλές P⁶ || ἐξ ὧν] ὡς yH. — 17/18 καὶ παρὰ x : παρὰ C²P²p ἐκ yH. — 18 παραγενομένων x : παραμενόντων yC²P²p παραμεινάντων H || αὐτῷ] πρὸς αὐτὸν C¹A αὐτῶν V⁶BMP¹ || πατέρων (πρῶν LP⁷) ἀκηκόαμεν yHC²P²p : προακηκόαμεν x || ὁ om. V⁶BP¹. — 19 εὐδοκίμος M || ἐκείσε P² || πᾶσι om. P² || ἐπεφίμιστο C² || καὶ om. C² || κεχαρισμένον + τι C². — 20 ἑλαττόν τι] ἦττον C² || ἀφηγήσαντο p || ὑφηγήσαντο + ἑάδιον ἐντεῦθεν μαθεῖν yH.

21 Τριβούνον... διήλεγχεν (70) om. P⁵ || καί... πρὸς αὐτὸν (22) per homoeoteleuton om. P² || ἰκετεύσαντος C¹A. — 22 καὶ om. y. — 23 ποθοῦσαν + καὶ θέλουσαν yH || ἀπιέναι I.p. — 24 περὶ (cf. 45)] ὑπὲρ P¹P²p || εὐξῆται yH || εὐλογήσας + οὕτως C². — 25 ὁ δέ] ἄτε yH || τεσσαράκοντα p || ἔτη p. — 26 ἐνενηκονταέτης P² (cf. Blass-Debrunner 11, 2) || μήτε] μὴ p. — 27 που] ποτε yH om. P² || ὀφθῆναι αὐτῷ MyHC²p. — 28/29 εἰσηλθεν πώποτε Hp εἰσηλθέν ποτε y. — 29 τῆς θυρίδος A. — 30 οἰκείας] ἰδίας MP²yHC².

31 δεόμενος om. P² || εἰ] ὡς εἰ C² || κελεύοι xP² : κελεύει L κελεύει cet.

ἤξειν αὐτοῦ τὴν ἐλευθέραν — ἦν γὰρ ὡς ἀπὸ διαστήματος πέντε σημείων τῆς πόλεως ὁ ἀνὴρ ἐν τῷ ὄρει διάγων —, ὁ δ' οὐκ ἐπένευσεν, ἀλλὰ ἀδύνατον αὐτὸ λέγων εἶναι κατηφῆ τὸν ἄνδρα ἀπεμπεν. ἢ δὲ ἐλευθέρῃ οὐκ ἐπαύετο ἡμέριον διοχλοῦσα καὶ ἐνωμότως λέγουσα μηδαμῷ ἀπιέναι εἰ μὴ τὸν προφήτην θεάσοιτο. 7. ἀπηγγέλη δὲ τῷ μακαρίῳ Ἰωάννῃ παρὰ τοῦ ἀνδρὸς τῆς γυναικὸς ὁ ὄρκος. κατανοήσας δὲ αὐτῆς τὴν πίστιν ἔφη πρὸς τὸν τριβούνον : « Ὁφθῆσομαι αὐτῇ τῇ νυκτὶ ταύτῃ κατ' ὄναρ, καὶ μὴ προστιθέτω ἔτι ἰδεῖν ἐν σαρκὶ τὸ πρόσωπόν μου ». ἀπήγγειλεν δὲ τῇ γυναικὶ τοὺς λόγους τοῦ πατρὸς ὁ ἀνὴρ. 8. καὶ δὴ καθ' ὕπνον ὄρα ἢ γυνὴ τὸν προφήτην ἐρχόμενον πρὸς αὐτήν. πρὸς ἦν φησιν : « Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γυναῖ; τί τῶν ἐμῶν ὄψεων ἐπεθύμησας ; μὴ γὰρ προφήτης εἰμι ἐγὼ ἢ δικαίου τάξιν ἐπέχω ; ἄνθρωπος εἰμι ἁμαρτωλὸς καὶ ὁμοιοπαθὴς ὑμῖν. ὁμῶς ἠδξάμην περὶ σοῦ καὶ τοῦ οἴκου τοῦ ἀνδρὸς σου, ἵνα κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γένηται ὑμῖν πορευέσθε οὖν ἐν εἰρήνῃ ». καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπηλλάγη. 9. ἐξυπνος δὲ ἡ γυνὴ γεναμένη ἀπήγγειλεν τῷ ἀνδρὶ τὰ τοῦ προφήτου ῥήματα, καὶ τὸ σχῆμα δὲ διηγείτο καὶ εὐχαριστηρίους φωνὰς αὐτῷ διὰ τοῦ ἀνδρὸς προσέπεμπεν. ἰδὼν δὲ αὐτὸν πάλιν ὁ μακάριος Ἰωάννης προλαβὼν εἶπεν αὐτῷ : « Ἴδου τὴν ἀξίωσίν

32 ἤξειν (εἰξ-P¹) ἀξείν L || αὐτοῦ] αὐτῷ p || ὡς om. p. — 33 ἀνὴρ + εἰς τὴν ἔρημον yHC²p || ὁ δ' ὡς δὲ C¹A om. yH || ἐπένευσεν HP². — 34 ἀλλὰ om. P² || αὐτὸ λέγων εἶναι x : εἶναι τοῦτο λέγων P² εἶναι λέγων cet. || ἀπέπεμψεν LP². — 35 οὐκ ἐπαύετο ἡμέριον (ἡμεροῦσιον H)] ἡμέρας καὶ νυκτός οὐκ ἐπαύετο τῷ ἀνδρὶ C²p || ἐνοχλοῦσα p. — 36 μηδαμῇ p || θεάσαιτο C². — 37 ἀπηγγέλη δέ] ὡς δὲ ἀπηγγέλη yH || ἀπηγγέλλῃ P² ἀπηγγέλλει p || ὁ τῆς γυναικὸς yHP²p. — 38 καὶ κατανοήσας P² || δὲ om. yHP² || αὐτῆς] τῆς γυναικὸς C¹A. αὐτῆς post πίστιν tr. yHC²P²p || τὸν τριβούνον] τὸν ἠγούμενον H αὐτὸν C²p. — 39 ταύτῃ τῇ νυκτὶ ML. — 40 προσθῆμι L προσθεῖ P² προσθεῖ H || ἔτι post ἰδεῖν tr. yP², post σαρκὶ tr. H, om. C² || ἐν σαρκὶ post μου tr. C¹Ay.

41 τῇ γυναικὶ post πατρὸς tr. y || καὶ δὴ] καίτοι p. — 42 πρὸς ἦν] καὶ P¹. — 43 μοι y || σοί] σύ V⁶BC¹AyH || τῶν ἐμῶν ὄψεων] τῶν ὄψεων V⁶C¹A τῶν ὄψεων μου B τῶν ὄψεων τῶν ἐμῶν P¹. — 44 ἐπέχω] ἔχω P². — 45 περὶ (cf. 24)] ὑπὲρ yC²p ὑπὲρ τε H || σοῦ] ἐμῶν C¹A. — 46 καί... σου per homoeoteleuton om. xP² || γεννηθῆ yC² γεννηθῆτω H. — 47 ἀπηλλάγη] ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς P¹. — 48 γεναμένη (cf. η' 287, ε' 125, ιγ' 31, ιδ' 90) LH : γενομένη cet. || τοῦ προφήτου] τὰ p. — 49 δέ] μὲν C² om. P¹yH. — 50 αὐτῷ φωνὰς P¹yHp || προσέπεμπεν M : προέπεμπεν V⁶ διεπέμπετο p προσεπέμπετο cet. || αὐτὸν] τὸν τριβούνον P¹ || πάλιν om. MyHP²P².

51 εἶπεν] ἔφη P² || ἀξίωσιν] αἰτησιν C¹A.

Subs. 34. — 10.

σου ἐπλήρωσα. ἰδὼν γὰρ αὐτὴν ἐπληροφόρησα τοῦ μηκέτι ἐθέλειν ὄραν με, ἀλλὰ πορεύεσθαι ἐν εἰρήνῃ ».

10. Ἄλλον δὲ πραιποσίτου γυνὴ ἀπόντος ἐκνοφῶρει, καὶ δὴ γενήσασα κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τῷ πατρὶ Ἰωάννῃ συντετόχηκεν ἔμελλεν κινδυνεύειν λιποψυχήσασα. ὁ δὲ ἅγιος εὐαγγελίζεται αὐτῷ λέγων · « Εἰ ἦδεῖς τὴν δωρεάν τοῦ θεοῦ καὶ ὅτι υἱὸς σοι σήμερον γεγέννηται, ἐδόξασας ἂν τὸν θεόν. ἀλλ' ἡ μήτηρ αὐτοῦ μικροῦ δεῖν ἐκινδύνευσεν. ἀπελθὼν ὁδὴν εὐρήσεις τὸν παῖδα ἐπτά ἡμέρας ἔχοντα καὶ ἐπιθήσεις αὐτῷ τὸ τοῦ Ἰωάννου ὄνομα. καὶ κατ' ἐπιστήμην αὐτὸν ἀναθρέψας εἰς ἑβδομον ἔτος ἐλθόντα πρὸς τοὺς μοναχοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀπόστειλον ».

11. Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τοὺς ἔξωθεν ἐρχομένους ἐπεδείκνυεν θαυμάσια. τοῖς δὲ αὐτοῦ πολίταις συνεχῶς διὰ τὰς αὐτῶν χρείας πρὸς αὐτὸν ἀπιούσιν προεδήλου τε καὶ προεγίνωσκεν τὰ ἐσόμενα καὶ τὰ κρυφίως ἐκάστῳ πεπραγμένα καὶ περὶ τοῦ Νείλου καὶ περὶ τῆς εὐφορίας αὐτοῖς προηγόρευεν. ὁμοίως δὲ καὶ ἀπειλήν τινα τοῦ θεοῦ ἐπ' αὐτοὺς ἐρχομένην προαπήγγειλεν καὶ τοὺς αἰτίους διήλεγχεν.

12. Καὶ αὐτὸς μὲν ὁ μακάριος Ἰωάννης προφανῶς τὰς ἰάσεις οὐκ ἐπετέλει, ἔλαιον δὲ διδοὺς πλείστους τῶν καμνόντων ἐθεράπειεν. συγκλητικῷ γάρ τινας γυνὴ τὰς ὁράσεις ἀποβαλοῦσα καὶ

52 ἰδῶν] ἰδοῦ P² || ἐθέλειν P² : om. cet. — 53 ὄραν] ἰδεῖν y || ἀλλὰ om. C² || πορεύεσθε V²MP²H || πορεύεσθαι + ὁδὴν C². — 54 δὲ + πάλιν C² || γυνὴν προποσίτου A || ἀπόντος + αὐτοῦ παρόντος δὲ πρὸς τὸν ἅγιον C¹ (in mg. m. 1^a) A || ἐκνοφῶρει in mg. m. 1^a C¹. — 55 ἐκείνην x : αὐτὴν cet. — 56 τὴν om. p || συνέτιχεν yHC²p συνετέγγακεν P² || δὲ om. C² || δὲ + ὁ M. — 57 εὐηγγελίζετο C² || ἡδῆς P²C² ἰδῆς L. — 58 υἱὸς σοι post σήμερον tr. C²p || γεγέννηται Ap || ἐδόξαζες yHp. — 59 ἐκινδύνευσεν MP². — 60 τὸ παιδίον C² || ἐπτά ἡμέρας] ἑβδομῆν ἡμέραν C²p om. A || ἔχον C² om. A || ἐπιθείς Hp || τὸ om. C² || τὸ τοῦ Ἰωάννου post ὄνομα tr. M.

61 ἀναθρέψας αὐτὸν L. — 62 ἐν τῇ ἐρήμῳ post ἀπόστειλον tr. C² || ἀπέστειλεν V²BM. — 63 ἐπεδείκνυ C² ἐπεδείκνυτο M ὑπεδείκνυεν C¹A ἀπεδείκνυεν P². — 64 τὰ θαυμάσια P¹yH || ἑαυτοῦ yP²p || ἑαυτῶν HC²p. — 65 πρὸς αὐτὸν om. p || προεδήλου τε καὶ προεγίνωσκε] προεγίνωσκε M ὡς προεγίνωσκε προεδήλου C¹A || τε om. P². — 67 περὶ om. p || αὐτοῖς] τῆς γῆς P² || προηγόρευεν V² προεδήλου C². — 68 τοῦ om. C² || ἐπ' αὐτοῖς] πρὸς P² || ἐπ' αὐτοῦς (αὐτοῖς L) post ἐρχομένην tr. yH om. P² || πρὸς] ἀπήγγειλεν B προαπήγγειλεν (C¹AP²C² προαπήγγειλεν L ἀπήγγειλε P². — 69 αἰτίους + αὐτῆς P². — 70 μὲν om. C¹A || προφανῶς + μὲν P¹ || τὰς om. L.

71 πλείστους] πολλοὺς C²P²p. — 72 τινας om. V², add. s. l. m. 1^a M || γυνὴ... ἔλεγεν (74) om. B qui γυναικί (74) ex γυνὴ correxit.

λευκώματα κατὰ τῶν κορῶν ποιήσασα ἠξίου τὸν ἄνδρα πρὸς αὐτὸν ἀπαχθῆναι. ὁ δ' ὡς ἔλεγεν γυναικί αὐτὸν μηδέποτε συντετυχηκέναι, παρεκάλει μόνον αὐτῷ δηλωθῆναι καὶ εὐχὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἐκτελέσαι. ὁ δ' ὡς ἐποίησεν καὶ δὴ ἔλαιον ἐξαπέστειλεν, χρίσασα ἐπὶ μόνον τρίτον τοὺς ὀφθαλμοὺς μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβλεψεν καὶ τῷ θεῷ φανερώς ἠχαρίστησεν.

13. Καὶ τί δεῖ λέγειν περὶ τῶν ἄλλων ἔργων αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ περὶ ὧν αὐτοῦ παρειλήφαμεν; ἐπτά γὰρ ἤμεν ἀδελφοὶ ξένοι πάντες πρὸς αὐτὸν ἀνελθόντες. ὡς δὲ ἠσπάσατο ἡμᾶς φαιδρῶ τῷ προσώπῳ ἐκάστῳ προσιλαρευόμενος, ἠξιοῦμεν αὐτὸν εὐθὺς εὐχὴν τελέσαι πρῶτον ὑπὲρ ἡμῶν · τοῦτο γὰρ ἔθος τοῖς πατράσι τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ ἐστίν. 14. ὁ δὲ ἐπύθετο μὴ ἄρα τις κληρικὸς ἐν ἡμῖν εἴη. ὡς δὲ ἔφαμεν πάντες μὴ εἶναι, περιβλεψάμενος πάντας ἔγνω τὸν κεκρυμμένον. ἦν δ' ἄρα τις ἐξ ἡμῶν τῆς διακονίας ἠξιωμένος, ἐνὸς ἀδελφοῦ αὐτῷ τοῦτο συνειδότης μόνου, ᾧ καὶ

73 τὸν + ἑαυτῆς yHP². — 74 ἀχθῆναι C² || μηδέποτε] μηδ' ὀλιγωρῶ y. — 75 ἡ δὲ παρεκάλει P² || παρακαλεῖ P²p || μόνον om. P² || δηλωθῆναι αὐτῷ P² || αὐτῷ] αὐτῇ C¹A αὐτὸν L || καὶ + μόνον P². — 75/76 ὑπὲρ αὐτῆς ἐκτελέσαι] ποιῆσαι ὑπὲρ αὐτῆς C²P² ἐκτελέσαι ὑπὲρ αὐτῆς P² ἐπιτελέσαι ὑπὲρ αὐτῆς P¹. — 76 ὡς] οὕτως P² om. p || τοῦτο ἐποίησε C¹A || καὶ δὴ (cf. 217)] καὶ δὴ καὶ C¹C²P²p καὶ yHP² || ἀπέστειλεν P¹yH. — 77 ante χρίσασα add. καὶ Hp, post χρίσασα add. δὲ P¹P² || χρισασμένη LC² (qui ἡ γυνὴ add.) P² χρισάμενον P² || ἐπὶ μόνον] ἐπιμόνος C¹A μόνον ἐπὶ p ἐπὶ C²P² μόνον P² om. yH || τρίτον post ὀφθαλμοὺς tr. yH. — 78 φανερώς post ἠχαρίστησεν tr. A om. P². — 79 δεῖ] δὴ MP² δὲ H || post αὐτοῦ puncto dist. P¹ qui postea uacuum c. 8 litt. relinquunt || ἀλλ' ἢ περὶ] ἀλλ' ἢ περὶ H ἀλλ' ἄπερ y μόνον δὲ P² om. P¹. — 80 ὄν] τῶν H || αὐτοῦ yP² αὐτοῦ H || ἐπτά] hic incipiunt v || γὰρ om. C²v || ἤμεν om. P¹. — 80/81 ξένοι πάντες om. v, πάντες om. P¹.

81 ἀπελθόντες yHC²P²v παρεγενόμεθα P¹ || ἠσπάσατο ἡμᾶς post προσώπῳ (82) tr. P² || φαιδρῶ... προσιλαρευόμενος om. C². — 82 ἐκάστῳ προσιλαρευόμενος om. P²v, ἐκάστῳ om. B || αὐτὸν om. v || εὐθὺς post εὐχὴν tr. C¹A om. v. — 83 ἐπιτελέσαι H ποιῆσαι P²v || πρῶτον om. HP²v || ὑπὲρ ἡμῶν ante ποιῆσαι (sic) tr. P². — 83/84 τοῦτο... ἐστίν om. v || ἔθος τοῖς πατράσι τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ ἐστίν x : ἔθος ἐστὶ τοῖς π. τοῖς ἐν Αἰγ. C² ἔθος τοῖς ἐν Αἰγ. πατράσι ἐστίν (ἐστίν om. P²) P²P² ἔθος τοῖς πατράσι ἐστὶ πάντων τοῖς ἐν Αἰγ. yHp. — 84 μὴ] εἰ P² || κληρικὸς post ὑμῖν (sic) tr. P². — 85 ὑμῖν xHp || εἴη] εἶναι P¹ || ἔφαμεν xP²C² : ἔφημεν P² φαμεν LHP²p ἐλέγομεν v || πάντες om. v || μὴ] μηδένα P² || πάντας x : om. v ἀπαντας cet. — 86 ἔγνω x (M uix legitur) : ἐπέγνω cet. || δ' ἄρα] γὰρ P¹C¹AC²P²v || τις] εἰς yP²P²p om. v || ἐξ ἡμῶν] ἐν ἡμῖν C² μεθ' ἡμῶν v || τῆς... ἠξιωμένος] ξένος διάκονος v. — 87 ἐνός... ἀξιώματος (90) om. v || αὐτὸ V²P¹P²P²p αὐτοῦ H αὐτῶν L om. P² || τοῦτο] τούτου B om. M || συνειδότης μόνου] συνειδομένου P¹.

παρήγγειλεν μηδενὶ φράζειν ταπεινοφροσύνης ἕνεκα καὶ ὅτι ἐν συγκρίσει τοιούτων ἀγίων καὶ τῆς προσηγορίας τῶν Χριστιανῶν μόλις ἄξιον ἑαυτὸν ἠγεῖτο εἶναι, οὗτι γε τοῦ ἀξιώματος. 90 τῇ χειρὶ οὖν αὐτὸν ἐπιδεικνὺς πάλιν ἔλεγεν· «Οὗτος διάκονός ἐστι». 15. τοῦ δὲ συνεχῶς ἀρνούμενου καὶ λαθεῖν πειρωμένον λαβόμενος αὐτοῦ τῆς χειρὸς ἐκ τῆς θυρίδος ἐφίλει καὶ νουθετῶν παρεκάλει λέγων· «Μὴ ἀθέτει τὴν χάριν τοῦ θεοῦ, τέκνον, μηδὲ ψεύσῃ ἀρνούμενος τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ. τὸ γὰρ ψεῦδος ἐστὶν 95 ἀλλότριον κἂν ἐπὶ μικρῷ κἂν ἐπὶ μεγάλῳ γένηται πράγματι· κἂν διὰ τι χρήσιμον γένηται, ὅμως οὐκ ἐστὶν ἐπαινετὸν τοῦ σωτῆρος εἰπόντος ὅτι τὸ ψεῦδος ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.» ὁ δὲ ἔλεγχεῖς ἠσύχασεν καταδεξάμενος τὴν πραεῖαν αὐτοῦ ἐπιτίμησιν. 100 16. Ἐδξαμένων δὲ ἡμῶν καὶ τὴν εὐχὴν πληρωσάντων εἰς ἑξ ἡμῶν ἀδελφός τριταῖος ἤδη πυρετῷ συνεχόμενος ἠξίου θεραπευθῆναι. εἰπόντος δὲ πρὸς αὐτὸν τοῦ πατρὸς συμφέρειν αὐτῷ τῶς τὴν κάκωσιν δι' ὀλιγοπιστίαν αὐτῷ προσγενομένην, ὅμως ἐπιδούς ἔλαιον καὶ κελεύσας αὐτὸν ἀλείφασθαι, ἀλειψαμένου οὖν 105 αὐτοῦ πᾶν ὃ τι εἶχεν ἔνδοθεν διὰ τοῦ στόματος ἀνήνεγκεν ἀπαλ-

88 μηδενὶ + μηδενὶ P² || ἕνεκα] χάριν H || καὶ om. P². — 90 ἑαυτὸν ἄξιον yH || αὐτὸν P² || εἶναι ante ἠγεῖτο tr. 11 om. yC²p || μήτι γε P¹yHr οὐχὶ δὲ C². 91 τῇ χειρὶ οὖν αὐτὸν] καὶ τοῦτον τῇ χειρὶ v || τῇ om. P² || ἐπιδεικνὺς αὐτὸν yHC²P²p || ἐπιδεικνὺς P¹ ἐπέδεικνυ v || πάλιν x: πᾶσιν yI² ἀπαισιν H² om. C²P²v || λέγων v. — 92 τοῦ δὲ] αὐτοῦ δὲ v || συνεχῶς om. v || καί... πειρωμένου om. v. — 92/93 ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς αὐτοῦ v. — 93 ἐκ] διὰ P² || καὶ + συνεχῶς C² || ἐνοθέτει P² qui παρεκάλει om. — 94 ἀτέθει ex ἀτέθει L ἀτέθει P¹ || τέκνον... Χριστοῦ (95) om. v || μηδὲ] μὴ V² || ψεῦδος P¹P². — 95 Χριστοῦ] θεοῦ C²P². — 95/96 ἐστὶν ἀλλότριον] ἀλλότριον ἐστὶν HC² om. v. — 96 ἀλλότριον... (om. P²) Χριστιανῶν y + Χριστιανοῦ H || ἐπὶ 1... μεγάλῳ] ἐπ' ἀγαθῷ v || κἂν 2] καὶ V²B || γένηται] δοκῆ γίνεσθαι v || πράγματι... ὅμως (97) om. v. — 97 διὰ τι + δὲ y || post χρήσιμον puncto dist. P¹ qui, γένηται ὅμως omisso, οὐ γὰρ scr. || γίνεται L || οὐκ οὐδ' y || τοῦ σωτῆρος... ἐπιτίμησιν (99) om. v. — 97/98 τοῦ... εἰπόντος] κατὰ τὸν τοῦ σωτῆρος λόγον p. — 99 αὐτοῦ ante τὴν tr. y. — 100 καί... πληρωσάντων] μετὰ τὴν εὐχὴν v.

101 ἀδελφός om. v || τριταῖος ἤδη P¹C¹AP²C²P² τριταῖος ἤδη P² τριταῖος (-δὲ ex -δη) I. τριταῖωνδῆ (sic) H ἐπὶ τρία ἔτη v || πυρετῷ + δεινός LHV¹P² + δεινῷ P²V²p. — 102 δὲ s. l. m. 1^a C¹ || πρὸς αὐτὸν post πατρὸς tr. C¹AyH om. P²v. — 103 δι' πρὸς P² || προσγενομένην ex προσγενομένην V¹ προσγενομένην P¹L¹P²P¹9 γεγεννημένην V² γενομένην p. — 104 καὶ κελεύσας] κελεύει P¹ ἐκέλευσεν yHC²P²v²p || αὐτὸν om. P¹ || ἀλείφασθαι C²p || ἀλειψάμενος v om. C² || οὖν x (cf. κα' 96): om. C² δὲ cet. — 105 αὐτοῦ om. C²v || καὶ δὴ πᾶν C² || δ τι] δ τι καὶ yH εἶ τι καὶ P² ὅπερ P² δ v || ἔνδοθεν

λαγείς τοῦ πυρετοῦ καὶ οἰκείους ποσὶν ἐπὶ τὴν ξενίαν ἀνεχώρησεν.

17. Ἦν δὲ ἰδεῖν αὐτὸν ἐνενηκοστὸν ἤδη ἄγοντα ἔτος τετηγμένον ὅλον τῷ σώματι, ὡς ὑπ' ἀσκήσεως μηδὲ τὸν πώγωννα φῦναι 110 εἰς τὸ πρόσωπον. ἦσθιεν γὰρ οὐδὲν ἕτερον πλὴν δπώρας, καὶ τοῦτο μετὰ τὴν ἡλίου δύσιν ἐν τῷ γήρει, πολλὰ προασκήσας πρότερον καὶ μήτε ἄρτου μετεληφώς μήτε ὄσα διὰ πυρὸς ἔχει τὴν χρῆσιν.

18. Κελεύσαντος δὲ αὐτοῦ καθεσθῆναι ἡμᾶς, ἠὲ χαριστοῦμεν 115 τῷ θεῷ ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ συντυχίας. ὁ δὲ ὥσπερ γνήσια ἑαυτοῦ τέκνα διὰ πολλοῦ χρόνου ὑποδεξάμενος μειδιῶντι προσώπῳ πρὸς ἡμᾶς τοιούτους ἀπεφθέγγετο λόγους· «Πόθεν, ὦ τέκνα, καὶ ἐκ ποίας χώρας πρὸς ἄνθρωπον ταπεινὸν παρεγένεσθε;» 19. ὡς δὲ εἶπαμεν τὴν πατριδα καὶ ὅτι· «Ὁφελείας ψυχῶν ἕνεκεν ἀπὸ 120 Ἱεροσολύμων πρὸς ὑμᾶς ἐληλύθαμεν, ἵνα ἅπερ δι' ἀκοῆς παρεἰλήφαμεν, ταῦτα καὶ ὄψεσι παραλάβωμεν — ὅσα γὰρ πέφυκεν

ante εἶχεν tr. C² om. p || τοῦ om. p || ἀνήνεγκεν BP²: ἀπήνεγκεν V²MP¹ ἠνεγκεν yHC²P²v²p ἀπήνεσεν C¹A || ἀπαλλαγείς... ἀνεχώρησεν (106)] καὶ ὑγιῆς ἐπέστρεψεν v || ἀπαλλαγείς + καθόλου yHC²p. — 106 ξενίαν] ξενιτείαν C¹A || ἐχώρησεν BP¹ ἀναχώρησας C². — 108 ἐνενηκοστὸν (cf. 427) P² ἐνενηκοντα ἑτῶν v, ἔτος omisso || ἤδη om. P²rv || ἄγοντα] ὄντα v || τετηγμένον post σώματι (109) tr. v. — 109 ὅλον xP²p: ὅλω cet. || post ὅλον iterant ἤδη V²BC¹A || ὡς... πρόσωπον (110)] μηδὲ ἐν τῷ πώγωνι γένειον ἔχοντα ἐκ τῆς ἄγαν ἀσκήσεως v || ὑπ' ἀπὸ P² ἐκ v || ante ἀσκήσεως add. τῆς ἄγαν MP²v, πολλῆς C² || μηδὲ] μήτε p || φῦναι C². — 110 εἰς τὸ πρόσωπον] εἰς πρόσωπον V²BC¹A¹P²p τοῦ προσώπου αὐτοῦ P¹ om. C² || ἦσθιεν + μὲν V²AC² || οὐδὲν... ὀπώρας] ὀπώρας μόνον v || ὀπώρας p. — 110 111 καὶ τοῦτο om. v.

111 τὴν om. v || ἡλίου δύσιν] τοῦ ἡλίου δύσιν I²p δύσιν τοῦ ἡλίου P¹ δύσιν ἡλίου v || τῷ] τοσοῦτω P¹ τοιοῦτω γv τῷ τοιοῦτω P². — 112 μήτε!] οὔτε p || ἄρτον L || ὄσα] τῶν ὄσα C² ὄσα τῶν p ἄλλων ὄσα P². — 111 καθίσαι v || ἡμᾶς καθεσθῆναι C² || ἠὲ χαριστήσασθαι p. — 115 ὃ δι' ὅλους γὰρ C² om. p || ὥσπερ x: ὡς ἄτε yHC²p ὡς ἄτε δὴ P² ὡς v || ἑαυτοῦ post τέκνα tr. C² om. v. — 116 διὰ πολλοῦ χρόνου om. γv || ἐν χαρῇ ὑποδεξάμενος v qui μειδιῶντι προσώπῳ omittunt || μειδιῶν τῷ C². — 116 117 πρὸς ἡμᾶς post τοιοῦτος (sic) tr. P¹C² om. v. — 117 τοιοῦτος... λόγοις P¹C² om. v || ἀπεφθέγγετο P¹ ἐφθέγγετο P² ἐφθέγγετο p ἠρώτα v || Πόθεν... καὶ omisso, Ἐκ ποίας χώρας, ὦ τέκνα v. — 118 ταπεινὸν] ἀμαρτωλὸν V². — 119 εἶπαμεν (cf. κα' 62)] εἶπομεν P¹C²P²P²V² || τὴν... καὶ om. v, καὶ om. B || ψυχῆς (v) ψυχῶν (ψυχῆς V²) post ἕνεκα (sic) tr. P²V² || ἕνεκεν xv¹: ἕνεκα cet. — 120 πρὸς ὑμᾶς ἐληλύθαμεν] παρεγενόμεθα πρὸς σε (ὑμᾶς H) yH πρὸς τὴν ἀγισίαν σου ἦλθομεν v || ἵνα... παρεἰλήφαμεν per homoeoteleuton om. A || ἵνα... παραλάβωμεν (121)] ἵνα μὴ ἀκοῆ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὄψεσι παραλάβωμεν τὸ βέβαιον v.

121 καὶ x: om. cet. || ἐπ' ὄψεσι p. — 121/122 ὅσα... ὀφθαλμῶν] ὄτων γὰρ

εἶναι ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν — καὶ ὅτι τῇ ἀκοῇ πολλάκις λήθη
 τις ἐπιτεταί, τῆς δὲ ὁράσεως ἡμῖν ἢ μνήμη οὐκ ἀπαλείφεται, ἀλλ'
 ἢ ἱστορία τῇ διανοίᾳ οἰοῦνται ἐντετύπεται», 20. εἶπεν δὲ πρὸς
 125 ἡμᾶς ἀποκριθεὶς ὁ μακάριος Ἰωάννης · «Καὶ τί θαυμαστόν ὀψό-
 μενοι, ὃ προσφιλέστατοι παῖδες, τοσαύτην ὁδὸν καὶ κάματον ὑπ-
 ἤλθατε ἀνθρώπους ταπεινοὺς καὶ εὐτελεῖς ὄραν ἐπιθυμήσαντες
 οὐδὲν ἄξιον θεωρίας οὐδὲ θαύματος ἔχοντας; πανταχοῦ δὲ εἰσιν
 οἱ ἄξιοι θαύματος καὶ ἐπαίνου, οἱ τοῦ θεοῦ προφήται καὶ ἀπό-
 130 στολοι οἱ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀναγινώσκονται · ὅς δεῖ μιμῆσθαι.
 21. θαυμάζω δέ, φησὶν, λίαν ἐγὼ τὴν ὑμῶν σπουδὴν, πῶς το-
 σοῦτους ὑπεριδόντες κινδύνους δι' ὠφέλειαν πρὸς ἡμᾶς ἐληλύ-
 θατε, ἡμῶν ὑπὸ ὀκνηρίας μὴδ' αὐτοῦ τοῦ σπηλαίου προελθεῖν
 βουλομένων. 22. ἀλλ' ἄγε νῦν, φησὶν, εἰ καὶ ἐπαινοὺς ὑμῶν ἔχει

πεφύκασι εἶναι ἀπιστότεροι οἱ ὀφθαλμοὶ P² om. v. — 122 ἀπιστότερα εἶναι y
 HC²p || λήθη πολλάκις P². — 123 τις ante λήθη tr. l. om. P²v || παρέπιταί
 v || τῆς δὲ... ἀπαλείφεται om. v || ἡμῖν V²BMC¹A: om. cet. || ἀλλ' ἢ... ἐντε-
 τύπεται (124) om. C². — 123/124 ἀλλ' ἢ scripsi (cf. id' 73 app. et Bl. - Debr.
 445, 8): ἀλλ' ἢ vel ἀλλ' ἢ vel ἄλλη xyHp ἀλλ' ὡς P² Preuschen om. v qui
 ἱστορία δὲ scr. — 124 οἰοῦνται om. C¹Av || εἶπεν... ἀποκριθεὶς (125) || ἀποκριθεὶς
 δὲ εἶπεν πρὸς ἡμᾶς A || εἶπεν δὲ (cf. Radermacher, *Neut. Gr.* 219) || καὶ εἶ-
 πεν V¹V² εἶπεν MyHP²P². — 125 ἀποκριθεὶς om. BMP²v || Ἰωάννης om.
 v || ὀψόμενοι post προσφιλέστατοι tr. P². — 126 προσφιλέστατοι + ἢ ἰδεῖν
 ἐπιθυμήσαντες V² || παῖδες om. v || τοσαύτην ὁδὸν καὶ κάματον || τοσ. ὁδὸν
 καμάτων P² τοσοῦτον κάματον ὁδοῦ v || ὑπήλθατε y: ὑπήλθετε H ὑπεισήλ-
 θατε P² ὑπεμείνατε P¹C² ὑπομείναντες ἐληλύθατε C¹A ὑπομεμενηκότες ἐλη-
 λύθατε p ἐληλύθατε V²BP² ἀναλαβόμενοι M (qui ἐληλύθατε post ὄραν tr.)
 ἡνύσατε V² ἐξηνύσατε V² ἀνύσαντες P² qui ἐπεθυμήσατε (127) scr. — 127 ἀν-
 θρώπους + δὲ B ἀνθρώπους post εὐτελεῖς tr. v || λίαν εὐτελεῖς P² || ὄραν ἰδεῖν
 P²P²p ἐλθεῖν V¹. ὄραν post ἐπιθυμήσαντες tr. M om. V² || ἐπιθυμήσαντες
 ἦκοντες V². — 128 ἄξιον + ἐπαίνου καὶ C² || οὐδὲ θαύματος om. C² || οὐδέ
 ἢ v || πανταχοῦ... μιμῆσθαι (130) om. P² || πανταχοῦ δὲ εἰσιν] εἰσὶ δὲ, τέκ-
 να, πανταχοῦ C² πανταχοῦ δὲ θαύματος καὶ ἐπαίνου (ἐπαίνων V²) ἄξιοι (om.
 V¹) εἰσιν v. — 129 οἱ¹ om. yP²v || οἱ τοῦ θεοῦ προφήται xC²p: ὅπου θεοῦ προ-
 φῆται yHP² οἱ προφῆται P² προφῆται V¹V² || τε καὶ yC² || καὶ om. P¹. —
 130 οἱ v: om. cet. || ἀναγινώσκοντες xC²P²p || ὅς + καὶ C² || δεῖ + μάλ-
 λον (post μιμῆσθαι) C² || μιμῆσθαι V²BMC¹AC².

131 δέ, φησὶν, λίαν ἐγὼ] δὲ λίαν, φησὶν, ἐγὼ H δὲ ἐγὼ, φησὶν, λίαν P² δὲ
 ἐγὼ λίαν v δὲ λίαν ἐγὼ p || τοσοῦτους] τοιοῦτους yHv. — 132 περιδόντες
 P¹ || κινδύνους ὑπεριδόντες C²v || ἐξεληλύθατε P¹ παρεγένεσθε P². — 133 ἢ-
 μῶν] δι' ἡμῶν y ἐμοῦ v || ὑπὸ] ἀπὸ P² (cf. θ' 13, id' 75) δι' p || ὀκνηρίαν p ||
 μὴδ' οὐδ' p || αὐτοῦ om. v || αὐτοῦ + τούτου P². — 134 βουλομένων v ||
 ἀλλά γε νῦν L || ἄγε νῦν, φησὶν om. v || ὑμῖν P² ὑμῶν post πρᾶγμα (ἔργον
 V¹V²) tr. v.

135 τὸ πρᾶγμα, μὴ ὡς τι καλὸν κατορθώσαντες ἰκανῶς ἔχειν δόξητε,
 ἀλλὰ μιμῆσασθε τὰς ἀρετὰς ἃς οἱ πατέρες ἡμῶν μετέροχονται.
 εἰ δὲ καὶ πάσας κτήσησθε, ὅπερ σπάνιον, μὴδ' οὕτως ἑαυτοῖς
 καταπιστεύσητε · τινὲς γὰρ οὕτω θαρρήσαντες καὶ πρὸς αὐτῶν
 τῶν ὕψει τῶν ἀρετῶν γεγονότες τέλος ἀφ' ὑψηλοῦ ἐκπεπτώκασι.
 140 23. ἀλλ' ὁράτε εἰ εἰς ὑμῖν ἐν ταῖς προσευχαῖς, εἰ μὴ τὸ κα-
 θαρὸν τῆς διανοίας ὑμῶν τεθόλωται, εἰ μὴ ὁ νοῦς ὑμῶν ὀρεμβ-
 σμούς τινὰς πάσχει εἰς εὐχὴν τῶν θεῶν παριστάμενος · μὴ ἑτερός
 τις παρεισελθὼν λογισμὸς τὸν νοῦν ἐπ' ἄλλο τι στρέφῃ, μὴ μνή-
 μη τις τῶν ἀτόπων ἐνθυμημάτων παρενοχλήῃ τῇ διανοίᾳ. 24. ὁράτε
 145 εἰ κατὰ τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἀπετάξασθε τῶν κόσμων, εἰ μὴ
 ὡς κατασκοπήσαντες τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν εἰσεληλύθατε, εἰ μὴ πρὸς Gal. 2, 4
 κενοδοξίαν τὰς ἡμετέρας ἀρετὰς θηρᾶτε, ἵνα δὴ ὡς ἐπιδεικτι-
 ῶντες φαίνησθε τοῖς ἀνθρώποις τὰ ἡμῶν ἔργα μιμούμενοι. 25. ὁ-
 ράτε μὴ πάθος ὑμῖν ἐνοχλήσῃ, μὴ τιμὴ καὶ δόξα καὶ ἔπαινος
 150 ἀνθρώπινος, μὴ ἱερατείας ὑπόκρισις καὶ φιλαυτίας, μὴ τὸ
 νομίζεσθαι εἶναι δικαίους, μὴ < τὸ > ἐπὶ δικαιοσύνην καυχᾶ-

135 ὡς + ἡδη C² || ἰκανῶς... δόξητε] ἀναπέσῃτε v qui postea plura mutant
 || ἔχειν + τι C². — 136 μιμῆσθε yv || ἃς... μετέροχονται] ὦν... μετείχον C²
 || ὑμῶν C¹AC²p. — 137 εἰ δὲ] καὶ εἰ C² καὶ ὅταν P² || κτήσησθε (cf. Proleg.
 LXVI s.) κτήσεσθε P² κτήσεσθε ex κτήσασθε P² κτήσασθε V² || ὅπερ σπάνιον
 om. C² || ὅπερ + καὶ Hp || σπάνιον] ἀδύνατον V² || ἑαυτοῖς] τῇ ἑαυτῶν νοήσει
 v. — 138 πιστεύσητε V¹P² πιστεύετε V² || θαρρήσαντες V²BMHC²p (cf. 201).
 — 138/139 αὐτῶν τῶν ὕψει αὐτό (ex αὐτῶ C²) τὸ ὕψος yC²v αὐτῶ τῶν ὕψει P¹C¹A.
 — 139 τέλος om. P²P²p || ἀφ'] ἐξ P² || ὑψηλοῦ] ὕψους P²P²v || πεπτώκασι P¹
 ἔπεσον C². — 140 ἀλλ'] καὶ τὰ νῦν οὐδ' C² || ὁράτε, + τέκνα C² || εἰ¹... προ-
 σευχαῖς om. v || εἰ] πῶς C² || εἰς ἔχει (ἔχει l.) ἔχετε C² εὐχὴ p || ὑμῶν B om.
 C² || ἐν om. p || εἰ μὴ... τεθόλωται (141) εἰ ἀθόλωτον... ἐστὶν v.

141 ὑμῶν¹] ἡμῶν LV¹ om. P¹ || ὑμῶν² om. v. — 142 πάσχει τινὰς yC²p
 ἔχει τινὰς H || προσευχὴν P² || παριστάμενος p. — 143 στρέφῃ V² τρέφῃ
 C² || μὴ om. H || μνήμη om. v. — 144 τῶν om. p || ἐνθυμησῶν C¹A ἐνθύμη-
 σις v || παρενοχλήσῃ V² || τῇ] τι P² τὴν M || διάνοιαν M. — 145 τὴν C¹A: om.
 cet. || τοῦ θεοῦ ἀπετάξασθε τῶν κόσμων] τῶν θεῶν συνετάξασθε C²p || τοῦ om.
 P², τοῦ θεοῦ om. yHv || τῶν κόσμων ἀπετάξασθε yHv || εἰ om. p. — 146 κατα-
 σκοπήσα' οἶντες H κατασκοπήσαντες BC¹ALP²p κατασκοπούντες C² || ἡμῶν
 τὴν ἐλευθερίαν C² || προσεληλύθατε yHv. — 147 ἀρετὰς] ψυχὰς C² || θηρᾶ-
 σῃτε xP²p θηρεῖετε C² || δὴ om. p || ἐπιδεικνύοντες y ἐπιδεικνύντες v. — 148
 φαίνεσθε C¹Av φανήσεσθε yHP²p φάνητε C² φάνησθε Schwartz || τοῖς ἀν-
 θρώποις φανήσεσθε (sic) P² || ὑμῶν P². — 149 ἐνοχλεῖ P² || μὴ² om. xP² || καὶ
 ... καὶ μὴ... μὴ V¹ ἢ... ἢ V²P². — 150 ἀνθρώπινος] ἀνθρώπων v || ὑπόκρισις
 ἱερατείας v || καὶ] ἢ V¹V²P² ἢ ἄλλης P² || μὴ... κομίζεται (173) om. P² ||
 μὴ... δικαίους (151) om. v. — 150/151 μὴ τὸ νομίζεσθαι μῆτε νομίζεσθε H.
 151 νομίζεσθαι + ἑαυτοῦς C² || δικαίους + ἀλλὰ τὸ εἶναι σπουδάσατε

σθαι, μὴ μνήμη συγγενείας ἐν τῇ διανοίᾳ προσευχομένου, μὴ
 μνήμη εὐπαθείας ἢ ἄλλης τινὸς διαθέσεως, μηδ' αὐτοῦ ὄλου τοῦ
 κόσμου· εἰ δὲ μὴ, ματαιότης τὸ πρᾶγμα γίνεται, ὅταν τις ὀμι-
 155 λῶν τῷ δεσπότη ὑπὸ τῶν ἀντισπώντων λογισμῶν καταφέρηται.
 26. πάσχει δὲ τὸν ὄλισθον τοῦτον τῆς διανοίας ἕκαστος μὴ παν-
 τελῶς τὸν κόσμον ἀπαρησάμενος, ἀλλὰ θηρώμενος αὐτοῦ τὴν
 ἀρέσκειαν. διὰ γὰρ τὰς πολλὰς ἐγχειρήσεις μερίζονται αὐτοῦ τὴν
 διάνοιαν αἱ φροντίδες σωματικαὶ οὐσαὶ καὶ γῆναι, καὶ λοιπὸν
 160 πρὸς τὰ πάθη διαμαχόμενος οὐ δύναται ὄραν τὸν θεόν. ἀλλὰ μη-
 δεὶς αὐτὴν πού τὴν γνῶσιν θελήσῃ ἀκριβῶς κατοπτεῦσασθαι, μὴ
 πως, ἀνάξιος ὢν τοῦ τοιούτου κτήματος, μικρὸν τι αὐτῆς κα-
 αξιωθεὶς νομίσῃ τὸ πᾶν κατειληφέναι καὶ παντελῶς ἐκπέσῃ
 πρὸς τὴν φθοράν. 27. ἀλλὰ χρὴ μετρίως αἰεὶ καὶ εὐλαβῶς τῷ
 165 θεῷ προσίειναι, ὅσον ἕκαστος δύναται τῷ νοῦ προσοδεύων καὶ ὅσον
 ἀνθρώποις ἐστὶν ἐφικτόν. δεῖ οὖν τῶν ἄλλων ἀπάντων σχολάσαι
 τὴν γνώμην τῶν τὸν θεὸν ἐπιζητούντων. σχολάσατε γάρ, φησί, Ps. 45, 11

C² || μὴ om. y || τὸ inserui || ἐπὶ + νομιζομένη v || κανχήσθαι V¹B: καν-
 χᾶσθε MP¹p κανχήσεσθε L² κανχήσεσθε I² κανχήσησθε cet. — 152 κανχ.
 + μὴ ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς ἐπαίρεσθε C²p || μνήμη + ἔστω C² || προσευχομένου
 I. προσευχομένων I²H²V¹P² προσευχόμενοι I¹C² om. V². — 153 μνήμη
 om. P²v || τινὸς + αἰσχυρᾶς P² || ὑποθέσεως P¹ || μηδ' μήτ' H. — 154 εἰ δὲ
 μὴ] ἐπεὶ P² || μὴ] μήγε C² || ματαιότης τὸ] ματαιότητος V² || γίνεται]
 ἐστὶν v. — 154/155 ὀμιλῶν τῷ δεσπότη] τῷ θεῷ ὀμιλῶν v. — 155 τῶν om.
 v || ἀντισπώντων] ἐναντίων v || καταφέρεται p². — 156 τὸν ὄλισθον post
 τοῦτον tr. C² || τῇ διανοίᾳ A || παντελῶς] τελείως v. — 157 τῷ κόσμῳ C² ||
 ἀποταξάμενος C²V¹ || ἀλλὰ... ἀρέσκειαν (158) om. v || θηράμενος C² || εὐ-
 τοῦ V²BMC¹A. — 158 γάρ om. p. — 159 φροντίδες om. p || οὐσαὶ om. p.
 — 160 διαλεγόμενος p κεχηγνός P² || διαμαχόμενος + ὁ νοῦς v || τὸν θεὸν
 ὄραν v || ἀλλὰ... κατοπτεῦσασθαι (161) ὀφείλει οὖν ἀκριβῶς τις τὴν γνῶσιν
 ταύτην κατοπτεῦσαι p || μηδὲ] οὐδὲ εἰς yHv.

161 πού] ποτε P¹ om. yHvp || θελήσῃ P²: θελήσει C¹A πειραθῆ C² ὀφείλει
 M ὀφειλεῖται p ὀφείλει τις cet. || κατοπτεῦσαι p καταγίνεσθαι yHv. —
 162 πως] ποτε P² || ὡς ἀνάξιος C² || κτήματος] κατοπτεύματος p || κτή-
 ματος + καὶ P¹yHV² + ἢ καὶ V¹P² || μικροῦ τινος yHv || αὐτῆς om. yv. —
 163 νομίσῃ τὸ πᾶν] ὡς τὸ πᾶν νομίσας v. — 163/164 καὶ... φθοράν om. B,
 καὶ om. v || παντελῶς... φθοράν] εἰς φθοράν παντελῶς ἐκπέσῃ v || ἐκπέσει
 V²C¹Al. — 164 χρὴ... εὐλαβῶς] εὐλαβῶς αἰεὶ (om. V²) καὶ μὲτρίως χρὴ
 V²P² εὐλαβῶς χρὴ καὶ μετρίως αἰεὶ V¹ || χρὴ om. P². — 165 ὅσον... καὶ om.
 V¹ || προσοδεύων HC²P²V²P²: προσοδεύων y προσοδεύτω x || καὶ om. V²P².
 — 166 τῶν... ἐπιζητούντων (167)] ἐκ πάντων τῶν ἔξωθεν σχολάσαι τὸν τὸν
 θεὸν ἐπιζητούντα νοῦν v || πρὸ τῶν C² || πάντων C²v || σχολάζειν C². —
 167 τὴν om. C² || γνώμην (cf. νοῦν v)] γνῶσιν C¹AP² || τῶν... ἐπιζητούντων]
 θεῷ καὶ αὐτῷ ἀκολουθεῖν διὰ παντός C².

καὶ γνῶτε ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ θεός. 28. ὁ οὖν γνώσεως θεοῦ ἐκ μέρους
 καταξιωθεὶς — τὴν πᾶσαν γὰρ οὐδενὶ δυνατόν ἐστὶν ὑποδέξα-
 170 σθαι — τυγχάνει καὶ τῆς τῶν ἄλλων ἀπάντων γνώσεως καὶ ὁρᾷ
 μυστήρια θεοῦ δεικνύντος αὐτῷ καὶ προβλέπει τὰ μέλλοντα
 καὶ θεωρεῖ ἀποκαλύψεις, οἷας οἱ ἄγιοι, καὶ δυνάμεις ἐπιτελεῖ
 καὶ φίλος γίνεται θεοῦ καὶ πᾶν αἴτημα παρὰ θεοῦ κομίζεται.

29. Καὶ εἰπὼν ἄλλα τε πολλὰ περὶ ἀσκήσεως καὶ ὅτι· « Λεῖ-
 175 τὸν θάνατον ὡσπερ μεθάβειν ἀγαθῆς ζωῆς περιμένειν καὶ μὴ
 προορᾶν ἀσθένειαν σωματικὴν καὶ μὴ ἐμπιπλᾶν κἂν τῶν τυ-
 χόντων γοῦν τὴν γαστέρα — κορεσθεὶς γάρ τις, φησί, τὰ αὐτὰ
 τοῖς τροφῶσι πάσχει βουλεύματα —, ἀλλὰ πειροᾶσθαι δι' ἀσκή-
 σεως τὴν τῶν ὀρέξεων ἀπάθειαν κτήσασθαι· καὶ μηδεὶς τὰ ἔτοι-
 180 μα καὶ τὴν ἄνεσιν ἐπιζητεῖτω, ἀλλὰ σθενοῦσθω τῶν καὶ θλιβε-
 σθω, ἵνα τὴν εὐρυχωρίαν τῆς τοῦ Χριστοῦ βασιλείας κληρο-
 νομήσῃ. 30. δεῖ γὰρ ἡμᾶς, φησί, διὰ πολλῶν θλίψεων εἰς τὴν βουσι-
 λείαν εἰσελθεῖν· στενὴ γάρ, φησί, ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπ-
 ἄγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν· πλατεῖα δὲ ἡ

Act. 14, 22
 Matth. 7, 14
 et 13

168 ὁ' om. C² || γνώσεως] γνησίως p. — 169 οὐδενὶ] οὐ V¹P² om. V² qui
 ἀδύνατον ser. || ἐστὶν ante δυνατόν tr. P² om. C²p || δέξασθαι P².

171 τοῦ θεοῦ P²v τοῦ θεοῦ post αὐτοῦ (sic) tr. P² || δεικνύντος H || αὐ-
 τοῦ P². — 172 οἷας] ἄς y ὡς V²p ὡς καὶ V¹P² || ἐπιτελεῖ] ἀποτελεῖ P². —
 173 παρὰ θεοῦ] παρ' αὐτοῦ C¹AP²v || κομίζεται] λαμβάνει v. — 174 καὶ
 εἰπὼν] εἰπὼν τε yHv || ταῦτα εἰπὼν ὁ μακάριος P² || ἄλλα τε πολλὰ] ἄλλα
 πολλὰ καὶ yH ἄλλα πολλὰ v καὶ ἄλλα πλείστα P² || καὶ ὅτι... ἐκπεπτόκα-
 σιν (196) om. V¹ || καὶ ὅτι (subaudi ἔλεγε, cf. 15 et 188)] καὶ ταῦτα, φησί,
 ὅτι C¹A. — 175 ἀγαθῆς + καὶ V² || ζωῆς om. A || περιμένειν ante ἀγαθῆς
 tr. C². — 176 προορᾶσθαι V² || σωματικὴν ἀσθένειαν V²P² || καὶ μὴ] μηδέ
 V²P²p μηδ' αὐ πάλιν C² || ἐμπιπλᾶν C¹: ἐμπιμ'πλᾶν P¹ ἐμπιπλᾶν AxC²V²P²
 ἐμπιπλᾶναι Hρ πιμπλᾶν V²BMP² || κἂν] καὶ p. — 177 γοῦν om. P²V²P²p ||
 γαστέραν I.V² || κορεσόμενος yHv || τις γάρ C². — 178 πάσχει] παρῆχει P²
 || δι' ἀσκήσεως] δι' αἰσθήσεως C² δεῖν ἀσκήσεως yH διωθέσει p. — 179 καὶ
 τὴν yH || ἀπροσπάθειαν V²P². — 180 ἀλλὰ + καὶ λίαν V²P² || τῶν καὶ θλι-
 βέσθω in mg. m. I² P².

181 τὴν + μέλλονσαν V²P² || τῆς... βασιλείας om. V²P² || τῆς τοῦ] τὴν
 τῆς B || τοῦ om. p || Χριστοῦ] θεοῦ y || κληρονομήσῃ] εὐρήσει V² εὐρήσῃ P².
 — 182 φησί, ἡμᾶς C²P². — 183 βασιλείαν + τοῦ θεοῦ P¹C¹AI²V² (T) +
 τῶν οὐρανῶν P². εἰς... οὐρανῶν post εἰσελθεῖν tr. P² || εἰσελθεῖν + καθὼς
 γέγραπται C² || στενὴ... δι' αὐτῆς (186) om. V²P² || στενὴ γάρ, φησί, στενὴ
 γάρ MP¹ τί στενὴ γάρ, φησί yH τί, φησί, στενὴ p τί στενὴ P²C²ac ὅτι στε-
 νὴ C²cor.P². τι ante στενὴ habent aliqui N. T. codices et versiones latina et
 syriaca || ἡ' om. L. — 184 τὴν ζωὴν] αὐτὴν P² || οἱ εὐρίσκοντες... πολλοὶ
 εἰσιν (185) per homoeoteleuton om. L || πλατεῖα δέ] τί πλατεῖα P²Hρ πλα-
 τεῖα V²BP² || ἡ πύλη om. p.

185 πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ πολλοὶ εἰσι-
οὶ εἰσπορευόμενοι δι' αὐτῆς. καὶ τί δεῖ, φησίν, ἡμᾶς ὀλιγορεῖν
ἐνταῦθα, ὀλίγον ἕστερον εἰς αἰωνίαν ἀνάπαισιν ἀπιόντας; »
31. καὶ ὅτι «Ὁὐ δεῖ ἐπαίρεσθαι τινα ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ κατορθώ-
μασιν, ἀλλὰ ταπεινοῦσθαι πάντοτε καὶ τὰς μακροτέρας ἐρήμους
190 μεταδιώκειν, ἥνίκα τις αἰσθῆται ἑαυτὸν ὑπεραιρούμενον. ἡ γὰρ
πλησίον τῶν χωρῶν διαγωγὴ πολλάκις καὶ τοὺς τελείους ἐβλα-
ψεν. διόπερ καὶ Δαβὶδ ψάλλει τοιοῦτόν τι πεπονηθῶς· ἰδοὺ ἐμά-
κρυνα φυγαδεύων καὶ ἠλίσθην ἐν τῇ ἐρήμῳ. προσεδεχόμεν τὸν θεὸν τὸν
σώζοντά με ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ ἀπὸ καταγίδος. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν
195 ἡμετέρων ἀδελφῶν πεπόνθασί τι τοιοῦτον καὶ δι' ἀλαζονείαν τοῦ
σκοποῦ ἐκπεπτώκασιν.

32. Ἦν γὰρ τις τῶν μοναχῶν, φησίν, ἐν τῇ πλησίον ἐρήμῳ
ἐν τῷ σπηλαίῳ διάγων πᾶσαν ἄσκησιν ἐνδειξάμενος καὶ χερσὶν
οἰκείαις τὸν ἑαυτοῦ ἄρτον ἡμέριον πορίζόμενος. ὡς δὲ προσέ-
200 μενεν ταῖς δεήσεσιν καὶ προέκοπτεν ταῖς ἀρεταῖς, ἐφ' ἑαυτῷ λοι-
πὸν ἐπεποιθεῖ θαρρῶν ἐπὶ τῇ καλῇ πολιτείᾳ. 33. ὁ δὲ πειράζων
αὐτὸν ὡς τὸν Ἰὼβ ἐξητήσατο, καὶ δὴ φαντασίαν αὐτῷ παρέχε-

186 παρεόμενοι C¹A¹HC²P² εἰσπορευόμενοι T || τί] ὅτι οὐ p οὐ C²P⁵ || δεῖ]
δὴ L1 || δεῖ - δε P⁵ || φησίν om. C²P⁵ || ἡμᾶς post ὀλιγορεῖν tr. p om.
V²P⁹. — 187 ὀλίγω p || εἰς : τὴν P⁵ || αἰώνιον P⁵ om. AP² || ἀπιόντα A.
— 188 καὶ om. V²BP¹C¹A || βτι omisso, οὐ δεῖ + δε C¹A || ἐπερεῖδεσθαι C²
|| ἑαυτοῦ om. P². — 189 πάντοθεν p || μακρὰς V². — 190 καταδιώκειν C²
|| an ἥνικα <ἀν>? || τις om. C¹A || αἰσθῆται x : αἰσθάνεται C² αἰσθάνεται
cet. || ἑαυτὸν αἰσθάνεται (sic) P²V² || ἐπαίρουμενον C¹A καθιερῶμενον P².

191 πλησίον τῶν χωρῶν] τῶν πλησιοχώρων V²P⁹ (cf. 230) || τοῦς om. P¹
|| τελείους] σπονδαιοτέρους V²P⁹. — 192 διόπερ... καταγίδος (194) om. V²P⁹
|| ὁ Δαβὶδ γC² ὁ μακάριος A. p || ἰδοὺ, + φησίν p. — 193 θεὸν τὸν om. H. —
194 ἀπὸ² exprunxit P² om. H (T) || πολλοὶ δὲ καὶ] καὶ τινες V² δ καὶ τινες P⁹.
— 195 πεπόνθασί τι τοιοῦτον] τι τοιοῦτον πεπόνθασι P² τοιοῦτόν τι πεπόν-
θασι V²P⁹ πεπόνθασι τοιοῦτον p || καὶ omisso, ἐκπεπτόκατες (196) ser. p ||
ἀλαζονείας P² ὑπερηφανίαν C²P⁵p. — 196 πεπτώκασιν P². — 197 τις τῶν
μοναχῶν, φησίν (φ. om. MP⁵)] τις, φησίν, τ. μοναχῶν P² τις, φησίν, μοναχός
V¹V² φησί, μοναχός τις P⁹ || ἐρήμῳ + ποτέ C²p. — 198 ἐν... διάγων om. P⁵
|| τῷ om. C¹An || διάγων ante ἐν tr. p, post ἄσκησιν (sic) tr. v || πᾶσαν ἄσκη-
σιν] ἐν πάσῃ ἀσκήσει v || ἐνδειξόμενος y ἐνδεικνύμενος HC² om. v || χερσὶν
οἰκείαις] ἐν ἐργοχειρῶν v. — 199 ἑαυτοῦ] αὐτοῦ (post ἄρτον) v || ἡμέριον om.
γv || προσέμενεν] ἐπέμενε C² παραμένων v qui plura mutant. — 200 καὶ om.
p || προέκοπτε P¹ || ἐν ταῖς C² || ἐφ'] καὶ p || ἑαυτοῦ V²B ἑαυτὸν P⁹.

201 πεποιθὸς v || θαρρῶν (cf. 138)] θαρρῶν γHP² ἐθάρρει V² ἐθάρσει P⁹
ἐθάρρη V¹ || ἐπὶ om. v || πειράζόμενος πειράζειν p. — 202 αὐτὸν post Ἰὼβ tr.
v om. p || ὡς + καὶ p || τὸν + ἀείμνηστον p || ἐξητήσατο B || ἐξητήσατο
+ καὶ τοῦτον p || δὴ om. P² || φαντασίας p || παρέσχε P⁵ παρέχει V².

ται πρὸς ἐσπέραν γυναικὸς εὐμόρφου πλανομένης κατὰ τὴν ἐρη-
μον. ἦτις εὐροῦσα τὴν θύραν ἀνεφωγμένην ἐπεπήδησεν εἰς τὸ σπή-
205 λαιον καὶ προσπεσοῦσα τοῖς γόνασι τοῦ ἀνδρὸς ἤτει παρ' αὐτοῦ
τὴν ἀνάπαισιν, ὡς ἐσπέρας αὐτὴν καταλαβούσης. ὁ δ' ὡς ἠλέη-
σεν αὐτὴν, ὅπερ οὐκ ὄφειλεν, ἐδέξατο αὐτὴν ἐν τῷ σπηλαίῳ,
καὶ δὴ ἐπυρνθάνετο αὐτῆς τὴν πλάνην. ἡ δ' ὡς ἀπήγγειλεν, καὶ
λόγους αὐτῷ κολακείας καὶ ἀπάτης ὑπέσπειρεν καὶ παρέτεινεν
210 ἐπὶ πολὺ πρὸς αὐτὸν τὴν ὁμιλίαν, ἡρέμα δὲ πως αὐτὸν καὶ ἐπ' ἔ-
ρωτα προσεκαλεῖτο καὶ λόγοι πλείους λοιπὸν πρὸς ἀλλήλους αὐ-
τοῖς γίνονται καὶ γέλως καὶ μειδίαμα. 34. ἀπεπλάνησεν δὲ αὐ-
τὸν πολλῇ ὁμιλίᾳ καὶ τὸ ἐντεῦθεν λοιπὸν ἀφῆ χειρὸς καὶ γενείου
καὶ ἀχένος καὶ αἰχμαλώτισεν τέλος τὸν ἀσκητὴν. ὡς δὲ ἐστρέ-
215 φετο μὲν ἐκεῖνος ἐνδοθεν τοῖς λογισμοῖς, ἄτε δὴ ἐν χερσὶν ἔχων
τὸ πρᾶγμα, τὴν εὐκαιρίαν καὶ τὴν ἄδειαν τοῦ ἐκτελεῖν τὴν ἡδο-
νὴν λογιζόμενος συγκατέθετο λοιπὸν τῇ διανοίᾳ καὶ δὴ συνελ-
θεῖν αὐτῇ ἐπειράτο, ἄφρων ἤδη καὶ θηλυμανῆς ἵππος γενόμενος.
35. ἡ δὲ ἐξαίφνης μέγα ἀναβοήσασα ἄφαντος ἐκ τῶν χειρῶν αὐ-
220 τοῦ γέγονεν, ὥσπερ σκιά τις ἀποδραμοῦσα, γέλως δὲ ἐν τῷ ἀ-

203 ante γυναικὸς add. ὡς P⁵, ἐν σχήματι δῆθεν V². — 204 ἠνεφωγμένην
HC²V²P⁹ || ἐπεπήδησεν x : ἐπήδησεν P² εἰσπεπήδησεν cet. — 205 προσπε-
σοῦσα BP⁹ || τοῦ ἀνδρὸς] αὐτοῦ v || ἤτειτο P⁵. — 206 τὴν om. V¹ || ὡς om.
P⁹p || αὐτῇ] λοιπὸν P² || ὡς ἠλέησεν] ἐλεήσας C² ἐλεήσας δῆθεν P⁵ ἀφρο-
νεστάτη ἀδικησασί ἐλεήσας v. — 207 ὅπερ οὐκ ὄφειλεν om. v || ἀτρεπῶς
ἐδέξατο v || ἐδέξατο + αὐτός P². — 208 καὶ δὴ] καὶ τι y καὶ V¹V²p εἶτα
P⁹ || διεπυρνθάνετο V²p || παρ' αὐτῆς p || πλάνησιν γv || ὡς om. P⁹ || ἀπή-
γγελλε γP⁵ ἀπήγγελε V². — 209 post ὑπέσπειρε multa mutant v. — 210
πρὸς αὐτὴν MP² om. C¹A || ὁμολογίαν H || ἡρέμα... προσεκαλεῖτο (211) om.
V¹ || δὲ om. C¹A || ἐπὶ ἔρωτα H ἐπέρωτα BC¹A πρὸς ἔρωτα P¹V²P⁹ εἰς ἔρωτα
C²P⁵p ἐπεὶ ἔρωτᾶν I. ἔρωτᾶ ex ἔρωτᾶν P².

211 προσεκαλεῖτο γP²P⁵ προῦκαλεῖτο M προσεκαλέσατο C² προστρέπετο
V²P⁹ || λόγους C² || λοιπὸν om. C² || αὐτοῖς ante πρὸς tr. P² om. C². — 212
ἐγένοντο P² ἐποιοῦντο C² || γέλωτα C² || μειδίαμα L παρρησία P⁵ || ἐπλά-
νησε p || δὲ om. P². — 213 αὐτὸν + τῇ P¹C²P²p || ἀφῆ p. — 214 καὶ² + τέ-
λος P²P⁵ qui τέλος infra om. || αἰχμαλώτισεν (vel ἡχμ-) ἡχμαλώτισεν P¹y
C²P²p αἰχμαλωτίζει P⁵ || τέλος] λοιπὸν P¹ || τὸν ἀσκητὴν om. H || ἐτρέφετο
A ἐκινεῖτο v. — 215 μὲν... ἐνδοθεν om. v || ἐνδον p || δὴ] λοιπὸν p. — 216 τὸ
πρᾶγμα] τὴν ἐπιθυμίαν (ante ἐν) v || ἀδείαν (scil. ἀναίδειαν) P¹ || τοῦ...
ἡδονὴν post λογιζόμενος (217) tr. v || ἐπιτελεῖν V². — 217 συγκατετίθετο
C²v || καὶ δὴ] καὶ δὴ καὶ HC² καὶ γv (cf. 76). — 218 ἤδη om. p. — 219 βοή-
σασα C²P⁵p ἐκβοήσασα V². — 220 ὑποδραμοῦσα C² || ἐν τῷ ἀέρι post πολὺς
(221) tr. C¹A || τῷ om. P².

ἐρι πολὺς ἀκούεται τῶν δαιμόνων ἐλεγχόντων αὐτὸν τῶν τῆ ἀπάτη παραγαγόντων καὶ μεγάλη φωνῆ πρὸς αὐτὸν βοώντων·

« Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται. σὺ δὲ ὑψώθης ἕως τῶν οὐρανῶν, ἐταπεινώθης δὲ ἕως τῶν ἀβύσσων ». 36. ἐντεῦθεν ἀναστὰς

225 τὸ πρῶτ' τὸ νυκτερινὸν πένθος ἐπισυρόμενος καὶ διημερεύσας ἐν τοῖς θρήνοις ἀπογνῶν ἐαυτοῦ τῆς σωτηρίας, ὅπερ οὐκ ὤφειλεν, εἰς τὸν κόσμον πάλιν ὑπέστρεψεν. τοῦτο γὰρ ἐστὶ τοῦ πονηροῦ τὸ ἐπιτήδευμα, ὅταν τινὰ καταπαλαίῃ, εἰς ἀφροσύνην αὐτὸν

230 τέκνα, οὐ συμβάλλεται ἡμῖν ἢ πλησίον τῶν χωρῶν οἰκησις, οὐδ' ἢ τῶν γυναικῶν συντυχία, ἀνεξάλειπτον ἔχουσα μνήμη ἢ ἐκ τῆς ὄψεως καὶ ὀμιλίας ἐπισπώμεθα. οὔτε δὲ ὀφείλομεν ἑαυτῶν ἀπογνῶναι καὶ εἰς ἀνεπιστίαν ἑαυτοὺς ἀγαγεῖν. ἤδη γὰρ πολλοὶ

καὶ τῶν ἀπογνωσθέντων τῆς παρὰ τοῦ ἐλεήμονος θεοῦ φιλαν-

235 θρωπίας οὐκ ἔστερηθήσαν.

37. Ἦν γὰρ τις ἕτερος νεανίας, φησὶν, ἐν τῇ πόλει πάνυ πολλὰ κακὰ ἐργασάμενος καὶ χαλεπῶς ἡμαρτηκώς· δς νεύματι τοῦ θεοῦ καταργεῖς ἐπὶ ταῖς πολλαῖς ἀμαρτίαις καὶ τοὺς τάφους

221 πολὺς x1^a : πολλῶν cet. || ἀκούετο P¹C²P²1^ap || ἀκούεται post δαιμόνων tr. v || τῶν¹ om. yHC²P²v || ἐλεγχόμενων P⁵ || τῶν² P¹ : ὡς C²V¹ και cet. — 221/222 || τὴν ἀπάτην P⁵P². — 222 παραγόντων yP⁵P² προσεμπεζόντων V² || μεγάλη + τῆ v || πρὸς αὐτὸν om. V¹ || post βοώντων gas. c. 6 lit. L. — 223 ἑαυτὸν om. A || σὺ δὲ| ἰδέ P² σὺ V¹. — 224 καὶ ἐταπεινώθης P¹ || δὲ om. P¹1^a || ante ἐντεῦθεν add. καὶ διανυκτερεύσας ἐν τοῖς θρήνοις v || ἀναστὰς x : ἀνίσταται cet. — 225 τῷ πρῶτ' P¹C¹AyV² || πένθος| πάθος P² || διημερεύσας... θρήνοις (226) om. v. — 226 ἑαυτοῦ post τῆς tr. P²P⁵ || ὅπερ ὡς P². — 227 πάλιν om. V¹ || ὑπέστρεψε C² || καὶ τοῦτο C² || ἐστὶ post πονηροῦ tr. C²p || πονηροῦ| ἐχθροῦ P¹. — 228 ὅταν| εἰάν P² || τινός C²p || καταγέλαση p || τοῦτον εἰς C²P²p, αὐτὸν infra omissio || εἰς + παντελῆ P⁵ || αὐτὸν om. V². — 229 ἵνα| ὥστε P⁵ || μηκέτι| μὴ C² || δύναται BC¹AV¹ δύναιτο P² δυνήθη C²P⁵V²p δυνήσεται P² || ὧ om. p. — 230 τέκνα| τέκνον p || ἡμῖν BMC² || ἡμῖν + τοῖς μοναχοῖς C¹A || ἡ... χωρῶν| ἢ τῶν πλησιοχώρων v (cf. 191) || οἰκησις| ἀσκησις C².

231 ἢ om. P² || συντυχία| ὀμιλία P¹P⁵ || ἔχουσα P² ὄχλοῦσα y τυποῦσα v || τὴν (s. l.) μνήμην P². — 232 ὀφείλομεν post ἀπογνῶναι (233) tr. V¹P², post ἑαυτῶν tr. V². — 233 ἀπογνώσκειν P² || ἀγαγεῖν x : κατὰγειν P²V² καταργεῖν cet. || ἤδη γὰρ ἤδη p. — 234 καὶ om. v || τῶν ἀπογνόντων (-γνόντ- yP²) yHV¹P² διὰ τῆς ἀπογνώσεως V² || τῆς post θεοῦ tr. L om. P². — 235 οὐκ om. v. — 236 τις om. P²V¹P² || ἕτερος om. P⁵V², fort. recte || πάνυ πάμπολλα yHP² πολλὰ P⁵ πάμπολλα vp. — 237 κακὰ om. yV¹P² || τοῦ om. HC²P²P⁵v. — 238 καταργεῖς V²BMP¹ (cf. ιθ' 17, 46 s., χγ' 21, Blass-Debrunner 76,1) || ἐπι... καὶ om. p || πολλαῖς om. C² || ἀμαρτίαις + αὐτοῦ C² + ἐκείναις P².

καταλαβὼν τὴν προτέραν ἑαυτοῦ ζωὴν ἀπωδύρετο ἐπὶ πρόσωπον

240 ἑαυτὸν καταβαλὼν καὶ μὴ τολμῶν ἀφείναι φωνήν, μηδ' ὀνομάζειν θεόν, μηδὲ ἱκετεύειν, ὡς ἀνάξιον ἑαυτὸν ἡγούμενος καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς. καὶ πρὸ θανάτου ἐν τοῖς νεκροταφείοις ἑαυτὸν κατακλείσας καὶ ἀπειπὼν ἑαυτοῦ τὴν ζωὴν ἔστεινεν μόνον κάτω-

245 θούσης νύκτωρ αὐτῷ ἐφίστανται δαίμονες οἱ τὸ πρὶν αὐτοῦ τὴν ζωὴν καταβλάψαντες, κρᾶζοντες καὶ λέγοντες· « Πού ὁ μισρὸς ἐστὶν ἐκεῖνος; ὁ ταῖς λαγνεῖαις ἱκανῶς κορεσθεὶς νῦν, ἡμῖν ἄκαιρος, σώφρων ἐξαιφνης καὶ καλὸς ἀνεφάνη, καί, ὅτε οὐκέτι δύναται, τότε Χριστιανὸς καὶ εὐτακτος εἶναι βούλεται. καὶ τί

250 καλὸν ἐτι ἔσεσθαι αὐτῷ προσδοκᾷ ἐμφορηθεὶς τῶν ἡμετέρων κακῶν; 39. οὐκ ἀναστήσῃ ταχὺ ἐκείθεν; οὐκ ἐπὶ τὰ συνήθη μεθ' ἡμῶν ἤξει; μένουσί σε πόρνοι καὶ κᾶπηλοι· οὐκ ἐλεύσῃ καὶ τῶν ἐπιθυμιῶν ἀπολαύσεις πάσης σοι τῆς ἄλλης ἐλπίδος κατασβεσθείσης; ἤξει σοι πάντως ταχεῖα ἢ κρίσις οὕτως ἑαυτὸν

255 ἀναιροῦντι. καὶ τί σπεύδεις πρὸς τὴν τιμωρίαν, ὦ ἄθλιε; τί δὲ

239 αὐτοῦ P¹C²P² || ἀπωδύρετο ζωὴν v || ἀποδύρετο V²B¹P⁵V² ἀπεδύρετο C¹Ay. — 240 καταβάλλον P²p || ἀφείναι x : ἀφίεναι cet. (post φωνήν P²) || μηδ'... ἱκετεύειν (241) om. P².

241 μηδέ| καὶ V²P² om. V¹ || ὡς x : om. cet. || 'Ἐαυτὸν (sic) C². — 242 τῆς om. V¹ || καὶ πρὸ| πρὸ οὖν P² || νεκροταφείοις P² νεκροτάφοις yHC²P². — 243 καὶ om. C²p || ἑαυτοῦ τὴν ζωὴν| ἐ. τῆ ζωῆ| p τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς V¹P² τῆ ζωῆ V². — 244 τοῦ om. v || βάθους| βυθοῦ C² || τῆς om. V¹P² || δὲ| οὖν P² om. V²M || δὲ + μῖα P² || αὐτῷ| ἐπ' αὐτῷ yHC²V¹P²p om. AP²1^aV², fort. recte. — 245 νυκτός (post αὐτῷ) v || αὐτῷ| τούτῳ M. αὐτῷ post ἐπέστησαν (sic) tr. v om. P⁵ || ἐφίστανται V²BMC¹Ap ἐπιστάντες P¹ ἐπέστησαν P² v || οἱ δαίμονες P¹y || δαίμονες post καταβλάψαντες (παρα- V¹) tr. v || αὐτοῦ post ζωὴν tr. V². — 246 ζωὴν| ψυχὴν P² || καταβλάπτοντες P⁵ παραβλάψαντες V¹ || καταβλάψαντες + καὶ V²B¹1^a || κρᾶζοντες x : κερζαγόντες cet. || post μισρὸς add. καὶ βέβηλος p, post ἐκεῖνος (247) add. C². — 247 ἐστὶν post ἐκεῖνος tr. P⁵V² om. C²P² || ἐκεῖνος om. p || κορεσθεὶς| πορευθεὶς yv || νῦν + οὖν P² || ἀκαιρως P¹H. — 248 καὶ σώφρων V² || ἐξαιφνης om. C¹A || καὶ καλὸς om. C², καὶ om. p || καλός| ex καλώς L καλώς P¹P² || ὅτε| ὅτι p. — 250 ἐτι om. p || ἑαυτῷ P² σεαυτῷ P²HP²v σεαυτῷ C² om. p || προσδοκᾷ|, L προσδοκᾷ P²HC²P² vp.

251 τὰς συνήθεις P¹ || συνήθη + τάχιον V². — 252 μεθ' ἡμῶν om. C² || μένουσί... κᾶπηλοι post ἀπολαύσεις (253) tr. M || μενοῦσί P¹ || σε| σοι L om. C² || σε + καὶ V² || πόρνοι| αἱ πόρνοι C² πόρνοι V²P² οἱ πόρνοι p || οἱ (s. l. C²) κᾶπηλοι C²p || οὐκ ἐλεύσῃ... ἀπολαύσεις (253) om. C². — 253 ἐπιθυμιῶν + σου V¹ || ἀπολαύση P² || σοι| σου My. σοι post ἄλλης tr. P² || σοι + λοιπὸν P¹ || ἄλλης in mg. m. 1^a P². — 254 ἀποσβεσθείσης C¹A || ταχεῖα p || ἢ om. p || σεαυτὸν V²C²p σε αὐτὸν V¹. — 255 τὴν om. P² || ὧ om. v || τί δὲ| ἐτι δὲ καὶ C².

φιλονικεῖς θάττον ἐπελθεῖν σοι τὴν δίκην;» ἄλλα τε πολλὰ λέγοντες· «Ἡμέτερος εἰ, ἡμῖν συνετάξω, ἀνομίαν ἤσκησας πᾶσαν, πάντων ἡμῶν ὑπεύθυνος γέγονας, καὶ δραπετεύειν τολμᾷς; οὐκ ἀποκρινῆ; οὐ συγκαταθήσῃ; οὐ συνεξελεύσῃ;» 40. ὡς δὲ ἐκείνος
 260 πρὸς ταῖς οἰμωγαῖς καρτερῶν οὐδὲ τὴν ἀκοὴν ἐπέιχεν αὐτοῖς οὐδ' ἀπεκρίνατο πρὸς αὐτοὺς λόγον ἐπὶ πολὺ ἐπιμενονόντων αὐτῷ τῶν δαιμόνων, ὡς δὲ οὐδὲν ἤνυσαν τὰ αὐτὰ πολλάκις λέγοντες, διαλαβόντες αὐτὸν οἱ πονηροὶ δαίμονες ἤκιζον χαλεπῶς ἄγαν ἅπαν τὸ σῶμα αὐτοῦ καταξαινοντες, καὶ βασανίζοντες αὐτὸν χαλεπῶς
 265 ἡμιθανῆ καταλιπόντες ἀπήρχοντο. 41. ὁ δὲ οὐδὲν ἤττον ἀκίνητος, ἔνθαπερ αὐτὸν κατέλιπον, ἔκειτο στένων ἀδθις, ἐπειδὴ τὴν ψυχὴν συνελέξατο. τῶν δὲ οἰκείων αὐτοῦ κατ' ἴχνος ἀναζητήσαντων αὐτὸν καὶ εὐρόντων καὶ τὴν αἰτίαν τῆς τοῦ σώματος

256 ἐπελθεῖν| ἐπέρχεται P² || σοι| σου L || σοι ἐπελθεῖν H || ἡ δίκη P² || ἄλλα... συνετάξω (257) om. v || καὶ ἄλλα τε C². — 257 ἡμῖν... ἡμῶν (258) om. P² || ἀσκήσας p || πᾶσαν ante ἀνομίαν tr. M om. C². — 258 πάντων + τῶν P⁶ || ἡμῖν P³H^p om. P¹. — 259 συνθήσῃ HC²p συγκατατίθῃ P¹ συντίθῃ P⁵ συντάσῃ γν || ἐξελεύσῃ V²P² || συνεξελεύσῃ + ἡμῖν ἅμα C². — 260 πρὸς om. C²v || ταῖς οἰμ. καρτερῶν| τῷ πένθει προσκαρτερῶν v || οὐδὲ... λέγοντες (262) || οὐκ ἀπεκρίνατο (-νετο V²) μὴδὲ τὴν ἀκοὴν ὑπέχων κἀκείνιοι (ἐκείνιοι V²) ὡς (om. V²) μὴδὲν ἀνίσαντες v || ἐπέιχεν yHP²P⁵p παρέσχεν C².

261 ἀποκρίνατο P³P⁶ || πρὸς om. P³ || πρὸς αὐτοὺς λόγον| λόγον αὐτοῖς C² || αὐτῷ om. C². — 262 ὡς... ἤνυσαν omisso, καὶ τὰ αὐτὰ scr. M || δὲ| οὐν p om. HC²P² || οὐδὲν| οὐκ P³ || ἤνυσαν| ἴσχυσαν C² || τὰ αὐτὰ... λέγοντες om. C² || τὰ αὐτὰ πολλάκις x : πολλάκις ταῦτα γP²p om. H || αὐτῷ λέγοντες P² πρὸς αὐτὸν λεγόντων M || λαβόντες p διαλαβόμενοι M. — 263 αὐτὸν om. P¹ || οἱ πονηροὶ in mg. sup. m. 1^a B om. MP²v || πονηροὶ + καὶ αἰσχροὶ γH + καὶ αἰσχρώτατοι p || δαίμονες om. MP²v || ἤκιζον... καταξαινοντες (264) om. C² || ἄγαν| καὶ v om. P³p || ἄπαν| ὅλον P⁶ om. xP². — 264 αὐτοῦ + ταῖς βασάνοις v || καταξάναντες v καταξέοντες P⁶ || καὶ... καταλιπόντες (265) om. P⁷, καὶ... χαλεπῶς om. v || καὶ + χαλεπῶς| C² || βασανίσαντες γHC²P²P⁵P⁶ || αὐτὸν om. MC² || χαλεπῶς| εὐτόνωος M σφοδρότατα P⁶ om. C²P². — 265 κατέλιπον ἡμιθανῆ C² || ἀπώρχοντο P²p ὤχοντο γHv ἀνεχώρησαν P⁶ om. C² || οὐδὲν... συνελέξατο (267) | ἔκειτο ἐν τῷ τάφῳ ἀκίνητος στένων καὶ τὴν ψυχὴν ἀπολεγόμενος P⁶ τῆ ἀνευδότῳ μετανοία στένων πάλιν ἔμενεν ἀκίνητος v || οὐδὲ H || ἤττον + ἀλλ' C² || ἀκίνητος om. P¹C¹A + ἔμενεν p. — 266 κατέλειπον BP¹C¹A κατέλιποντο p || στένων L. post στένων distinxit B, qui adthiς + δὲ scr. || ἀδθις| αὐτοῖς γ καὶ ὀδύρομενος C² || ἐπειδὴ xP²p : ἐπὶ δὲ γ καὶ ἀδθις C². — 267 τῶν... ἀναζητήσαντων| ἀναζητήσαντων δὲ (+ αὐτὸν P⁶) τῶν οἰκείων αὐτοῦ v || τῶν δὲ| οἱ δὲ P⁶ οἱ τε C²p || οἰκείων| οἰκείοι καὶ οἱ προσοικουῦντες C² οἰκείοι καὶ προσήκοντες P⁶p || αὐτῷ C²p || κατ' ἴχνος om. P⁶v || ἀναζητούντων γ ἀναζητήσαντες C²p ἀναζητούντες P⁶. — 268 αὐτὸν post εὐρόντων (εὐρον P⁶) tr. P¹P⁶ om. v || εὐρόντες C²p ἐρευνῶντες εὐρον P⁶ || τῆς| τοῦ P⁶ || τοῦ σώματος om. P⁶v.

συμφορᾶς παρ' αὐτοῦ μαθόντων, ἤξιον αὐτὸν ἀπαγαγεῖν οἴκαδε.
 270 42. ὁ δὲ ἐπὶ πολὺ πολλάκις βιασαμένων ἀντέσχεν, καὶ πάλιν αὐτὸν τὴν ἐπιούσαν νόκτα χεῖρῳ τῶν ἔμπροσθεν οἱ δαίμονες ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς διατιθέμενοι, καὶ οὐδ' οὕτως πάλιν οἱ προσήκοντες αὐτὸν πείθουσι μεταστῆναι τοῦ τόπου, κρεῖττον εἶναι τεθνάναι λέγοντα ἢ ἐν τοιαύταις κηλίσι τοῦ βίου ζῆν. 43. ἡ τρίτη
 275 νῆξ ὑπὸ τῶν δαιμόνων μικροῦ πάντη τὸν ἄνθρωπον ἀπήλλαξεν, ἀνηλεῶς ἐπιπεσόντων αὐτῷ ταῖς βασάνοις καὶ ἕως ὑστάτης πνοῆς κακωσάντων. ὡς δὲ οὐκ εἶδον ἐνδόνα, ὤχοντο, ἄπνουν μέντοι καταλιπόντες τὸν ἄνθρωπον· ἀπελθόντες οὐν ἐκεκράγευσαν λέγοντες· «Ἐνίκησας, ἐνίκησας, ἐνίκησας.» καὶ οὐκέτι αὐτῷ

269 συμφορᾶς| ἀφορήτου δαρμοῦ P⁶ || παρ' αὐτοῦ om. γHv || ἀναμαθόντων L μαθόντες C²P⁶p || ἤξιον... οἴκαδε| καὶ οἴκαδε ἀπαγαγεῖν αὐτὸν ἀξιούτων v || αὐτὸν om. P⁶p || ἀγαγεῖν γC² ἀπάγειν H. — 270 ὁ δὲ| ὡς δὲ P² αὐτὸς v αὐτὸς δὲ P⁶ || ἐπὶ πολὺ π. βιασαμένων om. C²P⁶v || πολλάκις| πολλά P², + ἐκείνων p || ἀντέσχεν| οὐδ' ὄλωσ βιασαμένων om. C²P⁶v || οὐδ' ὄλωσ ἠνέσχετο ἐξελεῖν τοῦ τάφου P⁶ οὐκ ἀπεδέξατο v || καὶ πάλιν| πάλιν τε C² πάλιν οὐν P⁶ πάλιν P².

271 αὐτῷ C² om. P⁶v || τῆ ἐπιούσῃ νυκτὶ C¹AC²P⁶v^p || ἔμπροσθεν| πρώτων C²P⁶. — 271/272 ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς| ἐπὶ ταῖς αὐταῖς βασάνοις P⁶ ταῖς βασάνοις V¹ αὐτῷ P⁶V² om. C²p. — 272 διατιθέμενοι x (cf. ιδ' 27 s.): ἐπιτίθενται P⁶ ἐτιμώρησαν p διατίθενται cet. || καὶ οὐδ' οὕτως| ὡς δὲ v || καὶ om. C¹A || οὐδ' om. p || πάλιν om. C²P⁶ || οἱ προσήκοντες post αὐτὸν (273) tr. γH om. C². — 273 αὐτὸν| αὐτῷ M om. P⁶v || πείθουσι| ἐπεισαν P⁶ οὐκ ἐπειθον v. hic omisso, σκοποῦ (sic) πείθουσι C² τόπου ἐπειθον p || πείθουσι + τοῦτον MP⁶ || μεταστῆναι| ἀποστῆναι P⁶ || τόπου| σκοποῦ C² || κρεῖττον... ζῆν (274) om. P⁶ || ὁ δὲ κρεῖττον p qui λέγων (274) scr. — 274 ἐν... ζῆν| τῆ αὐτῆ ἀσωτία περιπεσεῖν v || κηλίσι post βίου tr. C² || ἡ om. P⁶. — 275 ὑπὸ V¹ : om. cet. || τῶν δαιμόνων| καὶ οἱ δαίμονες C¹A καὶ P⁶ || μικροῦ ... ἀπήλλαξεν om. p || μικροῦ| μικροῦ δεῖν P⁶ παρὰ μικρὸν v σχεδὸν P² || πάντη| παντί C² om. P⁶v || τὸν ἄνθρωπον ἀπήλλαξεν (ἀπήλλαξεν C¹A)| τῶν ἀνθρωπίνων ἀπήλλαξε τὸν ἄνθρωπον P² τοῦ ζῆν ἀπήλλαξεν οἱ ἀνθρωποκτόνοι δαίμονες P⁶ τοῦ ζῆν αὐτὸν ἀπήλλαξεν v. — 276 ἐπιπεσόντων... βασάνοις| ταῖς βασάνοις αὐτῷ ἐπιπεσόντων v || ἐπιπεσόντες P⁶ ἐπιπεσεόντων p || post αὐτῷ iteravit τῶν δαιμόνων H || τῶν βασάνων γ om. HP⁶ || καὶ... κακωσάντων (277) om. v || ἕως + τῆς γH || ἀναπνοῆς P⁶ || πνοῆς + αὐτὸν C¹A. — 277 κακωσάντων| τύπτοντες P⁶ || δὲ om. V²BMC¹A || οὐκ εἶδον| εἶδον μὴ P² || εἶδον + αὐτὸν P¹ || ἐνδιδόντα P²V¹ ἐνδιδούonta V²P⁶ || ὤχοντο... ἄνθρωπον (278) om. v || μέντοι C² : om. p μὲν cet. — 278 τὸν ἄνθρωπον| αὐτὸν P² || ἀπερχόμενοι C¹AP²P⁶ om. C² || γούν γH^p δὲ P² om. P¹C²P⁶v || ἐκεκράγευσαν H ἐκεκράγασι P¹P²C²p κεκράγασι L ἐκραύγαζον V¹ ἐκέκραγον V²P⁶ || λέγοντες om. C². — 279 ἐνίκησας ter| ἐνίκησας bis P²p ἐνίκησας τρίτον V²BM ἐνίκησας ἤδη τρίτον C¹A || αὐτῷ post συνήτησεν (280) tr. AC².

280 συνήντησεν οὐδὲν δεινόν, ἀλλὰ καθαρὸς καθαρῶς τὸν τάφον ᾤκη-
σεν ἕως ἕξῃ ἐξασκήσας τὴν ἀρετὴν καθαρὰν, οὕτως καὶ θεῶ
τίμιος γενόμενος καὶ θαυμάτων ἐπίδειξιν ἐνδειξάμενος, ὥστε
πολλοῖς καὶ θαῦμα καὶ ζῆλον καλῶν ἐπιτηδευμάτων παρέσχεν.
44. ἐκ τούτου πλείστοι καὶ τῶν σφόδρα ἀπεγνωκότων ἑαυτῶν
285 μετῆλθον τὰς καλὰς πράξεις καὶ κατώρθωσαν, καὶ γέγονεν
αὐτοῖς τὸ τῆς γραφῆς λεγούσης· πᾶς ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψώθησε-
ται. προηγουμένως οὖν, ὡς τέκνα, τὴν ταπεινοφροσύνην ἀσκή-
σωμεν κρηπίδα πρώτην οὖσαν πασῶν τῶν ἀρετῶν· πάντως δὲ
συμβάλλεται ἡμῖν καὶ ἡ μακροτέρα ἔρημος πρὸς τὴν ἀσκήσιν.
290 45. Γέγονεν γάρ τις ἕτερος μοναχὸς τὴν πορρωτέρω ἔρημον
κατειληφώς καὶ ἐν πολλοῖς ἔτεσι τὰς ἀρετὰς κατορθώσας. ἐν

280 συνήντησεν... δεινόν] δεινόν τι σ. V¹P⁹ τὸ δεινόν σ. V² || συνήντησεν
+ ἕκτοτε P² || οὐδὲν] τι C² || δεινόν] κακόν p || καθαρὸς V⁹B (m. 1^a) M : eras.
B^o ὡς καθαρὸς post καθαρῶς fec. C¹A om. cet. || τὸν τάφον οἰκήσας (sic)
post ζωῆς αὐτοῦ (sic) tr. v.

281 ἕξῃ] ζωῆς C² τέλους ζωῆς αὐτοῦ V¹P⁹ τέλους τῆς ζωῆς αὐτοῦ V² om.
V⁹BMC¹A || τὴν ἀρετὴν καθαρὰν ἐξασκήσας C²p ἐξήσκησεν τὴν ἀρ. καθαρὰν
C¹A ἐνυσκήσας ταῖς ἀρεταῖς (ante ἕως) v ἀσκήσας καθαρὰν τὴν ἀρετὴν yH
τὴν ἀρ. καθαρῶς ἀσκήσας P⁹ ἀσκήσας τὴν ἀρ. ἐν γυλῆνῃ P². — 281/282 καὶ
οὕτως θεῶ τίμιος P² καὶ θεῶ τίμιος οὕτω p οὕτος καὶ θεῶ τίμιος V⁹LV¹
καὶ θεῶ τίμιος HP⁶ καὶ τῶ θεῶ τίμιος C². — 282 καὶ... ἐνδειξάμενος C¹A :
ἐνδειξάμενος καὶ θαυμάτων ἐπίδειξιν V⁹BMP¹ ἐν δυνάμεσι (ἐν ἐνδυνάμεσι
V¹) καὶ θαυμάτων (θαυμασταῖς C²) ἐπίδειξιν yHC²v^p διέπρεψεν ἐν δυνάμεσι
καὶ θαυμάτων ἐπίδειξιν P² || ἐνδειξάμενος add. in mg. m. 1^a C¹ || ὥστε] ὡς
C². — 283 καὶ θαῦμα om. V² || θαύματα x || ζῆλον post ἐπιτηδευμάτων tr.
v || τῶν καλῶν C² || καλὸν P³ || παρέσχεν x : παρασχῆν cet. — 284 καὶ ἐκ
C² p ἐκ + γὰρ V² || ἐκ τούτου om. P⁹ || πλείστοι] πολλοὶ P⁵ om. P² || πλείσ-
τοι + δὲ y qui post τούτου puncto distinguunt || καὶ om. C² p || σφόδρα +
πλείστον P² || ἀπεγνωσμένων (C²P⁹p. ἀπεγνωκότων post ἑαυτῶν (ἑαυτοῦς V²)
tr. v || ἑαυτοῦς C²V² om. P⁹p. — 285 μετῆλθον καὶ τ. κ. π. κατώρθωσαν
p μεταβαλόντες καλὰς πράξεις κατώρθωσαν C² τὸν βίον μετῆλλαξαν καὶ
τὰς ἀγαθὰς πράξεις κατώρθωσαν P⁵ καὶ μετῆλθον ἐνἀρετον βίον καὶ κα-
τώρθωσαν P² τὰς καλὰς μετελθόντες πράξεις κατώρθωσαν v || καὶ...
ὑψώθησεται (286) καὶ ὁσον ἑαυτοῦς ἐταπεινουν, τοσοῦτον (+ καὶ V¹)
ὑψώθησαν v. — 285/286 καὶ γέγονεν αὐτοῖς] οἷς καὶ γέγονε C²p ὡς πλη-
ρωθῆναι ἐπ' αὐτοῦς P⁵. — 286 τῆς γρ. λεγούσης om. P⁵ || λεγούσης] λόγιον
P¹ || λεγούσης + ὅτι C² || πᾶς om. P⁵ || πᾶς + ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσε-
ται MC² || ὁ] ὁ δὲ M καὶ ὁ C². — 287 ὡ om. yHv || τὴν om. yHV¹P⁹. —
288 κρηπίδα] κρηπίς γάρ C² θεμέλιον v || πρώτην post οὖσαν tr. p om. yv ||
οὖσαν] ἐστὶ C². οὖσαν post πασῶν tr. yHP⁹ om. P² || πασῶν] πάντων (l) p ||
πάντως V⁹BP¹C¹A : πάντω cet. — 289 καὶ om. C². — 290 τις + καὶ yHP⁹
P⁵V¹P⁹p || πρὸς τὴν P² || πορρωτέρω C²P² πόρρω yv.

291 καὶ... κατορθώσας om. P¹ || ἔτεσι] ἔτι P⁵ || κατορθώσας + καὶ P⁹.

γῆρει λοιπὸν τυγχάνων τῆς τῶν δαιμόνων ἐπιβουλῆς ἐπειράτο·
ἦν γὰρ πάντῳ ὁ ἀσκητῆς τὴν ἡσυχίαν ἀσπαζόμενος, καὶ ἐν εὐχαῖς
καὶ ὕμνοις καὶ θεωρίαις πολλαῖς διημερεύων καὶ ὁράσεις τινὰς
295 θειοτέρας ἐναργεῖς ἐθεώρει, τοῦτο μὲν ἐργηγορῶς, τοῦτο δὲ καὶ
καθ' ὕπνον. 46. καὶ σχεδὸν ἴχνος ἐπέληπτο τῆς ἀσωμάτου ζωῆς, cf. 1 Tim. 12
οὐ γῆν φυτεύων, οὐδὲ φροντίζων διαίτης, οὐδὲ ἐν τοῖς φυτοῖς
ζητῶν δ τι παράσχη τῷ σώματι δεομένῳ, ἀλλ' οὐδὲ ἐκ τῆς χλοῆς,
οὐδὲ ἄγραν ὀρνίθων οὐδ' ἄλλου τινὸς μετῆρχετο ζώου, ἀλλὰ πε-
300 ποιθήσεως γέμων εἰς τὸν θεόν, ἐξ ὅτου ἐκ τῆς οἰκουμένης ἐκεῖ
μετέστη, καὶ λόγον οὐδενὸς εἶχεν ὅπως αὐτῷ τρεφόμενον δια-
μένοι τὸ σῶμα, ἀλλ' ἐν λήθῃ πάντων ἐκῶν ἀνείχεν ἑαυτὸν τελείῳ
πόθῳ πρὸς τὸν θεὸν παραμένων καὶ περιμένων τὴν ἐκ τοῦ κόσμου
μετάθεσιν καὶ τῷ γε πλείστῳ τῇ τέρψει τῶν μὴ φαινομένων καὶ Hebr. 11,
305 ἐλπίζομένων ἐτρέφετο. καὶ οὔτε τὸ σῶμα κατετήκετο αὐτοῦ τῇ
παρατάσει, οὔτε ἄθυμος ἦν ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ἐν σεμνῇ τινι κατα-
στάσει τὴν καλὴν ἔξιν εἶχεν. 47. πλὴν ἀλλὰ τιμῶν αὐτὸν ὁ θεὸς

292 γῆρα P²V¹V² || ἐπειράσθη V¹ ἐπειράθη P¹P²V²P⁹. — 293 γὰρ] δὲ P² ||
δ om. P⁹P⁹ || τὴν om. V⁹BMP¹ || ἀσπαζόμενος] ἀγαπῶν C¹A || καὶ om. v ||
ἐν om. M. — 293/294 εὐχαῖς καὶ θεωρίαις καὶ ὕμνοις πολλαῖς p ὕμνοις καὶ
εὐχαῖς καὶ (om. V¹) πνευματικαῖς θεωρίαις v. — 294 καὶ¹ + ἐν P³ || πολ-
λαῖς om. C² || τινὰς post θειοτέρας (295) tr. yHV¹P⁹p om. BC². — 295 θείας
C² || ἐνεργεῖς yV¹P⁹ om. C² || θεωρῶν v || τοῦτο μὲν ἐργηγορῶς] τὸ μὲν ἐργ.
C² ἐργηγορῶς τε v om. A || τοῦτο δὲ] τὸ δὲ C² om. v || καὶ om. yH. —
296 ὕπνον x : ὕπνου cet. || ἴχνος] ἴχνους C² κατ' ἴχνος P² εἰς τὸ ἴχνος
v om. M. uid. Proleg. κλνι, 1 || ἐπέληπτο p ἐπίλειπτο C² ἐπέλημπτο yH
ἐπιβαίων v || ζωῆς] φύσεως AP⁵. — 297 οὐ... φυτεύων om. v || εἰς γῆν P² ||
οὐδὲ ἐν... ζώου (299) om. C². totum mut. vP⁵. — 298 δ τι] εἶ τι V⁴ || παρέχοι
yHV¹P⁹ παρέχοιτο p παρέχει P² παρέξει V² || ἐκ τῆς] ἐν τοῖς P⁷. — 299 με-
τείχετο P¹p. — 300 γέμων + ἐλπίζειν C² || εἰς] πρὸς C¹A v || τὸν om. yHv ||
ἐξ ὅτου... ἑαυτὸν (302) om. C² || ἐκεῖ post μετῆλθεν (sic) tr. yHv.

301 μετῆλθεν yHv || καί... εἶχεν] μὴ μεριμνήσας v || καὶ om. P¹P⁹p ||
οὐδένα P² || εἶχεν] ἔχειν p ἐποιεῖτο P¹ || αὐτοῦ C¹A αὐτό L || διαμείνει ex
διαμείνη P² διαμείνη v. — 302 ἐκῶν ἂν εἶχεν y ἐκῶν γενόμενος ἀνείχεν P²
ἀγόνανελεχεν (sic) H || ἑαυτὸν post πόθῳ (303) tr. P². — 303 πρὸς... παραμέ-
νων] ἀνατιθεῖς τῷ θεῷ P² || πρὸς τὸν θεόν om. C² || τὸν xp : om. yHv ||
καὶ περιμένων om. V¹, καὶ om. P⁹ || post περιμένων (παραμένων V¹) add.
τῇ κλήσει καὶ L, τὴν κλήσιν καὶ P³P²v^p, τὴν κλήσιν C². — 304 μετάβα-
σιν C² || τῷ πλείστῳ γε yHP τῷ πλείστῳ μέρει P² τό γε πλείστον P¹V¹V¹
τό πλείστον C² || μὴ C²P²p : om. cet. || φαινομένων καὶ om. V¹V¹. — 305 αὐ-
τοῦ xp² : αὐτῷ P⁹p om. cet. — 306 παρεκτάσει C² || οὔτε... καταστάσει
om. V² qui τὴν + γὰρ (307) scr. || ἄθυμος] ῥάθυμος P² || τινι] τῇ P¹ om.
C². — 307 ἔχειν L ἔχει P³ || πλὴν ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ V² ἀλλὰ om. P¹C²p || ὁ
θεὸς τιμῶν αὐτὸν V².

διὰ τινος τεταγμένου χρόνον δυοῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν ἄρτον ἐπὶ
 τῆς τραπέζης ἐδίδου φαίνεσθαι τε καὶ εἶναι καὶ κεχρηῆσθαι, καὶ
 310 εἰσελθῶν ἐκεῖνος ἐν τῷ σπηλαίῳ ἠνίκα αἰσθάνετο δεομένον τοῦ
 σώματος εὗρισκε τροφήν καὶ προσκυνήσας καὶ εὐωχηθεὶς πάλιν
 τῶν ὕμνων ἀπήλauen, ἐπιμόνως τῆς εὐχῆς καὶ τῆς θεωρίας ἐχό-
 μενος, θάλλων ὁσημέραι καὶ ἐπιδιδούς τῷ παρόντι τῆς ἀρετῆς
 καὶ τῷ μέλλοντι τῆς ἐλπίδος ἐπὶ τὸ μείζον προβαίνων ἀεί· καὶ
 315 σχεδὸν ἐθάρρει περὶ τῆς ἀμείνονος ἑαυτοῦ λήξεως, ὡς ἔχων αὐ-
 τὴν ἐν χερσὶν ἦδη. δ καὶ γέγονεν αὐτῷ, μικροῦ δεῖν ἀποπεσόντος
 ἐκ τοῦ μετὰ ταῦτα ἐπελθόντος αὐτῷ πειρασμοῦ. 48. τί γὰρ οὐ
 λέγομεν αὐτοῦ τὴν παρ' ὀλίγον πτώσιν; ὡς γὰρ εἰς τὸ φρόνημα
 τοῦτο ἦλθεν, ἔλαθεν ἑαυτὸν οἰόμενος πλεῖον εἶναι τι τῶν πολλῶν
 320 καὶ ὡς ἦδη τι παρὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους μείζον [τι] κεκτη-
 μένος, καὶ τοιοῦτος ὢν λοιπὸν ἑαυτῷ ἐπεποίθει. 49. γεννᾶται

308 τινος... χρόνον om. v || τεταγμένου στεναγμοῦ H || χρόνον] καιροῦ P⁵
 om. P¹ || δυοῖν x : δύο cet. — 309 τῆς om. x || ἐδίδου... κεχρηῆσθαι] ἐρχόμενος
 εὗρισκε P⁵ || φαίνεσθαι... κεχρηῆσθαι om. v || 'καί' κεχρηῆσθαι C¹ καὶ 'καί'
 χρηῆσθαι P¹ καὶ χρηῆσθαι P³HP² κεχρηῆσθαι L || κεχρηῆσθαι + πρωτεῖον καὶ
 καθαρὸν καὶ ἡδύν (ἡδύ p) C²p || εὗρισκε (sic) + καθαρὸν τε καὶ ἡδύν P⁵. —
 310 εἰσελθῶν (V⁵BM) in textu, εἰσερχόμενος in mg. m. 1^a C¹ : εἰσερχόμενος
 P¹AHC²P² εἰσιῶν ynp. εἰσιῶν ἐν τῷ σπηλαίῳ post ἡσθάνετο tr. v || ἐκεῖ-
 νου om. yv || ἠνίκα + ἂν C²p || αἰσθάνετο xl.H : ἦσθετο p ἡσθάνετο cet.
 — 310/311 δεόμενον τὸ σῶμα vp.

311 εὗρισκε (vel ἠδύ-) εἶρε V⁵BM εὐρών P²p || εὗρισκε + τὴν C¹AV² +
 τε τὴν yV¹P⁵ + τε H || καὶ¹ om. V⁵BMP² || προσκυνήσας... ἐπιμόνως (312) om.
 V³ || προσκυνῶν P¹C²P⁵ || εὐωχοῦμενος C² εὐχόμενος P¹ εὐχαριστῶν P⁵. —
 312 τὸν ὕμνον C² || post ἐπιμόνως puncto distinguunt p, qui τῆς... ἐχόμενος
 omittunt || τῆς¹ om. B || εὐχῆς] εὐχῆς τε y προσευχῆς V² προσευχῆς τε V¹P⁵
 || τῆς² om. x || ἐχόμενος] κατατρύφων P². — 313 θάλλων... ἀρετῆς] τὸ (τὸν
 V³) παρὸν (παρὸν τε V³) τῆς ἀρετῆς ἀξάνων v || θάλλων + τοίνυν p || ὁση-
 μέραι (ὡσ-) ὡς ἡμέραι AP³ ὡς ἡμέραι C¹ ὡς ἡμέρα L ὡσεὶ μέραι (sic) P¹p
 om. C² || ἐπιδούς p. — 314 τὸ μέλλον τι V² || προέβαιεν ἀεί C¹A ἀεί προβαί-
 νων C² ἀεί προέβαινε p || καὶ om. V⁵p. — 315 ἐθάρρει C¹AC² (cf. 201) : ἐν θάρ-
 ρσει L ἐν πᾶσι p ἐθάρρει cet. || ἀμείνω xC² || αὐτοῦ C²V² || ὡς om. C²P² || ἔχων
 ... ἦδη (316)] ἐν χερσὶν αὐτὴν ἦδη ἔχων v. — 316 δ καὶ... πτώσιν (318) om. v
 || δ... ἀποπεσόντος] ὁ οὖν τοιοῦτος μικροῦ δεῖν ἀπέπεσεν ἂν C² || δ om. H || γέ-
 γονεν + ἐν P² || μικροῦ + δὲ P² || ἀποπεσόντι H ἀποπεσεῖν C¹A ἐκπεσόντος
 P² || ἀποπεσεῖν (sic) + τῆς χάριτος C¹ (in mg. m. 1^a) + ἐκ τῆς χάριτος A. —
 317 ἀπελθόντος P². — 318 λέγομεν P¹ || αὐτοῦ post ὀλίγον tr. C² || παρ' ὀλί-
 γων H παράλογον P¹ || γάρ] δὲ v. — 319 προῆλθεν yHC²p || ἔλαθεν V⁵BMP¹
 ὑπέλαβεν C¹ (in textu) ὑπελάμβανεν C¹ (in mg. m. 1^a) A || πλεόν
 yHC²P²vp om. P¹ || τι om. P². — 320 τὴ om. HC²p secl. Preuschen (cf. autem
 i' 106) || τοὺς ἄλλους] πολλοὺς C² || μείζον] πλεόν p || τὴ om. C¹P²V² seclisi.

321 τοιοῦτος ὢν] τῷ (om. V²P⁵) τοιοῦτῳ νοί v qui plura mutant || γεν-

οὖν οὐκ εἰς μακρὰν αὐτῷ πρῶτόν τις μικρὰ ῥαθυμία, ὅσον μὴδὲ
 εἶναι ῥαθυμίαν δοκεῖν· εἶτα φύεται μείζων ἀμέλεια· εἶτα ὅσον
 καὶ αἰσθησὶν εἶναι. καὶ γὰρ ἐκ τῶν ὕπνων ὀκνηρότερος διανί-
 325 σταται πρὸς τοὺς ὕμνους, καὶ τὸ τῶν εὐχῶν ἤδη ἀργότερον, καὶ
 ὁ ὕμνος οὐκ οὕτως ἐκτεταμένος, καὶ ἡ ψυχὴ βουλομένη, φησὶν,
 ἀναπαύεσθαι, καὶ ὁ νοῦς ἐνευε κάτω, καὶ οἱ λογισμοὶ ῥεμβασμούς
 τινὰς ἔπασχον, καὶ πού τις ἐν τοῖς κρυφίοις ἀτοπία ἐμελετᾶτο.
 πλὴν ἀλλ' ὁ ἐθισμὸς ἐκ τῶν πρόσθεν ἀπήγέ πως ἔτι τὸν ἀσκητήν,
 330 ὥσπερ ῥύμη τις ἐκ τῆς ὀρμῆς ἐκείνης, καὶ διέσωζεν τέως. 50. καὶ
 ποτε εἰσελθῶν μετὰ τὰς συνήθεις εὐχὰς πρὸς ἐσπέραν εὗρεν τὸν
 ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης θεόθεν αὐτῷ χορηγούμενον καὶ ἀνεκτή-
 σατο. ἐν ᾧ δὲ τὰς μειώσεις ἐκείνας οὐκ ἀπεβάλλετο οὐδὲ ἐλογί-
 σατο ὅτι τὰ παροράματα τὴν σπουδὴν βλάπτει, οὐδὲ ἐπὶ τὴν
 335 ἴασιν ἐτρέπετο τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ μικρὸν ᾤήθη τὸ παρ' ὀλίγον τῶν
 δεόντων ἀποπεσεῖν. 51. τοιγαροῦν αὐτὸν ἔρωσ ἐπιθυμίας ἀρπά-

νάται] ἐγένετο v γίνεται p. — 322 οὖν] γὰρ v om. P² || αὐτῷ οὐκ εἰς μακρὰν
 C¹AP²v || μικρὰ τις Lv || μικρὰ] νεκρὰ B. μικρὰ post ῥαθυμία tr. P² om. p
 || ὅσον] ὄλον V¹P⁵ οἶα V² || ὅσον... δοκεῖν om. C² || μὴδὲ] δὲ μὴ A. — 323 εἶναι
 ῥαθυμίαν δοκεῖν] εἰς αἰσθησὶν εἶναι v || εἶτα¹ om. V¹P⁵ || φύεται om. V² ||
 μείζον BMC¹A. μείζων hic omisso, μείζονα αἰσθησὶν (324) v || πάλιν ἀμέ-
 λεια V¹P⁵ || εἶτα² om. P¹C²v || ὅσον... εἶναι] αἰσθησὶν παρέχουσα (παρεχο-
 μένη V²) v om. C². — 324 καὶ γὰρ om. v, γὰρ om. C² || καὶ γὰρ + καὶ P¹P²
 || ἐκ] ἀπὸ V² ὑπὸ V¹P⁵. ἀπὸ (ὑπὸ) τῶν ὕπνων post ὀκνηρότερος tr. v || τοῦ ὕ-
 πνου p || ὕπνων + λοιπὸν C² || ὀκνηρότερον C¹AyHC² ὀκνηροτέρως p || δι-
 ανίσταται V⁵BP¹ : διανιστάμενος P² διανίστατο cet. — 325 καὶ τὸ... ἀργό-
 τερον om. C² || εὐχῶν + ὅσον P² || ἦδη om. v || καὶ² om. V². — 326 ὁ ὕμνος
 om. v || ἐκτεταμένος v || καὶ... ἀναπαύεσθαι] καὶ ἀναπαύεσθαι τῷ σώματι
 βουλομένος V¹P⁵ καὶ ἀναπαύειν τὸ σῶμα ἐβούλετο V² || ψυχῆ] εὐχῆ p || βου-
 λομένη] βουλομένου p, fort. recte || φησὶν om. C². — 327 καὶ ὁ νοῦς... ἀπο-
 πεσεῖν (336)] totum reflnx. v, quorum mutationes deinceps raro notauit ||
 ἐνευε P² : ἐνευσε cet. — 328 πού τις om. C² || ἀτοπία ἐν τοῖς κρυφίοις P²
 || κρυφίος C² || κρυφίους + καὶ yHp || ἄτοπα C² ἀμέλεια y. — 329 πλὴν ἀλλ'
 ἀλλ' p καὶ C² || ἐκ τῶν πρόσθεν om. C² || ἐμπροσθεν P¹yHp || ἀπήγαγε HP² ||
 πως ἔτι om. C² || ἔτι] ἐπὶ y. — 330 ἐκ... ἐκείνης post διέσωζεν tr. H om. M
 || ἐκείνης... τέως om. C² || διέσωζέ + τε B.

331 ποτε post εἰσελθῶν tr. C² || ἐλθῶν p || πρὸ ἐσπέρας P². — 332 τὸν θεό-
 θεον C¹A || χορηγηθέντα H. — 333 post ἀνεκτήσατο interpungunt omnes,
 L excepto, qui ἀνεκτήσατο τὰ ἐν νῷ. τὰς δὲ μειώσεις scr. || ἐν ᾧ δὲ (ἐν ᾧδε,
 ἐνῷ vel ἐνῷ δὲ)] ἐν νῷ δὲ P² ἐν νῷ δὲ P² H ἐν ὄσῳ δὲ C². cf. Proleg. xxiv, 3
 || post τὰς ras. c. 4 litt. A || ἐκείνας om. P¹A || οὐκ ἀπεβάλλετο V⁵yP⁵ οὐκ ἀνε-
 βάλλετο p οὐ κατεβάλλετο H οὐκ ἐξεβάλλετο C² || οὐδὲ... ἔρωσ (336)] ἀλλ' ὡς
 μικρὸν κατεφρόνησεν, ἔρωσ P⁵. — 334 σπουδῆν] ψυχὴν C². — 335 κατὰ μι-
 κρὸν C² || ᾤήθη τὸ] ᾤθετο C². — 336 αὐτὸν ἔρωσ] ἔρωσ αὐτὸν p om. yv.

σας εἰς τὸν κόσμον ἀπήγγεν τοῖς λογισμοῖς. ὁμως ἐπισχὼν ἑαν-
 τὸν τέως εἰς τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν ἐπὶ τὴν συνήθη τρεπόμενος
 340 τὸν μὲν ἄρτον εἶδεν παρακείμενον, οὐχ οὕτω δὲ ἐπιμελῆ και κα-
 θαρόν, ἀλλ' ἐρρυπωμένον πως ἦδη. και θαυμάσας και που κατ-
 ηφῆς γενόμενος, ὁμως μετέσχεν και ἀνεκτήσατο. 52. τρίτη νύξ
 γέγονεν και τριπλάσιον τὸ κακὸν προσετίθετο. και γὰρ θάττον
 ὁ νοῦς αὐτοῦ τοῖς λογισμοῖς ἐγκατέσκηπεν, ἡ μνήμη δὲ αὐτοῦ
 345 ὡσὰν συμπαρούσης γυναικὸς και συνανακειμένης συνδιετίθετο,
 και τὸ πρᾶγμα ἐν ὀφθαλμοῖς εἶχεν και ὡς πράττων αὐτὸ διετέ-
 λει. ἐξῆλθεν δὲ ὁμοίως και τὴν τρίτην ἡμέραν ἐπὶ τὸ ἔργον και
 τὴν εὐχλὴν και τοὺς ὕμνους, οὐκέτι καθαράς ἔχων τὰς ἐνθυμή-
 σεις, ἀλλὰ πυκνὰ μεταστρεφόμενος ἐμετεωρίζετο τοὺς ὀφθαλ-
 350 μοὺς ὡδε κάκει ἀκοντίζων. διέτεμνον γὰρ αὐτοῦ τὸ καλὸν ἔργον
 αἱ μνήμαι τῶν ἐνθυμημάτων. 53. ἐσπέρας οὖν ἐπανῆλθεν ἄρτου
 δεόμενος. τὸν δὲ εἶδεν μὲν ἐν τῇ τραπέζῃ, ἀλλ' οἶον ὑπὸ μῶν
 ἢ κυνῶν βεβρωμένον και λείψανόν τι τῶν ξηρῶν ἐξωθεν. τότε
 στένει μὲν και δακρύει, ἀλλ' οὐχ ὅσον ἰκανόν, οὐδ' ὅσον στείλαι
 355 τὴν ἀτοπίαν. και τραφεῖς οὐχ ὅσον ἠθελεν οὐχ οἶός τε ἦν ἀνα-

337 ἀπήγαγε C²P²P⁵V² ἐπήγαγε p || ὁμως + δὲ C². — 338 εἰς... ἡμέραν om.
 v || εἰς om. y || ἐπιούσαν ἡμέραν om. C¹A || τρεπόμενος] ἐτρέπετο C²P²V¹P²
 ἐτράπετο V². — 340 εὐ_εν + αὐτῶ yC² + ἐαυτῶ P² + ἐν τῇ τραπέζῃ P⁵ ||
 δέ] δὴ y.

341 ἐρρυπωμένον V²BC¹AP²P² ἐρρυπωμένον P⁵ ρερυπωμένον P¹Hv || πως
 ἦδη om. P⁵ πως om. C²p || και... που om. C² || που x : πως y πως ἦδη H om.
 cet. — 342 κατηφῆς + δὲ C² || ὁμως om. p || μετέσχεν] κατέσχε P². — 343
 post κακὸν gas. c. 4 lit. A || προσετίθετο] ἐγίνετο xP². — 344 αὐτοῦ¹ xP²P⁵ :
 αὐτῶ yHp om. C²v || ἡ om. C² || δέ] δ' ἀνήφθη και (και m. 2°) P² || αὐτοῦ² x :
 om. P² αὐτῶ cet. — 345 παρούσης yHvp || συνδιακειμένης C² || διετίθετο
 P⁵. — 346 ἐν ὀφθαλμοῖς] ἐπ' ὀφθαλμῶν C². — 347 δὲ om. C¹Ap || ὁμοίως x :
 om. p ὁμως cet. || και² om. C². — 348 οὐκέτι + δὲ P⁵ || καθαρός C² qui
 τὰς ἐνθυμήσεις om. — 349 πυκνὰ ante μετεωρίζετο tr. P² || στρεφόμενος
 C²P²v || μετεωρίζετο yHC²P² και P⁵ || τοὺς ὀφθαλμοὺς post κακει tr. C². —
 350 ὡδε] ἐνθεν P⁵ || κάκεισε AP² κάκειθεν P⁵ || τὸ om. p || ἔργον om. P².

351 ἐνθυμήσεων C²P² ἐνθυμῶν yp ἐπιθυμῶν H παθῶν v || ἐπανῆλθεν] ἐπ-
 ανελθὼν C¹Av. — 352 μὲν om. Bp || μὲν + αὐτὸν H || τῇ om. V²BMP¹C¹ ||
 ἀλλ' P⁵ : om. cet. || οἶον] οἶον ὡς p ὡς P⁵ || ὑπὸ] ἀπὸ L || μῶν] μῶν (sic) P²
 μυῶν C²p. — 353 και... ἐξωθεν om. v || τῶν ξηρῶν ἐξωθεν] τῶν ἐξωθεν ξη-
 ρῶν P⁵ ὡς ξηρὸν καταλειμμένον C². — 354 δακρύει] κλαίει P¹ || ἀλλ' om
 C² || οὐδ' ὅσον... ἀτοπίαν (355) om. P⁵ || στείλαι] 'σιῆσαι' στείλαι M συστεῖλαι
 P² στήσαι V². — 355 τραφεῖς ex στραφεῖς B στραφεῖς yP⁵ || οὐχ¹ om. p || οὐχ
 οἶός τε x : οὐδ' ὅσον P² οἶός τε p ἔτοιμος yHv om. C² || ἦν om. C² || τοῦ ἀνα-
 παύσασθαι C² || ἀναπαύσθαι vp.

παύσασθαι. 54. ὡς δὲ ἐπῆλθον αὐτῶ οἱ λογισμοὶ ἀθρόως πάν-
 τοθεν αὐτὸν περιέχοντες και πολεμοῦντες αὐτοῦ τὴν διάνοιαν,
 εὐθὺς αἰχμάλωτον αἶρουν εἰς τὸν κόσμον. ἀναστὰς δὲ ᾄχετο
 ἐπὶ τὴν οἰκουμένην διὰ τῆς ἐρήμου νυκτοπορῶν. καταλαβούσης
 360 δὲ αὐτὸν τῆς ἡμέρας και τῆς οἰκουμένης ἔτι μακρὰν ἀπεχούσης
 και τοῦ καύματος αὐτὸν θλίβοντος ἐκοπίασεν. κατενόει δὲ πάν-
 τοθεν ἑαυτοῦ κύκλω περισκοπῶν, εἴ που μοναστήριον ἀναφανείη
 και εἰσελθὼν ἀναπαύσεται. 55. ὅπερ και γέγονεν, ὑποδεξαμένων
 αὐτὸν εὐλαβῶν τινων και πιστῶν ἀδελφῶν, οἱ ὡς πατέρα γνή-
 365 σιον θεασάμενοι ἐνιψαν τὰς ὄψεις αὐτοῦ και τοὺς πόδας και εὐξά-
 μενοι τράπεζαν παραθέντες τὰ εὐρεθέντα ἤξιον μετὰ ἀγάπης
 μεταλαβεῖν. ὡς δὲ ἀνεκτήσατο, ἤξιον λόγον σωτηρίας αὐτοῖς
 παρ' αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ λέγεσθαι, και οἷαις μεθόδοις δύναιντο
 σωθῆναι ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, και ὅπως τῶν αἰσχυρῶν 1 Tim. 3, 7
 370 λογισμῶν περιγένοιτο. 56. ὁ δὲ αὐτοὺς ὡς πατὴρ τέκνα νου-
 θετῶν παρῆνει προσκαρτερεῖν ἐν τοῖς πόνοις ὀλίγον ὕστερον εἰς
 ἀνάπαισιν πολλὴν μεθισταμένους, και πολλὰ ἔτερα περὶ ἀσκή-

356 ὡς δὲ ἐπῆλθον x : ἐπῆλθον (-an y) δὲ yHV¹P²p ἐπῆλθον οὖν V² οἱ δὲ
 λογισμοὶ ἐπῆλθον C² (qui oī λογισμοὶ infra om.) εἰσῆλθον αὐθις P² || αὐτῶ
 post λογισμοὶ tr. L. — 357 πολεμήσαντες P⁵v πολεμοῦσιν yHV². — 358
 εὐθὺς P⁵ και εὐθὺς V²BC¹AyHP²p και εὐθὺς C² || αἶρουν] ἄρουν p ||
 ἀναστὰς δὲ] και ἀναστὰς P²v. — 359 ἐπὶ] εἰς C²P²V¹ || νυκτοπορῶν
 V²BMC²p νυκτὶ βυδίζων P².

362 ἐαυτῶ p om. C² || και κύκλω C² || ἀναφανή p φανεῖη P⁵. — 363 και¹
 ἵνα C²v || ἀναπαύσεται P¹P⁵ (cf. Proleg. 00). — 364 αὐτῶν C² || τινων om. v
 || οἱ + και P⁵. — 365 τὰς... και¹ om. C² || τὰς... πόδας] αὐτὸν v || τὰς ὄψεις]
 τὴν ὄψιν yP²p || αὐτοῦ ante τὰς (τὴν P⁵) tr. MP⁵ || πόδας + αὐτοῦ C². — 366
 τράπεζαν post παραθέντες tr. p om. C² || παρατιθέντες x || τὰ εὐρεθέντα x :
 τῶν εὐρεθέντων cet. || μετὰ ἀγάπης] ἐν ἀγάτῃ V¹P⁵ om. C²P⁵V². — 367 μετα-
 λαμβάνειν V²BC¹A || μεταλαβεῖν ante τῶν εὐρεθέντων tr. P⁵ || ἀνεκτήσατο
 + ἐαυτὸν C²P⁵ || ἤξιον x : παρεκάλεσαν P² παρεκάλεον P⁵ ἠρώτων yV²
 ἠρώτων cet. || post παρεκάλεσαν (P²) uel ἠρώτων (C²) add. αὐτὸν P² C²
 || λόγον] λόγους V¹ || σωτηρίας] ὄφελείας P⁵ || αὐτοῖς om. P²P⁵vp. —
 368 παρ' αὐτοῦ] αὐτοῦ p. παρ' αὐτοῦ post ἀδελφοὶ tr. C¹A om. C²P²P⁵ || οἱ
 ἀδελφοὶ om. C²P⁵vp || τοῦ λέγεσθαι V²BP¹ εἰπεῖν C²P⁵ εἰπεῖν πρὸς αὐτοῦς
 και διδάξαι P² ἀκοῦσαι vp || και om. v || οἷαις μεθόδοις] οἶω τρόπῳ P⁵ || με-
 θοδείας (-δῆαις P²) yP²v || δύνανται C¹AHC²P⁵p. — 369 σωθῆναι] διαδράσαι
 V¹P⁵ ἀποδράσαι V² || τῆς... παγίδος] τῶν... παγίδων P⁵ || παγίδος τοῦ δια-
 βόλου P² || ὅπως] πῶς yH. — 370 περιγένοιτο p || ὁ δὲ] αὐτὸς δὲ v || αὐτοῦς
 ex αὐτοῖς C² αὐτοῖς yHP² αὐτοῖς post πατὴρ p om. C²P⁵v || ὡσπερ P² || τέκ-
 να om. v.

371 παρῆνει] οὕτω παρῆνει p ἔλεγε P² || ἐν om. p || ὀλίγω p || εἰς om. H.
 — 372 πολλὴν om. C² || μεθισταμένους yHP²P⁵V¹P⁵ || πολλὰ + τε P¹.

σεως αὐτοῖς διαλεγόμενος λίαν ὠφέλησεν. παυσάμενος δὲ τῆς
 νουθετήσεως καὶ μικρὸν ἐν ἑαυτῷ γενόμενος διελογίζετο πῶς ἄλ-
 375 λους νουθετῶν αὐτὸς ἀνουθέτητος ἔμεινεν. 57. καὶ συνειδὼς αὐ-
 τοῦ τὴν ἤτταν δρομαῖος ἐπὶ τὴν ἔρημον πάλιν ἐχώρει ἀποδυ-
 ρόμενος ἑαυτὸν καὶ λέγων· « Εἰ μὴ ὅτι κύριος ἐβοήθησέν μοι,
 380 ἐπ' αὐτῷ τὸ εἰρημένον· Ἐδελφός ὑπὸ ἀδελφοῦ βοηθούμενος ὡς πό-
 λις ὄχυρά καὶ ὡς τεῖχος ἄπτωτον ». 58. καὶ ἐκεῖθεν λοιπὸν πεν-
 θῶν διετέλει πάντα τὸν βίον τὴν θεόθεν τράπεζαν ζημιωθεὶς καὶ
 μετὰ καμάτου τὸν ἄρτον ἑαυτοῦ ποριζόμενος. καθείρξας γὰρ
 ἑαυτὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ καὶ σάκκον καὶ σποδὸν ἑαυτῷ ὑποστρώ-
 385 σας οὐ πρότερον ἀνέστη χαμόθεν οὐδὲ ἐπαύσατο ἀποδυρόμενος,
 πρὶν φωτῆς ἀγγέλου ἀκοῦσαι πρὸς αὐτὸν λέγοντος κατ' ὄναρ·
 « Ἐδέξατο ὁ θεὸς τὴν μετάνοιάν σου καὶ ἠλέησέν σε· καὶ τοῦ
 λοιποῦ δρα μὴ ἀπατηθῆς. ἐλεύσονται δὲ οἱ ἀδελφοὶ παρακαλοῦν-
 390 ὑποδεξάμενος μεταλήψῃ σὺν αὐτοῖς καὶ τῷ θεῷ διὰ παντὸς εὐ-
 χαριστήσεις. »

59. Ταῦτα οὖν, ὦ τέκνα, ὑμῖν ὑφηγησάμην, ἵνα τὴν ταπεινο-
 φροσύνην πρῶτον ἀσκήσητε, κἂν ἐν μικροῖς κἂν ἐν μεγάλοις

373 διαλεχθεὶς M v. — 374 νουθετήσεως V⁹BM^y: νουθεσίας cet. — 375 ἔμει-
 νας y || συνειδὼς xV²: συγγυνοῦς C³ συνιδῶν cet. || αὐτοῦ x: ἑαυτοῦ cet. —
 375/376 τὴν ἑαυτοῦ P². — 376 δρομαῖος P¹LV¹ || πάλιν ante ἐπὶ tr. yH^v,
 post ἀνεχώρει (sic) tr. P² || ἀνεχώρει P² χωρεῖ v. — 378 καὶ om. P²P³ || ἐγενό-
 μην... κακῶ (379) || ἐξεχύθη τὰ διαβήματά μου P². — 379 κακῶ] κακῶ H
 || κακῶ + καὶ MP¹ || παρὰ μικρὸν... γῆ om. p. — 380 ἐπ' αὐτὸ V² || βοη-
 θήμενος P¹.

381 καί... ἄπτωτον om. v || ἄπτωτον] ἄπτωτος H ἄρηκτον p || κακείθεν
 C¹AC² καὶ τότε ἐκεῖθεν yH καὶ τὸ ἐκεῖθεν P² καὶ ἔκτοτε v καὶ ἐξ ἐκεῖνου p καὶ
 P² || πενθῶν post διετέλει (382) tr. MC¹AP⁵ om. P¹. — 382 βίον + αὐτοῦ C¹A
 || θεόθεν] θεόδοτον v || τράπεζαν] τροφήν v || ζημιωθεὶς] στερηθεὶς V¹. —
 383 καμάτου + πολλοῦ V¹ || ἄρτον post ἑαυτοῦ tr. C²P²P³ om. V² || αὐτοῦ
 C¹Ay om. V¹ || προσποριζόμενος P². — 384 αὐτὸν V² || καὶ σπόδον post ἑαυ-
 τῷ tr. p. — 385 ἔστι C² || ὀδυρόμενος C²V²p τῶν ὀδυρμῶν P². — 386 ἀγγέ-
 λου ἀκοῦσαι x: ἀκοῦσαι κατ' ὄναρ ἀγγέλου p ἀκοῦσαι ἀγγέλου cet. || λέ-
 γοντος πρὸς αὐτὸν yH^v λέγοντος αὐτῷ M πρὸς αὐτὸν κατ' ὄναρ λέγοντος
 C² || κατ' ὄναρ om. P². — 387/388 τοῦ λοιποῦ post δρα tr. MH^v. — 388
 ἀδελφοὶ + πρὸς σε P²C²P²v^p. — 389 κομίσουσί P² || εἰς] οὗς C². — 390 με-
 ταλήμψει H μεταλείψει P² || εὐχαριστήσεις διὰ παντὸς C².

392 ὑφηγησάμην ὑμῖν P² διηγησάμην ὑμῖν v. — 393 πρῶτην yHP²V¹P²
 πρὸ πάντων P² om. p || ἀσκήσωμεν P² || κἂν ἐν μικροῖς om. yv, fort. recte.

δόξετε εἶναι — αὕτη γάρ ἐστιν ἡ πρώτη τοῦ σωτήρος ἐντο-
 395 λή λέγοντος μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασι-
 λεία τῶν οὐρανῶν —, καὶ ἵνα μὴ ἀπατηθῆτε ὑπὸ τῶν δαιμόνων τῶν
 φαντασίας ὑμῖν ἐγειρόντων. 60. ἀλλ' ἐάν τις ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς ἢ
 ἀδελφός ἢ φίλος ἢ ἀδελφή ἢ γυνὴ ἢ πατὴρ ἢ διδάσκαλος ἢ
 μήτηρ ἢ παῖς ἢ οἰκέτης, πρῶτον εἰς προσευχὴν τὰς χεῖρας ἐκτεί-
 400 νατε, καὶ ἐάν ᾗ φάντασμα, φεύξεται ἀφ' ὑμῶν. κἂν ἀπατῶσιν
 ὑμᾶς οἱ δαίμονες ἢ οἱ ἄνθρωποι κολακεύοντες ὑμᾶς καὶ
 ἐπαινοῦντες, μὴ πείθεσθε αὐτοῖς μηδὲ ἐπαίρεσθε τῇ διανοίᾳ.
 61. κἀμὲ γὰρ οὕτως ἠπάτησαν οἱ δαίμονες πολλάκις ἐν νυκτί,
 καὶ οὔτε εὐξασθαί με οὔτε ἀναπαύσασθαι συνεχώρησαν, φαν-
 405 τασίας μοὶ τινὰς παρέχοντες ὄλην τὴν νύκτα. καὶ πρῶτ' ἐμ-
 παίζοντες προσέπεσάν μοι λέγοντες· « Συγχώρησον ἡμῖν, ἀββᾶ,
 ὅτι κόπους σοι παρεσχίκαμεν ὄλην τὴν νύκτα ». ἐγὼ δὲ εἶπον
 πρὸς αὐτούς· « Ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνο-
 410 μίαν· οὐ γὰρ μὴ ἐκπειράσητε δοῦλον θεοῦ. »
 62. Ὡστε οὖν καὶ ὑμεῖς, ὦ τέκνα, τὴν ἡσυχίαν μεταδιώξατε
 πρὸς τὴν θεωρίαν ἀεὶ γυμναζόμενοι, ἵνα καθαρὸν κτήσησθε νοῦν

Matth. 5, 3

Ps. 93

Prov. 5,

Ps. 118

Prov. 16

cf. Is. 5

Ps. 6, 9;

Matth. 7, 23;

cf. Matth. 4, 7

394 εἶναι + κατορθώμασιν C² || αὕτη... οὐρανῶν (396) om. v || ἐντολή τοῦ
 σωτήρος P²p. — 396 ἵνα μὴ... ἐγειρόντων (397) || ἵνα μὴ ὑπὸ δαιμονικῶν
 φαντασιῶν ἀπατηθῆτε v || ὑπὸ] ἀπὸ p || τῶν³ x: τὰς cet. — 397 φαντασιῶν
 V⁹ || ἡμῖν y || ὑμῖν post ἐγειρόντων (sic) tr. P² || ἐγειρόντων] ἐπεγειρόν-
 των C²P² || ἐάν τις] ὅστις οὖν V¹ ὅστις ἂν V²P² || εἰσέλθῃ V²P² ἢ κη C²P² ἢ ξη
 P² || πρὸς ὑμᾶς post ἀδελφός (398) tr. P²p || ἢ... οἰκέτης (399) om. v || ἢ om.
 yHC²P²p. — 398 ἢ φίλος ἢ γυνὴ yHP² ἢ φίλος ἢ γυνὴ ἢ πρεσβύτης P² ἢ
 φίλος ἢ παῖς ἢ γυνὴ ἢ πρεσβύτης C² ἢ φίλος ἢ πρεσβύτης p || πατὴρ ἢ
 μήτηρ ἢ διδάσκαλος ἢ παῖς C¹A πατὴρ ἢ μήτηρ ἢ ἀδελφὴ (ἀδελφός y) ἢ δι-
 δάσκαλος ἢ παῖς yH πατὴρ ἢ διδάσκαλος ἢ μήτηρ ἢ ἀδελφὴ C²p πατὴρ ἢ
 ἀδελφὴ ἢ παῖς P² πατὴρ ἢ δ. ἢ μ. omissis, ἢ παῖς tantum P². — 399 οἰκέτης]
 προσήκων P² || πρῶτον om. P¹ || εὐχὴν P² || ἐκτείνετε pP² ἐκτένητε V². —
 400 φεύξεται V² || ἀφ'] ἐξ C¹A || ἡμῶν P² || κἂν... θεοῦ (409) om. v || κἂν]
 καὶ ἐάν C² || ἀπατῶσιν V².

401 ἡμᾶς L || ἢ οἱ ἄνθρωποι om. C² || οἰ² om. V⁹p || ἡμᾶς L om. C² || καὶ]
 ἢ C². — 402 μηδέ] καὶ P² || τῇ] ἐν P². — 403 πολλάκις ante ἠπάτησαν tr. yH
 C²p om. C²P². — 404 οὔτε¹] οὐδέ x || με... ἀναπαύσασθαι om. P². — 405 τινὰς
 ante μοι tr. H, post παρέχοντες tr. p om. P² || ἐμπαίζοντες] ἀσπάζοντες p.
 — 406 ἐμπαίζοντες + μοι V⁹P¹P²P² + μου B, ἀσπάζοντες + με p || προσ-
 έπεσάν μοι λέγοντες] ἔλεγον προσπίπτοντές μοι C² || προσέπεσόν P¹ προσ-
 έπιπτον MP² || μοι om. P²p. — 407 παρέσχομεν yHP² || ὄλην τὴν νύκτα om.
 C²P². — 408 ἀπόστητε + οὖν p. — 409 οὐ... θεοῦ om. P² || οὐ μὴ γὰρ
 M || θεοῦ x: κυρίου cet. — 410 Ὡστε] multa usque ad finem mut. v, raro
 notavi || ὦ τέκνα ante καὶ ὑμεῖς tr. P²C² om. y || τὴν om. P².

411 τὴν om. P² || ἀεὶ om. C² || ἵνα... γυμναζόμενος (413) per homoeoteleu-

τῷ θεῷ προσευχόμενοι. καλὸς μὲν γὰρ κάκεινος ὁ ἀσκητῆς ὁ
 συνεχῶς ἐν τῷ κόσμῳ γυμναζόμενος καὶ περὶ τὰς καλὰς πρά-
 ξεις ἀσχολούμενος, ὁ τὴν φιλαδελφίαν ἐπιδεικνύμενος καὶ τὴν
 415 φιλοξενίαν καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ἐλεημοσύνας διαπραττόμενος καὶ
 εὐεργετῶν τοὺς παρόντας καὶ τοῖς κάμνουσι βοηθῶν καὶ ἀσκαν-
 δάλιστος διαμένων. 63. καλὸς μὲν οὗτος καὶ πάννυ καλός· πρακ-
 τικός γὰρ καὶ ἐργάτης ἐστὶν τῶν ἐντολῶν, ἀλλὰ περὶ τὰ γῆϊνα
 ἀσχολεῖται. κρείττων γέ μὴν τούτου καὶ μείζων ὁ θεωρητικός
 420 ἐκεῖνος ὁ ἀπὸ τῶν πρακτικῶν ἐπὶ τὴν νόησιν ἀναδραμῶν παρῆς
 ἐτέροις ταῦτα φροντίζειν, αὐτὸς δὲ καὶ ἑαυτὸν ἀπαρησάμενος
 καὶ ἑαυτοῦ λήθην ἔχων πολυπραγμονεῖ τὰ οὐράνια εὐλυτος πάν-
 των τῷ θεῷ παριστάμενος, ὑπ' οὐδεμιᾶς φροντίδος ἐτέρας ὀπι-
 σθεν κατασπώμενος. ὁ τοιοῦτος γὰρ σὺν θεῷ διάγει, σὺν θεῷ
 425 πολιτεύεται, ἀπαύστοις ὕμνοις ὕμνων τὸν θεόν.»

64. Ταῦτά τε καὶ ἄλλα πάμπολλα ἡμῖν διηγοῦμενος ὁ μακά-
 ριος Ἰωάννης ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἄχρις ἐννάτης ὥρας διαλεγό-
 μενος τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐθεράπευεν. δοὺς δὲ ἡμῖν εὐλογίας ἐν
 εἰρήνῃ πορευθῆναι προσέταξεν, εἰπὼν ἡμῖν καὶ προφητεῖαν τινά,

ton om. V^p || τοῦν κτήσασθε x1² || τὸν τοῦν C². — 412 θεῷ κρηίω P² || κα-
 λῶς BLH || γὰρ om. BC²P²v || γὰρ + ἐστι CA || κάκεινος] ἐκεῖνος BMP²P²
 καὶ v || ὁ ἀσκητῆς] ὁ ἀσκητικῶς v qui ὁ συνεχῶς om. — 413 ἐν omisso, ἐγ-
 γυμναζόμενος C²p || περὶ] πρὸς p. — 414 ἐπασχολούμενος γ ἀπασχολούμενος
 C²v || δ] καὶ C² om. p || τῆν¹ om. C²A. — 415 τὴν om. γH || ἐλεημοσύνην MP¹P²
 τὴν ἐλεημοσύνην C². — 416 ἀσκανδάλιστος H. — 417 καὶ οὗτος C²p || καὶ
 om. V^pBC²Ap || καλός² om. C². — 418 καὶ om. P² || ἐστὶν post γὰρ tr.
 C²P²p om. V^pB || τῶν om. P¹ || ἀλλὰ... ἀσχολεῖται (419) om. M. — 419
 κρείττω P¹ κρείττον (sic) P² κρείττον C²A || τούτων V^pBMP² τοιούτου L
 om. P² || καὶ ante τούτου tr. p || καὶ μείζων om. C². — 420 ἐκεῖνος om.
 C²P² || δ] καὶ P² om. C²P² || παρῆς... δὲ (421) om. C².

421 ταῦτα om. p. — 422 εὐλυτος] ἐκλυτος L ἑαυτὸς H ἀλλως P² ἀλλω
 νοί v om. p || πάντων] ἀπὸ πάντων ὑπάρχων C² πάντοτε p om. P²v. — 423 τῷ
 om. C²v || ἐτέρας om. C²P²v || ἐπὶ τὰ ὀπισθεν v || ὀπισθεν V^pC² (cf. η' 310) om.
 C²P². — 424 ὁ τοιοῦτος... θεόν (425) om. v || γὰρ om. C² || θεῷ συνδιάγει L
 (-ειν) HC²P²p θεῷ συνάγει P². — 424/425 σὺν θεῷ πολιτεύεται V^pP¹ : θεῷ συμ-
 πολιτεύεται cet. — 425 ἀπαύστοις C² || ὕμνοις] ἐψαλμοῖς P² om. C² || post ὕμνοις
 add. ἀεὶ γHr. post θεόν add. P² || τὸν θεόν ἀνυμνῶν M αὐτὸν ἀνυμνῶν P². —
 426 τε... πάμπολλα om. v || τε om. C²P²p || πάμπολλα] πολλά P² || ἡμᾶς v.
 ἡμῖν post διηγοῦμενος tr. C²P² om. p || διηγησάμενος p διαλεγόμενος P² om.
 v. — 427 Ἰωάννης om. v || τρισὶ ἡμέραις V² || ἄχρις... ὥρας om. v || ἄχρις]
 εἰς y || ἐνάτης MP¹P² || διαλεγόμενος] διηγοῦμενος P² νοουθετήσας v om. p.
 — 428 μεγάλως τὰς P² || τὰς... ἐθεράπευεν om. v || ἡμῶν om. P² || ἐθερά-
 πευεν x : ἐθεράπευεν cet. || δὲ om. v || ἐν εἰρήνῃ] εἰρήνης p. — 429 εἰπὼν...
 γενέσθαι (433) om. v || καὶ om. p || προφητείας p || τινά om. C² p.

430 ὅτι· « Σήμερον τὰ ἐπινίκια τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως Θεοδοσίου
 εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν εἰσεληλύθασιν τῆς τοῦ τυράννου Εὐγενίου
 ἀναιρέσεως », καὶ ὅτι· « Δεῖ τὸν βασιλέα ἰδίῳ θανάτῳ τελευτή-
 σαι »· ἄπερ συνέβη κατὰ ἀλήθειαν οὕτω γενέσθαι.

65. Ὡς δὲ πολλοὺς καὶ ἄλλους πατέρας ἐθεασάμεθα, ἦκασιν
 435 ἀδελφοὶ ἀναγγέλλοντες ἡμῖν τετελειώσθαι τὸν μακάριον Ἰωάν-
 νην θαυμαστόν τινα τρόπον· ἐντειλάμενος γὰρ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας
 μηδένα συγχωρεῖν πρὸς αὐτὸν ἀνίεσαι, κλίνας τὰ γόνυα εἰς
 προσευχὴν ἐτελειώθη πρὸς θεὸν ἀπερχόμενος· ᾧ ἢ ἡ δόξα εἰς τοὺς
 αἰῶνας, ἀμήν.

β'. Περὶ ἀββᾶ Ὡρ.

1. Ἐθεασάμεθα δὲ καὶ ἕτερον ἄνδρα θαυμαστόν ἐν Θηβαῖδι,
 ἀββᾶ Ὡρ ὄνομα αὐτοῦ, πατέρα μοναστηρίων ἀδελφῶν χιλίων,
 σχῆμα μὲν ἔχοντα ἀγγελικόν, ἐνενηκονταετῆ που ὄντα, ἄχρι τοῦ
 στήθους ἔχοντα λαμπρόν πάγωνα, καὶ φαιδρὸν τῷ προσώπῳ,
 5 ὡς καὶ ὁρόμενον αὐτὸν μόνον δυσωπηθῆναι τὸν ἄνδρα. 2. οὗτος
 πολλὰ πρότερον καθ' ἑαυτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀσκήσας τῇ πορρω-

430 εὐσεβεστάτου C²P² || Θεοδοσίον τοῦ βασιλέως P².

431 τὴν om. C²P² || εἰσελήλυθον H εἰσηλθον p. — 432 καὶ ὅτι... γενέσθαι
 (433) om. P² || ἰδίῳ x : οἰκίῳ cet. — 433 ἄπερ] ἄπερ p ἄπερ καὶ P². — 434 δὲ]
 δὴ H || πολλοὺς... ἄλλους] καὶ ἄλλους πολλοὺς v || καὶ... πατέρας om. p.
 — 435 ἀναγγέλλοντες xP² : ἀπαγγέλλοντες cet. || ἡμῖν om. P² || τετελειώσθαι
 C² τελειώσθαι p τελειωθῆναι V¹. — 436 θαυμαστῷ τιμῆ τῷ P² || γὰρ
 + φησὶν v || ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας post συγχωρεῖν (437) tr. M || τρεῖς ἡμέρας]
 τρισὶ τε ἡμέραις P². — 437 συγχωρεῖν om. P² || ἀνίεσαι C². — 438 θεόν]
 τὸν θεόν C²p αὐτὸν v qui τὸν θεόν add. post ἀπερχόμενος || θεόν : ἐν
 παρησίᾳ P² || ἀπερχόμενος] ἐκδημήσας P² ἀναλάσας p || ᾧ... ἀμήν (439)
 om. C²A1.P²v, fort. recte. — 439 αἰῶνας + τῶν αἰώνων P².

Cap. II habent V^pB²P²C²A (= x), HP², P²P² (= p). Omittunt MyC²v. Ha-
 bet P² tantum § 9-10.

Lemma περὶ + τοῦ P¹A²P²p. — 1 δὲ om. V^pBP²H. cf. autem γ' 1, δ' 1, ε' 1,
 ζ' 1, ζ' 1, η' 1, etc. || θαυμάσιον p. — 2 ἀββᾶν P² || ὄνομα αὐτοῦ] ὀνόματι
 P² || μοναστηρίων P². — 3 μὲν om. HP² || ἐνενηκονταετῆ P² (cf. α' 108)
 ἐνενηκοντα ἔτη p || που] περίπου P². — 3+4 ἄχρι τοῦ στήθους ἔχοντα x :
 γένειον ἔχοντα ἄ. τ. σ. P² γένειον ἄ. τ. σ. ἔχοντα p καὶ γένιον ἄ. τ. σ. H,
 ἔχοντα omisso. — 4 λαμπρόν + ἄγαν HP²p || τὸν πάγωνα V^p || πάγωνα
 om. HP²p || καὶ om. p. — 5 αὐτὸν post μόνον tr. P¹ om. Hp || μόνον om. H
 || δυσωπησίμῳ εἶναι HP². — 6 καθ' ἑαυτὸν om. p || ἐν... πορρωτέρῳ xH : ἀσ-
 κήσας ἐν τῇ ἐρ. τῇ πορρωτέρῳ P² ἐν τῇ πορρωτέρῳ ἐρ. ἀσκήσας p.

τέρα, ὕστερον ἐν τῇ πλησίον ἐρήμῳ τὰ μοναστήρια συνεκρότη-
 σεν, ἔλος φυτεύσας χερσὶν οἰκείαις, ξύλων ἀγρίων ὄντων ἐν τῷ
 τόπῳ, ὡς ἕλην εἶναι τινα πολλὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 3. ἔλεγον γὰρ
 10 ἡμῖν οἱ περὶ αὐτὸν πατέρες ὅτι· «Οὐδὲ βλαστὸς εἰς ἦν ὧδε, ὅτε τὸ
 πρὶν ὁ ἀνὴρ ἐκ τῆς ἐρήμου παρεγένετο.» ἐφύτευσεν δὲ τοῦτο ἵνα
 μὴ διὰ τινα χρεῖαν οἱ συνερχόμενοι πρὸς αὐτὸν ἀδελφοὶ ἀναγκα-
 σθῶσιν περιάγειν. ἀλλὰ πᾶσαν πρόνοιαν αὐτῶν ἐποιεῖτο εὐχόμε-
 νος τῷ θεῷ καὶ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῶν ἀγωνιζόμενος, ἵνα ἐν
 15 μηδενὶ λείπωνται τῶν ἀναγκαίων καὶ μὴ πρόφασις αὐτοῖς ᾄ-
 θυμίας τις γένηται. 4. οὗτος ἐν τῇ ἐρήμῳ πρῶτον διάγων ἤ-
 σθιεν μὲν βοτάνας καὶ ῥίζας τινὰς γλυκείας, ἐπινεν δὲ ὕδωρ ὅτε
 καὶ εὗρισκεν, ἐν εὐχαίς καὶ ὕμνοις διατελῶν πάντα τὸν χρόνον.
 ὡς δὲ λοιπὸν εἰς τὴν τελείαν τοῦ γήρως ἐφθασεν ἡλικίαν, ἀγ-
 20 γελος αὐτῷ φαίνεται κατ' ὄναρ ἐν τῇ ἐρήμῳ λέγων ὅτι· «Ἔση
 εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺν λαὸν πιστευθήσῃ. ἔσονται δὲ οἱ σωζόμε-
 νοι διὰ σοῦ μυριάδες δέκα. ὅσους γὰρ ἂν ἐνταῦθα κερδήσῃς,
 τοσοῦτων ἀρχεῖς ἐν τῷ αἰῶνι τῷ μέλλοντι. καὶ μηδὲν διστάσης»,
 φησὶν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· «οὐδέποτε γὰρ σοι λείψει τὰ πρὸς
 25 τὴν χρεῖαν ἄχοι τῆς τελευτῆς, ὁσάκις ἂν ἐπικαλέσῃ τὸν θεόν.»
 5. ταῦτα ἀκούσας ἐπὶ τὴν πλησίον ἐρημον ὤρησεν καταμόνας
 πρῶτον διάγων, καλύβιον μικρὸν τι ἐαυτῷ κατασκευάσας, λα-
 χάνοις συνθέτοις μόνον ἀρκοῦμενος, πολλάκις καὶ δι' ἑβδομάδος
 ἅπαξ μεταλαμβάνων. ἀγράμματος μὲν ὢν τὸ πρῶτον, ἐπεὶ δὲ ἐκ

8 ἔλος omnes (cf. ἔλεσιν Epilogus 20): ἄλλος Schwartz. || οἰκείαις | ιδίαις H
 οἰκείαις καὶ C¹ || ξύλων ἀγρίων V^oBC¹A || ὄντων p: om. cet. — 9 εἶναι ἕλην
 P² || τινα εἶναι H || πολλὴν V^oBC¹AP² (post ἐρήμῳ): πικρὴν cet. || γὰρ om.
 P¹. — 10 εἰς] τις p om. P² || ὧδε + ποτε HP²p. — 10/11 τὸ πρὶν om. P¹.

11 τοῦτο] ταῦτα P². — 14 καὶ P¹P²p: om. cet. || ἐν om. P²P⁷. — 15 λείπωνται
 V^o λείπονται P¹C¹oA || καὶ μὴ... γένηται (16) add. in mg. m. 1^a A. — 16 τις
 ante αὐτοῖς tr. H, ante ᾄθυμίας tr. p om. P¹P² || γένηται + τι P² || οὕτως
 P¹ om. P² || ἐρήμῳ + μὲν οὖν P² || πρῶτον] τὰ πρῶτα P². — 17 μὲν om.
 C¹AHP² || γλυκείας p || δὲ + καὶ P². — 18 καὶ¹ om. BP² || εὗρεν C¹A || πάντα
 διατελῶν p || τὸν om. V^o || χρόνον + αὐτοῦ P². — 19 τὴν om. P² || γήρως
 p. — 20 φαίνεται κατ' ὄναρ post ἐρήμῳ tr. H. — 20/21 ἔση εἰς om. P¹.

21 λαὸν πολὺν p || ἐμπιστευθήσῃ P¹. — 22 ἂν om. P²p || ἐνθάδε H || κερ-
 δήσεις HP²p. — 23 τοσοῦτον H τοσοῦτους P² || διστάσεις BC¹A. — 24 φησὶν...
 αὐτόν om. P² || τὰ] τι τῶν Hp. — 25 τῆς + σῆς P² || τελευταίας p || ὁσάκις]
 εἰς ὅσα P¹ περὶ ὅσων P² || θεὸν] κύριον H. — 26 ἀκούσας + παρὰ τοῦ ἀγγέ-
 λου P². — 27 διάγων + ὡς εἴρηται P² || τι μικρὸν Hp || λαχανίοις H. — 28
 πολλάκις + δὲ P². — 29 μὲν ὢν] μένων H. ὢν s. l. m. 1^a C¹ || ἐπειδὴ V^oP¹
 ἔπειτα P¹.

30 τῆς ἐρήμου ἐπὶ τὴν οἰκουμένην ἤρχετο, χάρις αὐτῷ θεόθεν δι-
 δοται καὶ τὰς γραφὰς ἔξωθεν ἀπεστήθιζεν. ἐπιδοθέντος γὰρ αὐ-
 τῷ βιβλίου παρὰ τῶν ἀδελφῶν, ὡς ἔμπειρος τῶν γραφῶν, οὕτω
 λοιπὸν ἀνεγίνωσκεν. 6. εἰλήφει δὲ καὶ ἑτέραν χάριν τὴν κατὰ
 τῶν δαιμόνων ἐλασίαν, ὡς πολλοὺς τῶν πασχόντων καὶ μὴ βου-
 35 λομένους παριστᾶν, βοώντων αὐτοῦ τὴν πολιτείαν· ἴσσεις τε τὰς
 ἄλλας ἐπιτελῶν οὐκ ἐπαύετο, ὡς συναχθέντας πανταχόθεν πρὸς
 αὐτὸν μοναχὸς εἰς χιλιάδας συνάγεσθαι.

7. Ἰδὼν οὖν ἡμᾶς ὁ ἀνὴρ καὶ περιχαρῆς γενόμενος ἠσπάσατό
 τε καὶ ὑπερηύξατο· νίψας τε τοὺς πόδας ἡμῶν χερσὶν οἰκείαις
 40 πρὸς διδασκαλίαν ἐτρέπετο. ἔμπειρος γὰρ ἦν λίαν τῶν γραφῶν
 θεόθεν ταύτην τὴν χάριν κτησάμενος. πολλὰ δὲ ἡμῖν τῶν γραφῶν
 λύσας κεφάλαια καὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν παραδοὺς ἐπὶ τὰς εὐ-
 χὰς προετρέπετο. 8. ἔθος γὰρ τοῖς μεγάλοις μὴ πρότερον τρο-
 φὴν προσίεσθαι τῇ σαρκί, πρὶν ἢ τὴν πνευματικὴν τροφὴν τῇ
 45 ψυχῇ παραδοῦναι, τοῦτο δὲ ἢ τοῦ Χριστοῦ ἔστιν κοινωνία. μετα-
 λαβόντας οὖν ταύτης καὶ εὐχαριστήσαντας ἐπὶ τὴν τράπεζαν προ-
 ετρέπετο, αὐτὸς τι ἀεὶ τῶν σπουδαίων ὑπομιμνήσκων καθήμενος
 καὶ λέγων ἡμῖν· 9. «Οἶδα ἐγὼ τινα ἄνθρωπον ἐν τῇ ἐρήμῳ μη-

30 ἐπὶ] πρὸς P² εἰς P¹reuschen, unde nescio || ὡς ἤρχετο P¹ || δίδοται]
 εἰδίδοτο A.

31 καὶ] τὸ p || ἔξωθεν] ἔξωθεν διὰ μνήμης H διὰ μνήμης p om. P¹ || ἀπε-
 στήθιζεν] ἔχεν· ἀγράμματος γὰρ ὢν τῶν ἔξωθεν ἀπεστήθιζεν p ex duarum
 lectionum conflatione || γὰρ] δὲ p. — 32 ἔμπειρος omnes: ἐμπείρω Schwartz
 — 33 τὴν om. V^oB. — 34 ἐλασίαν om. p || ὥστε p || καὶ μὴ βουλομένους]
 καὶ ἄκοντας καὶ ἐκόντας p. — 35 παριστᾶναι (sic) P¹ παριστάναι P² (cf.
 Prologus 54) || βοώντας H || αὐτοῦ P¹ (ex αὐτοῦ) Hp: αὐτῶν cet. || πολι-
 τείαν + τοῦ ἀνδρός C¹A || τε (cf. l. 39, etc.)] δὲ BP¹ || τὰς om. p. — 36 ἄλ-
 λας] πολλὰς P² || ἐπιτελεῖν P² || συναχθέντας H: συναχθῆναι cet. || παντό-
 θεν p om. P². — 37 καὶ εἰς P¹ || εἰς] ὡς p || χιλιάδας] πληθος πολὺ P² || συν-
 ἄγεσθαι om. P²p. — 39 τε¹ om. P² || καὶ + εὐθύς Hp || νησάμενος V^oBC¹A.
 cf. η' 31⁵ || τε²] δὲ Hp (cf. l. 35). — 40/41 ἔμπειρος... κτησάμενος] ἦν γὰρ
 τὴν γραφὴν θεόθεν ταύτην δεξιόμενος p.

41 τῶν γραφῶν ἡμῖν P² || λύσας τῶν γραφῶν C¹A. — 43 ἐτρέπετο P¹ || με-
 γάλους] ἀγίους P² || τροφὴν post προίεσθαι (sic) tr. P¹. — 44 προίεσθαι P¹H
 (qui προίεσθαι... πνευματικὴν τροφὴν sub linea m. 1^a add.) || τῇ ψυχῇ om.
 p. — 45 ἐπιδοῦναι P² || τοῦτο] αὕτη HP² || ἢ (om. p) τοῦ Χριστοῦ post
 ἔστιν tr. HP²p, post ἦν (sic) tr. C¹A || ἔστιν] ἦν C¹A || μεταλαβόντες... εὐ-
 χαριστήσαντες (46) V^oBC¹Ap. — 46 προετρέπετο] ἤλαθον p. — 47 καὶ
 αὐτὸς p || τι x: τε H δὲ P² om. p || ὑπομιμνήσκων H || καθήμενος om. p.
 — 48 καὶ λέγων] ἔλεγεν P²p || οἶδα] εἶδόν P² || ἐγὼ om. P² || τινα om. p ||
 τῇ om. p.

δὲν γήϊον βρῶμα ἐπὶ τρία ἔτη γευσάμενον, ἀλλὰ ἄγγελος αὐτῷ
 50 κατὰ τρεῖς ἡμέρας οὐράνιον βρῶμα ἐκόμιζεν καὶ ἔβαλλεν αὐτοῦ
 εἰς τὸ στόμα, καὶ τοῦτο αὐτῷ ἀντὶ τροφῆς καὶ ποτοῦ ἐγίνετο.
 καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον διὰ ἦλθον πρὸς αὐτὸν ἐν φαν-
 τασίᾳ οἱ δαίμονες ἀγγελικὰς στρατιάς ἐπιδεικνύντες καὶ ἄρμα πυ-
 ρὸς καὶ δορυφορίαν πολλήν, οἷά τε βασιλέως τινὸς ἐπιδημοῦντος
 55 καὶ λέγοντος αὐτῷ · « Κατῶρθωσας πάντα, ὦ ἄνθρωπε · προσκύν-
 ησόν με καὶ ὡς Ἥλιον σε ἀναλήφομαι ». 10. Ἐλεγεν δὲ ὁ μο-
 ναχὸς ἐν τῇ αὐτοῦ διανοίᾳ · « Καθ' ἡμέραν προσκυνῶ ἐγὼ τῷ
 ἐμῷ βασιλεῖ καὶ σωτῆρι, καὶ εἰ ἦν οὗτος ἐκεῖνος, οὐκ ἂν τοῦτο
 παρ' ἐμοῦ ἦται ». ὡς δὲ μόνον εἶπεν αὐτῷ τὰ τῆς διανοίας, δι-
 60 « Ἔχω τὸν ἐμὸν βασιλέα Χριστόν, ὃν ἀεὶ προσκυνῶ · σὺ δὲ οὐκ
 εἶ ἐμὸς βασιλεύς », εὐθὺς ἐκεῖνος ἄφαντος γέγονεν. ταῦτα οὖν
 ἡμῖν ὡς περὶ ἄλλον διαλεγόμενος τὰς ἑαυτοῦ πολιτείας κρύπ-
 τειν ἠβούλετο · οἱ δὲ συνόντες αὐτῷ πατέρες αὐτὸν ἔλεγον ταῦ-
 τα ἑωρακέναι.
 65 11. Ἦν γοῦν τοιοῦτος ὁ ἀνὴρ ἐπίδοξος ἐν πολλοῖς ἄλλοις πα-
 τράσιν, ὡς πολλῶν πρὸς αὐτὸν μοναχῶν ἐρχομένων πάντας τοὺς
 παρόντας συγκαλούμενος ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὰ κελλία αὐτοῖς ἐποίει,
 τοῦ μὲν πηλὸν ἐπιτιδοῦντος, τοῦ δὲ πλίνθον, τοῦ δὲ ὕδωρ ἀν-
 τλοῦντος, ἑτέρου δὲ ξύλα κόπτοντος, καὶ ἀποτελεσθέντων αὐτοῖς
 70 τῶν κελλίων αὐτὸς τὰς χρείας ἐπήρκει τοῖς ἐρχομένοις.

49 ἔτη τρία Α δέκα ἔτη P⁵ ἔτη δέκα ρ τραπέζης P². — 50 αὐτοῦ post στό-
 μα (51) tr. P¹.

51 αὐτὸ P¹C¹A || ἐγένετο C¹A. — 52 ἦλθον om. ρ. — 53 ἄρματα P²P⁵ρ. —
 54 πρὸς + πολλά P² || δορυφορία ρ δοροφορία V^o δωροφορίαν C¹A δωρο-
 φορία B || πολλή V^oBρ || οἷάν (sic) C¹A || τε om. P² || τινὸς om. P¹P² || ἐπι-
 δημοῦντος om. x. — 55 λέγοντας ρ λέγοντες V^oBC¹o^c λέγων τις C¹o^cA || κα-
 τῶρθωσας (sic) B¹ κατῶρθωσας P²P⁵ || πάντα om. B || λοιπὸν προσκύνησόν
 P²P⁵ρ. — 56 με omnes : μοι P¹reuschen, unde nescio || ἀναλήφομαι H. —
 57 ἑαυτοῦ C¹AP²P⁵ρ || ἐγὼ om. P²P⁵ρ. — 58 καί] τῷ B¹P¹P⁵ρ || οὕτως P¹ || ἂν
 + νῦν Hρ || τοῦτο post ἐμοῦ (59) tr. ρ. — 59 παρ' ἐμοῦ + τὰ νῦν P² || ἦται
 παρ' ἐμοῦ P² || αὐτῷ] ἐν ἑαυτῷ P⁵ρ. — 60 ἔχω ἐγὼ Hρ ἐγὼ ἔχω P²P⁵ || τὸν
 Χριστόν Bρ || ἀεὶ + ἐγὼ Α || δέ] γὰρ P².

61 ἐγένετο ρ || οὖν] δὲ P⁵ omi. P². — 62 ἡμῖν post διαλεγόμενος tr. ρ || δια-
 λεγόμενος + ἔλεγε P². — 63 βουλόμενος P². — 65 ἄλλοις om. ρ. — 66 ὡς] καὶ
 ρ || πρὸς αὐτὸν post μοναχῶν tr. P² || μοναχῶν post ἐρχομένων tr. P¹ om. ρ
 || ἐρχομένων + συνεῖναι ρ. — 67 παρόντας + αὐτοῖς V^oBC¹A + ἀδελφούς
 P²ρ || ἡμέρᾳ + καὶ V^o || ποιεῖν H. — 68 ἐπιτιδοῦντος (cf. κ' 57 et Radermacher
 Neut. Gr. 97) x : ἐπιτιδόντος cet. || τοῦ δέ] ἄλλον δὲ Hρ²ρ. — 69 ἑτέρου δέ]
 τοῦ δὲ B. — 70 ἐπήρκει τὰς χρείας ρ || τοῖς ἐρχομένοις] τοῖς δεομένοις H
 αὐτῶν παρέχων ρ.

12. Οὗτος ψευδαδέλφον τινὸς πρὸς αὐτὸν ἐλθόντος καὶ τὰ ἑαυ-
 τοῦ ἰμάτια ἀποκρύψαντος ἐλέγξας αὐτὸν ἐπὶ πάντων εἰς μέσον
 τὰ εἶδη προήνεγκεν, ὥστε μηκέτι τολμᾶν μηδένα ἐπ' αὐτοῦ ψεύ-
 σασθαι τοσαύτην χάριν ἀρετῆς ἔχοντος, ἣν διὰ τῆς πολλῆς καὶ
 75 καλῆς πολιτείας ἑαυτῷ συνελέξατο. ἦν δὲ ἰδεῖν τὸ πλῆθος τῶν
 σὺν αὐτῷ μοναχῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οἷον χοροὺς τινὰς δικαίω
 λαμπροφροούντων καὶ ἀπαύστοις ὕμνοις τὸν θεὸν δοξαζόντων.

γ'. Περὶ Ἀμμωνος.

1. Ἐθεασάμεθα δὲ ἐν Θηβαῖδι καὶ ἕτερον ἄνδρα, ὀνόματι Ἀμ-
 μωνα, πατέρα μοναχῶν τρισχιλίων, οὗς καὶ Ταβερνησιώτας ὀνό-
 μαζον, μεγάλην ἔχοντας πολιτείαν καὶ μηλωτὰς φοροῦντας, κε-
 καλυμμένῳ προσώπῳ ἐσθίοντας καὶ κάτω νεύοντας, μὴ τις τὸν
 5 ἄλλον θεάσεται, καὶ σιωπῆν ἀσκοῦντας πολλήν, ὡς δοκεῖν ἐν ἐρη-
 μίαις εἶναι, ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν κρυφῆ ποιῶντας, μό-
 νον δὲ σχήματι καθημένους ἐπὶ τραπέζης ὡς καὶ δοκεῖν ἐσθίειν
 καὶ πειρωμένους λαθεῖν ἀλλήλους. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἅπαξ καὶ
 δεῦτερον τῷ στόματι τὴν χεῖρα προσῆγον ἄρτον ἢ ἐλαιῶν ἢ τι-

71 τοῦτω C¹A οὕτω ρ || ψευδάδελφόν HP² || τινὸς] τινὰ H ποτε ρ om. P² ||
 πρὸς αὐτὸν post ἐλθόντα (sic) tr. H || ἐληλυθότος ρ ἐλθόντα HP² || ἑαυτοῦ
 om. ρ. — 72 ἀποκρυψάμενον HP² || εἰς μέσον om. ρ. — 73 τὰ εἶδη V^oH : τὰ
 κεκρυμμένα εἶδη ρ ταῦτα ἦδη C¹A αὐτὰ ἦδη B¹ om. P² || προήνεγκεν Schwartz :
 ἐπεισεν ἀγαγεῖν τὰ κακῶς κεκρυμμένα P² προσήνεγκεν cet. || τολμᾶν om.
 ρ || ψεύδεσθαι HP². — 74 τῆς... πολιτείας (75) | τῆς πολιτείας τῆς πολλῆς
 καὶ καλῆς ρ || τῆς om. P¹. — 75 τὸ om. ρ. — 76 οἷονεὶ ρ || τινὰς χοροῦς
 P². — 77 λαμπροφροούντας ρ || δοξαζόντας V^oBC¹A δοξάζοντας εἰς τοὺς
 αἰῶνας ἀμῖν ρ.

Cap. III habent V^oB¹P¹C¹A (= x), LP³ (= y), H (post cap. VIII), P²P⁵,
 P¹P⁷ (= ρ). Omittunt MC²v.

Lemma περὶ + ἀββᾶ y + τοῦ ἀββᾶ HP²P⁵ρ || Ἀμμωνα I. Ἀμμωνᾶν P⁶
 Ἀμμωνᾶ P⁷ Ἀμμωνᾶ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ P⁸.

1 δὲ om. yHρ || Ἀμμωνα V^oP¹C¹H : Ἀμμωνᾶ BL Ἀμμωνᾶν cet. — 2 μο-
 ναχῶν] ἀδελφῶν P¹ || ὡσεὶ τρισχιλίων y || Ταβερνησιώτας HP²ρ || ὀνόμαζον]
 ἐκάλον P². — 3 μηλωτῶν P¹ || φοροῦντας + καὶ P¹C¹AyHP²P⁵. — 4 ἵνα μὴ
 P¹P⁵. — 5 ἄλλον] ἕτερον ρ πλησίον y || θεάσεται + ἐσθίοντα C¹A + μισσώ-
 μενον (sic) P⁵. — 5/6 ἐν ἐρημίαις (ἐρημίᾳ P²) εἶναι] μὴ παρεῖναι ρ. — 6 ἕκαστον
 P¹ : ἕκαστος V^oBC¹AP² ἕκαστον cet. || ἑαυτοῦ om. P⁴ || κρυφᾶ yHP² || ποιοῦντος
 ρ ἐκτελοῦντα] οἷς H ἐκτελοῦντος yP⁵ ἐκτελῶν P². — 7 δὲ om. C¹AP⁵ || τῆς τρα-
 πέζης yHP²ρ || ὡς καὶ scripsi : ὡς P² καὶ cet. — 8 καὶ πειρωμένους] πειρω-
 μένους δὲ yH || λαμβάνειν yHP²P⁵ || ἀλλήλοις P¹L || καὶ x : ἢ cet. — 9 τῷ
 στόματι post χεῖρα tr. P² || ἄρτον xP². semper autem cum genitio utitur

10 νος τῶν παρακειμένων ἀνάμενοι, καὶ ἑκάστου προσφαγίου ἀπαξ
γευσάμενοι ἤρκοῦντο τῇ τροφῇ ταύτῃ. 2. ἄλλοι τὸν ἄρτον ἤρέ-
μα μασώμενοι ἀπροσποιήτως τε τῶν ἄλλων ἔχοντες, οὕτως ἐν-
εκαρτέρον. ἄλλοι δὲ τῶν ζωμῶν μόνον τρίτον ἐγεύοντο, ἐνεκρα-
τεύοντο δὲ τὰ ἄλλα. ἄπερ πάντα κατὰ λόγον θαυμάσας οὐ παρ-
15 ἦκα τὴν ἐκ ταύτης <τῆς διηγῆσεως> ὠφέλειαν.

δ'. Περὶ ἀββᾶ Βῆν.

1. Εἶδομεν δὲ καὶ ἄλλον πρεσβύτερον πραότητα πάντα ἀνθρώ-
πους ὑπερβαλλόμενον, ὀνόματι ἀββᾶ Βῆν. ὃν διεβεβαιούντο οἱ
περὶ αὐτὸν ἀδελφοὶ μηδέποτε ὁμωμοκέναι, μηδὲ ψεύσασθαι ποτε,
μηδὲ ὀργισθῆναι κατὰ τινας, μηδὲ ἐπιπλῆξαι λόγῳ τινὶ πρόποτε.
5 ἦν γὰρ ὁ βίος αὐτοῦ λίαν ἡσύχιος καὶ ὁ τρόπος ἐπιεικής, ἀγγε-
λικὴν κατάστασιν ἔχοντος. 2. ἦν δὲ καὶ ταπεινόφρων ἄγαν καὶ
ἐαυτὸν εὐτελείζων. πολλὰ γὰρ ἡμῶν παρακαλούντων αὐτὸν εἰ-

uerbo ἀπτεσθαι auctor noster, cf. *ιβ'* 12, 32, *ιγ'* 47, *ιδ'* 72, 113 s., κα' 82 s.
|| ελαιῶν P³HP⁵: ελαιον L ελαιας cet. || ἦ + ἄλλου P⁵ || τινος] τι xP²p. —
10 ἀπτόμενοι P² || ἀπαξ post γευσάμενοι (11) tr. p.

11 γευόμενοι yP⁵ || ἄλλοι + δὲ yHP²p. — 12 μασώμενοι p μασόμενοι
V⁹LP⁵ μασόμενοι C¹ || τε om. P² || ἄλλων] ἄλλως V⁹B. — 13 τοῦ ζωμοῦ
yHP²P⁵ τὸν (τὸ C¹) ζωμόν C¹Ap || μόνου y || τρίτον post ἐγεύοντο tr. P² || ἐνεγ-
κρατεύοντο P¹Hr. — 14 τῶν ἄλλων yHP²P⁵ || πάντα om. p || κατὰ λόγον
om. P² || θαυμάσας + ὡς L. — 15 ταύτης xp: τούτων yHP²P⁵ || τῆς διηγῆ-
σεως addidi, cf. Proleg. LXI.

Cap. IV habent V⁹BP¹C¹A (= x), LP³ (= y), HP²P⁵, V¹V²P⁹ (= v), P⁵P⁷
(= p). Omittunt MC².

Lemma περὶ + τοῦ C¹AHP²P⁵V¹V²p || Βῆν P²V¹ Βῆν V². titulum om. P⁵.

1 πρεσβύτερον P² || πραότητα... ὑπερβαλλόμενον post Βῆν (2) tr. v || πρα-
ότητα H (πραότητος autem η' 272 s.) || ἀνθρώπους om. P². — 2 ὑπερβαλλόμενον
H ὑπερβάλλοντα P²P⁵p || ὀνόματι post Βῆν tr. yH om. P² || ἀββᾶν LP²v ||
Βῆ P⁵p Βῆν V². — 3 μηδέποτε H || ὁμοίαι yV¹P⁹ om. V² || μηδέποτε AV¹P⁹
μήτε P²P⁵p μή L om. V² || ψεύσασθαι L ἔψευσθαι HP² || ποτε om. AyP⁵v ||
ποτε + κατὰ τινας P². — 4 μηδέ] P¹yV²: μήτε cet. || μήτε (sic) ὀργισθῆναι
post τινὶ ποτε (sic) tr. P² om. P⁵ || ὀργισθαι H || κατὰ τινας] κἂν μέχρι τι-
νός p || μηδέ] μήτε P²P⁵p || λόγῳ post τινα (sic) tr. p || τινὶ] τινα P⁵V²p || ποτε
LP² om. v. — 5 αὐτῷ P⁹ || ἡσύχιος A ἡσυχος P²p || ἀγγελικὴν... ἔχοντος (6) || ἡ
κατάστασις ἀγγελικὴ V¹. — 6 κατάστασιν post ἔχων (sic) P¹ || ἔχων P¹P²
P⁵V² ἔχοντα P⁹ || ἦν om. P²P⁵V¹ || δὲ P¹p: γὰρ V⁹BC¹A om. cet. || καὶ¹ ante
ἦν tr. V²P². — 7 κατετελείζων p || ἡμῶν... εἰπεῖν] ἐδεήθημεν αὐτοῦ ὥστε
v qui εἰπεῖν tr. post προτρεπτικὸν (8) || ἡμῶν post αὐτὸν tr. p || αὐτὸν
om. P².

πεῖν πρὸς ἡμᾶς προτρεπτικὸν λόγον, μόλις ἠνέσχετο περὶ πρα-
ότητος ἡμῖν μόνον ὀλίγα διαλεχθῆναι.
10 3. Οὗτος ἱπποποτάμου λυμνημένου τὴν γείτονα χώραν ἐπι-
στάς τῷ τόπῳ ὑπὸ τῶν γεωργῶν παρακληθεὶς καὶ ἰδὼν τὸ θη-
ρίον μέγεθος ἐξάισιον ἔχον πραεῖα φωνῇ ἐνετείλατο αὐτῷ λέγων·
* Παραγγέλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ μηκέτι λυμνηνα-
σθαι τὴν χώραν *. ὁ δὲ ὡς ὑπὸ ἀγγέλου ἐλασθεὶς τοῦ τόπου παν-
15 τάπασιν ἀφανῆς ἐγένετο. οὕτω δὲ καὶ κορκόδειλον ἀπεδίωξεν
ἄλλοτε.

ε'. Περὶ Ὁξυρύγχου.

1. Παρεγενόμεθα δὲ καὶ εἰς Ὁξυρύγχον πόλιν τινὰ τῆς Θη-
βαίδος, ἧς οὐκ ἔστιν εἰπεῖν κατ' ἀξίαν τὰ θαύματα. γέμει γὰρ
οὕτως ἐνδοθεν μοναστηρίων, ὡς τὰ τείχη ἐξηγεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν
τῶν μοναχῶν, περιέχεται δὲ ἔξωθεν μοναστηρίοις ἑτέροις, ὡς

8 προτρεπτικὸν + τινα yHP²P⁵p || καὶ μόλις v || πραότητος p (qui tamen
πραότητι l. 1 habent). — 9 μόνον om. P²P⁵. — 10 [ἱπποποτάμου] ἐν ποταμῷ
θηρός ποτε οἰκοῦντος καὶ P² || ἱπποποτάμου + ποτε yHP²p || λυμνηνομένου
P⁴v. — 10/11 ἐπιστάς τῷ τόπῳ omisso, ἐπέστη τῷ ποταμῷ post παρακλη-
θεὶς (11) tr. P².

11 τόπῳ] θηρίῳ V¹ || ὑπὸ... γεωργῶν ante ἐπιστάς tr. P⁹ || ὑπὸ] ὑπὲρ P⁹
|| τῶν + ἐκείσε P². — 12 μέγεθος post ἐξάισιον tr. yP⁵v || ἐξάισιον post ἔχον
(ἔχων P²) tr. p || ἔχων P¹C¹BC¹AHP⁵V¹P⁷ ἔχοντα yP⁹ κεκτημένον P² || τῇ φωνῇ
v || ἐνετέλλετο P²Hr ἐντέλλεται P⁵ || αὐτὸ V⁹LP² om. V¹V²p. — 13 Ἰη-
σοῦ] τοῦ y. — 14 χώραν + ταύτην v || ἐλασθεὶς C¹A: ἐλαθεις V⁹BP¹ ἀπελασθεὶς
y ἀπελαθεις HP²p ἀπελαθὲν P² διωχθεὶς V¹P⁹ διωχθὲν V² || τοῦ τόπου om.
v || παντελῶς v. — 15 ἀφανῆς ἐγένετο] ἠφανίσθη v || ἀφαντος B ἀφανῆς P²
|| γέγονεν yHP²P⁵ || οὗτος vp || δὲ x: om. cet. || κορκόδειλον V¹ κορκόδηλον
P⁵ || ἀπεδίωξεν post ἄλλοτε tr. v.

Cap. V habent V⁹BP¹C¹A (= x); LP³ (= y), P² (post cap. XX περὶ Λιο-
κόρου) P⁵, V¹V²P⁹ (= v), P⁴P⁷ (= p). Omittunt MHC².

Lemma. περὶ Ὁξυρύγχου C¹A περὶ τῆς Ὁξυρύγχου (-ρίγγ- L) πόλεως y
περὶ μοναστηρίων τῆς Ὁξυρίχου πόλεως Θηβαίδος P⁷. titulum om. P²P⁵vP⁹.

1 δὲ P²P²P⁵vP⁹: om. cet. || εἰς] ἐν C¹A (qui tamen πόλιν scribunt) v || Ὁξυ-
ρίγγου LP⁵ Ὁξυρόγγου B Ὁξυρίχου P²p Ἐξυρύγχου C¹ (qu ex ri) A Ὁξυρίχου
V¹ Ὁξυρίγγου V⁹P⁹ || πόλει v || τινα ante πόλιν tr. yp om. P²v || τῆς om. BP¹
C¹A. — 2 κατ' ἀξίαν om. v || γέμει... μοναστηρίων (3) οὕτως γὰρ (om. V²)
γέμει μοναστήρια ἐνδοθεν v. — 3 ἐνδοθεν οὕτως yP⁵ || ὥστε P² ὡς καὶ P⁵v
|| ἐξηγεῖσθαι x: ἐξωθεῖσθαι yP²p πεπληρωθῆναι P⁵ καλύπτεσθαι v || ἔπ'
(ἔξ P²) αὐτῶν ante ἐξωθεῖσθαι tr. yP²p || αὐτῶν om. v. — 4 δὲ] δὲ καὶ P⁵v
om. C¹A || μοναστηρίοις post ἑτέροις tr. yP²P⁵vP⁹.

5 ἄλλην εἶναι παρ' αὐτὴν τὴν ἔξω πόλιν. 2. ἔγερμον δὲ τῆς πόλεως οἱ ναοὶ καὶ τὰ καπετώλια τῶν μοναχῶν καὶ κατὰ πᾶν μέρος τῆς πόλεως οἱ μοναχοὶ ᾤκουν. 3. δεκαδύο γὰρ εἰσιν ἐν αὐτῇ ἐκκλησία μεγίστης οὔσης τῆς πόλεως, ἐν αἷς οἱ ὄχλοι συνάγονται· τὰ γὰρ τῶν μοναχῶν ἐκτῆρια καθ' ἕκαστον ἦν μοναστήριον.
10 καὶ σχεδὸν πλείους ἦσαν οἱ μοναχοὶ ὑπὲρ τοὺς κοσμικοὺς πολίτας κατὰ τὰς εἰσόδους τῆς πόλεως καὶ ἐν τοῖς πόρτοις τῶν πυλῶν καταμένοντες. 4. πεντακισχίλιοι γὰρ μοναχοὶ ἐλέγοντο εἶναι ἐνδοθεν, τοσοῦτοι δ' ἄλλοι ἔξωθεν αὐτὴν περιέχοντες, καὶ οὐκ ἦν ὥρα ἡμερινῇ οὐδὲ νυκτερινῇ ἐν ἧ τὰς λατρείας οὐκ ἐπε-
15 τέλουν θεῶ· ἀλλὰ γὰρ οὐδεὶς ἦν οἰκῆτωρ αἰρετικὸς οὐδὲ ἐθνικὸς ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ πάντες ὁμοῦ οἱ πολῖται πιστοὶ καὶ κατηχούμενοι, ὡς δύνασθαι δοῦναι τὸν ἐπίσκοπον ἐν τῇ πλατεῖα εἰρήνην τῷ λαῷ. 5. οἱ δὲ στρατηγοὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες οἱ τὰς φιλοτιμίας τοῖς δήμοις παρέχοντες κατὰ τὰς πύλους καὶ τὰς εἰσ-
20 ὁδούς σκοποὺς ἔστησαν πρὸς τὸ εἰ ξένος που πενόμενος φανεῖν ἀχθῆναι πρὸς αὐτοὺς ληψόμενον πρὸς παραμυθίαν ἀναλώματα. καὶ τί ἂν τις εἴποι τὴν εὐλάβειαν τῶν δήμων ὁρῶντων ἡμᾶς τοὺς ξένους διὰ τῆς ἀγορᾶς παριόντας καὶ ὥσπερ ἀγγέλοις ἡμῖν

5 εἶναι] δοκεῖν εἶναι πόλιν v, τὴν ἔξω πόλιν infra omissio || παρὰ ταύτην yP²v || τὴν om. P⁶ || ἔγερμον δέ... μοναστήριον (9) om. v. — 6 καπιτώλια V²BC¹ (ὡ ex ὁ) Ap. — 7 οἱ (om. P²) μοναχοὶ post ᾤκουν tr. P¹yP²p || δεκαδύο γὰρ] δέκα γὰρ δύο V² δώδεκα γὰρ p || γὰρ] δέ P⁶ || εἰσιν] ἦσαν V². — 9 καθ' ἕκαστον] καθ' ἑαυτῶν P² || μοναστήρια P². — 10 πλείους hic omissio, πολίτας + πλείονες (11) v || ὑπὲρ] παρὰ p.

11 κατὰ... περιέχοντες (13) om. v || τὰς] πάσας τὰς y πάσας p || καὶ om. B || τῶν πυλῶν] τῆς πόλεως p. — 12 μὲν γὰρ y || λέγονται p. — 13 ἐνδοθεν + καὶ P¹ || δ' ἄλλοι] δέ y δέ καὶ P⁶ || οἱ ἔξωθεν P⁶ || ἔξωθεν post αὐτὴν tr. y || καὶ οὐκ... θεῶ (15) post παρθένους (27) tr. v. — 14 ἡμερινῇ οὐδέ om. p || οὐδέ] ἢ v || τὰς λατρείας τῷ θεῷ οὐκ ἐπετέλουν p οὐκ ἐπετέλουν τῷ θεῷ τὰς λατρείας L. — 15 τῷ θεῷ P³P²P⁶v || ἀλλὰ... οἰκῆτωρ] καὶ μεγίστης οὔσης τῆς πόλεως οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ v || γὰρ om. y || οὐδέ εἰς yP² || ἦν post οἰκῆτωρ tr. p, post πόλει tr. P² || οὐδέ] ἢ P²v || ἐθνικὸς] ἄπιστος v. — 16 ἐν τῇ πόλει om. v ἀλλὰ... ἀναλώματα (21) om. v || κατηχούμ.] ὀρθόδοξοι P⁶. — 17 δοῦναι post πλατεῖα tr. p || τῷ ἐπισκόπῳ P² (cui δύνασθαι idem valet ac 'possibile esse'). — 18 τῷ λαῷ om. P² || οἱ² om. P² || οἱ τὰς... παρέχοντες per homoeoteleuton om. xP⁶. — 19 παρέχοντες] προσάγοντες p. — 20 ξένος + τις yP²p || που post πενόμενος tr. yp om. P²P⁶ || καὶ πενόμενος P⁶ || πενόμενος post φανεῖν tr. A.

21 ἀρθῆναι P² || ληψόμενοι x λαβεῖν P⁶. — 22 καὶ τί... προσιόντων (24) post σημείοις (33) tr. v || εἶτη AP² || τοῦ δήμου p (habent autem ὁρῶντων... προσιόντων) || ὁρῶντων] ἑώρων γὰρ v || ἡμᾶς ex ἡμῶν corr. m. 1^a B. — 23 ἀγ γέλους LP².

προσιόντων; τί δὲ τὸ πλῆθος ἐξείποι τις τῶν μοναχῶν καὶ παρ-
25 θένων ἀναριθμήτου ὄντος; 6. πλὴν ὅσον παρὰ τοῦ ἐκεῖ ἁγίου ἐπισκόπου ἠκριβευσάμεθα ἐδηλώσαμεν, μυρίους μὲν μοναχοὺς ὑπ' αὐτόν, δισμυρίας δὲ παρθένους ἔχοντος. τὴν δὲ φιλοξενίαν αὐτῶν καὶ τὴν ἀγάπην οἶαν καὶ εἶχον, ἐμὲ οὐχ οἶόν τε ἐξείπειν· διεσπάτο γὰρ ἡμῶν τὰ πάλλια ἐκατέρων ἡμᾶς πρὸς ἑαυτοὺς ἀνθ-
30 ελκόντων.

7. Καὶ εἶδομεν ἐκεῖ πολλοὺς καὶ μεγάλους πατέρας διάφορα χαρίσματα ἔχοντας, τοὺς μὲν ἐν λόγῳ, τοὺς δὲ ἐν πολιτείᾳ, τοὺς δὲ ἐν δυνάμεσι καὶ σημείοις.

ς'. Περὶ Θέωνος.

1. Εἶδομεν δὲ καὶ ἄλλον οὐ μακρὰν τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν ἐρη-
μον, Θέωνα ὀνόματι, ἄνδρα ἅγιον ἐν οἰκίσκῳ καταμόνας ἐγκε-
κλεισμένον ἐπὶ τριακονταετῆ χρόνον σιωπῆν ἀσκήσαντα· ὅς πλεί-
στας δυνάμεις ἐπιτελῶν ὡς προφήτης παρ' αὐτοῖς ἐνομιζέτο. ἐξ-
5 ἤρχετο γὰρ πρὸς αὐτόν ἡμέριον τὸ πλῆθος τῶν ἀσθενούντων καὶ

24 προσιόντας P² προσήρχοντο v || τί] τίς C¹ (ς s. l.) AP²v, qui omnes τις post ἐξείποι omittunt || τὸ + ἀναριθμητόν v qui ἀναριθμήτου ὄντος infra om. || ἐξείπει P². — 25 ἀναριθμήτων P² ἀναριθμητόν p || ὄντως P¹P² ὄντων P² ὄν p || πλὴν ὅσον] ὡς γὰρ V² || ἐκεῖ] ἐκείνου LV² om. P²V¹. — 26 ἠκριβωσάμεθα P²p ἐμάθομεν v || δηλώσωμεν y om. v || μὲν om. P² || μοναχοὺς + εἶναι v, ἔχοντος infra omissio. — 27 ὑπ' αὐτῶν y om. v || δισμυρίους P²p || post παρθένους puncto distinguunt p || ἔχοντες P²p ἔχοντας L || δέ add. s. l. m. 1^a C¹ om. V²Bp. — 28 τὴν om. v || οἶαν... ἐμὲ om. v || καὶ² add. s. l. m. 1^a P¹ om. y || οἶόν τε] οἶόν τε ἐστὶν V¹P⁶ οἶόν y. — 29 διεσπάστο P² διεσπάσαντο V² || πάλλια] παλαιὰ θάκη p || ἐκατέρους (pro ἐκατέρως) P² ἐκ τῶν yP⁶V¹P⁶ ἐκ τοῦ V² || αὐτοὺς P²P⁶ || ἀνελεκόντων] ex ἀνελεκόντων m. 1^a P⁶ ἀνελεκόντων p μελεκόντων V¹ ἀνθέλκειν V².

31 καὶ εἶδομεν] εἶδομεν οὖν P² || καὶ μεγάλους post πατέρας tr. p. — 33 δυνάμει P¹p.

Cap. VI habent V²BP¹C¹A (= x), LP³ (= y), HP¹P⁶, V¹V²P⁶ (= v), P⁶P⁷ (= p). Omittunt MC².

Lemma. περι + ἀββᾶ y + τοῦ ἀββᾶ HP²P⁶P⁷ + τοῦ ὀσίου πατρὸς ἡμῶν P⁶ || Θεῶνος H Θεωνᾶ P¹P²v Preuschen.

1 δέ om. P¹HP²p. — 2 Θεωνᾶ H Θεωνᾶν C¹A Θεωνᾶν P²P²P⁶v. post ὀνόματι tr. yv. — 3 τριακοντα ετη P²P⁶v, qui omnes χρόνον omittunt || ετη + καὶ P⁶ || τὴν σιωπῆν p || σιωπῆν post ἀσκήσαντα tr. P². — 4 ἐλήρχετο... ἀτελεθεῖν (6) post μετανοοῦντες (19) tr. v || ἀτήρχετο P². — 5 πρὸς αὐτόν post ἀσθενούντων tr. v || ἡμερούσιον H ἡμερήσιον v. ἡμέριον post πλῆθος tr. P¹ om. P⁶.

διὰ θυρίδος ἐπιθείς αὐτοῖς τὴν χεῖρα ὑγιεῖς ἀπέλυνεν ἀπελθεῖν. ἦν δὲ ἰδεῖν αὐτὸν τὸ πρόσωπον ἀγγέλου ἔχοντα, χαροποιὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ πολλῆς χάριτος ὄλον μεστόν.

2. Ὅς οὐδὲ πρὸ πολλοῦ τινος χρόνου ληστῶν αὐτῷ ἐπελθόντων
10 νυκτὸς μακρόθεν οἰθηθέντων χρυσίον εὐρέσειεν ἱκανὸν παρ' αὐτῷ
καὶ βουλομένων αὐτὸν ἀναρεῖν ἠδῆξαστο καὶ ἀκίνητοι πρὸς τὰς
θύρας αὐτοῦ ἄχρι πρῶτ' ἔμειναν. παραγενομένων δὲ πρὸς αὐτὸν
πρῶτ' τῶν ὄχλων καὶ πυρὶ παραδοῦναι αὐτοὺς προαιρουμένων ἀνα-
γκασθεῖς ἕνα πρὸς αὐτοὺς ἀπεφθέγγαστο λόγον· « Ἄφετε τοῦ-
15 τος ὑγιεῖς ἀπελθεῖν· εἰ δὲ μή γε, ἡ χάρις τῶν ἰαμάτων ἀπ' ἐ-
μοῦ φεύξεται ». οἱ δὲ ἤκουσαν αὐτοῦ· οὐδὲ γὰρ ἀντειπεῖν ἐτόλ-
μων. καὶ ἦσαν εὐθὺς οἱ λησταὶ ἐν τοῖς πέριξ μοναστηρίοις σὺν
τοῖς μοναχοῖς μεταβαλόντες τὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τοῖς πεπραγμέ-
νοις μετανοοῦντες.

20 3. Πεπαίδευτο δὲ ὁ ἀνὴρ τριπλῆ τῶν διαλέξεων χάριτι ἐν τε
Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ Αἰγυπτιακοῖς ἀναγνώσμασιν,

6 ἐπιτιθείς HP²P⁶P⁹ ἐπιτεθείς γ περιτεθείς V¹ || ἐπιτιθείς (sic) post αὐ-
τοῖς tr. P²p || τὴν χεῖρα x : τὰς χεῖρας cet. || ἀπελθεῖν om. V¹V². — 7 αὐτοῦ
V⁹C¹A || τὸ ὡς P⁵ om. yHP²v || πρόσωπον post ἀγγελικόν (sic) V¹P⁹ post
μὲν V² || ἀγγέλου] ἀγγελικόν (+ μὲν V²) v || χαροποιὸν + δὲ V². — 8 πολ-
λῆς] θείας P² μεγίστης P⁵ πολλῆς χάριτος post μεστόν tr. v || ὄλον om. L v. —
9 ὄς] ὡι P¹ (hab. autem αὐτῷ) τούτῳ v || οὐδὲ om. L || τινος om. P⁵v || λησ-
τῶν... οἰθηθέντων (10)] λησταὶ ἐπιήλθον μακρόθεν νυκτὸς οἰθηθέντες v. — 10
οἰθηθέντων + αὐτῶν P¹ || χρυσὸν P¹ || εὐρίσκων HP⁶p εὐρεῖν L v. εὐρεῖν post
αὐτῷ tr. v || ἱκανὸν om. γ v.

11 βουλομένων om. v || αὐτὸν] αὐτῶν B. αὐτὸν post ἀναρεῖν tr. v || ἠδῆ-
ξαστο καὶ] εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ v || πρὸς] πρὸ P⁵ || τὰς θύρας] ταῖς θύραις
P²V²P⁹ τῆς θύρας P⁵. — 12 αὐτοῦ om. γ v || ἄχρι πρῶτ' post ἔμειναν (διέ-
V¹P⁹) tr. v || ἄχρι] ἕως p || διέμειναν V¹P⁹ ἔμενον x ἔμεινον p || πρὸς αὐτὸν
post πρῶτ' (13) tr. HP² om. V². — 13 πρῶτ'] τῷ πρῶτ' V² om. γV¹P⁹. πρῶτ' hic
omisso, ἔωθεν post ὄχλων p || πυρὶ post αὐτοῦ tr. v || αὐτοῖς LP² || προαι-
ρουμένων] προνοουμένων γ βουλομένων P⁵ βουληθέντων (ante παραδοῦναι)
v. — 14 ἀναγκασθεῖς... λόγον] ἠναγκάσθη ὁ ἅγιος εἰπεῖν v || ἐφθέγγαστο
V⁹P² || ἄφες P² || τούτους] αὐτοὺς P²P⁵v. — 15 ὑγιεῖς post ἀπελθεῖν tr. p ||
γε om. yHP²v || ἀπ' ἐμοῦ post φεύξεται (16) tr. v. — 16 ἤκουσαν αὐτοῦ]
ὑπήκουσαν αὐτοῦ C¹A ἀφῆκαν v || αὐτοῦ + καὶ ἀπέλυσαν αὐτοὺς ἀβλαβεῖς
P⁵ || οὐδὲ (οὐδὲν P⁹)... ἐτόλμων] μὴ τολμώντες ἀντειπεῖν v. — 17 καὶ ἦσαν...
μετανοοῦντες (19)] καὶ εὐθὺς οἱ λησταὶ μετεβάλλοντο (μετεβάλλοντο P⁹) καὶ
ἀποταξάμενοι ἔμειναν (ἔμεινον V¹P⁹) ἐν τοῖς μοναστηρίοις μετανοοῦντες v ||
εἶσαν P⁵ ἀπῆλθον P² || εὐθὺς + λοιπὸν P² || σὺν] ἐν x. — 18 μοναχοῖς] ἀδελ-
φοῖς P² || μεταβάλλοντες HP²p || ἐπὶ] ἐν x || προπεπραγμένους H. — 20 ἐπε-
παίδευτο v || δὲ om. L || ὁ ἀνὴρ om. v || ἀνὴρ + θεία χάριτι P², χάριτι infra
omisso || λέξεων γHv.

καθὼς καὶ παρὰ πολλῶν καὶ παρ' αὐτοῦ ἐκείνου ἐμάθομεν. ἐπι-
γνοὺς γὰρ ἡμᾶς ξένους ὄντας γράψας ἐν πινακιδίῳ τῷ θεῷ ἐφ' ἡ-
μῖν ἠδῆξαστο. 4. ἦσθιεν δὲ τῶν σπερμάτων τὰ ἀνεφθα. ἐξ-
25 ἦει δὲ, ὡς φασί, νύκτωρ τοῦ κελλίου καὶ ἀγρίοις θηρίοις συνα-
γελάζετο καὶ ἐξ οὗ εἶχεν ὕδατος αὐτὰ ἐπότιζεν. ἦν γὰρ ἰδεῖν ἴχνη
βουβάλων καὶ ὀνάγων καὶ δορκάδων καὶ ἄλλων κτηνῶν περὶ
τὴν μονὴν αὐτοῦ, οἷς ἀεὶ προσετέρετο.

ζ'. Περὶ Ἡλίου.

1. Εἶδομεν δὲ καὶ ἕτερον πρεσβύτερον ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἀντι-
νόου, μητροπόλεως τῆς Θηβαίδος, Ἡλίαν ὀνόματι, ἑκταονταετῆ
λοιπὸν ὄντα· ἐφ' ὃν ἔλεγον τὸ τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ πνεῦμα ἀνα-
πεπαῦσθαι. διαβόητος γὰρ ἦν οὗτος ἐν τῇ φοβερᾷ ἐρήμῳ ἐκεῖ-
5 νη ἑβδομήκοντα ἔτη ποιήσας. οὐ δύναται δὲ λόγος ἐπαξίως τὴν
τραχεῖαν ἐκείνην ἔρημον διηγῆσασθαι τὴν ἐν τῷ ὄρει, ἐν ᾧ ἐκεῖ-
νος ἐκάθητο μηδέποτε κατελθὼν εἰς τὴν οἰκουμένην. 2. ἀτραπὸς
δὲ στενὴ τις ἦν τῶν πρὸς αὐτὸν ἀπιόντων, ὡς μόγις ἐπιβαίνειν

22 καθὼς] ὡς v || καὶ P¹y : om. cet. || πολλῶν + τῶν συνόντων αὐτῷ p
qui mox καί... ἐκείνου om. || αὐτοῦ om. v || ἐκείνου om. A. — 23 γὰρ om. V²
|| ἡμᾶς post ὄντας tr. v || γράφων V² || πινακίδι Hp || τὸν θεόν x || ἐφ' ἡμῖν]
δι' ἡμᾶς P². — 25 ὡς φασί om. x || φησί P² || νυκτὸς P¹P² || συνηγελάζετο
P¹ συνηγελάζετο γ συναεστρέφετο v συναγελαζόμενος P⁵, qui καὶ (26) om. —
26 καὶ ἐξ... προσετέρετο (28) om. v || αὐτὰ post ἐπότιζεν tr. P²P⁵. — 27 ὀ-
νάγων καὶ βουβάλων H || καὶ ἄλλων C¹A : om. cet. || κτηνῶν x : τινῶν γHp
πολλῶν P² om. P⁵ || περὶ] παρὰ L. — 28 οἷς ἀεὶ] εἰσαεῖ V⁹ εἰς ἀεὶ P¹ || προσε-
τέρετο P² ἐτέρετο P⁵ προσεδρεύοντα P¹.

Cap. VII habent V⁹BP¹C¹A (= x), LP² (= y), H (post cap. XX), P¹P⁵, P⁶P¹
(= p ; post cap. XII ambo). Omittunt MC²V¹V²P⁹.

Lemma. περὶ + ἀββά γH + τοῦ ἀββά P⁵P² || Ἡλία BP¹P². in V⁹ spiritus non
uidetur.

1 δὲ om. V⁹C¹AH || ἕτερον + τινα P⁵ || πρεσβυτέρων (sic) P² πρεσβύτερον
H || πρεσβύτερον + Ἡλίαν ὀνόματι P² || τῇ om. γ. — 2 τῆς om. P¹p || Ἡλίαν
ὀνόματι P⁵ : ὄν. Ἡλίαν p om. cet. || ἑκατονταετῆ x : ἑκατὸν δέκα ἐτῶν cet.
— 3 Ἡλιοῦ C¹A : Ἡλιοῦ V⁹BP¹ Ἡλίου H Ἡλία LP²P²p Ἡλία P⁵, utrumque
genitium possibile, cf. Hatch-Redpath, Suppl. II 68 || πνεῦμα post ἐπανα-
πεπαῦσθαι (sic) tr. P² || //// πεπαῦσθαι V⁹ ἀναπέπαιται L ἐπαναπεπαῦσθαι
P². — 4 ἐρήμῳ post ἐκείνη tr. γP²p. — 5 ἑβδομήκοντα + γὰρ x || δὲ om. A
|| ἐπαξίως post ἔρημον (6) tr. P²P⁵. — 6 ἐν ᾧ] ἐν ἡ P² ἐνθα P⁵. — 7 ἐκαθέζετο
γH καθεζόμενος P⁵, qui infra οὐδέποτε κατήλθεν scr. || ἡ ἀτραπὸς C¹A. —
8 δὲ] γὰρ P⁵p δὲ καὶ P² || στενὴ τις ἦν] τις ἦν στενή p τις (vel τι) στενὴ τις
ἦν ut uidetur L || τῶν P¹C¹AP² : post αὐτὸν tr. p om. cet. || ὡς om. V⁹BC¹A ||
μόλις γHP²p.

τοῖς ἴχνεσι τοὺς ἐπειγομένους ἔνθεν κἀκείθεν λίθων ἀγρίων παρα-
 10 κειμένων. ἦν δὲ καθήμενος ὑπὸ πέτραν τινὰ εἰς σπήλαιον, ὥστε
 καὶ τὸ ἰδεῖν αὐτὸν λίαν ἦν φοβερόν. ἔτρεμεν δὲ λοιπὸν ὄλος ὑπὸ
 τοῦ γήρους συνεχόμενος. πολλὰ δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν σημεῖα
 ἐπιτέλει καὶ ἰώμενος τοὺς κάμνοντας οὐκ ἐπαύετο. 3. ἔλεγον
 15 δὲ περὶ αὐτοῦ οἱ πατέρες ὅτι οὐδεὶς μέμνηται τὴν αὐτοῦ ἐν τῷ
 ὄρει γεγεννημένην ἄνοδον. ἦσθιεν δὲ ἐν τῷ γήρει οὐγκίας τρεῖς
 ἄρτον εἰς ἐσπέραν καὶ τρεῖς ἐλαίας. ἐν νεότητι δὲ αἰεὶ δι' ἐβδο-
 μάδος ἀπαξ ἐσθίων διέμενεν.

η'. Περὶ Ἀπολλῶ.

1. Ἐθεασάμεθα δὲ καὶ ἕτερον ἄνδρα ἅγιον, ὀνόματι Ἀπολλῶ,
 ἐν Θηβαῖδι ἐν ὄρει τῆς Ἐρμουπόλεως, ἐν ᾗ ὁ σωτὴρ μετὰ Μα-
 ρίας καὶ τοῦ Ἰωσήφ παρεγένετο Ἡσαίου τὴν προφητείαν ἀνα-
 5 πληρῶν λέγοντος· ἰδοὺ κύριος κἀθηται ἐπὶ νεφέλης κούφης καὶ ἤξει Is. 19, 1
 εἰς Αἴγυπτον καὶ σεισθήσονται τὰ χειροποιητὰ Αἰγύπτου ἀπὸ προσώπου
 αὐτοῦ καὶ πεσοῦνται ἐπὶ τὴν γῆν. εἶδομεν γὰρ ἐκεῖ τὸν ναὸν
 ἐνθα εἰσελθόντος τοῦ σωτῆρος ἐν τῇ πόλει τὰ εἰδωλα πάντα κατ-
 ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν.

9 ἐπειγομένους x : ἀφικνουμένοις yHP⁸ ἀφικόμενοις P²p. — 10 ὑπὸ] ἐπὶ p.
 11 τὸ om. P² || αὐτὸ L om. A || φοβερόν ἦν λίαν P²P⁶ ἦν φοβερόν V⁹BP¹C¹.
 φοβερόν A || δὲ] γὰρ P⁵ || ὄλος P¹L. ὄλος post γήρους (sic) tr. p. — 12 γήρους
 V⁹BP¹LHP⁸p. — 13 ἐπιτέλει x : ἀπετέλει P⁵ ἐπιτελῶν cet. — 14 τὴν om. P⁷
 || αὐτοῦ post ὄρει tr. p. — 14/15 ἐν τῷ ὄρει post γεγεννημένην tr. P². — 15 γενο-
 μένην P¹ om. P⁵ || τῷ + τοιοῦτω P⁵ || γήρα P² ὄρει B || γήρει + ἐσπέρας p ||
 δ' οὐγκίας V⁹ οὐγκίας BP¹L οὐγγίας P²p. post τρεῖς tr. yHP²P²p. — 16 εἰς
 (πρὸς P²) ἐσπέραν post ἐλαίας tr. P²P⁶ om. p. — 17 ἐσθίων ἀπαξ y.

Cap. VIII habent omnes : V⁹BMP¹C¹A (= x), LP³ (= y), HC²P²P⁵, V¹V²P⁹
 (= v), P²P⁷ (= p).

Lemma. περὶ + ἀββᾶ y + τοῦ ἀββᾶ HP²P⁷ + τοῦ ἐν ἁγίοις καὶ μεγάλου
 πατρὸς M + τοῦ μεγάλου P² + τοῦ ὁσίου πατρὸς P⁹ || Ἀπολλῶ MHP.

1 ἅγιον ante ἄνδρα tr. V¹ om. C¹p. — 2 ἐν + τῇ P² || τῆς x : om. cet. ||
 Ἐρμουπόλεως V² Ἐρμουπόλεος V¹ || ἐν ᾗ] ἐν οἷς P⁵ || Μαρίας] τῆς μητρὸς
 αὐτοῦ p τῆς μητρὸς αὐτοῦ τῆς ἁγίας Μαρίας P² Μαρίας τῆς (om. V¹) θεο-
 τόκου τῆς καὶ (τ. x. om. V¹) μητρὸς αὐτοῦ v. — 3 τοῦ om. C² || Ἡσαίου C¹ ||
 Ἡσαίου post προφητείαν tr. p || ἐκκληρῶν L ἀποκληρῶν V² πληρῶν p. —
 4 λέγοντος... γῆν (6) om. v || λέγοντος] τὴν λέγουσαν p. — 5 σεισθήσεται
 yHP²P⁵ (T). — 6 ἐπὶ] ὑπὸ C² || εἶδομεν... ἐπὶ τὴν γῆν (8) per homoeoteleuton
 om. MP¹C¹A || ἐκεῖ + καὶ yHP²P²v || ἐκεῖ τὸν ναὸν] τὸν ναὸν ἐκεῖνον p. — 7 εἰς
 τὴν πόλιν HC² || κατέπεσαν L κατέπεσον C²P²p. — 8 ἐπὶ πρόσωπον om. C²
 || προσώπου V⁹ || ἐπὶ] εἰς C²P².

2. Εἶδομεν οὖν τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐν τῇ ἐρήμῳ ὑπὸ τὸ ὄρος
 10 ἔχοντα μοναστήρια, πατέρα μοναχῶν πεντακοσίων· ὃς διαβόη-
 τος ἦν ἐν Θηβαῖδι καὶ ἔργα μεγάλα ἦν αὐτῷ καὶ δυνάμεις πολ-
 λὰς ἐποίει δι' αὐτοῦ ὁ κύριος σημεῖα τε πάμπολλα δι' αὐτοῦ ἐπε-
 τελοῦντο. οὗτος γὰρ ἐκ παιδιόθεν πολλὴν ἄσκησιν ἐνδειξάμενος
 15 γὰρ ὢν ἔτους μέγα μοναστήριον ἐαυτῷ συνεκρότησεν τελείων
 ἀνδρῶν πεντακοσίων, δυναμένων σχεδὸν πάντων σημεῖα ἐπιτε-
 λεῖν.

3. Οὗτος πεντεκαίδεκα ἐτῶν ἀναχωρήσας τοῦ κόσμου καὶ τες-
 20 σαράκοντα ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ διατελέσας πᾶσαν τε ἀρετὴν ἀκρι-
 βῶς ἐξασκήσας, ὕστερον φωνῆς ἀκούειν ἔδοξεν τοῦ θεοῦ πρὸς
 αὐτὸν λέγοντος· « Ἀπολλῶ Ἀπολλῶ, διὰ σοῦ τὴν σοφίαν τῶν Is. 29, 14
 Αἰγυπτίων σοφῶν ἀπολέσω καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἐθνῶν 1 Cor. 1, 19
 ἀθετήσω. ἀπολέσεις δέ μοι σὺν αὐτοῖς καὶ τοὺς σοφοὺς Βαβυ-
 λῶνος καὶ πᾶσαν τὴν δαιμονικὴν λατρείαν ἐξαφανίσεις. καὶ νῦν
 25 πορεύου εἰς τὴν οἰκουμένην· γεννήσεις γὰρ μοι λαὸν περιούσιον, Tit. 2, 11
 ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.» 4. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· « Ἀφελε ἀπ' ἐμοῦ,

9 εἶδομεν... τοῦτον] οὗτος ἐκαθέζετο v || εἶδον C²p || οὖν] γὰρ p || ὑπὸ] εἰς
 H ἐπὶ p || τοῦ ὄρους] P². — 10 ἔχων τὰ v || μοναστήριον C²P²P⁵ || πατέρα...
 πεντακοσίων om. v || πατέρα] ἦν γὰρ πατὴρ C²p || ὥσει πεντακοσίων p ||
 ὃς... ἦν (11) καὶ ἦν διαβόητος v.

11 ἦν] ὢν C² om. y || ἐν + τῇ V⁹ || καὶ ἔργα... αὐτῷ om. v || καὶ] διότι (sic)
 V² om. V¹ || πολλὰς] μεγάλας yP⁵v. — 12 ἐποίει... κύριος post πάμπολλα
 tr. v, δι' αὐτοῦ ἐπετελοῦντο omisso || ἐποίει post δι' αὐτοῦ tr. p || κύριος]
 θεὸς] P¹ || σημεῖα τε... ἐπιτελοῦντο om. C² || καὶ σημεῖα v || τε] δὲ yH om.
 v || πάμπολλα] πολλά P¹P² πάμπολλα καὶ θανμαστά p || δι' αὐτοῦ om. P² ||
 ἐτελοῦντο p. — 13 παιδιόθεν V⁹BP¹L (cf. v⁹ 1) : νεοῦς] ἡλικίας P⁵ παιδιόθεν
 H παιδ' ἰόθεν C¹ παιδόθεν cet. || ἐπιδειξάμενος HP²p. — 14 ἡλικίας] αὐ-
 τοῦ C¹AP² || τῆς] τοιαύτης v || τοσαύτης y πολλῆς καὶ ὑπερθαρμάστον P⁵. —
 14/15 ὄροδοκοστοῦ γὰρ ὢν ἔτους xHP² : ὁ ἔτους γὰρ ὢν y ὄροδοκοσταίτης
 γὰρ ὢν C²p ἐτῶν γὰρ ὢν (ἦν V²) ὄροδοκόντα (π' V¹) y ὄροδοκοστόν γὰρ ἔτος
 ἤδη ἄγων P⁵. — 15 μέγα δὲ V² || ἐαυτῷ post συνεκρότησεν tr. P² om. C². — 18
 οὗτος] αὐτός δὲ V² || δεκαπέντε AyHP²V²p ιε' C¹V¹P⁹ || τοῦ κόσμου om. p ||
 ἐπὶ] τεσσαράκοντα V¹P⁹. — 19 ἐπιτελέσας x (cf. 108) ποιήσας C²P² || καὶ πᾶ-
 σαν V² || πᾶσαν τε... ἐξασκήσας om. P¹P⁵ || τε om. Byz || ἀκριβῶς om. v.
 — 20 ἀκούειν post ἔδοξεν tr. p || ἀκούειν + ἀκριβῶς C².

21 Ἀπολλῶ (vel Ἀπολλῶ p) bis] Ἀπολλῶ ἀπολλῶ L Ἀπολλῶ ἀπολλῶ] ὦ P⁹
 Ἀπολλῶ ἀπολλῶ P⁹. — 22 Αἰγυπτίων x : ἐν Αἰγύπτῳ cet. || ἀπολέσω xH :
 ἀπολώ (post διὰ σοῦ) P⁵ om. cet. || καὶ... ἀθετήσω (23) per homoeoteleuton om.
 P¹ || συνετῶν V⁹BMCA (T) : ἀσυνέτων cet. || ἐθνῶν post ἀθετήσω tr. C². —
 23 ἀπολείς P²P⁵v ἀπολείς LP² || μοι om. P². — 24 λατρείαν] ἀπάτην M || καὶ
 νῦν] νῦν οὖν P². — 25 εἰς + πᾶσαν x. — 26 ἀποκριθεὶς om. V².

δέσποτα, τὴν ἀλαζονείαν, μὴ πως ἐπαρθεῖς ὑπὲρ τὴν ἀδελφότητα τὸ πᾶν ἀγαθὸν ζημιωθῶ». εἶπεν δὲ πάλιν ἡ θεία φωνὴ πρὸς αὐτόν· « Ἐπίβαλε τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸν αὐχένα σου καὶ καθέξεις καὶ κατορύξεις αὐτὴν ἐν τῇ ἄμμῳ ». ὁ δὲ ταχέως τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸν αὐχένα ἐπιβαλὼν ἐδράξατο Αἰθίοπος μικροῦ καὶ κατέχωσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ βοῶντα καὶ λέγοντα· « Ἐγὼ εἰμι τῆς ὑπερηφανίας ὁ δαίμων ». καὶ πάλιν φωνὴ γέγονε πρὸς αὐτὸν λέγουσα· « Πορεύου, ὅτι πᾶν ὃ ἐὰν αἰτήσῃ παρὰ τοῦ θεοῦ λήψῃ ». ὁ δὲ εὐθὺς ἀκούσας εἰς τὴν οἰκουμένην ἐξώρμησεν κατὰ τὸν καιρὸν Ἰουλιανοῦ τοῦ τυράννου καὶ παραβάλλει τέως ἐν τῇ πλησίον ἐρήμῳ.

5. Σπήλαιον δὲ μικρὸν καταλαβὼν ἐκεῖ κατέμενεν ὑπὸ τὸ ὄρος. τὸ δὲ ἔργον αὐτοῦ ἦν τὸ πανημέριον εὐχὰς τῷ θεῷ ἀποδιδόναι, ἐκατοντάκις μὲν ἐν νυκτί, τοσαυτάκις δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ κάμπτων τὰ γόνατα. ἡ τροφή δὲ αὐτοῦ τέως καθάπερ πρῶτον παρὰ θεοῦ ἐξ ἀμηχάνου ἔχορηγεῖτο· 6. ἐν τῇ ἐρήμῳ γὰρ αὐτῷ δι' ἀγγέλου

27 δέσποτα om. p || ἀλαζονείαν p ὑπερηφανίαν C² || ἐπαρθεῖς xP²: ἀρθεῖς P⁴ ὑπεραρθεῖς cet. — 28 τὸ πᾶν... ζημιωθῶ om. V² || τὸ πᾶν] πᾶν p || πάλιν om. V¹ || ἡ θ. φωνὴ post αὐτόν tr. p. — 29 ἐπίβαλον y ἐπίθεσ P⁵ || σου¹ s. l. m. 1° B || καθέξεις] κρατήσας v δ ἐὰν εὐρης p || καθέξεις + τινα C¹A. — 30 καὶ om. vp. post καὶ ras. c. 3 litl. B || κατορύξον v || αὐτόν P¹C¹A τοῦτον (ante κατορύξον) v αὐτό p || ὁ δὲ... ἄμμῳ (sic 32) per homoeoteleuton om. V¹ || ταχέως post χεῖρα tr. P² || χεῖρα + αὐτοῦ L || ἐπὶ... αὐχένα om. C².

31 βαλὼν BP² || μικροῦ Αἰθίοπος P⁵ Αἰθίοπα μικρὸν yHC²P²p || καὶ om. V². — 32 αὐτόν om. C² || ἐρήμῳ V²BMP¹: ἄμμῳ cet. || βοῶντα + αὐτόν H || ὁ τῆς ὑπ. δαίμων yHC²P²v ὁ δαίμων τῆς ὑπ. P². — 33 ὁ om. BC¹A || καὶ πάλιν... λήψῃ (34) om. B || φωνὴ post ἐγένετο (sic) tr. P², post αὐτόν tr. C² || ἐγένετο yHP²P²v om. C² || πρὸς αὐτόν post λέγουσα tr. p || λέγουσα om. C¹A. — 34 πᾶν om. V² || ἐὰν] ἂν V²C¹A || παρὰ τοῦ θεοῦ] παρευθὸν M || τοῦ om. C² || λήμψει H || εὐθέως C². εὐθὺς post ἀκούσας tr. v. — 35 ὄρμησε C². — 36 τοῦ om. M || καί... ὄρος (38)] καὶ ἐν τῇ πλησίον ἐρήμῳ σπήλαιον (+ μικρὸν P²) εἰρῶν ὑπὸ τὸ ὄρος (πλησίον ὄρους V²) ἐκεῖ ἔμενε v || παραβάλλει + μὲν C²p || ἐν om. H. — 38 σπήλαιον δὲ] καὶ σπήλαιον C² || δέ + τι y || ἐκεῖ om. p || ὑπό] εἰς C² ἐπὶ p. — 39 ἦν om. B || τὸ² om. C²p || πανημερίους yHP²v ἀδιαλείπτους P⁵ διὰ παντός C²p || τὰς εὐχὰς P⁵ || τῷ θεῷ post ἀποδ. tr. yHP²v || ἀποδοῦναι yH. — 40 καὶ ἐκατοντάκις C² || ἐκατοντάκις... γόνατα (41)] ἐκατόν κάμπτων τὰ (τε V¹) γόνατα, ὁμοίως καὶ ἐν (+ τῇ V²) νυκτί τοσαύτας ἐκτελῶν (ἐκτελεῖν V¹) v || μὲν] δὲ V²BM om. v || ἐν om. P¹C² || τῇ νυκτί P¹C²V² || ἐν τῇ (τῇ om. LP²) ἡμέρᾳ] τὴν ἡμέραν C² ἡμέρας p om. v || κάμπτωντος yHP² κάμπτειν C².

41 ἡ δὲ τροφή C²v || αὐτῷ C²P²p || τέως... πρῶτον om. C² || τὸ πρῶτον v || παρὰ θεῷ C² ἐκ θεοῦ M om. C¹A. — 42 ἀμηχανίας yv ἀμηχάνων C²p || ἐν γὰρ τῇ ἐρήμῳ v || αὐτῷ (om. p) δι' ἀγγέλου ἢ (om. P²) τροφῇ] ἢ τροφῇ αὐτοῦ ὑπὸ

ἢ τροφῇ ἐκομίζετο. τὸ δὲ ἔνδυμα αὐτοῦ ὁ λεβιτῶν, ὅπερ τινὲς κολόβιον προσαγορεύουσιν, καὶ λέντιον μικρὸν περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· ταῦτα γὰρ αὐτῷ ἔμειναν ἐν τῇ ἐρήμῳ μὴ παλαιούμενα.

7. Ἦν γοῦν ἐν τῇ πλησίον τῆς οἰκουμένης ἐρήμῳ ἐν τῇ δυνάμει διάγων τοῦ πνεύματος σημεῖα τε καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶν θαυμαστάς, ὡς οὐκ ἂν τις ὑπερβολῇ θαύματος ἐξεῖπειν δύναιτο, καθὼς παρὰ τῶν συνόντων αὐτῷ πρεσβυτέρων ἠκούσαμεν καὶ αὐτῶν τελείων ὄντων καὶ ἡγουμένων πολλῆς ἀδελφότητος. 8. γέγονεν οὖν εὐθὺς διαβόητος ὁ ἀνὴρ ὡσὰν νέος τις προφήτης καὶ ἀπόστολος τῇ ἡμετέρᾳ γενεᾷ ἐπιφοιτήσας. φήμης τε πολλῆς περὶ αὐτοῦ διαδραμαούσης πάντες οἱ πέριξ σποράδην μένοντες μοναχοὶ πρὸς αὐτόν ἀεὶ ἔφθανον ὡς πατρὶ γνησίῳ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς δῶρα προσφέροντες. ὁ δὲ οὐδὲν μὲν πρὸς θεωρίαν προσκαλούμενος οὐδὲ τὴν πρακτικὴν συνεβίβαζεν μετελθεῖν ἀρετῆν, πρῶτον δεικνὺς ἔργῳ ἅπερ λόγῳ ποιεῖν αὐτοὺς ἐνουθέτει. 9. πολλὰς γὰρ ἐπιδεικνύων αὐτοῖς τὴν ἀσκησιν κατὰ κυριακὴν μόνον μετ' αὐτῶν μετελάμβανε, αὐτὸς μὲν οὐδὲν πλέον ἢ ὄσαπερ τῶν

ἀγγέλου C² δι' ἀγγέλου αὐτῷ ἢ τροφῇ v. — 43 ἐκομίζετο] ἐχορηγεῖτο H || αὐτοῦ x: αὐτοῦ ἦν C²P² ἦν αὐτῷ yHr αὐτῷ ἦν v εἶχεν P⁴ || ὁ om. P¹C² || λεβιτῶν V²C¹AP²: λεβητῶν B λεβήτων (sic) M λεβήτων P¹LCP²V¹P²p λεβίτων (sic) V² λευίτων H λεβήτων P⁵ || ὅπερ... προσαγορεύουσιν om. C²P² || ὅσαπερ yH || τινὲς κολόβιον προσαγορεύουσιν] ἐστὶ κολόβιον v. — 44 περὶ] ἐπὶ yP²P²v || τῆς κεφαλῆς P⁵. — 45 γὰρ] δὲ C² || αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔμειναν yP² ἔμειναν αὐτῷ ἐν τῇ ἐρ. Hr ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔμειναν αὐτῷ (αὐτῷ om. V¹) V¹V² ἔμεινον (αὐτῷ et ἐν τῇ ἐρήμῳ omissis) P⁵ παρεῖμαν αὐτῷ (ἐν τ. ἐρ. om.) C². — 46 ἦν οὖν P² ἦγγον pV¹P² || ἐν τῇ πλησίον τῆς οἰκ. πλησίον τῆς οἰκ. ἐν τῇ ἐρήμῳ C² πλησίον τῆς οἰκ. P² || τῆ² om. C². — 47 διάγων post πνεύματος tr. C² || τε] δὲ P²C² om. LP²v || ἰάσεις] δυνάμεις C²P² || θαυμασίους V¹V² θαυμασίων (ante ἐπιτελῶν) P⁵. — 48 δι' ὑπερβολῆν yHC²P²p || δύναται v δυνηθεῖν v. — 49 πρεσβυτέρων om. L. — 50 καὶ om. C².

51 οὖν] τοῖνον P⁵ om. C¹A || εὐθὺς om. C²V¹ || περιβόητος L || ὁ ἀνὴρ om. v || ὡς C²P² ὡσπερ P² || νέος τις] τις νέος MP²v νέος C²p || καὶ] ἢ p. — 52 τῆ... ἐπιφοιτήσας om. C² || φήμης... αὐτοῦ] τῆς δὲ περὶ αὐτοῦ φήμης (om. V¹) v || τε] δὲ P¹yHC²P²p || πολλῆς om. C². — 53 δραμαούσης V² || σποράδην] διεσπαρμένως v om. C² || μένοντες om. C². — 54 ἀεὶ om. C²v || φθάνοντες v ἀφίκοντο C² ἀφικνούντο p || αὐτῶν P². — 55 δῶρα om. C² || φέροντες L προσάγοντες P¹ προσέφερον V² || προσεκαλεῖτο yHP²v ἐξεκαλεῖτο P⁵. — 56 μετεβίβαζεν P⁵ om. V¹. — 57 τῷ ἔργῳ C²p || ἅπερ λόγῳ om. p || τῷ λόγῳ C² || ποιεῖν... ἐνουθέτει] λέγειν ἔμελλεν V² || ποιεῖν om. C² || αὐτοῖς C² ἄλλους yP²v || πολλάκις... ἀσκησιν (58) om. v. — 58 ἐπιδεικνὺς P² || ἐπιδεικνύων post αὐτοῖς tr. C² || αὐτοῖς] αὐτοῦ P⁵ || κυριακῇ + καὶ P¹ || μόνῃ L om. C²V¹. — 59 μεθ' ἑαυτῶν p om. C² || αὐτὸς... χρῆσιν (62) totum refinx. v || μὲν

60 λαχάνων αὐτομάτως ἐκ τῆς γῆς ἀναφύεται, οὐκ ἄρτον τέως, οὐκ ὄσπριον, οὐ τῶν ἐν τοῖς φυτοῖς ὄσπρων τι διαιτώμενος οὐδ' ὄσα διὰ τοῦ πυρὸς ἔχει τὴν χρῆσιν.

10. Ἀκούσας δὲ ποτε ἐν τοῖς Ἰουλιανοῦ καιροῖς ὅτι ἀδελφὸς εἰς στρατείαν κατασχεθεὶς ἐν φυλακῇ δεσμώτης κάθηται παρεγένετο πρὸς αὐτὸν μετὰ τῆς ἀδελφότητος παρακαλῶν αὐτὸν καὶ νουθετῶν καρτερεῖν ἐν τοῖς πόνοις καὶ τοὺς ἐπερχομένους αὐτῷ κινδύνους ὑπερορᾶν· καιρὸν γάρ, φησὶν, εἶναι ἀγῶνος αὐτῷ τὸ τηνικαῦτα καὶ τὴν γνώμην αὐτοῦ τῇ τῶν πειρασμῶν προσβολῇ δοκιμάζεσθαι. 11. ὡς δὲ ἐπεστήριζεν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν τοῖς λόγοις τούτοις, ἐπιστὰς ὁ χιλιάρχος ὄρμη τῆς κακίας φερόμενος, ἀπαγγέλλαντος αὐτῷ τινος περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπιθεὶς κλείθρα ταῖς θύραις τῆς φυλακῆς αὐτόν τε καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ μοναχοὺς πάντας κατέκλεισεν, ὡς ἐπιτηδείους ἐσομένους πρὸς τὴν στρατείαν. καὶ φύλακας ἱκανοὺς αὐτοῖς καταστήσας ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν ἀνεχώρησεν μηδὲ μέχρις ἀκοῆς παρακληθῆναι ὑπ' αὐτῶν ἀνασχόμενος. 12. κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον λαμπαδηφόρος ἄγγελος φαί-

om. M || πλέον οὐδὲν C² om. y || post πλέον (post οὐδὲν C²) add. ἡσθιεν C²p || ἡ om. Lp || τῶν λαχάνων post αὐτομάτως (60) tr. M. — 60 ἐκ... γῆς om. C² || τῆς om. Hp || ἀναφύεται φύονται C² || τέως τε p om. C²V² || οὐδὲ ὄσπριον V²P² om. V¹.

61 οὐ τῶν... ὄσπρων] οὐ τῶν ἀκροδρῶν C² οὐκ (οὐδὲ V¹P²) ὄσπρων (ὄσπρας P²) v || τι om. P¹. — 62 τοῦ om. C²P²p || χρῆσιν] βρῶσιν C². post βρῶσιν habet C² συνῆσαν δὲ αὐτῶ ἐν τῷ σπηλαίω... ὑπερορῶν προδήτος κτησαμένου (§ 38-42). — 63 ποτε + ὅτι p, ὅτι infra omisso || Ἰουλιανοῦ post καιροῖς tr. p || εἰς ἀδελφός A ἀδελφός + τις C²P² ἀδελφός + σου V¹. — 64 εἰς (διὰ P²) στρατείαν post κρατηθεὶς (sic) tr. P²V² || στρατιάν H || κατασχεθεὶς P¹ κρατηθεὶς yHP²P²vp καταταχθεὶς C² || ἐν φυλακῇ] εἰς φυλακὴν C¹Av εἰς δεσμωτήριον C² || δεσμώτης] δέσμιος (ante εἰς) v om. C² || κάθηται] κατέχεται P². — 66 ἐκαρτερεῖν τοῖς πόνοις v || αὐτῷ post κινδύνους tr. V²HMP¹ om. C²P²v. — 67 καιρὸν... δοκιμάζεσθαι (69) om. C² || εἶναι ante φησὶν tr. HP²p, post ἀγῶνος (sic) tr. v || ἀγῶνος yHP²v || αὐτῷ ante ἀγῶνος (sic) tr. L || τὸ... δοκιμάζεσθαι (69) || τὸ (τῷ P²) τηνικαῦτα τὴν γνώμην (τῇ γνώμῃ V¹P²) αὐτοῦ τῇ προσβολῇ τῶν πειρασμῶν δοκιμάζεσθαι v, qui postea totum mutat. — 69 ἐπεστήριζεν P¹AH ὑπεστήριζεν P² || αὐτοῦ τὴν ψυχὴν] αὐτόν C². — 70 τῆς om. P².

71 αὐτοῦ xC²P²: αὐτῶν cet. || καὶ om. yP² || τῇ θύρᾳ C². — 72 τοὺς μετ' αὐτοῦ μοναχοὺς] τοὺς μοναχοὺς BC² τοὺς σὺν αὐτῷ (+ πάντας p) μοναχοὺς P²p τοὺς μοναχοὺς αὐτοῦ H τοὺς μοναχοὺς τοὺς μετ' αὐτοῦ P² || πάντας om. C². — 73 ἀπέκλεισεν P² || πρὸς] εἰς p || στρατείαν (vel στρατιάν)] στρατιάν Hp. — 74 ἱκανοὺς post αὐτοῖς tr. C¹AP² om. P¹ || αὐτοῖς om. C²v || ἑαυτοῦ] αὐτοῦ LP²P²v || οἰκίαν ante αὐτοῦ (sic) tr. Lv || ἐχώρησε P¹A. — 75 μέχρις ἀκοῆς om. C² || μέχρις x: ἄχρι P² ἄχρις cet. || ὑπ' παρ' C² || ἀνεσχόμενος p ἀνα' ἐσχόμενος M. — 76 λαμπαδηφόρος post ἄγγελος tr. M.

νεται τοῖς φυλάττουσιν φωτὶ καταστράπτων πάντας ἐν τῷ οἰκήματι, ὡς ὑπ' ἐκπλήξεως ἀχανεὶς γενέσθαι τοὺς φύλακας. οἱ καὶ ἀναστάντες ἤξιον αὐτοὺς ἀπελθεῖν ἅπαντας τῶν θυρῶν αὐτοῖς ἀνεφθεισῶν· ἄμεινον γὰρ εἶναι τὸ αὐτοὺς τεθνάναι ὑπὲρ αὐτῶν ὁμολογῶν ἢ τὴν θεόθεν ἐλθοῦσαν τοῖς ἀλόγως κατεχομένοις ἐλευθερίαν παριδεῖν. 13. ὁ τοίνυν χιλιάρχος σὺν τοῖς ἄρχουσιν ἔωθεν τῇ φυλακῇ ἐπιστὰς ἐσπούδαζεν τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως ἐξελεθεῖν· σεισμῷ γὰρ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἔφασκεν πεπτωκέναι καὶ τοὺς βελτίστους τῶν θεραπόντων αὐτοῦ κατελιηφέναι. οἱ δὲ ὡς ἤκουσαν, φωνὰς εὐχαριστηρίους ἄδοντες τῷ θεῷ ἀπήεσαν ἐπὶ τὴν ἔρημον καὶ ἦσαν λοιπὸν ὁμοῦ πάντες κατὰ τὸν ἀποστολικὸν λόγον ἔχοντες καρδίαν καὶ ψυχὴν μίαν.

Act. 4, 32

14. Ἐδίδασκεν δὲ αὐτοὺς καθ' ἡμέραν διαπρέπειν ταῖς ἀρεταῖς καὶ τὰς μηχανὰς τοῦ διαβόλου τὰς ἐν τοῖς λογισμοῖς παρὰ τὴν ἀρχὴν εὐθὺς διακρούεσθαι· θραυσθείσης γὰρ τῆς κεφαλῆς τοῦ ὄφους ἅπαν τὸ σῶμα νεκρὸν ἐστίν. « Τηρεῖν γὰρ ἡμῖν, φησὶν, ὁ θεὸς ἐντέταλται τὴν κεφαλὴν τοῦ ὄφους· τοῦτο δὲ ἐστίν, ἵνα μηδὲ παρὰ τὴν ἀρχὴν τοὺς φαύλους καὶ ἀπρεπεῖς λογισμοὺς διανοεῖσθαι καταδεξώμεθα, μήτι γε τὴν αἰσχρὰν φαντασίαν τοῦ νοῦς

cf. Gen. 3, 15

77 πάντας... οἰκήματι om. C². — 78 ὡς + πάντας C², τοὺς φύλακας omisso || ἀχανεὶς] ἀφανεὶς HC² || οἱ om. C². — 79 καὶ om. xp (cf. tamen 122, a' 14, ib' 24) || αὐτοῖς C²P² || ἀπελθεῖν αὐτοὺς p || ἅπαντας om. C² || αὐτοῖς codd.: αὐτῶν Preuschen, fort. recte. — 80 ἀνοιχθεισῶν yC²P²V¹P²p ἀνοιγθεισῶν V² ἀναχθεισῶν H || ἄμεινον... παριδεῖν (82) om. v || γὰρ] δὲ P² || εἶναι] ἦν L om. C²P² || τὸ xp²: om. cet. || τεθνάναι αὐτοὺς C² || αὐτοῖς y.

81 ὁμολογῶν ante τὸ tr. P² om. C² || θεόθεν + αὐτοῖς C², qui τοῖς... κατεχομένοις post ἐλευθερίαν tr. — 82 ἐλευθερίαν post παριδεῖν tr. p || χιλιάρχος + καὶ αὐτὸς C²p. — 83 ἐν τῇ HP²C¹AP² || τῇ φυλακῇ om. M || τῆς πόλεως ante τοὺς ἄνδρας tr. P², post ἐξελεθεῖν tr. C² om. P². — 85 βελτίους P¹C²V²P² βελτίους V¹ πλείονας P² || αὐτοῦ om. A. — 86 δὲ + ἄγιοι C²P². — 87 ἐπὶ] εἰς P²p || καὶ ἦσαν... πάντες om. v || λοιπὸν post ὁμοῦ tr. P¹ om. C²p || ὁμοῦ] οἱ L || τὸ ἀπ. λόγιον p τὸ γεγραμμένον v. — 88 καρδίαν καὶ om. C². — 89 δὲ xl.HC²: τε cet. — 90 μηχανὰς] τέχνας C² προσβολὰς P².

91 εὐθὺς ante παρὰ tr. v || παρακρούεσθαι C² || γὰρ, + φησὶν yHC²P²vp || 92 ἔσται v || γὰρ om. P² || ἡμᾶς P². ἡμῖν post φησὶν tr. C²p || φησὶν om. C¹AP²P². sententiam mutant v || ὁ θεός] ὁ κύριος yHP²v om. P¹C². — 93 ἐντέλλεται C¹AyC²P²vp || ἵνα om. v || μὴ (s. l. add. m. 1^a C¹) xC². — 94 παρὰ om. P²V² || διανοεῖσθαι] ταῖς διανοίαις C². — 95 καταδεξώμεθα P² καταδεξόμεθα p καταδέξασθαι C² || μήτι γε] πολλῷ δὲ μάλλον P² (quod sensum adverbii in graeco huius temporis sermone uere reddit, cf. 1 Cor. 6, 3) || μήτι] μή τοι H μήτε L || γε καὶ P²p δὲ καὶ y || τὴν αἰσχρὰν φαντασίαν] φαντασίας V²P² τὰς φαντασίας V¹ || ἐκ τοῦ P²v.

ἡμῶν ἀπαλείψαι. πειρᾶσθε δὲ ἀλλήλους ὑπερβάλλειν ταῖς ἀρεταῖς, μή τις ἐλάττων ἐν ταῖς εὐδοκίμησιν ταύταις τοῦ ἑτέρου φανείη. 15. τεκμήριον δέ, φησίν, ὑμῖν ἔστω ἐν τῇ τῶν ἀρετῶν προκοπῇ, δταν τὴν ἀπάθειαν καὶ τὴν ἀγορεξίαν κτήσησθε· ἀρχὴ γὰρ τῶν 100 τοῦ θεοῦ χαρισμάτων ἐστὶ ταῦτα. δταν δὲ καὶ θαυμάτων ἐπίδειξιν παρὰ θεοῦ λάβη τις, μὴ δὴ ὡς ἰκανῶς ἔχων πεφυσιούσθω, μηδὲ ἐπαρθῇ τῷ λογισμῷ ὡς ἤδη τι παρὰ τοὺς ἄλλους τετιμημένος, μηδ' ὡς ἐπιδεικνύμενος πᾶσιν ὅτι τοιαύτης ἔλαχεν χάριτος· εἰ δὲ μὴ, φρεναπατᾶ ἑαυτὸν συληθεὶς τὰς φρένας καὶ τῆς 105 χάριτος ζημιωθείς».

16. Εἶχεν μὲν οὖν μεγάλα ταῦτα ἐν τοῖς λόγοις διδάγματα, ὧν καὶ ἡμεῖς πολλάκις ὕστερον παρ' αὐτοῦ ἀκηκόαμεν, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις μείζονα ἐπετέλει· πᾶν γὰρ αἶτημα αὐτῷ εὐθὺς ἐδίδοτο παρὰ θεοῦ αἰτουμένῳ. καὶ ἀποκαλύψεις δὲ ἑώρα τινάς. 110 εἶδεν γὰρ τὸν ἑαυτοῦ πρεσβύτερον ἀδελφὸν καὶ αὐτὸν ἐν τῇ ἐρῇ-

96 ὑμῶν xP²V¹P² || ἀπολείψαι B καταλείψαι P¹ ἀπαλείφειν P⁵ || πειρᾶσθε V¹ : πειρᾶσθαι cet. || δέ] δὴ οὖν V¹P² οὖν δεῖ V² om. x || ἀλλήλους + ἔφη C² || ὑπερβαλεῖν LH ὑπερβάλλεσθαι V² ὑπερβαίνειν p. — 97 ἔλαττον P¹V¹ || ταῖς et ταύταις om. C² || τοῦ ἑτέρου post φανείη (φανῆ v) tr. yHv || φανῆ v. — 98 φησίν om. C²V¹ || ὑμῖν C²p : ὑμῶν cet. ὑμῶν post ἔστω tr. P² || ἔστω] ἔσται P⁵ om. V¹ || ἐν τῇ τ. ἀρ. προκοπῇ] τῆς τοιαύτης εὐδοκίμησεως P⁵ || ἐν τῇ C² : τῇ V² om. p ἢ cet. || τῶν ἀρετῶν om. C² || προκοπῇ C²V² : προκοπῆ cet. — 99 τῆν² om. C² || ἀγορεξίαν + τῶν βιωτικῶν C²p || κτήσεσθαι P³ κτήσασθε V² || ἀρχῇ... ταῦτα om. M. — 100 ἐστὶ... θαυμάτων per homoeoteleuton om. V², ἐστὶ ταῦτα om. H || ταῦτά ἐστιν C² || τῶν θαυμάτων yP⁵ || ἐπίδειξιν] ἐνέργεια v.

101 παρὰ θεοῦ post τις tr. P² om. A || θεῷ C² || τις ante λάβη tr. C¹A om. B κτήσηται τις yHP²P²p κτήσησθε C² δοθῇ τινι v || δὴ y : om. cet. || ὡς ἰκανῶς ἔχων yHP²v : ἰκανῶς xP² om. C²p || πεφυσιούσθω MAP² : πεφυσιώσθω V²BP¹C¹ πεφυσήσθω yH φυσιούσθω C²P²P²p χανυωθήτω v || φυσιούσθω + τις ὑμῶν C². — 102 ἐπαρθῆτω MC¹A ὑπεραρθῆ yHP²v ὑπεραρθήτω P³ ὑπεραιρέσθω C² ἐπαίρεσθω p || τῷ om. M || τι x : πλέον τι C² τι πλέον cet. || τῶν ἄλλων C². — 103 ὡς om. C² || πᾶσιν φησίν P² om. C² || τοιαύτης om. C² || εἶληψε yC² μετείληψε P⁵ ἤξιωται v ἔχει p || χάρισμα C². — 104 μήγε C² || συλληθείς LP²V¹V² σολυθείς p σκλωθείς V²BM²C¹A. cf. i' 22, 215 || τῆν χάριν vp. — 105 ζημιωθείσεται v ἐκπίπτει P⁵ qui postea multa mutat — 106 μὲν V²BM²P¹A : om. cet. || μεγάλα ταῦτα] πάντα μεγάλα v || ἐν... αἰτουμένῳ (109)] ἐν τε λόγοις καὶ ἔργοις καὶ θαύμασι v || ἐν τ. λόγοις om. P⁵ || λογισμοῖς y. — 107 ὕστερον post αὐτοῦ tr. P²C²P²p || δέ] τε P². — 108 ἐπετέλει] διετέλει A (cf. 19) || πᾶν... αἰτουμένῳ (109)] οὐδὲν γὰρ δ' ἤτετο παρὰ θεοῦ καὶ παρευθὺς μὴ ἐλάμβανεν P⁵ || αὐτῷ om. C² || ἐδίδοτο y ἐλάμβανε C². — 109 τοῦ θεοῦ p || αἰτουμένῳ om. C² || ἑώρα] ἐθεώρει C² || τινας ante ἑώρα tr. P⁵ v om. C². — 110 τὸν] πρὸς τὸν V²MP¹C¹A πρὸς αὐτὸν B || πρεσβύτερον xP²P⁵ : πρεσβύτατον cet. || post ἀδελφὸν add. πνευματικόν C², ante add. p || καὶ αὐτὸν om. V¹.

μφ τελειωθέντα καὶ μείζονα πολιτεῖαν ὑπὲρ αὐτὸν ἐνδειξάμενον, ᾧ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ἐρῇμῳ πολλὴν συνέζησε χρόνον. 17. καθ' ὕπνον οὖν ἐφαντάζετο σύνθρονον αὐτὸν τῶν ἀποστόλων γενόμενον καὶ τὴν κληρονομίαν τῶν ἀρετῶν αὐτῷ καταλείψαντα, καὶ ὡς 115 ἐπρέσβευεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν θεὸν ἰκετεῦν ταχείαν αὐτοῦ τὴν μετὰθεσιν ποιεῖσθαι καὶ σὺν αὐτῷ εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀναπαύεσθαι, εἰπόντος πρὸς αὐτὸν τοῦ σωτῆρος ἔτι μικρὸν αὐτὸν γε χρεωστεῖν αὐτῷ χρόνον ἐπὶ τῆς γῆς πρὸς τὴν τελείωσιν, ἄχρις ἂν τῆς πολιτείας αὐτοῦ πολλοὶ ζηλωταὶ ἔσονται· λαὸς γὰρ αὐτῷ 120 τῶν μοναχῶν μέγας ἐμπιστευθήσεσθαι ἔμελλεν καὶ στρατιά τις εὐσεβῆς, ἵνα ἀξίαν τῶν καμάτων τὴν εὐδοκίμησιν αὐτὸς ἔχοι παρὰ τῷ κρείττονι. 18. ταῦτα ἑώρα, ἅπερ καὶ γέγονεν συνελθόντων πολλῶν πάντοθεν ἐξ ἀκοῆς μοναχῶν πρὸς αὐτὸν καὶ διὰ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἀναστροφῆς πλείστων παντελῶς ἀποταξα-

111 ὑπὲρ αὐτὸν om. C²p. — 112 φ... χρόνον om. V¹ || φ] ὡς y μεθ' οὗ P⁵ δε V²P⁵ || ἔζησε AV² || χρόνον ante συνέζησε tr. y || καθ' ὕπνου P²P². — 113 γούν p om. V¹ || ἐφαντάζετο] ἐβλεπεν C² βλέπει P⁵ ἑώρα v || αὐτὸν σύνθρονον C² || γινόμενον V²BM²P¹P²HP²p. — 114 καὶ... καταλείψαντα om. C² || τῶν ἀρετῶν post αὐτῷ tr. vp. — 115 τὴν μετὰθεσιν post ποιῆσαι (sic) tr. C², post ποιεῖν (sic) tr. p. — 116 ποιῆσαι C² ποιήσασθαι v ποιεῖν p γενέσθαι P²P² || καὶ] τοῦ v || εἰς οὐρανοὺς C² ἐν οὐρανοῖς P⁵ ἐν τοῖς οὐρανοῖς V¹. — 117 εἰπόντος... σωτῆρος] καὶ ὡς ἤκουε τοῦ σωτῆρος πρὸς αὐτὸν εἰπόντος V¹ ἤκουσε (reliqua ut V¹) V² ἤκουε πρὸς αὐτὸν εἰπόντος τοῦ σωτῆρος P⁵ || εἰπόντος + δὲ P³C²p + τε P² || πρὸς αὐτὸν om. P² || αὐτὸν γε scripsi : αὐτὸν τε V²BM² τε αὐτὸν C¹A αὐτὸν yHP ἑαυτὸν C² om. P²P²v. — 118 χρεωστεῖ παραμειναι P⁵ || αὐτῷ om. C²P²p || ἐπὶ τῆς γῆς post τελείωσιν tr. C² || post τελείωσιν add. Ἀπολλῶ P² τὸν (τῷ C¹A) Ἀπολλῶ xp ὁ Ἀπολλῶ P⁵ || ἄχρις ἂν] πρὸς τὸ P⁵. — 119 τῆς πολιτείας post πολλοὶ tr. C² || ἔσονται P¹ γίνονται C²P²V²p ἔργασθαι P⁵ || λαὸς... εὐσεβῆς (121)] στρατιά (στρατεία V³) γὰρ τις εὐσεβῆς τῶν μοναχῶν πολλῇ ἐμπιστευθήσεσθαι μέλλει (μέλλοι V¹) v. — 120 τῶν μοναχῶν post μέγας tr. yHP²p om. C² || πιστευθήσεσθαι P² ἐμπιστευθήσεται C² lacuna in P⁵ || ἔμελ' ἄε P² μέλλει yV²P² μέλλοι V¹ om. C² lacuna in P⁵ || στρατείας V²B στρατεία P²C¹AC²V²p στρατός M || γὰρ τις v || τις om. xC².

121 ἵνα om. p || ἴν' + οὕτως v || ἀξία C² ἀξία p || τῆν εὐδοκίμησιν... ἔχοι] ἀπολάβη τὰ ἔπαθλα C² || αὐτὸς x : οὕτως P⁵ οὕτως yHP² om. cet. || ἔχοι x : ἔχη P² σχοίη P²v (unde corruptum ἔχοι vel ἐχοίη yH) ἔχουσα p. — 122 παρὰ... κρείττονι om. C² || τοῦ κρείττονος P⁵ || ταῦτα... γέγονε om. v || καὶ om. x (cf. ad 79) || post γέγονεν (post κρείττονι v) puncto distinguunt omnes, x excepto, et συνελθόντων γὰρ (γὰρ om. p) pergunt. — 123 πάντοθεν ἐξ ἀκοῆς om. C²P²v || μοναχῶν] ἀδελφῶν v || καὶ διὰ... πρὸς αὐτὸν (125) om. v. — 124 διδαχῆς αὐτοῦ] καλῆς αὐτοῦ διδασκαλίας C² || τῆς om. C²P²p || ἀναστροφῆς] νοουθέρως P⁵ || πλείστων] πολλῶν C²P⁵ || παντελῶς om. C²P⁵ || ἀποταξομένων C².

125 μένων τῷ κόσμῳ. ἐγένετο δὲ συνοικία τῶν ἀδελφῶν ὁμοῦ πρὸς
αὐτὸν ἐν τῷ ὄρει ἄχρι πεντακοσίων, κοινὸν τὸν βίον ἐχόντων καὶ
τράπεζαν μίαν διαιτωμένων. 19. καὶ ἦν ἰδεῖν αὐτοὺς ἀγγελικὴν
τινα ἀληθῶς στρατιὰν κεκοσμημένην κόσμῳ παντὶ λευκοφορούν-
των καὶ τὸ τῆς γραφῆς ἐπ' αὐτοῖς πεπληρωθῆαι λεγούσης· ἐν-
130 φράσθητι ἔρημος διψῶσα· ἤξον καὶ βόησον ἢ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ
τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχοῦσης τὸν ἄνδρα. πεπλήρωτο μὲν
γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς ἐξ ἔθνῶν ἐκκλησίας τὸ προφητικὸν τοῦτο λόγιον,
20. τετέλεσται δὲ καὶ ἐπὶ τῆς Αἰγυπτιακῆς ἐρήμου πλείονα τέκνα
τῷ θεῷ παριστώσης ὑπὲρ τὴν οἰκουμένην γῆν. ποῦ γὰρ τσαυ-
135 ται ἐν ταῖς πόλεσι τῶν σωζομένων [μοναχῶν] ἀγέλαι, ὅσας αἱ
κατ' Αἴγυπτον ἔρημοι τῷ θεῷ παριστώσιν <μοναχῶν>; ὅσοι γὰρ
ἐνταῦθα λαοί, τοσοῦτοι ἐν ταῖς ἐρήμοις μοναχοί. καὶ μοι δοκεῖ
τὸ τοῦ ἀποστόλου ῥητὸν καὶ ἐπ' αὐτοῖς πεπληρωθῆαι λέγοντος·
ὅπου ἐπλεόνασεν ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις. 21. ἐπλεόνασεν Rom. 5, 20

Is. 35, 1
54, 1

125 δὲ C¹A : om. cet. || συνοικίαις P² || τῶν om. C² || ὁμοῦ... ὄρει (126)
om. P⁵. — 126 ὄρει + καθὼς προείπον p || κοινὸν τὸν βίον| κοινόβιον C².
— 127 τράπεζαν μίαν| ἐν μιᾷ τραπέζῃ P²v || διαιτωμένων ... λέγοντος (138)|
διαιτωμένων καὶ ἀγγελικὴν τάξιν μιμουμένων. καὶ (om. V¹) ἦν ἰδεῖν τὴν
κατ' Αἴγυπτον ἔρημον τὰς πολιτικὰς ἐκκλησίας ὑπερβάλλουσαν τῷ πλήθει
τῶν σωζομένων μοναχῶν (ἀδελφῶν P²), ὡς δοκεῖν καὶ ἐπ' αὐτοὺς (αὐτῶν V²)
πληροῦσθαι τὸ γεγραμμένον ὅτι v || διατιθέμενοι p. — 127/128 ἀληθῶς ἀγγελι-
κὴν στρατιὰν (στρατειάν P²) τινὰ p ἀληθῶς ἀγγελικὴν τινα στρατιάν P² ὡς
ἀγγ. τ. σ. P⁵ ἀληθῶς ὡς ἀγγ. σ. C² ἀγγ. τ. σ. yH. — 128 στρατεῖαν V²P¹C¹AC²
|| κεκοσμημένην... λευκοφορούντων| πολιτενομένους λευκοφο-
ροῦντάς τε καὶ κοσμημένους P⁵ || κεκοσμημένων y || κόσμῳ| ἐν τῷ κόσμῳ
x || πάντη V²BMI¹ πάντων C¹AC² || λαμφοφορούντων p. — 129 ἐπ' αὐτοῖς|
ἐπ' αὐτῆς (post πληροῦσθαι) P² om. P⁵ || πληροῦσθαι P²v ἐπληροῦτο C²
πληροῦντας P⁵ πεπληρωμένον p || τῆς λεγούσης p. — 130 ἔρημος (+ ἡ p)
διψῶσα| στείρα ἢ οὐ τίκτουσα (Is. 54, 1) C² || ἤξον| ῥίψον B.

131 πεπλήρωται C²p || μὲν om. C². — 132 ἐπὶ τὴν... ἐκκλησίαν p || τοῦτο|
ἐκεῖνο P¹P². — 133 τετέλεστο yHP⁵ || τῆς om. P² || αἰγυπτιακῆς om. C²
|| ἐρήμου + ταύτης C² + τότε P⁵. — 134 τῷ om. y. τῷ θεῷ post παριστώ-
σης tr. C² || ὑπέρ... γῆν om. C² || τὴν οἰκουμένην| τὴν τῆς οἰκουμένης P² ||
ποῦ| οὐ P² || τσαυταί... ἀγέλαι| τοσοῦτον πλήθος C². — 135 ἐν ταῖς πό-
λεσι om. C² || μοναχῶν post ἀγέλαι tr. yP⁵p, secl. Schwartz, post παριστώ-
σιν (136) transtulit || ὅσοι yP²P⁴p ὅσοι C² || αἱ| ἐν τῇ P⁵ om. HC². — 136 κατ'
Αἴγυπτον| κατὰ τὴν Αἴγυπτον MC² || ἔρημον y ἐρήμῳ P⁵ ἀγέλαι M om. C²p
|| τῷ θεῷ παριστώσιν om. C²P⁵. — 137 λαοί| ἄλλοι p (commale post ἐνταῦθα
posito) || ἐρήμοις + ἐκεῖ yH + ἐκεῖναις p || κάμοι yHC² διό μοι καὶ P⁵. —
138 καὶ ante τὸ tr. C² om. P⁵p || ἐπ' αὐτοῖς om. P⁵ || αὐτοῖς P²p : αὐτῶν
V² αὐτοῦς cet. — 139 ὅπου + γὰρ V²BC¹AyHC² || ἐκεῖ ὑπερεπερίσσευσεν
yHP² (ἐκεῖ deest in T).

140 γὰρ ποτε ἐν Αἰγύπτῳ πολλή τις καὶ ἄσεμνος ἢ εἰδωλολατρεία,
ὡς ἐν οὐδενὶ ἔθνεϊ. κύνας γὰρ καὶ πιθήκους καὶ ἄλλα τινὰ ἐθε-
ράπευον, καὶ σκόρδα καὶ κρόμμυα καὶ πολλὰ τῶν εὐτελῶν λα-
χάνων θεοὺς ἐνόμιζον, ὡς αὐτοῦ τοῦ ἁγίου πατρὸς Ἀπολλῶ ἤ-
κουσα διηγουμένου περὶ αὐτῶν καὶ τῆς προτέρας πολυθείας τὴν
145 αἰτίαν ἀπαγγέλλοντος. 22. * Τὸν μὲν γὰρ βοῦν, φησί, ἐθεοποι-
οῦν οἱ τὸ πρὶν παροικοῦντες ἡμῖν Ἕλληνες, ἐπειδὴ δι' αὐτοῦ
τὴν γεωργίαν ἐπιτελοῦντες τὴν τροφήν ἐπορίζοντο· τὸ δὲ ἕδωκ
τοῦ Νεῖλου, ὅτι τὰς χώρας ἀπάσας ἠρδευνεν. ἐσέβοντο δὲ καὶ τὴν
γῆν, ὡς εὐπορωτάτην οὖσαν παρὰ τὰς ἄλλας χώρας. 23. τὰ δὲ
150 λοιπὰ βδελύγματα, κύνας καὶ πιθήκους καὶ πᾶσαν τὴν λοιπὴν
ἀπρέπειαν τῶν ζώων τε καὶ λαχάνων ἐθεράπευον, καθότι προφά-
σεις αὐτοῖς αἱ περὶ ταῦτα χρεῖαι γέγοναν σωτηρίας ἐν τῷ καιρῷ
τοῦ Φαραῶ τοὺς ἀνθρώπους ἀπασχολήσασαι, ἡνίκα ἂν ἐκεῖνος
τὸν Ἰσραὴλ διώκων κατεποντίσθη. ἕκαστος γὰρ περὶ ὃ ἡσχολήθη
155 μὴ ἐξακολουθήσας τῷ Φαραῶ, τοῦτο ἐθεοποίησεν λέγων· "Τοῦτο

140 γὰρ post πολλή tr. B || ἐν + τῇ yHP⁵p || ἢ V²MC¹A : om. cet.

141 ἐν om. Lp || καί... τινὰ| θεοποιούντες v || ἐθεράπευον x ἐθεράπευσαν
P⁵ ἐσεβάζοντο C² ἐσέβοντο P². — 142 καὶ σκόρδα... ἐνόμιζον (143) om. C² ||
σκόρδα P²HP¹P⁵V² σκόρδα vel σκόρδια P² || κρόμμυα V²BMI¹P⁵V²P⁵ κρομ-
μύδια P² κρόμμυα p || ἄλλα πολλὰ p πολλά + ἔτερα v. — 143 ἐνόμισαν P⁵
ἐνόμιζον P² || ὡς... ἀπαγγέλλοντος (145)| καὶ τὴν αἰτίαν τῆς πολυθείας
αὐτῶν αὐτὸς ὁ μέγας πατήρ (ὁ μ. π. om. V¹) Ἀπολλῶς (ἀπολλέας αλλους
sic V¹ ut vid.) ἡμῖν ἀπήγγειλε v || Ἀπολλῶ V²H Ἀπολλῶς y Ἀπόλλω V¹ B
Ἀπόλλωνος MC¹A om. p || ἠκούσαμεν P² om. C². — 145 φησί yH om. p ||
ἐθεοποιούντο yP⁵V¹P⁵. — 146 οἱ... Ἕλληνες om. C² || παρ' ἡμῖν p || δι' αὐτοῦ
post γεωργίαν tr. P¹. — 147 τελοῦντες P² ποιούντες v || ἐπορίζον p ἐκομί-
ζοντο yP⁵v. — 148 χώρας + αὐτῶν C² + τούτων P⁵ || πάσας yH om. P²P⁵
|| ἠρδευνον p || ἐσέβοντο... χώρας (149) om. P². — 149 εὐπορωτάτην yHC²P⁵p
ὑπερβάλλουσαν... τῇ εὐφορίᾳ v, οὖσαν παρὰ omisso || παρὰ... χώρας om. C² ||
τὰ δὲ| τὰ τε P² καὶ τινα C². — 150 λοιπὰ| ἄλλα H ἄλλα πλείστα C² || βδε-
λύγματα... λαχάνων (151) om. C² || κύνας... ἀπρέπειαν (151)| καὶ (τὰ V²)
ἀπρεπῆ v || κύνας + τε yHP²p.

151 τῶν om. p || καὶ + τῶν A || προφάσεις xp : πρόφασις cet. — 152 ταῦ-
τα| τὰ ταῦτα P¹ ταύτας yP⁵p || γεγόνασι HC²vnp || γέγονε P². — 153 ἂ τοὺς
C² || ἀπασχολήσασαι P¹P²vnp : ἀπασχολῆσαι yHP⁵ ἀπασχολάσαι V²BMC¹A
ἀπασχόλησεν C² || ἂν x : om. cet. cf. autem indicatius post ὅταν infra
i' 111, iζ' 15, post ἄχρις ἂν infra 310, i' 84 et Blass-Debrunner 382,
4, Radermacher 201. — 154 τὸν om. y || ἕκαστος... ἡσχολήθη om. P² ||
περὶ οὐ ἡσχ. y περιησχολήθη H || ἡσχολίσθη A. — 155 καὶ μὴ C¹A ||
ἐξακολουθήσαι P² || τῷ| τοῦ P¹L || τοῦτο| αὐτὸ v || λέγων· + Τοῦτό με
ἔσωσε C².

μοι θεὸς γέγονεν σήμερον, δι' ὃ οὐ συναπωλόμην τῷ Φαραῶ» κ.
ταῦτα μὲν ἐν λόγοις εἶχεν ὁ ἅγιος Ἀπολλῶ.

24. Πρὸ δὲ τῶν λόγων, ἔπερ ἐν τοῖς ἔργοις ἐκέκτητο χρῆ γρά-
φαι. ἦσαν γὰρ αὐτῷ Ἕλληγές ποτε παροικοῦντες κατὰ πάντας
160 τοὺς τόπους, καὶ κῶμαι δὲ καὶ μᾶλλον αἱ πλησίον αὐτοῦ τὴν
δαιμονικὴν εἰδωλολατρείαν ἐσέβοντο. 25. ναὸς δὲ ἦν μέγιστος
ἐν μιᾷ τῶν κωμῶν καὶ εἰδωλον ἐν αὐτῷ ἐπιφανέστατον. ξύλινον
δὲ ἄρα τὸ ξόανον τοῦτο ἦν. ἐπόμπενον δὲ περιφέροντες αὐτὸ
κατὰ τὰς κώμας οἱ ἱερεῖς βακχεύοντες μετὰ τοῦ πλήθους, ὡς
165 δὴ ὑπὲρ τοῦ ποταμίου ὕδατος τὴν τελετὴν ἀποδιδόντες. 26. συν-
έβη δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ ἐκεῖθεν παριέναι τὸν Ἀπολλῶ ἅμα
τισὶν ἀδελφοῖς ὀλίγοις. ὡς δὲ εἶδεν τὸ πλῆθος ἐξαίφνης δαιμο-
νωδῶς κατὰ τὴν χώραν μαινόμενον, κάμψας τὰ γόνατα καὶ
προσευξάμενος τῷ σωτήρι πάντας ἐξαίφνης τοὺς Ἕλληνας ἀκι-
170 νήτους ἐποίησεν. ὡς δὲ προελθεῖν ἐκείνου τοῦ τόπου οὐκ ἠδύ-
ναντο, ἄλλος τὸν ἄλλον ὠθοῦντες ἐφρύνοντο ἐν τῷ καύματι παν-

156 διὰ V^oBMAR³HP⁵V²P³. — 157 ταῦτα... γράφαι (158) om. v || εἶχεν...
ἔργοις (158) per homoeoteleuton om. A || ἅγιος om. C² || Ἀπολλῶ p Ἀπολ-
λῶς BP¹ Ἀπολλῶς V^oMC²H. — 158 ἔργοις] λόγοις L || γράφαι χρῆ C². —
159 γὰρ] γοῦν C² δὲ v om. P⁵ || αὐτῷ... πλησίον αὐτοῦ (160) πλησίον αὐτοῦ
κῶμαι v || αὐτῷ ποτε Ἕλληγες yHP²P⁵ ποτε αὐτῷ Ἕλληγες C² ποτε Ἕλ-
ληγες p. — 160 κώμας C²P² || δὲ καὶ ByHp : δέκα V^oMP¹C¹ δὲ τινες P⁵ καὶ
C²P² om. A || αἱ] οἱ C² || πλησίον αὐτοῦ om. V² || αὐτοῦ + αἱ p.

161 λατρείαν C²p || σεβόμεναι v || δὲ] γὰρ C² || μέγας C². — 162 μιᾷ... κω-
μῶν] κώμη C² || αὐτῷ] αὐτῆ C² || ἐπιφανέστατον ante ἐν tr. C² || ξύλινον..
ἦν om. C². — 163 ἄρα om. P¹p || τὸ ξόανον post τοῦτο tr. p || τοῦτο πομ-
πεύοντες περιέφερον v || αὐτὸ ante περιφέροντες tr. C² om. v. — 164 οἱ +
μιαροὶ yHP²v || ἱερεῖς] μηρεῖς C² μιερεῖς p (cf. 173 et H. Delehay, CRAI,
1919, 128-134) || βακχεύοντες om. C² || ὡς δὴ] φ καὶ P² καὶ ὡς P². — 165 ὑπὲρ]
ἐπὶ C² || ποταμιαίου yHP²p || ἀποδόντες yP³ ἐπιδιδόντες M ἀπεδίδον P² ἐπέ-
δοντες P⁵. — 166 δὲ om. A || κατ' ἐκεῖνο καιροῦ] τότε V¹V² ποτε P⁵ || ἐκεῖ-
νο καιροῦ HC²p : ἐκείνου (vel ἐκείνω) καιροῦ x ἐκείνου τὸν καιρὸν yP²P⁵ ||
ἐκείσε P² ἐκεῖ V² || παριέναι (sic) H παρῆναι V^oMP¹C¹A περιέναι P²p πε-
ριέναι C² διέρχεσθαι v || τὸν + ἅγιον yP²P⁵. — 167 ὀλίγοις ante ἀδελφοῖς
tr. yHP²P⁵ om. C²p || δαιμονιωδῶς... ἐξαίφνης (169) om. V². — 168 κάμ-
ψας + δὲ P² || καὶ προσευξάμενος om. y. — 169 τῷ σωτήρι] τῷ πατρὶ
(πρι) B om. C² || σωτήρι + Χριστῷ P² || ἐξαίφνης om. LC². — 170 προελ-
θεῖν] παρελθεῖν x || ἐκείνου post τόπου tr. LP²p om. C² || ἠδύοντο P² ἠδυ-
νήθησαν HV².

171 ἄλλος... ὠθοῦντες om. C² || ἄλλος] ἄλλον p || τὸν om. p || ὠθοῦντος
p || καὶ ἐφρύνοντο yHC²p || ἐφρύνοντο P² || ἐν om. yHC²P²v || πανηγέ-
ριον yC²P².

ημέριοι τὸ συμβὰν αὐτοῖς ἀποροῦντες πόθεν γεγένηται. τότε οἱ
ἱερεῖς αὐτῶν ἔφασκον Χριστιανὸν εἶναι τινα ἐν τοῖς ὄριοις αὐτῶν
καταμένοντα ὑπὸ τὴν ἐρημον ταῦτα αὐτὸν ἐνεργοῦντα, τὸν Ἀπολ-
175 λῶ λέγοντες, καὶ δεῖν αὐτὸν ἱκετεύειν· εἰ δὲ μὴ, κινδυνεύουσιν.
27. ὡς δὲ οἱ πόρρωθεν προσοικοῦντες τὰς φωνὰς καὶ τὸν θρυλ-
λον ἀκούσαντες παρεγένοντο, ἠρώτων· « Τί τὸ συμβὰν ὑμῖν ἐξ-
αίφνης, ἢ πόθεν γέγονεν τὸ τοιοῦτον; » οἱ δὲ οὐκ εἰδέναί ἐφησαν,
πλὴν ἐν ὑποψίαις εἶναι περὶ τοῦ ἀνδρός, λέγοντες ὅτι δεῖ ἐξιλε-
180 οῦσθαι ἐκεῖνον. οἱ δὲ καὶ ἐμαρτύρουν ὡς θεασάμενοι αὐτὸν παρ-
ιόντα. 28. καὶ ὡς ἤξιουν αὐτοὺς ταχεῖαν αὐτοῖς γενέσθαι τὴν
βοήθειαν, ταῦρους ἀγοντες μετακινεῖν τὸ εἰδωλον ἐπειρῶντο. τὸ
δὲ ὡς ἀκίνητον σὺν αὐτοῖς τοῖς ἱερεῦσι διέμενεν, μηδεμίαν ἐτέ-
ραν μηχανὴν ἐφευρόντες πρᾶσβειαν διὰ τῶν παροικούντων πρὸς

172 τὸ συμβὰν αὐτοῖς om. C² || ἀποροῦντες] ἀγροῦντες C¹A || πόθεν γεγέ-
νηται om. v || ὅθεν P² || πόθεν + τε P² + αὐτοῖς οὕτως C² || γεγένηται P²H
γέγονε C²P⁵ || τότε omisso, οἱ ἱερεῖς... κινδυνεύουσιν (175) post γέγονεν (τὸ
τοιοῦτον omisso, l. 178) tr. v. — 173 ἱερεῖς] μιερεῖς v (cf. 164) || Χριστια-
νὸν... καταμένοντα om. P² || Χριστιανὸν post καταμένοντα tr. P¹ || τινα
εἶναι Ayv || ὄριοις] τόποις C² || αὐτῶν om. C². — 174 καὶ καταμένοντα p ||
ὑπὸ] εἰς yH τὸν κατὰ P² ἐν P⁵v || τῆ ἐρήμῳ P²v τὸ ὄρος C² (uide autem L.
Th. Lefort, *Les Vies coptes de S. Pachôme* [Louvain, 1943], 193.2 ἐρημος =
mons) || καὶ ταῦτα yHv τὸν ταῦτα p || αὐτὸς P² (qui ενεργεῖ ser.) αὐτοῖς
yHv om. p || Ἀπολλῶ] Ἀπολλῶ V²P²p Ἀπόλλωνα C¹A. — 175 λέγοντες]
φάσκοντες V²P⁵ ἔφασκον yV¹ || δεῖν... ἱκετεύειν] αὐτὸν ἱκετεύσαι δεῖ πάν-
τας ἡμᾶς C² || δεῖν] δεῖ V² || ἱκετεύειν] κινδυνεύειν p, qui ei... κινδυνεύουσιν
omittunt || εἰ δὲ μὴ] ἵνα μὴ yP²v || κινδυνεύουσιν BP²H κινδυνεύουσαν C¹AC²
κινδυνεύουσαν Lv ἀπολώμεθα κινδυνεύοντες P⁵. — 176 ὡς δὲ οἱ] οἱ δὲ v ||
οἰκοῦντες v || τὰς... θρυλλοῦ] τοῦ θορύβου v || τὰς φωνὰς xP² : τὰς βοᾶς yHP²
βοῆν C² τῶν βοῶν p || τὸν] τῶν p om. C²P² || θρυλλοῦ] θρηλοῦ P² θρηλοῦ C²
θρυλλοῦ p. — 177 ἀκούοντες v || παρεγίνοντο H || παρεγένοντο + καὶ MV¹
|| ἠρώτων V^oB διηρώτων P² om. yHC²V²P²p. ἠρώτων post πεπόνθασιν (sic)
tr. V¹ || ἠρώτων + δὲ P¹ || ante τί lacuna in P⁵ || Τί xP²V¹ : Καὶ τί, φασὶν
cet. || τὸ συμβὰν ὑμῖν] πεπόνθασιν V² || ἐξαίφνης yHC²P²p om. V¹. — 178 ἡ...
τοιοῦτον om. V¹ || τὸ om. A || τὸ τοιοῦτον om. yHC²P²V²P²p || οἱ δὲ... ἐκείνου
(180) om. v || οὐκ] μὴ C²P² || ἔφασκον yH ἔλεγον P² φησι C². —
179 πλὴν... τοῦ om. y || ὑποψία C¹AHC²P²P²p || περὶ om. C² || ὅτι] καὶ C².
181 καὶ... ἐπειρῶντο (182) sententiam mutat P⁵ || αὐτοῖς] αὐτὸν p om. C²V¹
|| αὐτοῖς] αὐτῶν M αὐτοῦς C² om. P¹P²p || τὴν om. V²P². — 182 ταῦρους xP² :
βοᾶς cet. || ἀγαγόντες yHP²v ἀπαγαγόντες C² || τὸ δὲ ὡς] ὡς δὲ vr ὡς y τὸ
δὲ P²P². — 183 αὐτοῖς om. C² || τοῖς ἱερεῦσι om. v || ἔμενεν C² (post ἀκίνητον)
v || καὶ μηδεμίαν yHC²P² || μηδεμίαν + τοῖνν P² || ἐτέραν post μηχανὴν
tr. P²v om. C²P². — 184 μηχανῆς y || εὑρόντες C² εὑρίσκοντες P⁵ || παροί-
κων C².

185 τὸν Ἀπολλῶ ἔπεμπον, ὥστε ἀπαλλαγέντας ἐκεῖθεν ἀποστῆναι τῆς
 πλάνης. 29. τούτων δὲ τῷ ἀνδρὶ δηλωθέντων κατῆλθεν ὡς τά-
 χιστα πρὸς αὐτοὺς ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος καὶ προσευξάμενος
 πάντων ἔλυσεν τοὺς δεσμούς. οἱ δὲ ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐπ' αὐ-
 τὸν ὤρμησαν τῷ σωτῆρι τῶν ὄλων καὶ παραδοξοποιῶ θεῷ κατα-
 190 πιστεύσαντες καὶ τὸ εἶδωλον εὐθύς τῷ πυρὶ παραδόντες. οὗς
 ἅπαντας κατηγήσας ταῖς ἐκκλησίαις προσέθηκεν. πολλοὶ δὲ αὐ-
 τῶν μέχρι νῦν ἐν τοῖς μοναστηρίοις διάγουσιν. διέδραμεν δὲ παν-
 ταχοῦ ἡ φήμη περὶ αὐτοῦ καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον,
 ὡς μηκέτ' ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ Ἑλληνα ὀνομάζεσθαι.
 195 30. Μετ' οὐ πολὺ δὲ τοῦ χρόνου δύο κῶμαι πρὸς ἀλλήλας συμ-
 βάλλουσι πόλεμον ὑπὲρ ἀρουρῶν διαμαχόμεναι. ὡς δὲ ἀπηγγέλη
 τῷ ἀνδρὶ, εὐθύς κατῆει πρὸς αὐτοὺς διαλλάσσειν αὐτοὺς εἰς εἰ-
 ρήνην. 31. οἱ δὲ ἐξ ἐναντίας οὐκ ἐπέιθοντο, ἀλλ' ἦσαν αὐτῷ ἀν-
 τιλέγοντες ἐφ' ἐνὶ τιμὶ ἀρχιληστῆ πεποιθότες, ὡς γενναιοτάτου

185 τὸν om. V¹ || Ἀπολλῶ // (v eras.) B. — 186 πλάνης + καθυποσχόμενοι
 C² || τούτων... δηλωθέντων] ταῦτα ἀκούσας v || τῷ ἀνδρὶ post δηλωθέντων
 tr. C² || ἀνδρὶ] ἀγίω P² || ὡς τάχιστα] τάχιστα C² ταχέως v τάχιον p. —
 187 ὁ... ἄνθρωπος post προσευξάμενος tr. P² ante ταχέως (sic) tr. v om.
 C¹ || εὐξάμενος p. — 188 πάντων... τοὺς δεσμούς xP²: πάντας... τοῦ δεσμοῦ
 cet. || ἅπαντες x: πάντες cet. || ἐπ' αὐτὸν ὤρμησαν om. V¹ || ἐπ' xH: πρὸς
 cet. — 189 ὤρμησαν] ἔδραμον P². ὤρμησαν ante πρὸς (sic) tr. C²V²P³ ||
 τῷ... καταπιστεύσαντες] ἐπίστευσαν τῷ θεῷ V¹ || σωτῆρι + τε P² || καὶ πα-
 ραδοξοποιῶ om. V² || παραδοξοποιῶ] θαυματοποιῶ C² || θεῷ + εαυτοῦς
 V²P² || πιστεύσαντες C²p. — 190 καὶ MC²: om. cet. || τὸ + δὲ P²p || εὐθύς
 τε V³ εὐθέως H om. V¹ || τῷ om. V³ || δόντες P⁵ παρέδωκαν C²P²p || οὗς]
 οὗς καὶ P⁵ καὶ C²p.

191 πάντας C²P²p om. P⁵V¹ || ταῖς ἐκκλησίαις] ἐκκλησίᾳ I² τῆ τῶν πιστῶν
 ἐκκλησίᾳ P⁵ || προσέθηκε P² προσέθετο V³ παρέδωκε P¹ || πολλοὶ δὲ αὐ-
 τῶν] ἐξ ὧν τινες v. — 192 αὐτῶν + καὶ P¹ || νῦν (cf. κα' 91)] τοῦ νῦν P¹C¹
 ΛP²V²P³ καὶ νῦν P⁵ || δὲ] γάρ P² || πανταχοῦ... αὐτοῦ] περὶ αὐτοῦ φήμη παν-
 ταχοῦ p || πανταχῇ (sic) I³ om. V¹V². — 193 ἡ om. P²I¹p || φήμη post αὐτοῦ
 tr. P² || πολλοὶ ante ἐπίστευσαν tr. yv, post κύριον tr. P². — 194 αὐτοῦ]
 ἐκείνοις C²P⁵ αὐτῶν V²p || Ἑλληνας P² (ς expuncto) C². Ἑλληνα ante ἐν tr.
 v || ὀνομάζεσθαι ante ἐν tr. C²P⁵. — 195 μετ' οὐ... χρόνου] καὶ ἄλλοτε πάλιν
 v || τοῦ χρόνου] χρόνον P¹P²P³p || συνέβαλον (-λλον P²) post πόλεμον v. —
 196 εἰς πόλεμον yP⁵ πόλεμον om. C² || μαχόμεναι C²v || ὡς δὲ] ὡς δὲ τοῦτο
 P² καὶ τοῦτο V²P² τοῦτο V¹ || ἀπηγγέλη (-γγέλθη P¹) τῷ ἀνδρὶ] ἔγνω ὁ ἀνὴρ
 C² ἔμαθεν ὁ ἅγιος P⁵ μαθὼν ὁ πατὴρ v. — 197 εὐθύς om. v || κατῆει (varie
 scriptum)] κάτεισι HP²p κατέρχεται P⁵ κατῆλθε C² ἔλθων V¹ || διαλλάσσειν]
 ἐλάλει V¹ || αὐτοῦς] τούτους P⁵ αὐτοῖς V¹ om. V² || εἰς] τὰ πρὸς P⁵V¹ πρὸς
 P⁵. — 198 οὐκ... ἦσαν om. V¹ || ἀλλ' ἦσαν om. V²P² ἦσαν om. H || ἀντιλέ-
 γοντες αὐτῷ HV²P² ἀντέλεγον αὐτῷ V¹. — 199 ἐφ' ἐνὶ... πεποιθότες om. B

200 πρὸς πόλεμον. ἰδὼν οὖν αὐτὸν ἀντιλέγοντα ὁ Ἀπολλῶ εἶπεν πρὸς
 αὐτόν· «Εἰ πεισθείης μοι, ὦ φίλος, ἐρωτήσω μου τὸν δεσπότην
 ἀφειθῆναι σου τὰς ἀμαρτίας». ὁ δὲ ὡς ἤκουσεν, οὐ διημέλλησεν,
 ἀλλὰ ῥίψας τὰ δπλα τοῖς γόνασιν αὐτοῦ προσικέτευεν· καὶ μεσί-
 της εἰρήνης γενόμενος τοὺς ἰδίους εἰς τὰ ἴδια ἀπέστρεψεν. 32. τῶν
 205 δὲ εἰρηνευσάντων μὲν καὶ ἀπελθόντων ὁ διαβόητος αὐτῶν πρό-
 μαχος εἶπετο λοιπὸν τῷ ἀνδρὶ τὴν ὑπόσχεσιν φανερὰν ἀπαιτῶν.
 ὃν προσλαβόμενος ὁ μακάριος Ἀπολλῶ ἐν τῇ πλησίον ἐρήμῳ
 ἐνουθέτει καὶ παρεκάλει μακροθυμεῖν, δυνατὸν εἶναι τὸν θεὸν λέ-
 γων τοῦτο αὐτῷ παρασχεῖν. 33. ὡς δὲ ἡ νῦξ ἐπέστη, καὶ δὴ
 210 ἀμφοτέροι ἀφῶν κατ' ὄναρ ἐν οὐρανῷ ἦσαν τῷ βήματι τοῦ Χρι-
 στοῦ παρεστῶτες, ἐθεώρουν δὲ ἀμφοτέροι τοὺς ἀγγέλους σὺν τοῖς

|| ἐφ' ἐπὶ C² || τιμὴ om. P²V¹ || γενναιοτάτου x: γενναιοτάτῳ cet. — 200 πρὸς
 πόλεμον om. C² || ἰδὼν... ὁ Ἀπολλῶ] τοῦτον ἰδὼν ὁ πατὴρ v || οὖν] οὖν καὶ
 C¹A δὲ y || ἀντιλέγοντα post Ἀπολλῶς (sic) tr. yHP⁵ || ὁ Ἀπολλῶ post εἶπεν
 tr. C² || ὁ + θεσπέσιος P² || Ἀπολλῶς yHP⁵ Ἀπολλῶς p || εἶπεν] λέγει LP²v
 || πρὸς αὐτόν] αὐτῷ Lv.

201 εἰ] ἐάν P²V² οὐ V¹, qui post φίλω signum interrogationis posuit ||
 πεισθῆς LC²P²V²: ἐπεισθῆς p πεισθήσει P³HV¹ πεισθήσῃ P² πειθῆ P² || ὦ
 φίλε p ὡς φίλος P¹yHP²P⁵ ὡς φίλω C²v || ἐρωτήσω] παρακαλέσω C² δέομαι
 v || μου τὸν δεσπότην] τοῦ θεοῦ v. — 202 σοι P³P²v || ὁ δὲ ὡς] καὶ ὡς v
 ὡς δὲ p || ἤκουσε + τὸν λόγον P⁵ + ἐκείνος v || οὐ... ἀλλά om. V¹ || οὐδὲν
 ἡμέλλησεν p οὐκ ἐμέλλησεν yH οὐκ ἡμέλλησεν C²P⁵V²P³ οὐκ ἡμελλεν P². —
 203 γόνασιν] ποσὶν v || αὐτοῦ] τούτου P⁵ om. H || προσικέτευεν yH ἰκέτευε
 C² ἰκετικῶς προσέπιπτε P² προσέπεσεν P⁵v προσπεσῶν ἰκέτευεν αὐτόν p.
 — 204 εἰρήνης om. P¹ || τοὺς ἰδίους] τοὺς οἰκειοὺς P²P²v τοῖς οἰκειοῖς L ||
 εἰς τὰ οἰκεία Hρ οἰκάδε V² || ἀποστρέψας V¹P² ὑπέστρεψεν L ὑποστρέψας
 V³ ἐπέστρεψεν P² ἀπέλυσε P⁵ || τῶν... ἀνδρὶ (206)] ἠκολούθει τῷ ἀγίῳ πα-
 τρὶ V¹ αὐτὸς ἦκ. τῷ ἀγίῳ ὁ περιβόητος ἐν λησταρχία V² ἦκ. ὁ περιβόητος
 ἐν λ. τῷ ἀγίῳ πατρὶ P⁵. — 205 μὲν om. MyHC²P²P⁵ (qui plura om.) p || τό-
 τε ὁ y || αὐτῶν] τούτων P⁵ om. C²p. — 206 εἶπετο] ἠκολούθει v || λοιπὸν
 ante εἶπετο tr. p om. C²P² || φανερῶς MyHP²P⁵ om. C². — 207 Ἀπολλῶ
 p Ἀπολλῶς yHC² om. P⁵v || πλησίον om. p. — 208 δυνατὸν... θεὸν] δυνατὸς
 γάρ ἐστιν ὁ θεὸς P⁵, λέγων omisso || δυνατὸν (δυνατὸς P⁵) + γάρ V²BC¹
 AyHP²P⁵v || εἶναι om. C² || τὸν θεὸν post λέγων tr. C². — 209 τοῦτο] αὐτὰ P²
 ταῦτα P² (in P² legi non potest) || αὐτῷ] σοι (post παρασχεῖν) P⁵ || καὶ δὴ]
 καὶ C² om. P²P²v. — 210 ἀμφοτέροι ἀφῶν M: ἀμφοτέροι C²P¹P⁵ ἀμφω yH
 ἀφῶν V²BP¹C¹Ap om. v || κατ' ὄναρ] καθ' ὕπνον P⁵. κατ' ὄναρ post ἦσαν ὁμοῦ
 (sic) tr. v om. p || ἐν + τῷ M || ἐν οὐρανοῖς ἦσαν C²p ἦσαν ἐν οὐρανῷ yH ἦσαν
 ὁμοῦ... ὡς ἐν οὐρανῷ v εἶδον εαυτοὺς ἐν οὐρανῷ P² ἔβλεπον ὁμοῦ τε P⁵ || ἦσαν
 + ἀμφοτέροι C¹A || Χριστοῦ + ἐν οὐρανῷ P⁵.

211 παριστάμενοι P¹ παρεστῶτας P² || ἐθεώρουν δὲ] + καὶ P² ἐθεώρουν οὖν M
 καὶ ἐθεώρ. C¹AV²P² καὶ θεωροῦντες C² καὶ ἑώρων V¹ ἐθεώρουν V² BP¹P⁵ || ἀμ-
 φότεροι om. MC¹AC²P²P⁵v || τοὺς... δικαίους] τοὺς δικαίους σὺν τοῖς ἀγγέλοις p.

δικαίους τῷ θεῷ προσκυνούντας. ὡς δὲ καὶ οὗτοι πεσόντες ὁμοῦ ἐπὶ πρόσωπον προσεκύνησαν τῷ σωτήρι, φωνῇ πρὸς αὐτοὺς ἐγένετο τοῦ θεοῦ λέγοντος· *Τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος, ἢ τίς μέρος* 2 Cor. 6
 215 πιστῶ μετὰ ἀπίστου; τί δὲ καὶ ὁ ἀνδροφόνος παρέστηκεν σὺν τῷ δικαίῳ ἀνάξιος ὢν τῆς τοιαύτης θεωρίας; ἀλλὰ ἀπελθε σύ, ὡ ἀνθρώπε· κεχάρισται γάρ σοι ὁ ὀφιγόνος οὗτος πρόσφυξ». 34. ἄλλα τε πάμπολλα θαύματα ἰδόντες τε καὶ ἀκούσαντες, ἃ οὔτε λόγος τολμᾷ φράσαι οὔτε οὖς ἀκοῦσαι, ἐξυπνοὶ γενόμενοι τοῖς
 220 συνοῦσιν ἀπήγγελλον. θαῦμα δὲ πάντας εἶχεν ἐξαισιον τὸ ἐν δράμα ἀμφοτέρων διηγουμένων. διέμεινεν οὖν σὺν τοῖς ἀσκηταῖς ὁ οὐκέτι ἀνδροφόνος ἄχρι τῆς τελευτῆς τὸν ἑαυτοῦ τρόπον διορθωσάμενος, ὅλον ἀρνίον τι ἄκακον ἐκ λόκου μεταβληθεῖς. 35 ἐπληροῦτο δὲ καὶ ἐπ' αὐτῷ ἡ προφητεία Ἡσαίου λέγοντος· *λύ-* Is. 65,
 225 *κοι καὶ ἄρνες ἅμα βοσκηθήσονται καὶ λέων καὶ βοῦς ἅμα φάγονται ἄχυρα. ἦν γὰρ ἰδεῖν καὶ Αἰθίοπας ἐκεῖ σὺν τοῖς μοναχοῖς ἀσκοῦντας καὶ πολλοὺς ὑπερβάλλοντας ἐν ταῖς ἀρεταῖς καὶ πεπληρωμένην*

212 θεῷ] σωτήρι P⁶ || ὡς δὲ... πεσόντες] πεσόντες οὖν καὶ αὐτοὶ P³ || ὡς δὲ + εἶδον C² || οὗτοι] αὐτοὶ C²P²v, fort. recte || προσεκύντες H || ὁμοῦ] ἅμα P³ om. C²p. — 213 ἐπὶ πρόσωπον V³B³P³C¹ (mg. m. 1°) A : om. cet. || τῷ σωτήρι] τῷ θεῷ C¹A om. v || καὶ φωνῇ C²P² || πρὸς αὐτοὺς] αὐτοῖς C². πρὸς αὐτοὺς post θεοῦ tr. v || ἐγένετο x : γέγονεν cet. — 214 τοῦ θεοῦ om. AC²P³ || λέγουσα P¹A²P²P⁶ om. C² || ἦ om. P⁶. — 215 πιστῶν LV¹ || τί δὲ] τί δαὶ M (cf. 295) || καὶ om. P² || ἀνδροφόνος + οὗτος P¹C² || παρέστηκεν post δικαίῳ tr. yHC²P²P²vr. — 216 ὁ ἀνάξιος C² || σύ s. l. m. 1° C¹ om. C²P² || ὦ om. P³p. — 217 γὰρ post σοι tr. yHP⁶ om. C¹AV¹V³p || ὁ ὀφιγόνος οὗτος πρόσφυξ] οὗτος ὁ νεόφυτος μαθητῆς v. — 218 πολλά P¹LP²v || πάμπολλα post θαύματα tr. H, post θαύματα + καὶ ἐξαισία tr. P⁶ || θαυμάσια P³ θαυμαστά p om. C² || τε² om. C²P²p. — 219 οὖς om. v || ὑπακοῦσαι V³B³M³P¹ ὑποδέξασθαι C² ἀκοῇ δέξασθαι P³ ἀκοῇ (ἀκοῇ V³) ὑποδέξασθαι v || γενόμενοι] γίνονται καὶ yHP²p. — 220 ἀπήγγελλον MP¹L¹P²P²: ἀπήγγελ' ἴον V¹ ἀπήγγελλον cet. || θαῦμα... ἐξαισιον] ἐξίστατο δὲ πάντες v || ἔσχεν γρ κατέσχεν C² || τὸ om. C²p || ἐν om. yP⁶v.

221 διέμεινεν... μεταβληθεῖς (223) | μεταβληθεῖς οὖν ὁ ληστής ὡς ἄρνιον ἄκακον ἕως τέλους διέμεινε σὺν τοῖς ἀσκηταῖς τὸν ἑαυτοῦ τρόπον διορθωσάμενος v || διέμεινεν xC²vr || διέμεινεν yHP²P⁶ || γοῦν yHC²P² δὲ P⁶ || ὁ om. MHp. — 222 τρόπον] βίον p || διορθούμενος M. — 223 ὅλον] καὶ ὡς C² ὡς v || ἀρνίον] εἰς ἄρνα P² || τι om. C²P²vr || ἄκακον om. C². — 224 ἐπληροῦτο... θεῷ (229) om. v || καὶ post αὐτῷ tr. P² || ἐπ' αὐτῷ post λέγοντος tr. x (om. M) || ἦ om. p. — 225 ἅμα¹ post βοσκηθήσονται tr. HP⁶ || καὶ λέων... ἄχυρα om. C² || καὶ βοῦς] ὡς βοῦς M || ἅμα² om. M || φάγεται M || ἄχυρα] χόρτον C¹A. — 226 γὰρ + ἐκεῖ P², qui ἐκεῖ infra om. || ἐκεῖ καὶ Αἰθίοπας yHC²P²p || ἀσκοῦντας om. C². — 227 ἐν om. C² || πεπληρωτο C².

ἐπ' αὐτοῖς τὴν γραφὴν λέγουσαν· Αἰθιοπία προφθάσει χεῖρα αὐτῆς Ps. 67, 32 τῷ θεῷ.

230 36. Ἄλλοτε δὲ ἦσαν Ἕλληγες πρὸς Χριστιανούς κωμῆται διαμαχόμενοι ὑπὲρ ὀρίων αὐτῶν, πλήθος δὲ ἦν ἐκατέρων ἐνόπλων. οἷς ἐπέστη ὁ Ἀπολλῶ εἰρηνεύσων. ἀντίστατο δὲ αὐτῷ ὁ τῶν Ἑλλήνων πρόμαχος δεινός τις καὶ ἀγριος ὢν, διαβεβαιούμενος καὶ λέγων μὴ δώσειν εἰρήνην ἄχρι θανάτου. ὁ δὲ φησι πρὸς αὐτόν·
 235 * Καὶ δὴ γενέσθω ὅπερ εἶλω. οὐδεὶς γὰρ ἕτερος ἀναιρεθήσεται πλήν σου. ἔσται δὲ σοι θανάτου οὐχ ἡ γῆ τάφος, ἀλλὰ γαστέρες θηρίων καὶ γυπῶν πλησθήσονται ἀπὸ σου». 37. καὶ δὴ ὁ λόγος εὐθὺς ἔργον ἐγένετο, οὐδενὸς ἐξ ἐκατέρου μέρους ἀναιρεθέντος πλήν τοῦ προμάχου· ὃν καὶ χῶσαντες ἐν τῇ ἄμμῳ πρῶτ' εὗρον
 240 εἰς μέλη ἐσπαραγμένον ὑπὸ γυπῶν καὶ ὑαινῶν. οἱ δὲ ὡς εἶδον τὸ θαῦμα καὶ τὴν τοῦ λόγου ἔκβασις πάντες τῷ σωτήρι πιστεύσαντες προφήτην αὐτὸν ἐκήρυττον.

228 ἐπ' αὐτῶν p om. C² || τὴν... λέγουσαν] ἡ γραφὴ λέγουσα C² || γραφὴν + τὴν P²p. — 229 θεῷ + αἱ βασιλείαι τῆς γῆς, ἄσατε τῷ θεῷ, ψάλατε τῷ κυρίῳ C² (Ps. 67, 33). — 230 δὲ om xP² || Ἕλληγες om. x || πρὸς + τοὺς C² || κωμῆται x : κώμης τινός P² κωμῆτας cet.

231 ἔνεκεν ὑπὲρ P³ || τῶν ὀρίων M || αὐτῶν om. C²V² || πλήθος... ἦν] τὸ δὲ πλήθος αὐτῶν C² ἦν δὲ πλήθος v || ἐκατέρωθεν v || ἐνόπλων C²P²v. — 232 οἷς... εἰρηνεύσων] οἷς ἐπιστάς ὁ Ἀπολλῶ τὰ πρὸς εἰρήνην τούτοις παρήγει P⁶ || οἷς] οὖς p || Ἀπολλῶ P⁶ Ἀπολλῶ¹/B Ἀπολλῶν C¹ Ἀπόλλων A Ἀπολλῶς yC² Ἀπολλῶς HV²p || εἰρηνεύων yC²P²v, forte recte (cf. ιδ' 116) || ἀνίσταται p || αὐτῷ om. P⁶. — 233 τις] τις ὢν P²v ὢν C² qui omnes ὢν mox omittunt || καὶ ἀγριος] καὶ πονηρός C² ἐν ἀγριότητι v || διαβεβαιούμενος... λέγων] κελεύων C² || καὶ λέγων om v. — 234 μὴ] Οὐ μὴ P⁶ || δώσω P³P⁶ ποιεῖν C² || ἄχρι] μέχρι C²P²p. — 235 δὴ γενέσθω] δεῖ γενέσθαι L || δὴ + πρὸς σὲ P² || ὅπερ] ὅπερ καὶ HC²p δ P² || εἶλον V³ προείλον P³ ἴλω (sic) V¹ unde ἴδω C² || οὐδεὶς γὰρ] οὐδεὶς δὲ V¹ καὶ μηδεὶς C² || ἀναιρεθήσεται] ἀνηρῆσθω C². — 236 πλήν σου v εἰ μὴ σύ p || ἔσται... θανάτου om. p || θανάτου] θαρροῦντι C¹A. — 237 πληρωθήσονται C² || ἀπὸ σου] τῶν σαρκῶν σου P² || λόγος, + φησὶν M. — 238 εὐθὺς post ἔργον tr. P³ om. M || εἰς ἔργον yHP²p (cf. ιδ' 66) || ἐγένετο x : γέγονεν cet. || ἐξ... μέρους om. C²v — 239 πρωτομάχου p || καὶ (om. V³) χῶσαντες] καταχῶσαντες V² || τῇ om. C¹A || ἄμμῳ] φάμμῳ P² ἐρήμῳ p || εὗρομεν p || εὗρον + αὐτόν C¹A. — 240 εἰς μέλη] τὰ μέλη C² εἰς μέρη καὶ μέλη P² om. v || ἐσπαραγμένον] διεσπαραγμένον v ἐσπαραγμένα C² διασπαραχθέντα P⁶ ἐσπασμένον P³ || γυπῶν] λέκων x ὑαινῶν P³ θηρίων P⁶ || ὑαινῶν] γυπῶν P⁶ γυπῶν βεβρωμένον P² || ὡς εἶδον] ἰδόντες C².

241 τὸ θαῦμα καὶ om. v || τῷ σωτήρι] εἰς Χριστόν v. — 242 ἀνεκήρυττον yHC²P²vr ἀπεκάλλον P².

38. Ἦν δὲ πρὸ τούτου ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ὄρους ὁ ἅγιος Ἀπολλῶ σὺν πέντε τισὶν ἀδελφοῖς, οἱ πρῶτοι πρὸς αὐτὸν ἐμαθητεύ-
 245 οντο, νεωστὶ τῆς ἐρήμου ἐληλυθότες. ἐπῆλθεν δὲ ἡ ἑορτὴ τοῦ
 πάσχα καὶ τὴν λατρείαν τῷ θεῷ ἀποπληρώσαντες πάντα τὰ εὐ-
 ρισκόμενα διαιτῶντο· ἦσαν δὲ ὀλίγοι ἄρτοι ξηροὶ καὶ σύνθετα
 λάχανα. 39. καὶ δὴ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἀπολλῶ ἔφη· «Εἰ πιστοὶ
 250 ἔσμεν, ὧ τέκνα, καὶ γνήσιοι τοῦ Χριστοῦ παῖδες, αἰτησάσθω
 ἕκαστος ἡμῶν παρὰ θεοῦ ὃ καταθύμιον ἔχει πρὸς τὴν μετάλη-
 ψιν». 40. οἱ δὲ ὡς αὐτῷ τὸ πᾶν ἐπέτρεψαν ἀναξίους ἑαυτοὺς
 ἡγούμενοι ταύτης τῆς χάριτος, παιδρῶ προσώπῳ προσευξαμένου
 αὐτοῦ καὶ πάντων τὸ «ἀμὴν» εἰρηκότων εὐθὺς ἐπέστησαν τῷ
 σπηλαίῳ νυκτός τινες ἄνδρες ἄγνωστοι παντελῶς καὶ πόρρωθεν
 255 ἑαυτοὺς ἦκειν φάσκοντες πάντα φέροντες ὅσα οὐδὲ εἰς ἀκοὴν αὐ-
 τῶν ἐληλύθει καὶ ὅσα ἐν Αἰγύπτῳ οὐ γίνονται, καρπὸς παντο-
 दाποὺς παραδείσου, σταφυλὰς καὶ ῥοὰς καὶ σῦκα καὶ κάρνα

243-249 διηγούντο δὲ ἡμῖν καὶ ταῦτα οἱ περὶ αὐτὸν πατέρες ὅτι ἐν ἀρχαῖς
 (ἀρχῇ P⁹) πέντε ὄντων ἀδελφῶν καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα πλὴν ἄρτων
 ὀλίγων ξηρῶν καὶ συνθέτων τινῶν λαχάνων (σύνθετά τινα λάχανα P⁹) οὐδὲν
 ἄλλο ἐχόντων ἔφη (λέγει V²) ὁ πατήρ· ὧ τέκνα, αἰτησάσθω κτλ. v. — 243
 ἦν δὲ... ἀδελφοῖς (244) συνῆσαν δὲ αὐτῷ ἐν τῷ σπηλαίῳ τινὲς πέντε ἀδελ-
 φοὶ (uid. ad 62 supra) C² || δὲ + ἔτι yHP² || τούτου + ἔτι P⁵ || τοῦ ὄρους
 om. P⁵ || Ἀπολλῶ || B Ἀπολλῶ p Ἀπολλῶς' P² Ἀπολλῶς (vel -ὡς) V²P¹
 C¹ALH. — 244 οἱ + καὶ P²P⁵ || πρὸς αὐτὸν] παρ' αὐτοῦ P² αὐτῷ P⁵ ||
 ἐμαθήτευσαν P⁵. — 245 τῇ ἐρήμῳ P² || ἐληλυθότες p ἐληλυθότες MP²P⁵ ||
 ἐπῆλθεν... ἑορτῇ] ἐλθούσης δὲ τῆς ἑορτῆς P² || δὲ] τε C¹ (s. l. m. 1^a) A om.
 P⁵. — 246 post θεῷ add. ἐν τῷ σπηλαίῳ yHC²P, post ἀποπληρώσαντες
 add. P⁵ || πάντα om. yHp. — 246/247 τὰ εὐρισκόμενα διαιτῶντο (διη- MP¹,
 cf. ia' 25) x: ἔμελλον (ἡμελλον P²) τὰ εὐρ. διαιτᾶσθαι (διατίθεσθαι p, cf.
 infra 319) yHC²P¹P⁵p. — 247 δὲ + καὶ yP⁵ || ὀλίγοι post ἄρτοι tr. yHC²P²
 om. p || ἄρτοι ||| M || σύνθετά + τινα yHC²P⁵p. — 248 ὁ om. L || Ἀπολλ-
 ῶ ||| B Ἀπολλῶ p Ἀπολλῶς (uel -ὡς) V²P¹C¹AyHC²P⁵. — 249 Χριστοῦ
 θεοῦ p || αἰτησάτω C²p. — 250 ἡμῶν xHP² || παρὰ + τοῦ HC²P² || δ] ὧν L
 || μετάληψιν H.

251 ὡς om. P²P⁵ || ἐπέτρεψαν] ἀνέτρεψαν p. post ἐπέσ- (sic) unam lineam
 om. B usque ad ταύ-, unde ἐπέστηστῆς scribit. — 252 παιδρῶ] παιδρῶ δὲ P²
 ἐκείνου δὲ φ. P⁵ φ. τῷ P¹yC²P⁵p om. v || προσώπῳ om. v. — 253 αὐτοῦ om.
 P⁵ || ἐν τῷ C² || τῷ σπηλαίῳ om. v. — 254 τινες om. v || ἄγνωστοι (+ ||| P¹)
 ἄνδρες P¹ v || παντελῶς καὶ om. v || πόρρωθεν... φάσκοντες (255) φάσκοντες
 ἀπὸ τινος πλουσίου πόρρωθεν πεμφθῆναι v, qui infra οἱ δὲ... ἀποσταλέντα om.
 — 255 ἑαυτοῦ] αὐτοῦς y post ἦκειν tr. p om. C² || πάντα + τε p || οὔτε p ||
 ἀκοὴν] ἔνοιαν v. — 256 ἦλθεν V¹V² ἦλθον P² || καὶ ὅσα... παραδείσου (257)
 om. v || οὐ] μὴ C²p || γίνονται + καὶ V²BMC¹A || παντοδαπεῖς P¹P⁵. — 257
 παραδείσου + καὶ xHC² || ῥοιὰς P¹ || καὶ² om. v || καὶ¹ om. M.

παρὰ καιρὸν ἅπαντα εὐρημένα, καὶ μελικήριά τινα καὶ γάλακτος
 νεαροῦ στάμνον καὶ νικολάους παμμεγέθεις, ἄρτους τε καθα-
 260 ροὺς καὶ θερμοὺς ἐκ ξένης χώρας αὐτοῖς κομιζομένους. 41. οἱ
 δὲ κομίσαντες αὐτὰ ἄνδρες ἐπιδόντες μόνον ὡς παρὰ τινος μεγά-
 λου ἀνδρὸς καὶ πλουσίου ἀποσταλέντα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς ἀνε-
 χώρησαν. μεταλαβόντες δὲ τῶν ἐδωδίων ἄχρι πεντηκοστῆς ἐξ
 αὐτῶν ἐπηρεκίσθησαν, ὥστε θαυμάζειν αὐτοὺς καὶ λέγειν ὅτι·
 265 « Ἀληθῶς ταῦτα παρὰ θεοῦ ἀπεστάλησαν ».

42. Εἰς δὲ τις τῶν μοναχῶν ἡξίου παραχρῆμα τὸν πατέρα δεη-
 θῆναι ὑπὲρ αὐτοῦ χάριτός τινος ἀξιοῦσθαι. προσευξαμένου δὲ
 αὐτοῦ ἡ τῆς ταπεινοφροσύνης αὐτῷ δίδεται χάρις καὶ τῆς πρα-
 270 κτησαμένου. 43. ἐξηγουῖντο δὲ ἡμῖν οἱ περὶ αὐτὸν πατέρες ταύ-
 τας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις μαρτυρούντων ταῦτα καὶ πολλῶν ἀδελ-
 φῶν.

44. Καὶ γὰρ λιμοῦ ποτε οὐ πρὸ πολλοῦ τινος χρόνου κατὰ τὴν

258 ἅπαντα εὐρημένα om. v || ἡρῆμένα V²BMAH || μελικηρία H μελικηρία
 LP² μέλιτος κηρία P¹C² μέλι, κηρε (sic) P² μελικήριον P⁵V¹V² μελικηρίου P²
 μέλι καὶ κηρία p || τινα om. P⁵v. — 259 νεαροῦ στάμνον C¹A νεαροστάμνον
 P¹ || παμμεγέθεις + καὶ P¹II || τε C²V²: δέκα P¹yV¹(t)P²p τε δέκα HP² δὲ
 cet. — 260 ἐκ... κομιζομένους om. p || ἐκ P¹: ἀπὸ v om. cet. || ξένης + τε
 y || αὐτοῖς κομιζομένους] λέγοντες ἦκειν v || αὐτοῦς xC² ἄρτους P² || νο-
 μιζομένους xC²P².

261 ταῦτα P²P⁵ || ἀπιδόντες B om. M || μόνον om. MP⁵ || τινος + αὐτοῖς
 C² || μεγάλου post ἀνδρὸς tr. C². — 262 πλουσιωτάτου P⁵ || σταλέντα P⁵ ἀπο-
 σταλέντες x || μετὰ σπουδῆς om. A || ἀνεχώρησαν C². — 263 ἐκ τῶν P⁵ || ἄχρι
 + τῆς P²P⁵. — 264 ἐπαρκέσαντα v ἀπηρεκίσθησαν y ἡρεκίσθησαν P². — 265
 ταῦτα ἀληθῶς p || παρὰ] ἀπὸ p. — 266 Εἰς δὲ] τότε V¹V² ποτε P² || παρα-
 χρῆμα om. C²P⁵v || τὸν πατέρα] τοῦ πατρός P² || δεηθῆναι ὑπὲρ αὐτοῦ] εὐχὴν
 αὐτοῦ] δπως P¹P⁵ || χάριτος... ἀξιοῦσθαι] δοθῆ αὐτῷ χάρισμα P⁵ om. v || ἀξιο-
 θῆναι P¹HC² ἀξιοθεῖν P² || εὐξαμένου P²P⁵v. — 268 αὐτοῦ... ἠτήσατο καὶ p
 || ἡ τῆς om. p || αὐτῷ post δίδεται (ἐδόθη P⁵) tr. P²P⁵ || ἀποδίδεται] L
 ἐδόθη P⁵v || καὶ τῆς πραότητος ante ἐδόθη (sic) tr. v om. P² || τῆς om. p ||
 πρᾶότητος V² (πραότητος autem mox) l.p. — 269 ὡς... πραότητος per ho-
 moeoteleuton om. P² || ὥστε V²C¹AP²p || περὶ ὑπὲρ C²p ἐπὶ v || αὐτοῦ...
 κτησαμένου] τῇ ὑπερβαλλούσῃ αὐτοῦ πραότητι (πραύτητι P²) v || πραότητος
 Lp. — 270 ἐξηγουῖντο... ἀδελφῶν (272) om. v. uid. ad 243-249 supra.

271 ταύτας... τὰς δυνάμεις] ταῦτα αὐτοῦ εἶναι τὰ ἔργα C², qui μαρτυροῦν-
 των... ἀδελφῶν omisit || καὶ] σὺν P¹ om. P² || ἀδελφῶν] μοναχῶν p. — 273
 ποτε... χρόνου om. v, οὐ... χρόνου om. C²P⁵, χρόνου om. P² || τινος] τοῦ p.
 τινος post χρόνου tr. H om. L || κατὰ... γεναμένου (274) τὴν Θηβαίδα κατα-
 λαβόντος v.

Θηβαῖδα γεναμένου ἀκούσαντες οἱ προσοικοῦντες τοὺς τόπους
 275 λαοὶ διτιπερ οἱ περὶ αὐτὸν μοναχοὶ πολλάκις ἐξ ἀμηχάνων ἐτρέ-
 φοντο παρῆσαν ὁμοθυμαδὸν πρὸς αὐτὸν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις
 εὐλογίας ἄμα καὶ τροφήν αἰτοῦντες. ὁ δὲ μηδὲν δεδιὼς μήποτε
 λείψῃ τι τῶν βρωμάτων ἐδίδου πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις ἐκάστῳ τὸ
 280 αὐτάρκες ἡμέριον. 45. ὑπολειφθέντων δὲ τριῶν σπυριδίων μεγά-
 λων μόνων μετὰ τῶν ἄρτων καὶ τοῦ λιμοῦ ἐπικρατοῦντος προσ-
 τάσσει εἰς μέσον φέρεσθαι τὰς σπυρίδας ἅς οἱ μοναχοὶ κατ' αὐ-
 τὴν τὴν ἡμέραν ἐσθίειν ἐμελλον, καὶ εἰς ἐπήκοον πάντων τῶν
 μοναχῶν καὶ τῶν ὄχλων εἶπεν· «Μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χεὶρ κυρίου
 πληθῆναι ταῦτα; καὶ τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· οὐ μὴ ἐκ-
 285 λείψῃ ἄριστος ἐκ τῶν σπυριδίων τούτων ἄχρις ἂν κορεσθῶμεν ἅ-
 παντες τοῦ νέου σίτου» 46. καὶ διεβεβαιώσαντο πάντες οἱ παρα-
 γενόμενοι τότε τετραμήνον πᾶσιν ἐπαρκέσαι τοὺς ἄρτους. ὁμοί-
 ως δὲ καὶ ἐπὶ ἐλαίου καὶ σίτου πεποίηκεν, ὡς παρεῖναι τὸν σα-
 τανᾶν καὶ εἰπεῖν αὐτῷ· «Μὴ Ἥλιος εἰ σὺ, ἢ ἕτερος τῶν προφη-
 290 τῶν καὶ ἀποστόλων, ὅτι ταῦτα τολμᾷς;» 47. ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν

3 Reg. 17.

274 γεναμένου H (v. ad a' 48) : γενομένου cet. || ἀκούσαντες post λαοὶ tr.
 v || ἀκούσαντες + δὲ P³ || οἱ... τόπους| οἱ γείτονες v || τοῖς τόποις P¹L¹P⁶p
 (cf. tamen θ' 50) om. C². — 275 διτιπερ| ὅτι C²P⁴v || οἱ om. V² || περὶ| κατ'
 P² || πολλάκις post ἐξ ἀμηχάνων tr. v || τρέφονται v. — 276 παρῆσαν| παρ-
 ρησίαν H || ὁμοθυμαδὸν πρὸς αὐτὸν σὺν| πρὸς αὐτὸν ὁμοῦ σὺν P⁹ pr. αὐτὸν
 ὁμοῦ V¹V². — 277 δεδιὼς| δειλιάσας C² || μήποτε... βρωμάτων om. C²v.
 — 278 λείψῃ (vel λη-) BMC¹AP² || τι om. γρ || τοῖς ἐρχομένοις ἐκάστῳ om.
 v || τὸ αὐτάρκες| ἀπλῶς κατὰ (om. V²) τὸ ἀρκεῖν v. — 279 ἡμέριον om.
 C²v || ὑπολειφθέντων... σπυριδίων| τριῶν δὲ σπυριδίων ἄρτων ὑπολειφθέντων
 (-φθεισῶν V²) v || ὑπολειφθεισῶν P²V² || μεγάλων om. C²P²v. — 280 μόνων
 ex μόνων L μόνον V⁹P²P³ om. C²V¹V² || μετὰ om. C²v || τῶν s. l. m. 1² C¹
 om. C²v || ἄρτων om. v || καί... ἐπικρατοῦντος om. v || προσέταξεν P²V².

281 φέρεσθαι| ἄγεσθαι H ἀγαγεῖν P⁵ ἀχθῆναι V² ἐνεχθῆναι C²V¹P³ || τὰς
 σπυρίδας omisso, δ (οὗς V²) ἐμελλον οἱ μοναχοὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐσ-
 θίειν ante προστάσσει (προσέταξεν V²) tr. v || ἄς| οὗς P²V² δ V¹P². — 282
 τὴν om. P² || ἐσθίειν post ἐμελλον tr. M || εἰς om. p || ὑπήκοον γρ⁹. — 283
 τῶν μοναχῶν καὶ τῶν ὄχλων om. v, μοναχῶν καὶ τῶν om. C², καὶ τῶν ὄχλων
 om. p || μοναχῶν| ἀδελφῶν γHP² || εἶπεν| λέγει P²v || εἶπεν (λέγει P⁶) + με-
 γάλη τη φωνῇ γHC²P²P³ || μή... καὶ (284) om. P¹ || ἰσχύει| ἰσχύη L ἰσχύη
 M. — 284 ταύτας V² || καὶ om. C²P²P³ || καὶ + λέγει C²A || οὐ μὴ| οὐκ v ||
 ἐκλείψῃ BH (-λι-) C²P²v. — 285 ὁ ἄριστος LC² || τούτων ante τῶν tr. p || ἄχρις
 οὐ H || χορτασθῶμεν P² || πάντες P² ἅπαν V². — 286 τοῦ om. P⁶ || post
 σίτου transferunt καὶ ἐσθιόντων... ἀπελάμβανον (297-298) v || διαβεβαιώσαν-
 τες C¹. — 287 τότε om. C² || τότε + ὡς p || ἐπάρκεσθαι P². — 288 ἐποίησεν
 C². — 289 αὐτῷ xV² : πρὸς αὐτὸν cet. || εἰ σὺ| σὺ εἰ L || ἕτερός + τις γHP. —
 290 καὶ| ἢ P¹vp || ἀπόστολος p || τοιαῦτα HC²V¹P⁹p || τολμᾷς| ποιεῖς V².

ἔφη· «Τί γάρ; οὐκ ἄνθρωποι ἦσαν οἱ ἄγιοι προφήται καὶ ἀπό-
 στολοὶ οἱ τοιαῦτα ποιεῖν ἡμῖν παραδώσαντες; ἢ τότε μὲν παρῆν
 ὁ θεός, νῦν δὲ ἀπεδήμησεν; δύναται ὁ θεὸς εἰ ποιεῖν ταῦτα,
 καὶ οὐκ ἀδυνατεῖ αὐτῷ. εἰ οὖν ὁ θεὸς ἀγαθός, σὺ διὰ τί πονηρός;» Luc. 1, 37
 295 τί γάρ οὐ δεῖ λέγειν καὶ ἡμεῖς ἐωράκαμεν, ὅτι μεστὰς σπυρί-
 δας εἰσήγον ἐν ταῖς τραπέζαις τῶν ἀδελφῶν οἱ τοὺς ἄρτους εἰσ-
 φέροντες καὶ ἐσθιόντων πεντακοσίων ἀδελφῶν ἄχρι κόρου με-
 στὰς πάλιν αὐτὰς ἀπελάμβανον;
 48. Ὡς δὲ καὶ ἕτερον θαῦμα ἰδόντες ἐξεπλάγημεν δίκαιόν
 300 ἔστιν εἰπεῖν. ἔλθόντες γὰρ πρὸς αὐτὸν τρεῖς ἡμεῖς ἀδελφοὶ ἐγνω-
 ρίσθημεν πόρρωθεν ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν ὄραθέντες τῶν προακου-
 σάντων παρ' αὐτοῦ περὶ τῆς ἡμῶν πρὸς αὐτὸν ἀφίξεως. οἱ μετὰ
 σπουδῆς προσδραμόντες ὑπήντησαν ἡμῖν ψάλλοντες· τοῦτο γὰρ
 αὐτοῖς ἔθος ἔστιν πρὸς πάντας τοὺς ἀδελφούς. καὶ προσκυνή-
 305 σαντες ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν ἐφίλουν ἡμᾶς ἀλλήλοις ἐπι-

291 ἔφη| εἶπε C² om. P² || οὐκί C² || οἱ... ἀπόστολοι| κάκεινοι P² || ἄγιοι...
 ἀπόστολοι om. V², προφήται... ἀπόστολοι om. V¹P⁹. — 292 οἱ... παραδώσαν-
 τες om. C² || ταῦτα P¹γHP²V¹P³p || ποιεῖν ἡμῖν V⁹B : ἡμῖν ποιεῖν MC¹P⁶HP⁵.
 ποιεῖν post παραδ. tr. vp om. P¹ALP² || παραδόντες M παραδεδωκότες P²v ||
 μὲν post παρῆν tr. y om. P²V² || παρῆν| παρ' ἡμῖν V². — 293 ὁ om. V⁹BM ||
 θεός| σωτήρ p || νῦν... θεός per homoeoteleuton om. B || νῦν| P¹ || δύναται...
 εἰ| εἰ δὲ δυνατός ὢν (ἔστιν V²) ὁ θεός v || δύναται + δὲ V⁹MP¹C¹AHC². —
 294 καὶ om. V¹P⁹ || οὐκ x : οὐδὲν cet. || ἀδυνατεῖ xHV² : ἀδυνατήσῃ cet. (T) ||
 οὖν om. p || διὰ τί| ἵνα τί H. — 295 τί γάρ... ἀπελάμβανον (298) hic omisso,
 καὶ πεντακοσίων ἀδελφῶν ἐσθιόντων τὰς σπυρίδας μεστὰς ἐν ταῖς τραπέζαις
 εἰσφέροντες μεστὰς πάλιν αὐτὰς ἀπελάμβανον post σίτου (supra, 286) tr. v ||
 τί γάρ... λέγειν| εἶπωμεν δὲ P⁵ || γὰρ| δαι M (cf. 215) δὲ C² || οὐ| δ y || δ καὶ
 P². — 296 εἰσήγαγον P⁶ εἰσέφερον + ἄρτων C² || τῶν... εἰσφέροντες om. C²
 || οἱ om. H || φέροντες L. — 297 ἀδελφῶν om. H || ἄχρι κόρου om. C²v || κό-
 ρου| καιροῦ γP⁵. — 298 μεστὰς αὐτὰς πάλιν V⁹P⁶ πάλιν μεστὰς αὐτὰς C² ||
 ἐλάμβανον C¹AP⁶. — 299 Ὡς δὲ καὶ ἕτερον| καὶ ἕτερον δὲ v (qui postea totum
 mutant) καὶ ἄλλο δὲ P⁶ ἕτερον δὲ P² πῶς δὲ καὶ ἕτερον p || τοῦτον θαῦμα
 P³ || ἐξεπλάγησαν C² || ὅπερ καὶ δίκαιον P². — 300 ἐξεῖπεν C² || αὐτοῦς p.

301 πόρρω P² || ὑπὸ| παρὰ C² || ὄραθέντες... ἀφίξεως (302) om. C², ὄρα-
 θέντες om. p || τῶν| τῶν καὶ P² αὐτῶν p. — 302 παρ' αὐτοῦ| παρὰ τοῦ
 αὐτοῦ p || πρὸς αὐτὸν post ἀφίξεως tr. M || οἱ + καὶ C². — 303 σπουδῆς
 + πρὸς αὐτὸν H || συνδραμόντες H. — 304 αὐτοῖς post ἔθος tr. C²P²P³ om.
 L || τὸ ἔθος V⁹MC¹A (cf. tamen a' 83) || ἐστίν| ἦν (post γὰρ) P⁵v om. C² ||
 τοὺς + ἐρχομένοις P⁵ || ἀδελφούς x : μοναχοὺς cet. || μοναχοὺς + ποιεῖν V².
 — 305 ἐπὶ πρόσωπον om. P²v || ἐπὶ| εἰς P²V² || τὴν om. V² || ἐφίλουν| ἡσ-
 πάζοντο P² ἡσπάσαντο P⁶ κατεφίλουν p || ἡμᾶς + ἐν φιλήματι P⁵ || ἀλλή-
 λους... λέγοντες (306)| καὶ ἔλεγον εἰς ἀλλήλους C² || ἀλλήλους V⁹L om. v ||
 ἀλλήλοις + δὲ P⁵ || ἐπιδεικνύοντες P³H ὑποδεικνύντες P² ὑποδεικνύοντες
 LP⁴ om. v.

δεικνύοντες ἡμᾶς καὶ λέγοντες · « Ἴδοὺ ἤκασιν οἱ ἀδελφοὶ περὶ ὧν ὁ πατήρ πρὸ τριῶν ἡμερῶν προείρηκεν ἡμῖν λέγων ὅτι “ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἤξουσι πρὸς ἡμᾶς τρεῖς ἀδελφοὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων ἐρχόμενοι ” » κ. 49. καὶ οἱ μὲν προήγον ἡμῖν, οἱ δὲ ἠκολούθουν
 310 ὄπισθεν ψάλλοντες, ἄχρις ἂν πλησίον αὐτοῦ ἐφθάσαμεν. ἀκούσας δὲ ὁ πατήρ Ἀπολλῶ τῆς φωνῆς τῶν ψαλλόντων ὑπήντησεν ἡμῖν κατὰ τὸ ἔθος αὐτῷ πρὸς πάντας τοὺς ἀδελφούς. καὶ ἰδὼν ἡμᾶς προσεκύνησεν πρῶτος ἐπὶ τὴν γῆν ἑαυτὸν ἐξαπλώσας, καὶ ἀναστὰς ἐφίλησεν καὶ εἰσαγαγὼν ὑπερηύξατο καὶ τοὺς πόδας
 315 ἡμῶν χερσὶ νίψας οἰκείαις πρὸς τὴν ἀνάπαισιν προετρέψατο. τοῦτο δὲ πᾶσιν ἐποίει τοῖς πρὸς αὐτὸν ἐρχομένοις ἀδελφοῖς. 50. οἱ γὰρ σὺν αὐτῷ ἀδελφοὶ οὐ πρότερον τῆς τροφῆς μετελάμβανον, πρὶν ἢ τῆς εὐχαριστίας τοῦ Χριστοῦ κοινωνήσωσιν. τοῦτο δὲ ἐποίουν κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν ἡμέριον. εἰθ' οὕτως διαιτηθέντες
 320 ἐκάθηντο ἀκούοντες αὐτοῦ διδάσκοντος πάσας τὰς ἐντολάς ἄχρι τοῦ πρωθυπνίου. ἐκεῖθεν δὲ οἱ μὲν ἐπὶ τὴν ἔρημον ἐξ αὐτῶν ἀνε-

306 ἡμᾶς om. P^{2v} || καὶ om. P^{5vr} || ἔλεγον P⁵ εἰπόντες v || ἤκασιν om. v. — 307 πρὸ... ἡμερῶν om. v || εἶρηκεν C^{2P5V2p}. προείρηκεν (V^{1P2}) uel εἶρηκεν (C^{2V2}) ante ὁ πατήρ tr. C^{2v} || ἡμῖν om. C^{2v}. — 308 τρεῖς ἀδελφοὶ post Ἱερ. tr. v, ἀδελφοὶ τρεῖς (sic) ante πρὸς ἡμᾶς tr. C² || τρεῖς² om. M || Ἱεροσολύμων C^{2P5}. — 309 ἐρχόμενοι om. C^{2v} || οἱ μὲν... οἱ δὲ om. C² || προήγον P^{1C1} ἤγον V² || ἡμῖν x : ἡμᾶς cet. || ἠκολούθουν + ἡμῖν C². — 310 ὄπισθεν V^p (cf. α' 423). om. MC^{2v} || post ὄπισθεν add. ἡμῶν P⁵, scr. et eras. H || ἄχρις ἀν... ἐφθάσαμεν om. C^{2P5} || ἄχρις ἀν) ἄχρις οὐ p ἕως P^{2v}. ἀν secl. Schwartz (cf. autem supra ad 153) || αὐτῶν yH om. C^{1Av}.

311 δὲ om. C^{1A} || Ἀπολλῶς (uel -ὼς) yHP⁵ om. v || τῆς φωνῆς] τὴν φωνὴν L om. v || ὑπάντησας V^{2P5} ἀπήντησεν C^{1A} ἀπαντήσας V¹. — 312 αὐτοῦ P^{2C2} || ante πρὸς add. τὸ yHP^{2P5}, τῷ p || πρὸς... ἀδελφούς om. C². — 313 πρῶτος ex πρῶτως L || ἑαυτὸν ἐξαπλώσας om. v. — 315 νίψας C^{1A} (cf. β' 39) || νίψας χερσὶν οἰκείαις P^{1yHP2P5} χερσὶν οἰκείαις νίψας p νίψας C² || τὴν om. P² || προετρέπετο C^{2P2}. — 316 ἐποίει πᾶσιν L || πρὸς αὐτὸν post ἐρχομένοις tr. P⁵ om. P^{2v} || παρερχομένοις P² ἀπιοῦσιν C² || ἀδελφοῖς ante τοῖς tr. p om. C² || οἱ... ἐντολάς (320) τοῖς δὲ σὺν αὐτῷ ἀδελφοῖς ἔθος ἦν τὸ καθήμερον (καθ' ἡμ. V²) κατὰ τὴν ἐνάτην (ἐννάτην P²) ὥραν τῶν ἀρχάντων μυστηρίων κοινωνήσαστας (-τες V^{2P5}), εἰθ' (καὶ εἰθ' P²) οὕτως διαιτηθέντας (-τες V^{2P5}) καθέζεσθαι (ἐκάθηντο V^{2P5}) καὶ (om. V^{2P5}) διδάσκεσθαι (διδασκόμενοι V^{2P5}) ὑπ' αὐτοῦ τὰς θείας ἐντολάς v. — 317 τῆς om. P². — 318 πρὶν ἢ πρὶν C^{1A} εἰ μὴ C² || κοινωνήσωσιν MP⁵ : κοινωνήσουσιν V^{2BP1C1AyHC2p} κοινωνήσαι P². — 319 ἐννάτην ὥραν] ὥραν τῆς ἐννάτης p || ἐνάτην MP^{1P5V1V2} (cf. 326, 328) || ὥραν + καὶ P¹ || ἡμερησίον P² om. C² || εἰθ' οὕτως] εἰτα C² οὕτω x || διαιτηθέντες AP² (cf. 247). — 320 αὐτοῦ... ἐντολάς] τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τοῦ Χριστοῦ ἐντολῶν P⁵ || αὐτοῦ] τοῦ πατρὸς C^{1A} om. V^{2BMP1} || διδάσκοντος om. P¹ || post διδάσκοντος iterat αὐτοῦ p. — 321 τοῦ om. P^{2P5V1V2} || πρωθυπ-

χώρουν ἀποστηθίζοντες τὰς γραφὰς ὅλην τὴν νύκτα, οἱ δὲ ἐκεῖ προσεκαρτέρον ἀπαύστοις ὕμνοις τὸν θεὸν εὐφημοῦντες ἄχρις ἡμέρας · οὗς ἐγὼ αὐτὸς αὐτοῖσι ἐθεασάμην ἐσπέρας ἀρξαμένους
 325 τῶν ὕμνων καὶ μέχρι πρωτῆς οὐ παυσάμενος τῆς ᾠδῆς. 51. πολλοὶ γοῦν αὐτῶν κατὰ τὴν ἐννάτην ὥραν μόνον κατήρχοντο ἐκ τοῦ ὄρους καὶ τῆς εὐχαριστίας μετελάμβανον καὶ πάλιν ἀνῆσαν ἀρκοῦμενοι τῇ πνευματικῇ μόνη τροφῇ ἄχρις ἄλλης ἐννάτης. τοῦτο δὲ ἐποίουν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. 52. ἦν δὲ ἰδεῖν
 330 αὐτοὺς ἀγαλλωμένους κατὰ τὴν ἔρημον, ὡς οὐκ ἂν τις ἴδοι ἐπὶ τῆς γῆς τοιαύτην ἀγαλλίασιν οὐδὲ εὐφροσύνην σωματικὴν. οὐδὲ γὰρ στυγνὸς ἢ κατηφής τις ἦν ἐν αὐτοῖς, ἀλλ' εἴ τις που καὶ στυγνάζων ἐφάνη, εὐθὺς ἐπέθετο παρ' αὐτοῦ ὁ πατήρ Ἀπολλῶ τὴν αἰτίαν καὶ τὰ ἐν τῷ κορυπῷ τῆς καρδίας ἐκάστου ἀπήγγελλεν.
 335 53. ἔλεγεν δὲ · « Οὐ χρὴ στυγνάζειν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ μέλλοντας

νίου xC² : πρώτου ὑπνίου H προῦπνίου P² πρωτοῦπνίου cet. || post πρωτοῦπνίου (sic) folium unum inter f. 164 et f. 165 deperditum est in P², qui cum uerbo (εἶναι (361) pergit || ἐκεῖθεν] καὶ C^{2v} || δὲ om. yHC^{2P2P5vr} || ἐπὶ τὴν ἔρημον post αὐτῶν tr. yHP⁵ || ἐξ αὐτῶν om. C^{2v}. — 322 ὅλην τὴν νύκτα (νύκταν C^{1H}, cf. ι' 103) δι' ὅλης τῆς (om. V²) νυκτὸς v διὰ πάσης νυκτὸς P⁵ om. C² || ἐκέισε V¹ om. p. — 323 τὸν θεὸν εὐφημοῦντες om. v || εὐφημοῦντες] ἀνυμνοῦντες P² || ἄχρις ἡμέρας] ἕως πρωτῆς v. — 324 οὐδ... ᾠδῆς (325) om. v || αὐτὸς ante ἐγὼ tr. P² om. P^{5p} || αὐτοῖσι P^{2P5p} αὐτόθι C^{1A}. — 325 πρωίας P^{2P5} || οὐδ... ᾠδῆς] ᾄδοντας C² || οὐ παυομένους (sic) post ᾠδῆς tr. p || οὐ] μὴ P⁵ || παυομένους P^{2p}. — 326 γοῦν] οὖν C^{1A} δὲ P⁵ || μόνον om. LP⁵ || ἐκ om. AP⁵. — 327 ἀρκοῦμενοι... τροφῇ om. C² || ἀρκοῦμενοι om. P¹, post μόνη (μόνον H) tr. Hv. — 328 τῇ... τροφῇ] τῇ κοινωνίᾳ v || μόνον LHP⁵ om. P² || ἄχρις... αὐτῶν (329) om. v || ἄχρις post ἄλλης tr. C² || ἄχρις + οὖν A. — 329 πολλοὶ post αὐτῶν tr. C², πολλοὶ ἐξ αὐτῶν om. P⁵ || ἐπὶ] ἕως V². — 330 ἀγαλλωμένους v || ὡς] ἦν V² om. V^{2BC1A} || ἴδοι] ἴδοι P² εἶποι x || ἐπὶ τῆς γῆς post σωματικὴν tr. M.

331 τῆς γῆς] γῆς P^{2vr} τὴν γῆν V^{2BP1C1A} || τοιαύτην] ἄλλην τοιαύτην V^{1P5} ἄλλην τιὰ LHP^{2p} om. V² || ἀγαλλίασιν οὐδὲ om. C² || οὐδὲ... σωματικὴν om. v || σωματικὴν xP² : πνευματικὴν LP^{5p} om. C². — 332 γὰρ om. V^{2BP1C1A} || στυγνὸς + τις P^{1v} || ἢ] οὐδὲ LHP^{2p} || τις¹ om. MC^{1AHP1v} || ἦν ante τις tr. P^{2p} || ἐν αὐτοῖς] ἐξ αὐτῶν C² αὐτῶν P² || τις² post που tr. AHP², post καὶ tr. V², post στυγνάζων tr. V^{1P5} || που] ποτε V⁵ om. C^{2P5} || καὶ om. C² || στυγνάζων] στυγνὸς p. — 333 ἀνεφάνη L || εὐθὺς om. Lv || ἐπέθετο παρ' αὐτοῦ post Ἀπολλῶ tr. C², παρ' αὐτοῦ post αἰτίαν tr. p || Ἀπολλῶ (vel -ὼ)] Ἀπολλῶς // (v eras.) B Ἀπολλῶς LH om. v. — 334 καὶ... ἀπήγγελλεν] παρεγγόρει αὐτὸν V⁵ || τῷ om. p || ἐκάστον xC^{2p} : ἐκάστον (vel -ων) cet. || ἀπήγγελλ' ἐν V¹ ἀπήγγελεν P^{1P2} ἀνήγγελλεν L ἀπήγγελεν C². — 335 δέ] γὰρ v || χρὴ + τέκνα C² || ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ om. H || τῇ] τὴν L om. V¹ || σωτηρίαν L || σωτηρία + τοὺς H + ἡμᾶς V⁵ || μέλλοντος M μέλλοντες P^{2V1} μέλλοντα p.

βασιλείαν οὐρανῶν κληρονομεῖν. στυγνάσουσι μὲν, φησίν, Ἐλ-
ληνες, κλαύσουσι δὲ Ἰουδαῖοι, πενήσουσι δὲ ἁμαρτωλοί, οἱ δὲ
δίκαιοι εὐφρανθήσονται. καὶ οἱ τὰ γῆϊνα μὲν φρονούντες ἐπὶ
τοῖς γῆϊνοῖς εὐφραίνονται, ἡμεῖς δὲ οἱ τηλικαύτης ἐλπίδος κατα-
340 ξιωθέντες πῶς οὐχὶ διὰ παντός εὐφραίνόμεθα, τοῦ ἀποστόλου
ἡμᾶς παρορμῶντος πάντοτε χαίρειν, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθαι, cf. 1
ἐν παντὶ εὐχαριστεῖν; » 54. καὶ τί δ' ἂν τις εἰποι τὴν ἐν λόγοις
αὐτοῦ χάριν καὶ τὰς λοιπὰς αὐτοῦ ἀρετάς, ἃς δι' ὑπερβολὴν θαύ-
ματος ἐσιωπήσαμεν ἐκάστοτε παρ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀκού-
345 οντες;

55. Πολλὰ δὲ περὶ ἀσκήσεως καὶ πολιτείας ἡμῖν διαλεχθεῖς
καταμόνας, πολλάκις καὶ περὶ τῆς ὑποδοχῆς τῶν ἀδελφῶν ἔλεγεν,
ὅτι « Δεῖ ἐρχομένους τοὺς ἀδελφούς προσκυνεῖν. οὐ γὰρ αὐτούς,
ἀλλὰ τὸν θεὸν προσεκύνησας. εἶδες γάρ, φησί, τὸν ἀδελφόν σου,
350 εἶδες κύριον τὸν θεόν σου. 56. καὶ τοῦτο, φησίν, παρὰ τοῦ Ἀ-
βραάμ παρειλήφαμεν. καὶ ὅτι δεῖ ἐσθ' ὅτε τοὺς ἀδελφούς πρὸς

336 κληρονομεῖν ante βασιλείαν tr. V¹ || ante στυγν. add. ἀλλὰ V¹, add.
καὶ LC²V¹P⁹ || στυγνάσουσι V⁹BMP || μὲν γὰρ V¹ || φησίν om. P¹L || οἱ
Ἐλλήνες LHC²P²P⁶ || Ἐλλήνες + καὶ C²v. — 337 κλαύσουσι πενήσουσιν
C² || δὲ om. v || οἱ Ἰουδαῖοι P¹L²P²P⁶ || πενήσουσι δὲ ἁμαρτωλοί om. C² ||
δέ² τε V¹V² om. C¹Ar || οἱ ἁμαρτωλοί LP⁵V¹P⁹. — 338 εὐφρανθήτωσαν C²
εὐφραίνονται V¹, qui καὶ... εὐφραίνονται (338 s.) om. || καὶ om. C² || εἰ οἱ
C²P² || οἱ + μὲν γὰρ V² + μὲν HP⁹ || μὲν om. HC²P²P²V²P⁹ || φρονούντες +
ἐπὶ τῆς γῆς p || ἐπὶ τοῖς γῆϊνοῖς om. C². — 339 ἡμεῖς δὲ | ἡμεῖς P² πᾶσω
μᾶλλον ἡμεῖς C² || ὡς (sic) τηλικαύτης... καταξιοθέντες (ἀξιοθέντες V¹V²)
post εὐφρανθήσόμεθα (sic 340) tr. v || οἱ om. LP⁵ || τηλικαύτης τὴν καύχ-
ησιν τῆς C²p. — 340 καταξιοθέντες + λαβεῖν p + ἔχειν ἐν οὐρανοῖς C²
|| πῶς οὐχὶ| διὰ τί οὐδὲν μὴ C² οὐχὶ V¹P⁹ οὐ V² || εὐφρανθήσόμεθα v || καὶ
τοῦ V².

341 ἡμᾶς post παρορμῶντος tr. V³ || παρορμῶντος P⁹ παραινῶντος LC²
P²P⁵ || εἰς τὸ πάντοτε v. — 342 καὶ τί... πολλάκις (347) om. v, qui postea
totum mutant || δ' om. C² || ἐν + τοῖς LHC²P²P⁹ (cf. autem 157). — 343 αὐτοῦ
τοῦτου P² om. LP². — 344 ἐσιωπήσαμεν| ἐσκοπήσαμεν C¹A || ἐκάστοτε| ἐκασ-
τος δὲ p || καὶ + παρὰ P² — 346 δὲ + ἡμῖν P², qui ἡμῖν infra om. || καὶ πο-
λιτείας post καταμόνας tr. P², post ἡμῖν tr. p om. C² || πολιτείας + ἐναρέ-
του M + πνευματικῆς P² + ἀρίστης P² || ἡμῖν διαλεχθεῖς post καταμόνας
tr. L || διαλεγόμενος in textu, διαλεχθεῖς in mg. m. 1^a cum nota γρ. A. —
348 δεῖ + δὲ L || οὐ... προσεκύνησας| κατὰ τὸν μέγαν ἀβραάμ, ὡς τοῦ θεοῦ
διὰ τῶν ἀδελφῶν (δι' αὐτῶν V² δι' αὐτὸν P⁹) προσκυνουμένου v om. P². —
349 προσεκύνησαν V⁹BP¹ προσκυνήσας A || φησὶ om. C². — 350 κύριον om.
LC²v⁹ || καὶ... παρειλήφαμεν (351) om. C²v || καὶ τοῦτο, φησίν om. x.

351 καὶ| εἰ καὶ (an ἢ καὶ?) V⁹BC¹A || ἐσθ' ὅτε om. C²v || τοὺς ἀδελφούς|
αὐτούς V¹P² τοῦτους V² || πρὸς + μικρὰν V²P².

ἀνάπανσιν παρρησιάζεσθαι παρὰ τοῦ Ἀὐτοῦ μεμαθήκαμεν παρα-
βιασαμένου τοὺς ἀγγέλους.» καὶ ὅτι « Δεῖ, εἰ δυνατόν, τοὺς
μοναχοὺς καθ' ἐκάστην ἡμέραν τῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ
355 κοινωνεῖν. ὁ γὰρ μακρύνων ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων μακρύνεται ἀπὸ
τοῦ θεοῦ· ὁ δὲ συνεχῶς τοῦτο ποιῶν τὸν σωτήρα συνεχῶς ὑπο-
δέχεται. ἢ γὰρ σωτήριος φωνὴ φησιν· ὁ ἐσθίων μου τὴν σάρκα Ioh. 6, 56
καὶ πίνων μου τὸ αἷμα μένει ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν αὐτῷ. 57. τοῦτο οὐδὲν
συμφέρει τοῖς μοναχοῖς ὑπόμνησιν τοῦ σωτηρίου πάθους συνε-
360 χῶς ποιουμένους [καὶ] καθ' ἡμέραν ἐτοιμῶς εἶναι καὶ παρασκευά-
ζειν ἑαυτοὺς τοιούτους, ὡς ἀξίους εἶναι πάντοτε πρὸς τὴν τῶν
οὐρανῶν μυστηρίων ὑποδοχὴν, ἐπειδὴ καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν οὐ-
τω καταξιούμεθα. 58. τὰς δὲ καθολικὰς νηστείας, φησὶ, μὴ ἐξόν
λύειν ἀνευ πάσης ἀνάγκης. ἐν γὰρ τετράδι ὁ σωτὴρ παρεδόθη,
365 ἐν δὲ τῇ παρασκευῇ σταυροῦται· ὁ οὐδὲν ταύτας λύων συνπαρα-
δίδωσι τὸν σωτήρα καὶ συσταυροῖ. ἀλλ' ἐὰν ἦκη πρὸς ὑμᾶς ἀδελ-
φός ἀναπαύσεως δεόμενος νηστείας οὔσης, παραθήσεις αὐτῷ μό-

352 ἀνάπανσιν| ἀπόλαυσιν P² || καταβιάζεσθαι V¹, παρρησιάζεσθαι ante
πρὸς tr. P² || ὡς παρὰ C² || παρὰ τοῦ| κατὰ τὸν μακάριον (παρρησιάζεσθαι
servato V¹P⁹) v, qui μεμαθήκαμεν omittunt || βιασαμένου P¹ παρρησιάζεσθαι
C¹A παρρησιάζεσθαι C²V² παρρησιάζεσθαι p. — 353 ἀγγέλους + τοῦ θεοῦ
V¹ + αὐτὸν V¹P⁹ || δεῖ om. p || εἰ δυνατόν... ποιουμένους (360) om. v. — 354
τοὺς μοναχοὺς post ἡμέραν tr. C²p || μυστηρίων post Χριστοῦ tr. P². — 355
κοινωνεῖν| μεταλαμβάνειν P² || τούτων| τῶν τοιούτων P². — 356 τοῦ om.
V⁹BMC¹A || συνεχῶς¹ post τοῦτο tr. M || συνεχῶς² ante τὸν tr. y || ἀποδέχεται
L. — 357 ἢ| εἰ C² || μου om. P². — 358 ἐν ἐμοὶ μένει MP²P²P(T). — 359 τοῦ
om. p. — 360 ποιουμένους p || καὶ¹ om. p, seclusi || καθ' ἡμέραν καὶ ἐτοιμάζεσθαι v ||
cum (εἶ)ναι denuo pergit P² || καὶ... τοιούτους om. v || καὶ² C¹AC²p : om. cet.

361 ἑαυτοὺς τοιούτους| ἑαυτοὺς τοὺς τ. H ἑαυτὸν τοιούτον p || ὡς| ὥστε v
|| ἀξίους| ἀξίον p || πρὸς| περὶ p. — 362 οὐρανῶν xP² : οὐρανῶν καὶ ἀγίων
yHP² ἀγίων C²p ἀρχάντων v || ἐπειδὴ... καταξιούμεθα (363) καὶ (om. V²) ὡς
δι' αὐτῶν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν καταξιούμενοι (-ομένους V²) v || ἐπειδὴ xC² :
ἐπεὶ yHP²P²p || ἁμαρτιῶν om. H. — 363 ἀξιούμεθα P² || δὲ| τε C² || φησὶ om.
C¹AC²V² || μὴ| οὐκ P²V² || ἐξόν + εἶναι p (expectaveris ἔστω). de ellipsi
verbi, cf. infra ιδ' 27 s. — 364 πάσης| κατεπειγούσης M μεγάλης (post
ἀνάγκης) P² πολλῆς v || γὰρ + τῇ v || σωτὴρ + ἡμῶν M || μεγάλης (post
ἀνάγκης) P² πολλῆς v || γὰρ + τῇ v || σωτὴρ + ἡμῶν M || παραδίδοται cet. ||
post παραδίδοται (sic) add. ὑπὸ Ἰούδα πρᾶθεις C². — 365 ἐν δὲ| καὶ ἐν v ἐν p || τῇ om. C²p || ἐσταυρώθη P² || ὁ οὐδὲν + ἀδέως v || ταῦ-
τα L || παραδίδοται V². — 366 συνσταυροῖ C¹yHC²P² σταυροῖ p || ἐάν + τις
C² || ἦκει P²P²P² ἔλθῃ H ἔλθοι C². ἦκη post ἀδελφός tr. v || ὑμᾶς xHV²p : ἡ-
μᾶς cet. — 367 δεόμενος ἀναπαύσεως (hoc ordine) post οὔσης tr. V¹P² om.
V² || παράθετε P² παραθῶμεν v || μόνον L om. A.

νω τὴν τράπεζαν. εἰ δὲ μὴ βούληται, μὴ ἀναγκάσης· κοινήν γὰρ ἔχομεν τὴν παράδοσιν.»

370 59. Ἐμέμφετο δὲ πολλὰ τοὺς τὰ σίδηρα φοροῦντας καὶ τοὺς κομῶντας· «Οὗτοι γὰρ ἐνδεικτιῶσι, φησί, καὶ τὴν ἀνθρωπαρέσκειαν θηρῶσιν, δέον αὐτοὺς μᾶλλον νηστείας ἐκλύειν τὸ σῶμα καὶ ἐν κρυπτῷ τὸ καλὸν πράττειν· οἱ δὲ οὐ τοῦτο, ἀλλὰ πᾶσιν ἑαυτοὺς φανεροὺς καθιστῶσιν.»

375 60. Καὶ τί ἂν τις εἶποι τὰς διδαχὰς αὐτοῦ πάσας, παραπλησίας οὕσας αὐτοῦ τῇ πολιτείᾳ, ἅς οὐδὲ γράψαι τις οὐδὲ φράσαι κατ' ἀξίαν δυνησεται;

380 61. Πλείστα οὖν πολλάκις ἡμῖν καταμόνας ὄλην τὴν ἑβδομάδα διαλεγόμενος προπέμπων ἡμᾶς ἔλεγεν· «Εἰρήνην ἔχετε μετ' ἀλλήλων καὶ μὴ ἀπ' ἀλλήλων εἰς ὁδὸν χωρίζεσθε.» εἰπὼν δὲ τοῖς σὺν αὐτῷ ἀδελφοῖς τίς ἂν ἐκὼν βούλοιο ἐξ αὐτῶν συμπροπέμψαι ἡμᾶς ἄκρι τῶν ἄλλων πατέρων, σχεδὸν ἅπαντες παρεκάλουν προθύμως συμπροπέμψαι ἡμᾶς. 62. ὁ δὲ ἅγιος Ἀπολλῶ

368 τὴν om. AC²P⁵v || βούλεται yHC²P² βούλοιο p. cf. 388 et Proleg. LXVI || ἀναγκάσητε P² || κοινήν... παράδοσιν] τοῖς πᾶσι γὰρ ἐστὶν ὁ κανὼν v, qui postea totum mutat. — 369 ἔχομεν + πάντες yH. — 370 κατεμέμφετο P² || τοῖς σιδηροφοροῦντας P⁵ || καὶ τοὺς κομῶντας om. p.

371 γάρ. + φησί C²P⁵, qui φησί infra omittunt || ἐνδεικτιῶσι] ἐνδεικνύουσι yC² κατ' ἐπίδειξιν ταῦτα ποιοῦντες P⁵ || φησί om. p || καὶ] διὰ τούτων P⁵. — 372 θηρῶσιν] τηρῶσιν (-ροῦσι P¹) x || δέον] δέον γὰρ C²P²p δυνατὸν γὰρ v || μᾶλλον om. C² || ἐκλύειν] πιέζειν C² δαμάσαι v. — 373 καί... καθιστῶσιν om. v || ἐν + τῷ P⁵ || οὐ τοῦτο] οὐχ οὕτως P². — 374 ἑαυτοὺς post φανεροὺς tr. C² om. p. — 375 καί... πάσας] τοιαῦται τοῦ μακαρίου Ἀπολλῶ αἱ διδαχαὶ P⁵ || εἶποι] εἶπη P⁵ || εἶποι + τὴν ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ χάριν v || πάσας + καὶ τὰς πράξεις C² || παραπλησίους MV¹V² παραπλησίως y παραπλησίαι P⁵. — 376 οὕσας post αὐτοῦ tr. H om. P⁵ || αὐτοῦ τῇ πολιτείᾳ] τῇ πολιτείᾳ αὐτοῦ v τῆς αὐτοῦ πολιτείας C²P²P⁵ || ἅς om. C² || οὐδέ... δυνησεται] διὰ τὸ πλῆθος οὐ δυνατὸν γράψαι v || γράψαι] φράσαι p || φράσαι] γράψαι p. — 377 κατ' ἀξίαν om. P² || δυνησεται L. — 378 πλείστα... διαλεγόμενος (379) om. C² || οὖν] δὲ v || πολλάκις om. v || ἡμῖν post καταμόνας tr. v || καταμόνας post ἑβδομάδα tr. p. — 379 διελέγετο p διαλεχθεὶς v || προπέμπων + τε xH + δὲ C²p || ἐν ἀλλήλοις v. — 380 ἀπ' ἀλλήλων om. C²v || εἰς ὁδὸν] καθ' ὁδὸν p ἐν τῇ ὁδῷ (post χωρίζεσθε) C² ἐν ὁδῷ v || χωρίζεσθε P² || εἰπὼν δὲ... θεάσασθαι (389)] τρεῖς δὲ ἀδελφούς τὰς διαλέκτους τῆς χώρας ἐπισταμένους δέδωκεν ἡμῖν πρὸς τοὺς λοιποὺς ἁγίους πατέρας ὀδηγήσοντας (ὀδηγήσαι V²) v om. C² || εἰπόντος yHP⁵ || δὲ om. p.

381 ἐκὼν om. P²P⁵ || βούληται P² || συμπροπέμψαι... τρεῖς (388) om. P² || συμπροπροπέμψαι L προπέμψαι P¹P². — 383 προθύμως om. p || Ἀπολλῶ (-ὼ P⁵) P²p : Ἀπολλῶς (vel -ὼς) cet.

385 τρεῖς ἐπιλεξάμενος ἄνδρας ἱκανοὺς ἐν λόγῳ καὶ ἐν πολιτείᾳ καὶ ἐμπείρους ὄντας τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου καὶ Ῥωμαϊκῆς καὶ Αἰγυπτιακῆς καὶ συμπροπέμπων ἡμῖν αὐτοὺς ἐνετέλλετο μὴ πρότερον ἀφιέναι ἡμᾶς, πρὶν ἂν ἱκανῶς ἔχομεν τοὺς πατέρας ὄλους θεωρήσαντες πληροφορηθῆναι· οὐς ἂν εἰ βούληται τις ἰδεῖν ἅπαντας, οὐκ ἂν φθάνοι διὰ παντός τοῦ βίου ὄλος θεάσασθαι. 390 εὐλογήσας οὖν ἡμᾶς ἐξαπέστειλεν λέγων· «Εὐλογήσαι ὑμᾶς Ps. 127, 5 κύριος ἐκ Σιών καὶ ἴδοιτε τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλὴμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν.»

θ'. Περὶ Ἀμοῦν.

1. Πορευομένων δὲ ἡμῶν κατὰ τὴν ἔρημον ἐν μεσημβρία, ἐξ-αίφνης ὄρωμεν σῦμα μεγάλου δράκοντος, οἷά τε δοκοῦ διὰ τῆς ψάμμου ἑλκυσθείσης· καὶ ἰδόντες φόβῳ πολλῷ συνεσχέθημεν. οἱ δὲ ὀδηγοῦντες ἡμᾶς ἀδελφοὶ παρεκάλουν μὴ δεδιέναι, ἀλλὰ 5 μᾶλλον θαρρεῖν καὶ ἐπεσθαι τῷ ἴχνει τοῦ δράκοντος. «Ὅψεσθε γάρ, φησί, τὴν πίστιν ἡμῶν μελλόντων αὐτὸν χειρῶσασθαι. πολλοὺς γάρ, φησί, καὶ δράκοντας καὶ ἀσπίδας καὶ κερᾶστας ἐκ χειρὸς ἀνηγήκαμεν καὶ τὸ γεγραμμένον ἐπ' αὐτοῖς ἐπληροῦτο· δέδωκα ὑμῖν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφειων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ Luc. 10, 19

384 post τρεῖς add. ἐξ αὐτῶν y, post ἐπιλεξάμενος add. p || ἐν² V²BMC¹A : om. cet. || καί² om. M. — 386 αὐτοῖς LP² || ἐνετέλλετο + λέγων M + αὐτοῖς p. — 387 ἔχομεν p ἴδοιμεν P² (θεωρήσαντες infra omisso) || πατέρας post ὄλους tr. H. — 388 πληροφορηθῆναι p : om. cet. || οὐς] ὡς P² || ἂν εἰ βούληται (cf. 368) x : ἂν βούληται yP⁵ ἂν βούλεται Hp ἂν βούλοιο P². — 389 ἰδεῖν] εἰδέναι H qui, puncto posito, ἅπαντας + γὰρ pergit || οὐκ ἂν... θεάσασθαι] οὐς παρ' ὄλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν οὐ θεάσασθαι P⁵ || φθάνοι H φθάνη P² φθάσοι x || τοῦ om. M || ὄλος scripsi : ὄλους V²BMC¹AP² ὄλον P¹p om. yH. — 390 οὖν] δὲ p || ὑμᾶς] ex ἡμᾶς H ἡμᾶς L. — 391 ὁ κύριος P². — 392 ὑμῶν + ἀμήν C²p.

Cap. IX habent V²BP¹C¹A (= x), LP² (= y), HP²P⁵, P⁴P⁷ (= p). Omitunt MC²V¹V²P².

Lemma om. P²P⁵P⁶ || περι + ἀββᾶ y + τοῦ ἀββᾶ HP⁷ || Ἀμοῦν A (Ἀμοῦν autem l. 31) Ἀμμουν (sic) P² Ἀμμουν P⁷ Μοῦν L. in V² legi non potest.

1 ἡμῶν om. P¹. — 2 διὰ τῆς] ἐν τῇ P². — 3 ἄμμου P¹ ψάμμου P² || ἑλκυσθείσης P² || πολλῷ post συνεσχέθημεν tr. H. — 5 θαρ' ἔ'εἰν P¹ θαρρεῖν V²ByHP²p || ἐπεσθαι] ἐπέχεσθαι y || τοῖς ἴχνει P⁵. — 6 φησί om. p || χειροῦσθαι yHP⁵. — 7 γάρ om. P⁵ || φησί post δράκοντας tr. P⁵ || καί¹ om. C¹AP⁵ || καὶ ἀσπίδας] ἀσπίδας τε P⁴ om. p || ἐκ χειρὸς] διὰ χειρῶν P⁵ om. p. — 8 ἐπ' αὐτοὺς P²P⁵ || ἐκπληροῦται p. — 9 τοῦ P¹C¹AP²P⁵ (T) : om. cet.

10 πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἀντικειμένου. » 2. ἡμεῖς οὖν ἀπιστῆρα φερόμενοι καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι μᾶλλον μὴ κατ' ἴχνος τοῦ δράκοντος ἠξιοῦμεν αὐτούς, ἀλλὰ τὴν εὐθείαν βαδίζειν. εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀδελφός ὑπὸ πολλῆς προθυμίας καταλιπὼν ἡμᾶς ἐπὶ τὴν ἔρημον ὤρμησεν ἀνιχνεῶν τὸ θηρίον. καὶ εὐρῶν οὐκ εἰς μακρὰν τὸν
15 φωλεὸν φωνὴν ἔβόα ἡμῖν ἐν τῷ σπηλαίῳ εἶναι τὸν δράκοντα καὶ ἐκάλει πρὸς αὐτὸν ὄψεσθαι τὸ ἐκβησόμενον, προτρεπομένων ἡμᾶς καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν μὴ δεδιέναι. 3. ὡς δὲ ἡμεῖς μετὰ πολλοῦ φόβου ἀπήειμεν ὄψόμενοι τὸ θηρίον, συναντήσας ἡμῖν ἐξαίφνης εἰς ἀδελφός ἐκ χειρὸς εἴλκεν εἰς τὸ ἑαυτοῦ μοναστήριον,
20 φάσκων μὴ δυνατοὺς εἶναι ἡμᾶς ὑπενεργεῖν τὴν ὁρμὴν τοῦ θηρίου, καὶ μάλιστα ὅτι οὐδέπω ἡμεῖς τοιοῦτόν τι ἑωρακότες. πολλὰ γὰρ ἔλεγεν ἑωρακέναι αὐτὸ τὸ θηρίον ὑπερμέγεθες ὑπάρχον καὶ ὑπὲρ δεκαπέντε πῆχεις ἔχον. 4. μένειν οὖν ἡμᾶς κελεύσας ἐπὶ τῷ τόπῳ ἀπῆει πρὸς τὸν ἀδελφὸν πείθων αὐτὸν μεταστῆναι τοῦ φωλεοῦ. ἐπειρᾶτο γὰρ ἐκεῖνος μὴ μεταστῆναι τοῦ
25 τόπου πρὶν ἂν ἀνέλη τὸν δράκοντα. καὶ δὴ πείσας αὐτὸν ἄγει πρὸς ἡμᾶς τὴν ὀλιγοπιστίαν ἡμῶν μεμφόμενον.

5. Ἀναπαυσάμενοι δὲ πρὸς ἐκεῖνον τὸν ἀδελφὸν ὡς ἀπὸ μιλίου ἐνός τὸ μοναστήριον ἔχοντα ἱκανῶς ἀνεκτῆσάμεθα. διηγείτο
30 δὲ ἡμῖν ἐκεῖνος γεγενῆσθαι κατ' ἐκεῖνον τὸν τόπον ἔνθαπερ

10 ἀντικειμένου x : ἐχθροῦ cet.

11 καὶ... μᾶλλον om. P² || γινόμενοι P²P⁵ || μᾶλλον ante γενόμενοι (γιν- P²P⁵) tr. yHP⁵p || μὴ... δράκοντος post αὐτούς tr. P⁵p. — 12 βαδίζειν + ὁδὸν p. — 13 ὑπὸ ἀπὸ yP²P⁵. cf. α' 133, ιδ' 75 || καταλιπὼν] ἀφείς p || ἡμᾶς + ἐπὶ τοῦ τόπου yHP²P⁵p || ἐπὶ] εἰς P² || ἐπὶ τ. ἔρημον post ὤρμησεν tr. P⁵. — 15 φωνὴν x : φωνῆ cet. — 16 πρὸς ἑαυτὸν HP² ἡμᾶς p || εἰλθεῖν καὶ ὄψεσθαι P⁵ || καὶ προτρεπομένων p || προτρεπόντων P² || ἡμᾶς post δεδιέναι tr. P⁵. — 17 καὶ om. p || μὴ s. l. m. 1^a add. L om. B || ὡς δὲ ἡμεῖς om. p. — 18 συναντήσας + δὲ P²p. — 19 εἰς] τις ἕτερος (post ἀδελφός) P⁵ om. C¹AL || ἀδελφός add. in mg. m. 1^a C¹ || ἐκ χειρὸς om. P⁵ || εἴλκεν P² || εἴλκεν + αὐτὸ A || αὐτοῦ C¹ om. A. — 20 φάσκων y λέγων P⁵ || δυνατὸν P¹ || δυνατοὺς ἡμᾶς εἶναι yHP² δύνασθαι ἡμᾶς P⁵p || ὁρμὴν C¹Ap.

21 μάλιστα' x : μάλιστα cet. || οὐδέποτε V²yHP⁵ || τι τοιοῦτον yHp. τι om. C¹AP⁵ || ἑωρακότες + ζῶον P⁵. — 22 γὰρ + αὐτὸν y + ἑαυτὸν HP² || αὐτὸ V²BC¹A : αὐτὸν P¹ om. cet. || τὸ + τοιοῦτον P⁵ || θηρίον xP⁵ : ζῶον cet. || θηρίον + καὶ P¹. — 23 ὑπὲρ + τὰς P⁵. — 24 ἐπὶ] ἐν C¹AP² || τῷ τόπῳ xP² : τοῦ τόπου cet. || πείθειν p || αὐτὸν V²P⁵ : om. cet. || ἀποστῆναι P². — 26 πρὶν] πλὴν P²P⁵ || ἂν HP² : om. cet. || ἀνέλει xP⁵ ἀνελεῖ y ἔλη H. — 27 καὶ τὴν p || μεμφόμενον yP⁵ μεμφόμενος p. — 28 ἐνός μιλίου yHP²P⁵p. — 30 ἡμῖν om. P² || γεγενῆσθαι H.

αὐτὸς ἐκαθέζετο ἄνδρα ἅγιον, ᾧ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν, Ἀμοῦν ὀνόματι, πλείστας δυνάμεις ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ ποιήσαντα.
6. πρὸς δὲ πολλὰκις ἐλθόντες οἱ λωποδύται τοὺς ἄρτους καὶ τὰς τροφὰς αὐτοῦ ἐλάμβανον. ἐξελθὼν δὲ μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰς
35 τὴν ἔρημον δύο δράκοντας μεγάλους σὺν αὐτῷ προσηγάγετο κελεύσας αὐτούς παραμένειν τῷ τόπῳ καὶ φυλάττειν τὴν θύραν. οἱ δὲ ἀνδροφόνοι ἐπελθόντες κατὰ τὸ ἔθος καὶ θεασάμενοι τὸ θαῦμα ἀχανεῖς γενόμενοι ὑπ' ἐκπλήξεως ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον. 7. ἐξελθὼν δὲ εἶδεν αὐτούς ἐνεοὺς γενομένους καὶ
40 σχεδὸν ἡμιθανεῖς, καὶ ἀναστήσας αὐτούς ὠνειδίξεν λέγων « Ὁρᾶτε πόσον ὑμεῖς ἀγριώτεροι τῶν θηρίων ἐστέ. οἱ μὲν γὰρ ἡμῶν διὰ τὸν θεὸν τοῖς βουλήμασι πείθονται ἡμεῖς δὲ οὐδὲ τὸν θεὸν ἐφοβήθητε οὐδὲ τῶν Χριστιανῶν τὴν ἐδράβειαν ἐδυσωπήθητε ». εἰσαγαγὼν δὲ αὐτούς ἐν τῷ κελλίῳ ἔθηκεν τράπεζαν καὶ ἐνου-
45 θέτει μεταβαλεῖν τὸν τρόπον. οἱ παρατὰ μεταστάντες κρείττους πολλῶν ἀνεφάνησαν. μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ αὐτοὶ τὰ αὐτὰ σημεῖα ἐπιτελοῦντες ὤφθησαν.

8. Ἄλλοτε δέ, φησὶν, ἐνός μεγάλου δράκοντος τὴν πλησίον
50 οἱ προσοικούντες τὴν ἔρημον πάντες ὁμοῦ πρὸς τὸν πατέρα δεό-

31 in mg. add. m. 1^a περι Ἀμοῦν C¹, περι Ἀμοῦν A || ᾧ] ᾧ P⁵ εἰς ὄν- περ P² || ἐμαθήτευσα P⁵ ἐμαθήτευεν V²B ἐμαθητεύθη ὑπ' αὐτοῦ P² || Ἀμοῦν uel Ἀμοῦν] Μοῦν L Ἀμοῦ P⁵ Ἀμμὸν P⁷. — 32 ποιήσαντι p. — 33 πολλὰκις] πλειστάκις H πολλοὶ x || οἱ om. P¹P² || οἱ + λεγόμενοι C² (mg. m. 1^a) A. — 34 τὰς τροφὰς] τὰ ἱμάτια p || μετελάμβανον A || ἐλάμβανον + ὀχλοῦ- μενος οὖν ὑπὸ τούτων p || δὲ] οὖν P² om. p || μιᾶς γρ μίαν H. — 35 σὺν αὐτῷ] πρὸς ἑαυτὸν yH || συνηγάγετο yHP⁵. — 36 αὐτούς x : αὐτοῖς cet. || φυλάσσειν yHP⁵. — 37 ἐλθόντες P²P⁵. — 38 γινόμενοι H γεγόνασι καὶ C¹A ἐγένοντο P⁵ || ἔπεσον P¹. — 39 δὲ + ὁ γέρον P² || εἶδεν (uel ἠῶρεν)] εἶδεν yH ἰδὼν P⁵ || ἐνεοὺς ALHP²p om. P⁵ (qui et γενομένους om.). — 40 καὶ ἀναστή- σας] ἀνέστησεν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ P⁵ || προσωνειδίξε P⁵.

41 πόσον] πῶς P² || ἀγριώτεροι τῶν θηρίων ἐστέ] τῶν θ. ἀγρ. ἐστέ P² ἐστέ τῶν θ. ἀγριώτεροι p τῶν θ. ἐστέ ἀγριώτεροι P⁵ || οἱ] τὰ P² || γὰρ om. C¹A. — 42 τὸν om. yHP² || βουλήμασι] βουλομένοις C¹A || οὐδὲ... οὐδὲ] οὔτε... οὔτε p. — 43 τὴν τῶν Χριστιανῶν yHP²p. — 44 ἔθηκεν x : παρέθηκεν cet. — 45 μεταβάλλειν p || οἱ x : οἱ δὲ cet. || παρ' αὐτὰ P¹Lp παραντίκα P² sententiam mut. P⁵ || μεταστάντες P² μεταβαλλόμενοι τὸν τρόπον P² || κρείττω (in ras. B) xp κρείττονες (post ἐγένοντο sic) P². — 46 ἀνεφάνησαν] ἐγένοντο P² ἀναφανῆσαι P⁵ || τὰ αὐτὰ] τοιαῦτα P². — 47 ὤφθησαν] ἀνεφάνησαν V²BP² ἐφάνησαν P¹C¹A. — 48 ἄλλου τε B || ἐνός om. yP⁵ || τὴν om. L. — 49 τὰ om. pP². — 50 τὴν ἔρημον πάντες] πάντες εἰς τὴν ἔρημον p || ὁμοῦ om. P²P⁵ || δεόμενοι + τούτων P², qui τὸ θηρίον (51) om.

μενοι αφανισθῆναι ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν τὸ θηρίον. ὁ δὲ ὡς μη-
δὲν δυνάμενος αὐτοὺς ὠφελεῖν λυπνομένους τοὺς ἀνδρας ἀπέ-
στρεψεν. 9. ἔωθεν δὲ ἀναστὰς ἐπὶ τὴν δίοδον τοῦ θηρίου ἀπ-
ῆρχετο. ὡς δὲ ἔκλινεν τὰ γόνατα εἰς προσευχὴν ἐπὶ τρίτον, ἤρ-
55 χετο πρὸς αὐτὸν τὸ θηρίον ῥοιζήματι μεγάλῳ ἄσθμα δεινὸν προ-
πέμπον καὶ φουσῶν καὶ συρίζον καὶ πνοὴν πονηρὰν ἀποπέμπον.
ὁ δὲ οὐδὲν φοβηθεὶς ἐπιστραφεὶς πρὸς τὸν δράκοντα εἶπεν· « Χει-
ρώσεται σε Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ μέλλων τὸ
μέγα κῆτος χειρώσασθαι ». 10. καὶ τοῦτο εἰπόντος εὐθὺς ὁ δρά-
60 κων ἐρράγη πάντα τὸν ἰὸν μετὰ τοῦ αἵματος διὰ τοῦ στόματος
ἐξεμέσας. ἐλθόντες δὲ οἱ ἀγροικοὶ μεθ' ἡμέρας καὶ τὸ μέγα θαῦ-
μα ἐκείνο θεασάμενοι καὶ τὴν πνοὴν μὴ φέροντες ἄμμον πολλὴν
ἐπὶ τὸ ζῶον ἐσώρευσαν παρεστῶτος αὐτοῖς ἐκεῖ τοῦ πατρὸς·
οὐ γὰρ ἐτόλμων προσίεναί καίτοι νεκροῦ τοῦ δράκοντος ὄντος.
65 11. Παιὶς δέ, φησί, ποιμαίνων ἀθρόως ἔτι ζῶντα τὸν δράκοντα
θεασάμενος ἐν ἐκστάσει γενόμενος ἐλιποψύχησεν. ἔκειτο οὖν ἄ-
πνοος ὁ παῖς ἐν τῷ χωρίῳ παρὰ τὴν ἔρημον πᾶσαν ἡμέραν. εὐθρόν-
τες δὲ αὐτὸν πρὸς ἐσπέραν οἱ ἴδιοι μικρὸν ἐμπνέοντα πεφνσημέ-
70 νον ὕλον ἐκ τῆς ἐκστάσεως ἄγουσι πρὸς τὸν πατέρα ἀγνοοῦντες
τὴν αἰτίαν τοῦ συμβάντος αὐτῶ. εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ καὶ ἐλαίω

51 ἀφανισθῆναι P⁵ || μηδὲν] μὴ P². — 52 δυνάμενος + δῆθεν P² || αὐτὸς
H || ὠφελῆσαι P² || ἀπέστρεψεν] ἀπέστηλεν P¹ ἀπέπεμψεν yHP ἀπέπεμψεν
P² ἀπέλυσεν P⁵. — 53 ἔωθεν δὲ] καὶ ἔωθεν V⁹ ἔωθεν B || ἀναστὰς om. p || δι-
οδον] ὁδὸν yP⁵. — 54 ὡς δὲ] καὶ ὡς P² || τὰ γόνατα post προσευχὴν tr. p ||
ἐπὶ τρίτον (cf. a' 77)] τρίτον x. — 55 πρὸς αὐτὸν] ἐπ' αὐτὸν (post θηρίον) p ||
μεγάλῳ ῥοιζήματι p || ἄσθμα + τε P² || προπέμπον C¹AyP². — 56 καὶ φουσῶν...
ἀποπέμπον per homoeoteleuton om. B, καὶ φουσῶν om. V⁹ || φουσῶν P¹ φουσῶν
p || συρίζον P¹C¹AyH || ἀποπέμπον C¹Ay ἀναπέμπον P² ἀποστέλλον p ἀπο-
στέλλον H. — 57 οὐδὲν] μηδὲν P⁵ || χειρώσεται (ε' in ras. B)] χειρώσεται
yHP⁵. — 58 ὁ Χριστὸς yP² || Χριστὸς + Ἰησοῦς p. — 59 διαχειρώσασθαι
yP⁵ || ταῦτα εἰπὼν P² || ὁ δράκων post ἐρράγη tr. B. — 60 μετὰ τοῦ αἵμα-
τος post στόματος tr. H om. xP² || διὰ τοῦ στόματος post ἐξεμέσας tr. P⁵
|| τοῦ om. p.

61 ἐξέμεσεν y || θαῦμα post ἐκείνο tr. P². — 62 πολλὴν] πολὺν AP². —
63 τῷ ζῶῳ P² || οὖν αὐτοῖς P⁵ || ἐκεῖ post πατρὸς tr. P⁵ om. P². — 64 ὄντος
ante τοῦ tr. yHP²P⁵. — 65 δέ] γὰρ yHP⁵ || ποτε ποιμαίνων yHP²p || ἀθρόως
post δράκοντα tr. P⁵ || ἔτι] ἐπεὶ p || ζῶντα post θεασάμενος (66) tr. P². —
66 θεασάμενος + καὶ P¹ || γέγονεν καὶ P⁵ || ἐλιποψύχησεν H ὀλιγοψυχήσας
P⁵. — 67 πᾶσαν] ὅλην P⁵ || τὴν ἡμέραν P¹P²P⁵p. — 68 αὐτὸν om. P⁵ || οἱ ἴδιοι
ante πρὸς tr. C¹A || πνέοντα P² || πεφνσημένον p. — 69 τῆς ἐκστάσεως] τοῦ
ἀποφνσημάτος τοῦ θηρός P⁵ || ἄγουσι... πατέρα om. P² || ἀγνοοῦντες] ἠγνό-
ουν P². — 70 δέ] οὖν P² || αὐτοῦ] τοῦ ἁγίου P² || ἐλαίων P² ἐλαίον p.

αὐτὸν χρίσαντος ἀνέστη ὁ παῖς διηγούμενος τὸ δρασθῆν. διὸ μά-
λιστα κινήθεις ὁ ἀνὴρ πρὸς τὴν ἀναίρεσιν ἐτρέπη τοῦ δράκοντος.

ι'. Περὶ Κόπρη.

1. Ἦν δὲ τις πρεσβύτερος ἔχων πλησίον ἐκεῖ μοναστήριον ἐν
τῇ ἐρήμῳ, Κόπρης λεγόμενος, ἀνὴρ ἅγιος ἐτῶν σχεδὸν ἐνενή-
κοντα, ἡγούμενος ἀδελφῶν πενήκοντα. ὃς καὶ αὐτὸς πλείστας
δυνάμεις ἐποίει θεραπεύων τὰς νόσους καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶν καὶ
5 δαίμονας ἀπελαύνων καὶ πολλὰ θαύματα διαπραττόμενος, τινὰ
γούν καὶ ἐν ὄψεσιν ἡμετέραις. 2. ὡς οὖν ἡμᾶς ἐθεάσατο, ἡσπά-
σατο καὶ ὑπερηύξατο καὶ τοὺς πόδας ἡμῶν νίψας ἡρώτα ἡμᾶς
τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πραττόμενα. ἡμεῖς δὲ ἡξιοῦμεν αὐτὸν μᾶλλον
ἡμῖν τῆς οἰκειᾶς πολιτείας τὰς ἀρετὰς ὑφηγήσασθαι καὶ ὅπως
10 αὐτῷ τὰ χαρίσματα ὁ θεὸς ἐχαρίσατο καὶ ἐκ ποίας μεθόδου ταύ-

71 αὐτῷ P¹P² τοῦτον P⁵ || ὄραθῆν (cf. ι' 165)] φοραθῆν (φορ- V⁹) x. para-
phrasis in P⁵ || διὸ x : ἐν γὰρ τοῦτω P² ὄθεν cet. || καὶ μάλιστα P⁵. — 72 τὴν
om. P².

Cap X habent V⁹BMP²C¹A (= x), LP³ (= y), HP²P⁵, V⁹V²P⁵ (usque ad
83) (= v), P⁵P⁷ (= p). Omittit C².

Lemma. περὶ Κόπρη V¹ περὶ τοῦ ἀββᾶ Κόπρη P² περὶ (+ ἀββᾶ y) Κόπρη
πρεσβυτέρου γρ περὶ τοῦ ἀββᾶ Κόπρη τοῦ πρεσβυτέρου HP⁵ περὶ τοῦ ἐν
ἁγίοις Κόπρη · ἐν οἷς καὶ περὶ τοῦ μεγάλου πατρὸς Πατερμοιθίου M. ti-
tulum om. V²P⁵.

1 πλησίον ἔχων ἐκεῖ H ἔχων ἐκεῖ πλησίον P¹. πλησίον ἐκεῖ om. v. — 2 Κό-
πρης λεγόμενος] ὀνόματι Κόπρης (ante ἔχων) v || ἐτῶν post σχεδὸν tr. P²P⁵V²,
post ἐνενήκοντα tr. V¹P² || σχεδὸν] λοιπὸν p || ἐνενήκοντα P². — 3 ἡγούμενος...
πεντήκοντα om. xP²P⁵p || πενήκοντα ante ἀδελφῶν tr. V¹V². — 3/4 πλεί-
στας δυνάμεις] θεία δυνάμει P². — 4 τὰς νόσους] νοσοῦντας (ante θεραπεύ-
ων) v || καί... καὶ om. v || post ἰάσεις add. πολλὰς yHP²p, πλείστας P². — 5
ἀποπραττόμενος y || τινὰ... ἡμετέραις (6) om. V². — 6 γούν] γὰρ M μὲν yHP²P⁵p
δὲ P⁵V¹ || ἐν] ἐπ' P⁵ || ἡμετέραις] ἡμῶν V¹ || οὖν P¹ : γούν cet. || ἡσπάσατο +
τε HP. — 7 ὑβῆατο p. — 8 τὰ] s. l. m. 1° L. περὶ τῶν P⁵ || διαπραττόμενα V²
διαπραττομένων P⁵ || ἡμεῖς δὲ om. A || μᾶλλον ante ἡξιοῦμεν tr. P²P⁵ om.
V². — 9 ἡμῖν post ἀρετὰς tr. V², post ἀφηγήσασθαι (sic) vel ἐξηγήσασθαι (sic)
P²P⁵ || οἰκειᾶς om. V² || ante πολιτείας add. αὐτοῦ yP⁵, ἑαυτοῦ HV¹V² || τὰς
om. P² || ἀρετὰς] ὑφηγήσεις p || διηγῆσασθαι C¹A ἀφηγήσασθαι P²V² ἐξη-
γήσασθαι P⁵ ποιήσασθαι p || πῶς yP²P⁵v. — 10 τὰ + τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα
P⁵ || τὰ (uel τὰ τ. καὶ τ. P⁵) χαρίσματα post θεός tr. P¹P²P⁵1^op || ἐχαρίσατο
xP²V² : ἐδωρήσατο cet. || καί... χάριτος (11) om. P⁵. — 10/11 τοιαύτην εἰλη-
φεν χάριν (χ. εἰλ. V¹) v ταύτης εἰλήφει τῆς χάριτος γρ ταύτης μετελήφει
τῆς χάριτος HP¹.

της ἔτυχεν τῆς χάριτος. ὁ δὲ μηδὲν ὑπερήφανον λογιζάμενος ὑφηνεῖτο ἡμῖν τὸν τε ἑαυτοῦ βίον καὶ τῶν αὐτοῦ προγενεστέρων μεγάλων καὶ πολλῶν μειζόνων αὐτοῦ γεγονότων, ὧν τὴν πολιτείαν αὐτὸς ἐμιμήσατο. «Οὐδὲν γάρ, φησί, θανμαστόν, ὧ τέκνα, τὸ ἐμὸν ἔργον πρὸς τὸ τῶν πατέρων ἡμῶν πολίτευμα.

<Περὶ Πατερμουθίου>

3. Ἦν γὰρ πατήρ τις πρὸ ἡμῶν, δνόματι Πατερμουθίος, πρῶτος τῶν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ μοναχῶν αὐτὸς γενόμενος καὶ τὸ μοναδικὸν ἔνδυμα τοῦτο πρῶτος ἐφευρών. οὗτος ἀρχιληστής πρῶτος καὶ νεκροτάφος Ἑλλήνων ὑπάρχων καὶ διαβόητος ἐπὶ κακία γενόμενος πρόσαιεν εὖρατο σωτηρίας τοιαύτην. 4. ἐπέστη γὰρ ποτε νυκτὸς τινι παρθενεούσῃ συλῆσαι τὸ μοναστήριον προθυμηθεῖς. εὐρέθη δὲ μηχανῇ τινι ἐπὶ τὰ δώματα. μὴ εὐρῶν δὲ ποίας εἰσέλεθῃ εἰς τὸ ταμεῖον ἢ πάλιν ποίας ὑποχωρήσῃ.

11 ἀφηγεῖτο P² ἀφηγήσατο P⁵ διηγείτο (post βίον) V². — 12 τε om. yP^{2v} || ἑαυτοῦ] αὐτοῦ P^{1p} || προγενεστέρων + καὶ yH. — 13 καὶ πολλῶν... γεγονότων] ἀγίων πατέρων v || πολλῶν yP² || μειζόνων yHp μειζω x || μειζόνων + ἀγίων P² || αὐτῶ V²BM om. P²P⁵ || γεγονότων ὧν omissio, τὴν πολιτείαν + ἦν P² || ὧν + καὶ P⁵. — 14 ἐμιμείτο yHp || γάρ om. P² || ὧ τέκνα post ἔργον tr. yV¹. post ἐν τοῖς ἐμοῖς ἔργοις (sic) V², post ἐμὸν P². — 15 ἔργον om. P² || ἡμῶν + ὑπάρχει P² || πολίτευμα. hic habent LP² (= y) περι ἀββᾶ Εὐαγγέλιον (κ' 80/87), addunt conclusionem κ' 88/90, postea vero pergunt sicut x cum titulo περι ἀββᾶ Πατερμουθίου (-τίου L). — 16 Titulum om. V²BM P¹V²P²P⁵. habent C¹ (mg.) AyHP²P⁵V¹ (mg.) P², unde inserui, capitulorum ordine in tabula non mutato || περι + ἀββᾶ y + τοῦ ἀββᾶ P²P¹ || Πατερμουθίου P¹. — 17 πατήρ post τις tr. C¹AyHP²p om. v || πρὸ] πάντων P² om. A || Πατερμουθίος yp (postea non notaul). — 18 τούτων L τοῦτο P² || καὶ... ἐφευρών (19) om. P² || καὶ] ὁ καὶ yV¹P² δς καὶ P²p. — 19 μοναδικὸν (cf. Callinicus, Vita Hyppatii 56.21, Theodor. Petr., V. S. Theodosii, 5. 15, 6. 24, 72. 27 Usener) x : μοναχικὸν cet. || τοῦτο ἔνδυμα pP² || πρῶτος + αὐτὸς P¹H + αὐτοῖς yV¹P² + ἐπινοησάμενος καὶ V² || ἦν ἐφευρών p ἐφεύρεν P¹P² ἐφεξεύρεν (vel -ῆ-) V²BM²C¹A ἐπέξευρεν M^c (in mg. m. 1^a) || αὐτὸς yP² || τὸ πρῶτον V² πρῶτος V²BP¹C¹AyP² πρῶην P⁵ πρότερον V¹ τὸ πρότερον P². — 20 καὶ... ὑπάρχων om. P⁵ || τῶν Ἑλλήνων V².

21 γεγονώς v || εὐρετο V² εὐρε p. — 22 γάρ om. yHP^{2v} || ποτε om. p || νυκτὸς ante ποτε tr. V² om. MP⁵ || συλῆσαι (cf. η' 104, infra l. 215) συλῶσαι V²BMC¹A || μοναστήριον + αὐτῆς yHP²P²v. — 23 προθυμηόμενος V² διανοηθεῖς P² βουλόμενος P⁵ || τῶν δωματίων P⁵ || καὶ μὴ P²P²v, qui δὲ omissit. — 24 ποίας] διὰ ποίας P¹ πῶς P²v p ποίας ὁδοῦ C¹A || εἰσέλεθαι V² || τὸ om. V¹V² || ταμεῖον yP²V¹P² μοναστήριον C¹AP⁵ || ἢ] μὴδὲ v || πάλιν post πῶς (sic) tr. P²p om. P⁵ || ποίας] πῶς P²v p || ὑποχωρήσῃ V²P²HP² : ὑποχωρήσει cet. || post ὑποχωρήσῃ (vel -σει) add. ἐν ἀμχανία λογιμῶν (λογισμοῦ P² om. V²) συσχεθεῖς v.

25 ἔμενεν λογιζόμενος ἐπὶ τοῦ δώματος ἄχρις ἡμέρας. μικρὸν δὲ ἀφυπνώσας ὄρα ὡσερ βασιλέα τινὰ λέγοντα αὐτῷ κατὰ τοὺς ὑπνοὺς · «Μὴ περι τοὺς τάφους ἔτι καὶ τῶν μικρῶν τούτων κλεμμάτων σπουδὴν ἔχων ἐπαγρύπνει. ἀλλ' εἰ βούλει μεταβαλεῖν τὸν τρόπον περι τὴν ἀρετὴν καὶ ἀγγελικὴν στρατείαν ἐπαναλαβεῖν, 30 παρ' ἐμοῦ λήψη ταύτην τὴν ἐξουσίαν». ὁ δὲ ὡς ἀσμένως ὑπεδέξατο, ὑποδείκνυσιν αὐτῷ τάγμα μοναχῶν καὶ ἀρχεῖν αὐτῶν παρεκελεύετο. 5. ἐξυπνος δὲ γενόμενος ὁ ἀνὴρ ὄρα τὴν παρθένον αὐτῷ παρεστῶσαν καὶ λέγουσαν · «Πόθεν σὺ παραγέγονας, ὦ ἀνθρωπε, ἢ τίς ὑπάρχεις τὴν τύχην;» ὁ δὲ μηδὲν εἰδέναι φήσας αὐτῇ τὴν ἐκκλησίαν ἐπιδείκνυσθαι αὐτῷ παρεκάλει. καὶ δὴ 35 ὡς ἐπέδειξεν, προσπεσὼν τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ποσὶν ἤξιου

25 ἔμενεν xV¹ : ἔμεινεν cet. || λογιζόμενος om. P²P²v p || τὸ δῶμα V¹P² || μικρὸν δὲ xP² : μικρὸν οὖν p καὶ μικρὸν cet. — 26 ὡσερ xP² : ὡς cet. || βασιλέα τινὰ λέγοντα xP²P² : τινὰ βασιλέα φοβερόν λέγοντα P⁵ βασιλέα λέγοντα V¹V² βασιλέως τινός λέγοντος yHp || κατὰ τοὺς ὑπνοὺς] κατ' ὄναρ vP⁵ (ante ὡς) om. P². — 27 μηκέτι P⁵ || μὴ + ἔσο P², qui ἐπαγρυπνῶν (28) scr. || τοὺς om. v || τάφους V²BMC¹A : φόνους cet. || ἔτι om. P²P²v || τῶν] τὰ P⁵ om. v || μικρῶν τούτων om. P²v || κλέμματα P⁵v. — 28 τὴν σπουδὴν yHvp || σπουδὴν ἔχων om. P² || ἔχων (om. A) x : ἔχειν cet. || ἐπαγρύπνει x : ἐπαγρυπνῶν P² ἐπαγρυπνῶντα cet. || βούλει xP²P² : βούλοιο cet. || μεταβάλλειν P²Hp. — 29 περι τὴν] ἐπὶ τὴν p ἐπ' yHP²v εἰς P² || στρατείαν ἀγγελικὴν στρατεῦσασθαι P⁵ εἰς ἀγγελικὴν στρατείαν παραλαβεῖν P² ἀγγελικὴν στρατείαν στρατηγεῖν P² ἀγγελικὴν στρατηγίαν στρατηγεῖν LP² στρατηγίαν ἀγγελικὴν στρατηγεῖν H στρατείαν (στρατειάν V²) ἀγγ. στρατηγεῖν V¹P² στρατιάν ἀγγ. στρατηγεῖν V¹ στρατηγεῖν τινι ἀγγελικῇ στρατιᾷ p. — 30 παρ' ἐμοῦ... ἐξουσίαν om. p || παρ' ἐμοῦ] παρ' αὐτοῦ yHV²P² παρὰ τοῦ V¹ || λήψη] λαβεῖν yHV²P² λαβόντα V¹. λαβεῖν ante παρ' tr. yH || ταύτην ante λαβ. tr. V¹P² || ὡς om. LP²V² || ἐδέξατο P²v ἀπεδέξατο P⁵, qui τὸ πρᾶγμα add.

31 post ὑπεδέξατο (yH) vel ἐδέξατο (v) vel πρᾶγμα (P⁵) add. καὶ δὴ yHP²v p || ὑποδείκνυσιν αὐτῷ τάγμα μοναχῶν xP² : τάγμα μοναχῶν ὑποδείκνυσιν v τ. μοναχῶν///// (c. 6 l.) ὑποδείκνυσιν L τ. μ. αὐτῷ ὑποδείκνυσιν Hp τ. ἄγιον μ. αὐτῷ ὑποδείκνυσιν P⁵ τ. μ. ἀγῆρον ὑποδείκνυσιν P² || αὐτῷ H αὐτὸν L. — 32 ἐξυπνος... λέγουσαν (33) || ἐξυπνον δὲ γενόμενον (ἐξυπνος δὲ ὡς ἐγένετο V¹) ὄρα αὐτὸν ἢ παρθένος καὶ λέγει αὐτῷ v. — 33 ἑαυτῷ P²H. αὐτῷ post λέγουσαν tr. MP⁵ || παραγέγονας + ὡδε yP²P²v. — 34 ὦ ἀνθρωπε om. V² || ἢ] καὶ v || τύχην] ψυχὴν yP²V¹P² || ὁ δὲ... παρεκάλει] ὁ δὲ φησιν · Οὐ γινώσκω πῶς ὡδε πάρεμι, ἀλλὰ παρακαλῶ τὴν ἐκκλησίαν ὑποδειχθῆναι μοι v || μηδὲν εἶναι xp μὴ δεδιέναι H. — 35 ὑποδείκνυσθαι yHP² ὑποδειχθῆναι v δεῖξει P² || αὐτῷ] αὐτῇ P¹P² (post παρεκάλει) P⁵. αὐτῷ ante ὑποδείκνυσθαι (sic) tr. p || ὄη om. p. — 36 ἐπέδειξεν] ἐπέδειξεν P²v ὑπεδείχθη αὐτῷ P² || τοῖς... ποσὶν x : τοῖς τ. πρ. γονάσιν yHP²P² τοῖς γόνασι τ. πρεσβυτέρων p τοῖς πρεσβυτέροις v.

Χριστιανός γενέσθαι και μετανοίας χώραν εἶρειν. 6. ἐπιγνόντες δὲ αὐτὸν οἱ πρεσβύτεροι ἐθαύμασαν και ἐνουθέτουν λοιπὸν και ἐδίδασκον τοῦ μηκέτι εἶναι ἀνδροφόνον. ἤξιον δὲ αὐτοῦ τῶν
 40 ψαλμῶν ἐπακούειν και τριῶν στίχων ἐπακούσας μόνων τοῦ πρώτου ψαλμοῦ ἀρκεῖν ἐαυτῷ τέως ταῦτα ἔφη πρὸς μάθησιν. και ἐπιμείνας πρὸς αὐτοῦς τρεῖς ἡμέρας ἐξελθὼν εὐθὺς ἐπὶ τὴν ἔρημον ὤρμησεν. και τριετὴ διάγων χρόνον κατὰ τὴν ἔρημον ἐν εὐχαῖς και δάκρυσι διημερεύων πρὸς τροφήν ταῖς ἀγρίαις βοτάναις ἤρκεῖτο. 7. ἐπανήλθεν δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔμπρακτον ἀπαγγέλλων τὸ μάθημα· χάριν γὰρ αὐτῷ δεδῶσθαι θεόθεν ἔλεγεν ἀποστηθίζειν ἔξωθεν τὰς γραφάς. ἐθαύμαζον δὲ αὐτὸν πάλιν οἱ πρεσβύτεροι ἀκροτάτην μετελθόντα τὴν ἄσκησιν και φωτίσαντες αὐτὸν παρεκάλουν συνδιατρίβειν. 8. ὁ δὲ ἐπιμείνας πρὸς αὐτοῦς
 50 ἑπτὰ ἡμέρας ἐπὶ τὴν ἔρημον πάλιν ἐξῆει, και δὴ ἑπτὰ ἔτη πάλιν ἐν τῇ πανερέμῳ διατελέσας πολλῆς χάριτος ὁ ἀνὴρ ἠξιώθη. ἄρτος μὲν γὰρ αὐτῷ τῇ κυριακῇ [μόνη] πρὸς κεφαλῆς εὐρίσκατο.

37 εἶρειν λαβεῖν p || ἐπιγνόντες (vel -γνώστες) δὲ] ὡς δὲ ἐπέγνωσαν v. — 38 οἱ πρεσβύτεροι om. v || ἐθαύμασαν και xv: και θαυμάσαντες cet. — 39 τοῦ] τὸ V¹V² om. P²p || ἀνδροφόνον εἶναι p || αὐτοῖς L: || ἐκ τῶν v. — 40 ἐπακούειν... ἐπακούσας P² ἀκούσαι... ἀκούσας v ἑπακούειν... ὑπακούσας V²BMC¹A ὑπακούειν... ἐπακούσας P² ἐπακούειν... μαθῶν I⁵ || τριῶν στίχων] τρεῖς στίχους v τρεῖς P⁵ || μόνων] μόνον V²YHP⁵ om. P²v || τοῦ πρώτου ψαλμοῦ] τοῦ τρίτου ψαλμοῦ P² ψαλμοῦς P⁵. τοῦ πρ. (+ μόνον V¹P⁵) ψ. ante ἐπακούσας tr. P¹, ante τρεῖς (sic) tr. v.

41 αὐτῷ AP²V²p || τέως om. p || ταῦτα post ἔφη tr. yP⁹ om. P²P⁶ || ἔφη om. MP² || μάθησιν + ἔκρινε P². — 42 ἡμέρας τρεῖς, P²v ἡμέρας τινάς P⁵ || εὐθὺς ἐξελθὼν P² om. v. — 43 διάξας P⁵ || διάγων + ἐν αὐτῇ M, qui κατὰ τὴν ἔρημον om. || κατὰ τὴν ἔρημον post διημερεύων tr. P² || ἐν om. P². — 44 πρὸς + τὴν P⁵ || πρὸς τροφήν post ἀγρίαις tr. M. — 45 ἤρκεῖτο + και τούτως (-ταις P²P⁵p) ἐνέμετο yHP⁵p. — 46 τὴν μάθησιν P² || γὰρ] δὲ yP⁵ || δίδωσθαι H || θεόθεν ante δεδῶσθαι tr. P², post ἔλεγεν tr. p. — 47 ἔξωθεν τὰς γραφάς] τὰς γραφὰς ἔξωθεν τὰς ἀγίας, P² || ἔξωθεν om. P⁵v || αὐτὸν post πάλιν tr. P¹P²I⁵p || πάλιν om. v. — 48 τὴν om. v. — 49 συνδιατρίβειν + αὐτοῖς P²P⁵ συμβαίνειν + αὐτοῖς V² συμμένειν + αὐτοῖς V¹P⁵ || ὁ δὲ... αὐτοῦς] ὡς δὲ ἐπέμεινε σὺν αὐτοῖς P². — 50 δὴ] δι' B om. v || ἄλλα ἑπτὰ ἔτη V² ἑπτὰ ἄλλα ἔτη P² ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν ἄλλοις yHP⁵ ἐν ἄλλοις ἑπτὰ ἔτεσιν V¹P⁵ ἐν ἑπτὰ ἔτεσιν p || πάλιν V²BP¹C¹: om. cet.

51 ἐν om. p || τῇ πανερέμῳ] τῇ ἐρήμῳ P⁵, ἀτῆ P² || ὁ ἀνὴρ post ἠξίωται (sic) tr. P² om. v || ἠξιώται P² κατηξιώθη v. — 52 μὲν om. P² || αὐτῷ om. P¹ || κατὰ κυριακὴν v || μόνῃ] μόνον P¹V¹P⁵ και μόνον V² secl. Schwartz || πρὸς κεφαλῆς MP² (cf. κα' 57 et I Reg. 19, 6 και ἰδοὺ πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ): πρὸς τῇ κεφαλῇ V¹P⁵ ἐν τοῖς πρὸς τῇ κεφαλῇ μέρεσι V² πρὸς κεφαλῇ cet. || post εὐρίσκατο distincti.

εὐξάμενος οὖν και μεταλαμβάνων ἕως τῆς ἄλλης κυριακῆς ἤρκεῖτο.
 55 9. Ἐπανήλθεν δὲ πάλιν ἐκ τῆς ἐρήμου τὴν ἄσκησιν ἐνδείκνύμενος και τινὰς πρὸς τὴν αὐτοῦ πολιτείαν ἐλθεῖν ἐρεθίζων. προσήλθεν δὲ αὐτῷ τις νεανίας μαθητευθῆναι βουλόμενος. ὁ δὲ εὐθὺς ἐνδύσας αὐτὸν λεβιτῶνα και κουκούλιον τῇ κεφαλῇ περιθεῖς ἐπὶ τὴν ἄσκησιν προσεβίβαζεν τὴν μηλωτὴν αὐτῷ ἐπὶ τοῦς
 60 ὄμους περιθέμενος και λέντιον αὐτῷ περιζωσάμενος. και δὴ εἰπού τις τῶν Χριστιανῶν ἐτελεύτα προσκαρτερῶν αὐτῷ ταῖς ἀγρυπνίαις καθαρίως ἐκήδευεν. 10. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ μαθητὴς θανάτωντα οὕτως κηδεύσεις, διδάσκαλε; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη·
 65 «Οὕτως κηδεύσω σε, ἄχρῃς ἂν εἶπης· «ἀρκεῖ»». 11. μετ' οὐ πολὺ δὲ τοῦ χρόνου τέθνηκεν ὁ νεανίας και ὁ λόγος εἰς ἔργον ἐγένετο. κηδεύσας γὰρ αὐτὸν εὐσεβῶς ἐρεῖ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ πάν-

53 εὐξάμενος scripsi: και εὐχαριστήσας V¹P⁵ και εὐχαριστῶν V² εὐξάμενον x εὐξάμενον yHP⁵p om. P² || οὖν και L: οὐ xP²HP²P⁵p και v || μεταλαμβάνων V¹P⁵ || ἕως... κυριακῆς] αὐτῷ μόνον (μόνον V¹) v || τῆς yHP²P⁵: om. xp. — 55 ἐπαυελθὼν v || δὲ om. p || ἐκ τῆς] ἐν τῇ P² || πανερέμῳ V² ἐρήμῳ P² || ἐπιδεικνύμενος H ἐπεδείκνυ V¹P⁵ ἐπεδείκνυτο V². — 56 τινὰς ante ἐρεθίζων tr. v || πρὸς μίμησιν τῆς... πολιτείας v || ἑαυτοῦ P²v || ἐλθεῖν om. C¹AV. — 57 δὲ] οὖν P⁵ || τις αὐτῷ P² || νεανισκός H. — 58 εὐθὺς post αὐτὸν tr. P² om. V² || ἐνέδυσεν P² || αὐτῷ P⁵ || λευιτῶνα H λεβιτῶνα P² λεβιτῶνα P²V²P⁵ λεβιτῶνα M λεβίτονα P⁵V¹ λεβήτονα P⁵Lp || κουκούλιον V²BMC¹AP²P⁵: κουκουλ' ἄλιον V² κουκούλιον cet. || κουκούλιον (sic) + αὐτοῦ LH¹P⁵ + αὐτῷ P²p || τὴν κεφαλῇ L || περιεθηκε P², qui l. 59-60 ἐπὶ... περιθέμενος om. — 59 περιθεῖς + κατὰ τὸν τύπον τῶν Ταβερνησιωτῶν μοναχῶν P⁵ || προσεβίβαζεν V²BMH: προεβίβαζεν cet. || τὴν] και v || αὐτῷ om. yHP²v || ἐπὶ V²C¹A: περὶ cet. — 60 ὄμους + αὐτοῦ yHP²p || ἐπιθέμενος BM¹ om. v || και... περιζωσάμενος om. P⁵ || λέντιον αὐτὸν περιζωσάμενος (περιζώσασε P²) yHP² περιζώσας αὐτὸν λεντίῳ V² λεντίῳ διαζώσας αὐτὸν V¹P⁵ λέντιον αὐτῷ περιθεῖς p || που εἰ P².

61 αὐτῷ xP²p: αὐτοῦ cet. || ταῖς ἀγρυπνίαις om. x. — 62 καθαρῶς P⁵V² || ἐκήδευον P² ἐκήδευσεν V² || αὐτὸν om. xp || μαθητῆς: - αὐτοῦ xP²p || θανάτωσ' P². — 64 τέθνηκός P² || οὕτω P¹HP² || ἔφη om. p. — 65 οὕτω P¹HP² P⁵V¹P⁵ || κηδεύσω post σε tr. p || σε om. BMC¹A || ἄχρῃς] ἕως MH || ὅτι ἀρκεῖ V¹ || μετ' οὐ] οὐ μετὰ v. — 66 πολὺν P¹P²P⁵v || δὲ] οὖν P² || τοῦ χρόνου] χρόνον P¹P²P⁵v || εἰς ἔργον] ἔργον yP⁵v (cf. η' 238) || ἔργον + εὐθὺς P⁵. — 67 ἐγένετο V²BMP¹P²p γέγονεν P²v (γέγονεν ante ὁ λόγος tr. v) || εὐσεβῶς] εὐπρεπῶς M θανατωσ' V¹ om. P⁵ || ἐρεῖ V²B (cf. Libanius III 26, t. I, p. 275. 15 Förster; D. H. Dem. 46, p. 231. 25 Usener; Radermacher Neut. Gr. 93 et n. 1; Schwyzer 784.4, et infra κδ' 9): εἶπετο M εἶπεν P¹C¹Ap ἔφη P² λέγει cet. || πρὸς αὐτὸν] αὐτῷ P² om. P⁵v || ἐπὶ] πρὸς ὑπήκοον v.

των · « Καλῶς ἐκηδεύθη, ὃ τέκνον, ἢ ἔτι μικρόν λείπεται; »
 φωνὴν δὲ ἀφήκεν ὁ νεανίας εἰς ἐπήκοον πολλῶν · « Ἐχει καλῶς,
 70 ὃ πάτερ, τὴν ἐπαγγελίαν ἐπλήρωσας ». θαῦμα δὲ τοὺς παρόν-
 τας ἔσχεν ἐξάίσιον καὶ ἐδόξαζον ἐπ' αὐτῷ τὸν θεόν. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν
 ἐρημον ἀνεχώρει τὴν εὐδοξίαν ἐκκλίνων.

12. Καὶ δὴ ποτε ἐκ τῆς ἐρήμου κατῆει εἰς ἐπίσκεψιν ἀδελφῶν
 τῶν παρ' αὐτοῦ μαθητευθέντων νόσοις κατελιημμένων, μέλλοντος
 75 τοῦ ἐνός αὐτῶν τελευτῆς τοῦτο τοῦ θεοῦ αὐτῷ ἀποκαλύψαντος.
 ἢ δὲ ἐσπέρα ἤδη προσήγγιζεν καὶ ἡ κόμη πόρρω ἐτύγγαθεν.
 μὴ βουλομένου δὲ αὐτοῦ νυκτὸς εἰσελθεῖν εἰς τὴν κόμην τὴν
 ἀκαιρίαν ἐκκλίνοντος καὶ τὸ σωτήριον παράγγελμα μελετῶντος
 περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἔχετε καὶ ὁ πορευόμενος ἐν τῷ φωτὶ οὐ
 80 μὴ προσκόψῃ, δύνοντος οὖν λοιπὸν τοῦ ἡλίου φωνὴν ἐφθέγγετο
 πρὸς αὐτὸν λέγων · « Ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ,
 στήθι μικρόν ἐπ' αὐτὸ τῆς ὁδοῦ σου, ἄχρισ ἂν εἰς τὴν κόμην
 ἀφίκωμαι ». 13. ὁ δὲ ὡς ἡμικύκλιον δυόμενος περιέστη καὶ οὐ

Ioh. 12, 35
 cf. 11, 9

68 ὃ om. V² || μικρόν + τι P¹ || λείπεται| ἐνδεὶ V² λείπεσαι p. — 69 φωνὴν
 δὲ| καὶ φωνὴν v φωνὴν y ὁ δὲ νεανίας φωνὴν P¹ || ὁ + τεθηγκῶς yHP²v +
 τεθνεῶς p || εἰς ἐπήκοον| ὡς ἀκοῦσαι v || πολλῶν| τῶν πολλῶν yHP² πάντων
 P⁵ πάντα v || ἔχει om. V²p || καλῶς ante ἔχει tr. C¹AP². — 70 τὴν + γὰρ
 yHP²P⁵v || θαῦμα| ἐκπληξίς V² || δὲ| οὖν P².

71 εἶχεν P² || ἐξάίσιον ante τοῦς παρόντας (70) tr. V¹P² om. V³ || ἐδόξαζον|
 ἐθαύμαζον y || ἐπ' αὐτὸ L om. P⁵V². — 72 ἐρημον + εὐθὺς yHP² + αἰθίς v
 || ἀνεχώρησεν MP⁵ || εὐδοξίαν| δόξαν V² || ἐκκλίνων P¹. — 73 ἀδελφοῦ p. —
 74 παρ'| ὑπ' P² || νόσοις κατελιημμένων| νοσοῦντων v om. P² || νόσοις x : νό-
 σῃ cet. || κατελιημμένου p || κατελιημμένων + καὶ C¹AyHP² || μέλλοντος post
 τελευτῆς (75) tr. P²V². — 75 τοῦ ἐνός αὐτῶν om. p || τοῦ| καὶ P² || ἐξ αὐτῶν P²
 || τοῦτο post αὐτῷ tr. M, post θεοῦ tr. P⁵ om. v || αὐτὸ C¹A αὐτοῦ P². — 76 ἢ
 δὲ ἐσπέρα BP² : ἢ ἐσπέρα οὖν P¹ ἢ ἐσπέρα V²MC¹A ἐσπέρα δὲ yHP²p ἐσπέρας
 V¹V² καὶ ἐσπέρας P² || προσήγγιζεν P² : προσήγγισεν x προσεγγιζούσης P²
 ἐγγιζούσης V¹V² προσῆγεν P²HP²p προῆγεν L. — 77 αὐτοῦ om. P²p || νυκ-
 τὸς om. p || εἰσελθεῖν| εἰσιέναι v ὀδοιπορεῖν P⁵ || εἰς τὴν κόμην om. yHP²
 P⁵vr. — 78 ἀκαιρίαν| σκοτίαν p || ἐκκλίναντος C¹ ἐξεκλίνετο V² (qui τὴν γὰρ
 scripserat) ἐγκλίνοντος P¹ ἐγκλίναντος A || μελετῶντος + τὸ P²p. — 79 ὡς
 V²BMP¹C¹P² (T) : ἕως cet. || ἐν ὑμῖν post ἔχετε tr. ML om. P⁵ (et T). — 80 οὐ
 προσκόψει v || δύνοντος xP²V² : καὶ δυόμενος H δυόμενος cet. || οὖν om. HP²p
 || ἤδη λοιπὸν V² || λοιπὸν post ἡλίου tr. P¹ om. L || φωνῆ C¹A.

81 τοῦ om. HP²V¹ || κυρίου + ἡμῶν P²p. — 82 στήθι + μοι yHP²V¹p²
 || ἐπ' αὐτῷ AyP²V¹V² om. P⁵. — 83 ἀφίκομαι V²BC¹A (o ex w ut uidetur) HP²
 || ὡς| hic desinit P⁵ || εἰς ἡμικύκλιον p ἡμικυκλίον x || δυόμενος| δύνων P²
 om. p || ἔστη V² || καὶ om. V²BMC¹A || οὐ πρὶν| οὐ πρῶν P⁵V¹ οὐ πρότερον
 V² οὐκ P²p.

πρὶν ἔδω, ἄχρισ ἂν ἐκεῖνος ἦκεν πρὸς τὸ χωρίον, ὡς φανερόν τοῦ-
 85 το τοῖς ἐγγχωρίοις γενέσθαι · οἱ πρὸς τὴν τοῦ ἡλίου θέαν συνδρο-
 μὴν ποιησάμενοι ἐθαύμαζον ἐπὶ πολλαῖς ὥραις θεωροῦντες αὐ-
 τὸν μὴ δυόμενον. ἰδόντες δὲ τὸν πατέρα Πατερμούθιον ἐκ τῆς
 ἐρήμου ἐρχόμενον ἐπυθάνοντο παρ' αὐτοῦ τί τὸ σημεῖον τοῦτο
 ἄρα εἶη τὸ τοῦ ἡλίου. 14. ὁ δὲ φησι πρὸς αὐτούς · « Οὐ μένησθε
 90 τὴν τοῦ σωτῆρος φωνὴν λέγουσαν · εἰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον
 σινάπεως, καὶ μείζονα τούτων ποιήσετε σημεῖα ; » τοὺς δὲ εὐθὺς ὑπ-
 εισήλθεν φόβος, παρέμεινάν δὲ αὐτῷ τινες ἐξ αὐτῶν μαθητεύ-
 οντες.

Matth. 17, 2
 cf. Ioh. 14,

15. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἐνός τῶν ἀδελφῶν τῶν νοσοῦν-
 95 των καὶ εὐρῶν αὐτὸν ἤδη θανόντα, προσελθὼν τῇ κλίνῃ καὶ προσ-
 ευξάμενος καὶ καταφιλήσας αὐτὸν ἠρώτα εἰ πρὸς θεὸν βούλοιο
 ἀπιέναι μᾶλλον ἢ ἔτι ζῆν ἐν σαρκί. 16. ὁ δὲ ἀνακαθίσας εἶπεν
 αὐτῷ · « Κρεῖσσον τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι. τὸ ζῆν ἐν
 100 σαρκὶ οὐκ ἀναγκαῖον ἐμοί ». « Οὐκοῦν κάθευθε, φησίν, ἐν εἰρήνῃ,
 ὃ τέκνον, πρεσβεύων ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν θεόν ». ὁ δὲ ὡς εἶχεν

Phil. 1, 23

84 ἄχρισ| πρὶν v || ἂν| οὐ P²p. secl. Schwartz (cf. autem η' 310) || ἐκεῖνος|
 αὐτός P² || ἦκεν| ἐφθασεν P² (post κομῆν) εἰσῆει v εἰσῆλθεν p || πρὸς| εἰς
 P²p || τὸ χωρίον| τὴν κόμην P²V². — 85 καὶ τοῖς v || οἱ| οἵτινες P² καὶ v om.
 H || συνδρομὴν ποιησ.| συνδραμόντες V¹ δραμόντες V². — 86 ποιησάμενον y
 || πολλαῖς + ταῖς L. — 87 δύνοντα P² || καὶ ἰδόντες V¹ || δὲ| οὖν P²V² om.
 MV¹ || τὸν... Πατερμούθιον| αὐτὸν v || πατέρα x : om. cet. || ἐκ τῆς ἐρήμου
 post ἐρχόμενον tr. P⁵. — 88 ἐρχόμενον om. x || τί... ἄρα| εἶη τὸ
 σημεῖον v || τοῦτο post ἄρα tr. C¹Ap. — 89 τὸ om. C¹AP²p || ἔφη p || μέμ-
 νησθέ + μου P². — 90 τὴν| τῆς P² om. vr || τοῦ σωτῆρος post φωνὴν tr.
 A || φωνῆς P² || λέγουσαν| τὴν λέγουσαν A λεγούσης ὅτι P² || ἔχετε yH.

91 καὶ om. P² || ποιήσετε xP⁵ (-εται) : ποιήσητε cet. || σημεῖα ante ποιή-
 σητε (sic) tr. yHP²P⁵vr || τοὺς δὲ εὐθὺς (εὐθέως P⁵)| τοῖς δὲ εὐθὺς Mr εὐθὺς
 δὲ αὐτοῖς P² || εὐθὺς + νοήσασιν p || ἐπεισῆλθε P¹ εἰσῆλθεν yHP²p ἔλαβε v. —
 92 φόβος| φῶς V²MC¹A || φόβος + καὶ P² || δὲ xP⁵ : τε cet. || αὐτῷ post μαθη-
 τευόμενοι (sic) tr. v || μαθητευόμενοι P¹v μαθητεύσαντες V²BMC¹A μαθητευ-
 θέντες P²p. — 94 δὲ| οὖν P⁵ || τῶν νοσοῦντων| νοσοῦντος P². — 5 αὐτὸν post
 θανόντα tr. P² om. C¹A || τεθηγκῶτα v || καὶ² om. V². — 96 καὶ om. V² || αὐ-
 τὸν post ἠρώτα tr. p || αὐτὸν + ἀκουόντων πάντων v || πρὸς θεὸν post βού-
 λοιτο tr. v || τὸν θεὸν p || βούλοιο post ἀπιέναι tr. p. — 97 μᾶλλον om. v ||
 ὁ δὲ... ἐν σαρκί (99) per homoeoteleuton om. V² || ὁ δὲ| αὐτός δὲ ὁ τεθηγκῶς
 V¹. — 98 σὺν Χριστῷ| πρὸς Χριστὸν V¹ || εἶναι. τὸ| εἶναι τοῦ P², qui post
 σαρκί puncto dist. et οὐ + γὰρ pergīt || τὸ ζῆν V²BM : τὸ γὰρ ζῆν C¹A τὸ δὲ
 ζῆν (δὲ s. I. P²) cet. — 99 ἐμοί| μοί ἐστιν P² || Οὐκοῦν + καὶ P². — 100 ὃ
 om. P⁵V² || ὃ τέκνον ante ἐν tr. p || τὸν om. P¹P²P⁷ || θεόν| κύριον V² || εἶχεν
 xP² : ἦκουσεν P⁵ εἶπεν cet.

εὐθὺς ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη. οἱ δὲ παρόντες πάντες ἐξεπλάγησαν λέγοντες· « Ἀληθῶς ἄνθρωπος θεοῦ ἐστὶν οὗτος ». κηδεύσας οὖν αὐτὸν καθαρῶς, ἐν ὕμνοις πᾶσαν τὴν νύκτα διετελέσεν.

17. Ἔτερον δὲ κάμνοντα ἀδελφὸν ἐπισκεψάμενος, ὡς εἶδεν αὐτὸν δυσφοροῦντα πρὸς τὴν τελευταίην δεινῶς ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενον, ἔλεγεν πρὸς αὐτόν· « Ὡς ἀνέτοιμος ὑπάγεις πρὸς τὸν θεὸν κατηγοροῦς τοὺς λογισμοὺς φέρων τῆς ἑαυτοῦ σου πολιτείας ». ὁ δὲ ἐδέετο αὐτοῦ καὶ ἰκέτευεν πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τὸν θεὸν χρόνον ἐνδοῦναι αὐτῷ μικρὸν τῆ ζωῆ, μέλλοντα ἐπανορθοῦσθαι. 18. ὁ δὲ φησι πρὸς αὐτόν· « Νῦν καιρὸν μετανοίας ζητεῖς, ὅταν ἡ ζωὴ σου πεπλήρωται; τί ἐποίεις πάντα τὸν βίον; οὐκ ἐδύνου τὰ σαυτοῦ τραύματα θεραπεῦσαι, ἀλλὰ καὶ ἕτερα προσετίθης; » ὁ δὲ ὡς ἐπέμενεν ἰκετεύων, ἀπεκρίνατο πρὸς αὐτόν· « Εἰ μὴ ἕτερα τῆ ζωῆ σου προσθήσεις κακά, εἰ κατὰ ἀλήθειαν μετανοήσεις, δεόμεθα ὑπὲρ σοῦ τῷ Χριστῷ· ἀγαθὸς γάρ

cf. Matth.
27, 24

101 εὐθέως P³ || πάντες δὲ οἱ παρόντες P^{5v} || πάντες om. M. — 102 ἀληθῶς + δι' αὐτὸν ἐτέλεσεν x || θεοῦ ἄνθρωπος yHP²¹v || οὗτος om. P¹ || οὖν xv : δὲ cet. — 103 αὐτόν om. C^{1A} || καθαρῶς || καλῶς P^{5V2} om. P² || ἐν om. V³BM C^{1A} || νύκτα (-αν C¹, cf. ἡ' 322) || ἑβδομάδα H || διετελέσεν xH. — 104 ἕτερον δὲ] τὸν ἕτερον δὲ P³H τὸν δὲ ἕτερον v || κάμνοντα post ἀδελφόν tr. yHv om. P⁵. — 105 post αὐτόν add. ἡδὴ M. πάνυ V² || τελευταίην] ἔξοδον v. — 106 ἐλεγχόμενον ex -ος P² ἐλεγχόμενος; v C¹ ἐλεγχόμενος L. || ὡς] πῶς P^{5p} || ἀνέτοιμος P¹ || ὑπάγεις] ἀπέρχη v ὑπάρχεις L. — 107 τὸν om. P^{5V1} || θεὸν] κύριον v || θεὸν + ἀδελφε P⁵ || τοῖς... πολιτείας (108) x : ἀποφέρων (ἐπιφερόμενος P⁵) τοὺς λογισμοὺς τῆς... πολιτείας yHP⁵ φέρων τῆς... πολιτείας τοὺς λογισμοὺς P² φέρων τοὺς τῆς... πολιτείας λογισμοὺς v ἀποφέρων τοὺς λογισμοὺς p || συν om. P³P². — 108 ὁ δὲ om. P² || ἐδέετο αὐτοῦ καὶ om. v || ἐδέετο + οὖν P² || ἰκέτευεν + αὐτόν v || πρὸς αὐτόν P⁵ πρὸς αὐτόν... ποιῆσαι v. — 109 χρόνον + τινα v || ἐνδοῦναι v || αὐτῷ] αὐτοῦ v om. p || τῆς ζωῆς; C^{1A} || μέλλοντα] ὡς μέλλοντα V¹ ὡς μέλλοντος V² μέλλοντι p ὅπως P⁵ μέλλον Schwartz (cf. autem Prologus 19, infra 202). — 110 ἐπανορθοῦσθαι x : τὸ πᾶν διορθοῦσθαι HP² τι (om. V²) διορθοῦσθαι yv διορθώσεται P⁵ τὸν βίον διορθοῦσθαι p.

111 ἐπιζητεῖς M || ὅταν x : ὅτε cet. || ἡ ζωῆ] ὁ καιρὸς P². — 112 βίον xHP²p : χρόνον yP⁵v || οὐκ ἐδύνου] μὴ δυνάμενος v || σαυτοῦ H εαυτοῦ p αὐτοῦ A σά yP⁵V¹ προσόντα σοι V² || θεραπεύειν P² || ἀλλὰ om. P¹V² || καὶ om. C¹AV¹. — 113 προσετίθης P¹C¹AL (cf. Schwyzer 688) : προσετίθεις cet. || ὁ δὲ ὡς] ὡς δὲ v || ἔμενεν HP || post ἐπέμενεν add. πρὸς αὐτόν y, αὐτόν P⁵v || ἀπεκρίθη V¹ ἔφη V² || πρὸς αὐτόν] αὐτῷ C¹A om. P⁵v. — 114 post αὐτόν add. ὁ γέγων yH, post ἀπεκρίνατο (ἀπεκρίθη, ἔφη) P⁵v || εἰ μὴ... κακά om. P⁵ || εἰ] ὅρα v om. y || μὴ + καὶ V² || προσθήσεις P¹C¹A || εἰ x. ἀλ. μετανοήσεις om. p || εἰ] εἰ δὲ V² εἰ δὲ ἄρα V¹ ἀλλὰ HP². — 115 μετανοήσεις (-σης A) x : μετανοεῖς cet. || ὑπὲρ σοῦ post θεοῦ (sic) tr. Hv || τῷ Χριστῷ x : πρὸς τὸν θεὸν p τοῦ θεοῦ cet.

ἐστὶ καὶ μακρόθυμος, καὶ χαρίζεται σοι ἔτι μικρὸν ζοῆν, ἵνα τὸ πᾶν ἀποδώσῃς ». καὶ εὐξάμενος εἶπεν αὐτῷ· « Ἰδοὺ τρία ἔτη σοι κεχάριστα ὁ θεὸς ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ, μόνον ἐκ ψυχῆς μετανόησον. » 19. καὶ λαβόμενος αὐτοῦ τῆς χειρὸς ἀνίστησεν παραχρῆμα ἐπάγων αὐτόν εἰς τὴν ἔρημον. καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τριῶν πάλιν ἤγεν ἐπὶ τὸν τόπον οὐκ ἄνθρωπον ἀλλ' ἄγγελον τῷ Χριστῷ παριστῶν, ὡς θανατῶσαι πάντας ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ἐξουσίᾳ, καὶ συνελθόντων πρὸς αὐτόν τῶν ἀδελφῶν τίθησιν αὐτόν ἐν μέσῳ ὕγιῃ καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς λόγον αὐτοῖς διδασκαλίας ἐδίδου. ὡς δὲ ἀπενύσταξεν ὁ ἀδελφός, καὶ δὴ εἰς ὕπνον γενόμενος παντελῶς ἐκοιμήθη. ἐπενεξάμενος δὲ αὐτῷ ἐκήδευσεν κατὰ λόγον προπέμψας πρὸς τὴν ταφὴν.

20. Πολλάκις δὲ αὐτόν φησι καὶ τῶν ποταμίων ὑδάτων ἐπιβάντα τὸν Νεῖλον ἄχρι γονάτων διαπορθμεύσαντα· ἄλλοτε δὲ δι' ἄερος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοῦ δώματος εὐρήσθαι τῶν θυρῶν κεκλεισμένων. πολλάκις δὲ ὅπουπερ ἤθελεν παραχορῆμα εὐρίσκειτο.

116 χαρίζεται P¹LHP² || μικρὸν p || ζοῆν] προθεσίαν v. — 117 ἀποδώσεις P⁵v || τρία post ἔτη tr. P², τρία ἔτη ante ἐν (118) tr. v. — 118 κεχάριστα σοι P²P⁵v || ὁ θεός] παρὰ θεοῦ V² || ἐν... ταύτῃ] τὴν ζοῆν ταύτην p || ἐν xP⁵v : om. yHP² || ταύτῃ] σου (expuncto) A. — 119 αὐτοῦ] αὐτόν P⁵p. — 120 ἐπάγων x : ἀπάγων P² καὶ ἀπήγαγεν yHv καὶ μεθ' ἑαυτοῦ ἀπήγαγεν P⁵ καὶ ἀπάγει p || πληρωθέντων post ἐτῶν tr. V¹ || ἐτῶν τριῶν] τῶν τριῶν B τῶν τριῶν ἐτῶν v τριῶν ἐτῶν P².

121 πάλιν post ἤγεν αὐτόν tr. P² om. v || ἤγαγεν yP⁵v || ἤγεν (ἤγαγεν v) + αὐτόν C¹AP²v || τόπον + αὐτοῦ P² || οὐκ ἄνθρωπον om. V² || ἄγγελον + αὐτόν P²V¹. — 122 Χριστῷ x : θεῷ cet. || παριστήσας V¹ παριστήσας αὐτόν V² || ἐξουσία x : μεταβολὴ v πολιτεία cet. — 123 πρὸς αὐτόν om. v || τῶν ἀδελφῶν add. || τίθησιν] ἵστησι P⁵ || μέσῳ] μέρει P². — 124 ὅλης + λοιπὸν P² || τῆς om. p || αὐτοῖς post διδασκαλίας tr. yHP⁵v || ἐδίδου x : ἐλάλει P² παρεδίδου cet. — 125 ἐν ὕπνῳ v || γενόμενος V³BM¹ (ἀ ex ὁ) : τραπέεις P⁵ γενόμενος cet. — 126 ἐπενεξάμενος... ἐκήδευσεν] καὶ τοῦτον κηδεύσας v || αὐτόν M || κατὰ λόγον om. v || λόγον xP² : τρόπον yHP τὸν τρόπον P⁵. — 127 προπέμψας... ταφῆν] καὶ ταφῆν παρέπεμψεν P⁵ ταφῆν παρέδωκε (παρεδίδου V¹) v || πρὸς τὴν] εἰς p. — 128 φησι V¹ || καὶ... Νεῖλον (129)] ἐν τῷ Νεῖλῳ ἐπιβάντα τῷ ὕδατι v || τῶν om. xp || ποταμίων yP || ἐπιβάντα τὸν Νεῖλον om. P². — 129 καὶ τὸν p || μέχρι P² || διαπορθμεύσαντα xP²p : διαπορθμεύσαι yH P⁵V¹ διαπερᾶσαι V² || ἄλλοτε... κεκλεισμένων (130) om. P⁵ || δὲ om. P²V²p || διὰ + τοῦ P². — 130 τοὺς om. p || τοῦ Μγν : om. cet. || εὐρήσθαι (uel ηῖ-) εὐρέσθαι p εὐρέθῆναι P² εὐρίσκεισθαι P² εὐρέθῃ L. εὐρίσκειτο (uel ηῖ-) v || τῶν... κεκλεισμένων om. v || θυρῶν + αὐτῶν P².

131 πολλάκις δὲ (μὲν P²) ἀλλὰ καὶ P⁵ καὶ πολλάκις v || ὅπουπερ ἂν HP² ὅπου δ' ἂν v ὅπου P² || παραχορῆμα om. L.

διηγείτο δέ ποτε τοῖς ἀδελφοῖς ἐκ τῆς ἐρήμου ἐπανελθῶν ἀνειληφθῆναι αὐτὸν ἐν ὄπτασι εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ τεθεῶσθαι ὅσα μένει ἀγαθὰ τοὺς κατὰ ἀλήθειαν μοναχοὺς, ἅπερ οὐδεὶς λόγος ἐξείπειν
 135 δύνатаι. 21. καὶ ἀπῆχθαι δὲ αὐτὸν ἐν σαρκὶ ἔφη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἑωρακῆναι πλῆθος ἀγίων. μετείληφέναι δὲ αὐτὸν ἔλεγεν ἐκ τῶν καρπῶν τοῦ παραδείσου καὶ μάρτυρα τοῦ πράγματος ἐδείκνυεν· σῦκον γὰρ ἐν μέγα καὶ ἐξαιρέτον καὶ εὐωδίας πολλῆς μεστὸν πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς ἀπεκόμισεν ἐπιδεικνύων αὐτοῖς ὅτι ἀληθὲς ἐστὶ τὰ παρ' αὐτοῦ λεγόμενα. ὅπερ σῦκον ὁ διηγούμενος ἡμῖν ταῦτα Κόπρης ὁ πρεσβύτερος νεανίας τότε ὑπάρχων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐθεάσατο καὶ κατεφίλησεν καὶ τὴν πνοὴν ἐθαύμασεν. 22. «Πολλοὶς γὰρ ἔτεσι, φησί, διέμεινεν παρὰ τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς εἰς ἐπίδειξιν φυλαττόμενον. ἦν γὰρ παμμέγεθες, μόνον γὰρ τις ὄσφρησάτο αὐτοῦ τῶν κακουμένων, εὐθὺς τῆς νόσον ἀπηλλάττετο». 23. κατὰ δὲ

132 διηγείτο δέ (δέ om. H) ποτε] ἄλλοτε δέ V¹ καὶ ποτε V² || διηγείτο post ἐπανελθῶν tr. v || ποτε post ἐρήμον tr. p || τοῖς ἀδελφοῖς om. p || ἐκ] ἀπό p || ante ἀναληφθῆναι (sic) add. ὡς C¹A, ante ἐν add. v || ἀνειληφθῆναι BMP¹P⁷ ἀναληφθῆναι C¹A ἀνειληφέναι yP² ἀνειληφθῆ V¹ (-θη corr. ex θε ut uidetur). — 133 ὄπτασι xP²: ὄραματι cet. || εἰς] ἐν BMP¹C¹AP² || τοὺς οὐρανοὺς V²L: οὐρανὸν P²HV² τὸν οὐρανὸν P²V¹r τοῖς οὐρανοῖς cet. || τεθεῶσθαι H θεάσασθαι vr. — 134 τοῦς] τοῖς MLV² || κατὰ ἀλήθειαν] ἀληθεῖς V¹ ἀληθινοῖς V² || μοναχοῖς MLV² || ἅπερ... δύνатаι] ἃ οὐ δυνατόν ἐξείπειν v || οὐδὲ εἰς P² || λόγος post ἐξείπειν tr. yHP²r. — 135 καὶ ἀπῆχθαι... ἀπηλλάττετο (146) om. H || ἀπῆχθαι] ἀπενεχθῆναι v ἀπηνέχθαι P² || δέ om. V²P² || ἑαυτὸν P² || ἔφη om. P². — 136 μετείληφε v, qui αὐτὸν ἔλεγεν omittunt. — 137 καὶ ἐκ V² || ἐκ τῶν καρπῶν om. L || καὶ... ἐδείκνυεν om. v || τὸ πρᾶγμα yP²r. — 138 γὰρ ἐν μέγα... σῦκον (140) om. V¹, add. in mg. m. 1° || γὰρ om. v || ἐν (s. l. m. 1° C¹) om. yP²v || μέγα + τε v || καὶ om. P¹ || ἐξαιρέτον] ἐξαιρίσιον P¹ || εὐωδίας post πολλῆς tr. v. — 139 πολλῆς om. P² || μεστὸν] πεπληρωμένον P² || μεστὸν + καὶ v || ἀπεκόμιζεν p || δεικνύων v. — 140 ἀληθῆ P¹yP²r²vr || ἐστὶ] εἰσι P¹yP²v.

141 ὁ... πρεσβύτερος] ἐγώ, φησί v || ταῦτα om P² || ἀββᾶς Κόπρης P² || ὁ P¹r²P² (cf. 159): om. cet. — 142 αὐτοῦ] ἐκείνου P² om. A || ἐθεάσατο καὶ κατεφίλησεν καὶ... ἐθαύμασεν] θεασάμενος καὶ καταφίλησας... ἐθαύμασα v. — 143 πνοὴν + αὐτοῦ P¹ || πολλοὶς γὰρ] πολλοῖς δὲ P¹ πολλοῖς BC¹A δ καὶ πολλοῖς M || ἔτεσι, φησί] ὡς φασιν, ἔτεσι M φησί, ἔτεσι v. — 144 ἔμεινεν yv ἔμεινε P² || ἑαυτοῦ L. — 145 ἦν... παμμέγεθες om. v || μόνον γὰρ τις (+ εἰ P¹C¹A) ὄσφρησάτο αὐτοῦ τῶν κακουμένων x: μόνον γὰρ ὄσφρησάτο αὐτοῦ (om. p) τις τῶν νοσούντων yv καὶ εἰ μόνον ὄσφρησάθη αὐτοῦ τις τῶν νοσούντων v καὶ εἰ τις τῶν ἀσθενούντων μόνον ὄσφρησάτο αὐτοῦ P² μόνον γὰρ τις αὐτοῦ τῶν κακουμένων ὄσφραινόμενος P². — 146 εὐθὺς MP²v || νόσον + αὐτοῦ V²BP¹C¹A || κατὰ δὲ τὴν ἀρχὴν... ἀπόλειαν (152) om. v.

τὴν ἀρχὴν τῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ αὐτοῦ ἀναχωρήσεως ἐπὶ πέντε ἑβδομάδας αὐτὸν μὴ βεβρωκότα ἀνθρωπον αὐτὸν φασιν εὐρηκῆναι κατὰ τὴν ἐρημον ἄρτον ἐπιφερόμενον καὶ ὕδωρ· ὅς καὶ πείσας
 150 αὐτὸν μεταλαβεῖν ἀπηλλάγη. ἄλλοτε δὲ τὸν δαίμονα θησαυροῦς αὐτῷ ὑποδείξει τοῦ Φαραῶ χρυσίου καθαροῦ γέμοντας, πρὸς ὃν φησιν ὁ ἀνὴρ· «Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπόλειαν.» Act. 8, 20

24. «Ταῦτά τε καὶ ἄλλα πλείονα καὶ μεγάλα, φησίν, κατώρθωσεν ὁ πατήρ ἡμῶν Πατερμούθιος ποιῶν σημεῖα καὶ τέρατα.
 155 καὶ ἄλλοι τοιοῦτοί τινες πρὸ ἡμῶν γεγόνασιν, ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος. τί δὲ θαυμαστὸν εἰ ἡμεῖς οἱ μικροὶ τὰ μικρὰ ταῦτα πράττομεν, χωλοὺς καὶ τυφλοὺς θεραπεύοντες, ἅπερ καὶ ἐκ τέχνης οἱ ἱατροὶ ἐνεργοῦσιν;» Hebr. 11, 38

25. Καὶ ὡς ἦν ἔτι ταῦτα διηγούμενος ἡμῖν Κόπρης ὁ πατήρ, ἀπονυστάξας εἰς ἐξ ἡμῶν ἀδελφὸς ἀπιστία περὶ τῶν λεγομένων φερόμενος ὄρη βιβλίον θαυμαστὸν ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ ἀνδρός ἐπι-

147 ἀναχωρήσεως αὐτοῦ P² ἀναχωρήσεως + φασίν C¹A. — 148 αὐτὸν¹ om. P² || βεβρωκῆναι My μεταλαβόντος αὐτοῦ βρώσεως P² || αὐτὸν²] αὐτῷ V²B MP¹. αὐτὸν post φασίν tr. yH om. P²r || φησίν P¹r ὡς φασιν P² || εὐρηκῆναι] εἰρηκῆναι V²B ἑωρακῆναι P¹r εὐρηκῶς P², qui post ὕδωρ add. ἐθαύμασε τὸ εἶδος αὐτοῦ. — 149 ἄρτους P¹ || ἐπιφερόμενος V²BMC¹A || ὅς καὶ (cf. α' 14, η' 78 s., 122, ιβ' 24) P²r: ὅς yH καὶ x ὁ δὲ P². — 150 αὐτὸν + τῶν τοιοῦτων P² || εὐθὺς ἀπηλλάγη P² || δὲ] δὴ ex δὲ A δὴ V²BMC¹ om. P² || τὸν δαίμονα] συνήνησεν αὐτῷ δαίμων P².

151 αὐτῷ om. A || ἐπίδειξαι yv ὑποδεικνύων P² || ὑποδείξει + λέγεται P². — 152 εἶη om. Ar. — 153 τε] δὲ ByP²r om. v || πλείονα] πολλὰ P² || πλείονα + θαυμαστὰ V² || καὶ μεγάλα om. V¹ || φασί C¹A om. MP². φησίν post ταῦτα tr. V¹, post πλείονα tr. p, post κατώρθωσεν tr. V² || κατορθώματα κατώρθωσεν A. — 155 καὶ ἄλλοι post τοιοῦτοι tr. H || ἄλλοι + δὲ MP¹ || τοιοῦτοι post τινες tr. P², post ἡμῶν tr. M om. V² || τινες om. P²r || τινες + τῶν v || γεγονότων V². — 156 κόσμος + φησί P² || post κόσμος habet titulum περι ἀββᾶ Κόπρη πρεσβυτέρου y || τί δὲ] καὶ τί P² τί οὖν P²r || τὰ μικρὰ ταῦτα om. v. — 157 πράττομεν L om. vr || τυφλοῦς] λεπροῦς P² || θεραπεύομεν vr || καὶ² post τέχνης tr. v || ἐν τέχνῃ P². ἐκ τέχνης post ἱατροὶ tr. P². — 158 οἱ om. V²P²v || ἐνεργοῦσι] δύνανται ἐνεργῆσαι P². — 159 ἔτι] ἐπὶ V² BMP¹ om. HP² || ἡμῖν V²BMH (ante διηγούμενος) P²P²: om. cet. || Κόπρης (Κόπριος A) post πατήρ tr. C¹A om. P² || ὁ + τίμιος οὗτος P² || πατήρ x: πρεσβύτερος cet. — 160 ἐξ] ἀφ' p om. V²BP¹C¹A || ἀπίστως V²MP¹C¹A ἀπιστος B.

161 βιβλίον θαυμαστὴν yHP²r²vr || ἐν om. P¹P²r || ταῖς om. v || ἀνδρός] πρεσβυτέρου V² πρεσβύτου V¹ || ἐπικείμενον x: om. v ἐπικειμένην cet.

κείμενον χρυσοῖς γραμμασι γεγραμμένον και ἐφροστώτα ἀνδρα
 τινὰ πολίων μετὰ ἀπειλῆς αὐτῷ λέγοντα· «Οὐκ ἀκούεις προσε-
 χῶς τοῦ ἀναγνώσματος, ἀλλὰ νυστάζεις;» ὁ δὲ ταραχθεὶς εὐθὺς
 165 ἡμῖν ἀκροωμένοις αὐτοῦ τὸ ὄραθὲν ῥωμαῖστί ἐξέφηεν. 26. ἔτι
 δὲ τούτου λαλοῦντος πρὸς ἡμᾶς ταῦτα ἐπηλθὲν τις ἄγροικος κύ-
 αθον ἔχων μεστὸν ψάμμον και παρειστήκει πληρῶσαι αὐτὸν ἐκ-
 δεχόμενος τὴν διήγησιν. ἐπυθανόμεθα δὲ ἡμεῖς αὐτοῦ τοῦ πα-
 τρός τί ἄρα θέλει ὁ ἄγροικος μετὰ τῆς ψάμμου. 27. ἀπεκρίνατο
 170 δὲ πρὸς ἡμᾶς ὁ πατὴρ λέγων· «Τέκνα μου, οὐκ ἔχρη μὲν καν-
 χήσασθαι πρὸς ὑμᾶς οὐδὲ ἐξείπειν τὰ τῶν πατέρων ἡμῶν κατ-
 ορθώματα, ἵνα μὴ ἐπαρθέντες κατὰ διάνοιαν τὸν μισθὸν ἀπο-
 λέσωμεν. διὰ δὲ τὴν ὑμῶν σπουδὴν και ὠφέλειαν, ὅτι ἐκ τοσοῦ-
 του μήκους πρὸς ἡμᾶς ἐληλύθατε, οὐ ζημιῶ ὑμᾶς τῆς ὠφελείας,
 175 ἀλλ' ἄπερ δι' ἡμῶν ὁ θεὸς ὀκονόμησεν παρόντων τῶν ἀδελφῶν
 διηγῆσομαι.

28. Ἄκαρπος ἦν ἡ πλησίον ἡμῶν χώρα και οἱ κεκτημένοι
 αὐτὴν ἄγροικοι σπείροντες σῖτον μόγις ἐν διπλῷ τὸ σπέρμα ἐθέ-
 ριζον. σκόληξ γὰρ γεννώμενος ἐν τῷ σταχυί ὄλον τὸν ἀμητὸν

162 ἐν χρυσοῖς v || γεγραμμένον x : om. v γεγραμμένην cet. — 163 αὐτῷ
 + και P² || ἀκούση V²BM ἀκούσεις H || προσεχῶς] νουνεχῶς P². — 164 τὰ
 ἀναγνώσματα P² om. l. || ταραχθεὶς] θαμβηθεὶς v. — 165 ἀκροωμένοις om. v
 || αὐτοῦ om. L,vp || ὄραθὲν P²P⁶ : φοραθὲν P¹C¹A φοραθὲν V²M φαραθὲν B
 ὄφθην yHv φανὲν αὐτῷ ὄραμα p. cf. θ' 71 || ῥωμαῖστί] ῥῆμα x || ἐξέφηεν p
 ἐξήφρανε P¹ ἐξέφωρην P² ἐξέτεινε V² διηγῆσατο (ante ῥωμαῖστί) P². —
 166 δὲ om. P² || τοῦτον] αὐτοῦ V² || τις + πρὸς ἡμᾶς H || κύαθον] κάλαθον
 yHv. — 167 μεστὴν yHvp μετὰ V² om. P² || post μεστὴν (sic) rasura c. 29 l. L
 || πληρῶσαι... διήγησιν] ἀκροώμενος v || πληρῶσειν xp || αὐτὸν] τὸν ἅγιον P²
 || ἐκδεχόμενος ante πληρ. tr. yHP²p, post διήγησιν tr. P². — 168 ἐπυθόμεθα
 v || αὐτοῦ om. P²P²v || τοῦ πατρός x : τοῦ πρεσβυτέρου yHvp τὸν θεσπέσιον
 P² τὸν ἡγιασμένον τοῦτον πρεσβύτερον P². — 169 τὸ τί P² || ἄρα] ἄν P²
 om. V²p || ἐθέλει V² θέλοι V²P¹P²V¹ || ἀπεκρίθη v || ὁ δὲ ἀπεκρίνατο p. —
 170 ὁ πατὴρ om. p || λέγων ante ὁ tr. V²BMC¹A. post λέγων totum mutant
 v || τεκνία P¹C¹AP² || μου om. yHP || χρῆ p || μὲν] με P¹P² || μὲν + ἡμᾶς y ||
 κανχήσασθαι x : κανχᾶσθαι cet.

171 πατέρων] γερόντων p || ἡμῶν om. yP²p. — 174 οὐ + μὴ P² || ζημιῶ x :
 ζημιώσω cet. || τὴν ὠφέλειαν P² τὴν ἐκ τῆς διηγῆσεως ὠφέλειαν P² τὴν (τῆς
 V¹) ἐκ τῆς θείας χάριτος ὠφέλειαν (-λείας V¹) v. — 175 ἀλλ'... διηγῆσομαι
 (176) om. v || ἄπερ + και P¹ || ὀκονόμησεν V²BM || τῶν om. p. — 177 ἦν +
 ποτε p || ἦ om. L || ἡμῶν om. v || και... ἐθέριζον (179)] ὡς μόλις τὸν σπῆρον
 διπλασιάζειν v. — 178 σπείραντες yH || post σπείρ. add. αὐτὴν yHP² || μό-
 γις xp² : μόλις cet. — 179 γενώμενος V¹ γενόμενος C¹ALP²p γινόμενος V²B
 MP¹V² || ὄλον post ἀμητὸν tr. p.

180 διέφθειρεν. οἱ δὲ κατηχηθέντες παρ' ἡμῶν γεωργοὶ και Χριστι-
 ἀνοὶ γεγονότες ἤξιον ἡμᾶς εὐχεσθαι ὑπὲρ τοῦ θερισμοῦ. εἶπον
 δὲ πρὸς αὐτούς· «Εἰ ἔχετε πίστιν πρὸς τὸν θεόν, και ἡ ἐρημικὴ
 αὐτῆ ψάμμος καρπὸν ὑμῖν προσοίσει». 29. οἱ δὲ μηδὲν ἀναβα-
 λόμενοι τῆς ψάμμου ταύτης τῆς παρ' ἡμῶν πατουμένης τοὺς
 185 ἑαυτῶν κόλπους πληρῶσαντες εὐλογεῖν προσέφερον ἀξιοῦντες.
 ἐγὼ δὲ ὡς ἠδέξάμην αὐτοῖς κατὰ τὴν πίστιν αὐτῶν γενέσθαι,
 ἐκείνοι ἐσπειραν αὐτὴν σὺν τῷ σίτῳ ἐν ταῖς ἀρούραις και ἐξαίφ-
 νης πολύκαρπος ἡ χώρα γεγένηται παρὰ πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον.
 τοῦτο οὖν ποιεῖν ἔθος ἔχοντες κατ' ἐνιαυτὸν ἡμῖν ἐνοχλοῦσιν.
 190 30. Ἐν δὲ μοι μέγα, φησίν, ὁ θεὸς πολλῶν παρόντων θαῦμα
 παρέσχεν. κατελθὼν γὰρ ποτε ἐν τῇ πόλει εἶδρον ἄνδρα τινὰ Μα-
 νιχαῖον τοὺς δήμους ἀποπλανήσαντα. ὡς δὲ πείθειν αὐτὸν δη-
 μοσίᾳ οὐκ ἠδυνάμην, στραφεὶς πρὸς τὸ πλῆθος εἶπον· «Πυρὸν
 195 τῇ φλογί. και ὅστις ἡμῶν ἀφλόγιστος διαμείνη, οὗτος ἔχει τὴν

180 παρ' ἡμῶν post γεωργοὶ tr. y || οἱ γεωργοὶ p || και om. M.

181 θέρους v || εἰπόντος L. — 182 δὲ om. P² || δὲ + ἐγὼ v || πρὸς αὐτούς] om.
 P² πρὸς om. L || εἰ ἔχετε πίστιν] προσέχετε πίστει P² || εἰλικρινῆ πίστιν (post
 θεόν) v || πρὸς τὸν] εἰς P² || ἐρημικὴ om. v + ἡμῶν P². — 183 ὑμῖν καρπὸν
 προσοίσει p καρπὸν προσοίσει P² καρπὸν ὑμῖν ποιήσει P² ὑμῖν καρποφορήσει
 yH καρποφορήσει ὑμῖν v || μηδὲν xp² : om. v οὐδὲν (ex οὐδεὶς ut uid. L) cet. ||
 ἀναβαλλόμενοι BM : om. v ἀναβαλλόμενοι cet. — 184 ἀναβαλλ. + ἐκ s. l. m. 1^a
 L || ταύτης... πατουμένης om. v || τῆς om. P² add. s. l. m. 1^a L || ὑμῶν p ἡμῖν
 C¹Ay. — 185 ἑαυτούς p. ἑαυτῶν post κόλπους tr. P², om. P² (qui τοὺς ἑαυτῶν
 post πληρῶσαντες ser.) v || εὐλογεῖν post προσέφερον tr. Hv || προσέφερον]
 ἔφασκον p. — 186 ἐπηξάμην p || αὐτοῖς post αὐτῶν tr. P², post γενέσθαι tr.
 P²V² || αὐτῶν] ὑμῶν C¹A αὐτοῖς V²B || γεγένησθαι V²BMC¹A. — 187 ἐκείνοι
 post αὐτὴν tr. P² om. MyHv || σπείραντες p, qui και omittunt || ἐν ταῖς ἀρού-
 ραις om. v || ἀρούραις xp²P² : χώραις yHP. — 188 πολύκαρπος ἡ χώρα]
 πολύκαρπος αὐτῶν ἡ χώρα yHV¹ πολὺκ. ἡ χωρὰ αὐτῶν p ἡ χώρα πολὺκ. P¹
 ἡ χώρα αὐτῶν πολὺκ. P² ἡ χώρα αὐτῶν πολὺν καρπὸν P² τὴν χώραν αὐτῶν
 πολύκαρπον V² || γεγένηται H γεγένητο P¹ ἐποίησε P² γινόμενῃ εἶδον V² ||
 παρὰ... Αἴγυπτον] om. v || τὴν Αἴγυ.] γῆν Αἴγυπτον y. — 189 ἔθος om. p
 || ὀχλοῦσι p. — 190 ἐν δὲ... παρέσχεν om. p || μέγα... παρέσχεν] ὁ θεὸς μέγα
 θαῦμα παρέσχεν, φησίν, πολλῶν παρόντων P² || πολλῶν παρόντων post πα-
 ρεῖχε (sic) tr. P².

191 παρέσχεν] παρεῖχε P² || γὰρ + ἐγὼ yHP²p, ποτε + ἐγὼ P² || ποτε
 post πόλει tr. L || ἄνδρα om. v. — 192 τοὺς om. p || ἀποπλανῶντα P²P² ||
 πείθειν] ὄθειν L. — 193 ἠδυνάμην BMC¹A ἠδυνήθην p. — 194 ἄγατε V² ἄγα-
 ρες V¹, qui και om. || ἀμφοτέροι P¹P²P²p || εἰς τὴν φλόγα P². — 195 ὅστις
 xp²P² : εἰ τις cet. || ἀφλεκτος v || διαμείνη (vel -νει)] μείνη (-νει A) Av διαμέ-
 νει P² μένει P².

καλὴν πίστιν». 31. ὡς δὲ γέγονεν τοῦτο καὶ οἱ ὄχλοι τὴν πυρὰν ἐν σπουδῇ ἀνήψαν, εἰλκον αὐτὸν μετ' ἑμαυτοῦ εἰς τὸ πῦρ. ὁ δὲ φησὶν· «Εἰς ἕκαστος ἡμῶν καταμόνας εἰσελθάτω, καὶ πρῶτος, φησὶν, ὀφείλει εἰσελθεῖν αὐτὸς ὡς προστάξας». ὡς δὲ ἐν 200 ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ κατασφραγισάμενος εἰσελήλυθα, ἡ φλόξ ὧδε κάκει διαμερισθεῖσα οὐ παρηνώχλησέν μοι ἡμιώριον ἐν αὐτῇ διατρέψαντα. 32. ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι τὸ θαῦμα ἀνεβόησαν καὶ ἠνάγκαζον πάλιν ἐκείνον εἰς τὴν πυρὰν εἰσελθεῖν. ὁ δὲ ὡς οὐκ ἤθελεν δεδιώς, λαβόντες αὐτὸν οἱ δῆμοι εἰς μέσον ὠθήσαν 205 καὶ περιφλοισθεὶς ὄλος ἀτίμως τῆς πόλεως ἐξερρίφη τῶν δῆμων κραζόντων· «Τὸν πλάνον ζῶντα κατακαύσατε». ἐμὲ δὲ ἀναλαβόντες οἱ ὄχλοι καὶ εὐφημοῦντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν προέπεμψαν.

33. Ἄλλοτε δὲ μου παριόντος διὰ ναοῦ τινός τινες τῶν ἐθνῶν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν ἐθυσίαζον. εἶπον δὲ αὐτοῖς· «Εἰ ἔτι, λογι- 210 κοὶ ὄντες, ἀλόγοις θύετε, καὶ ὑμεῖς αὐτῶν ἐστὲ λοιπὸν ἀλογώτεροι». οἱ δὲ ὡς καλῶς εἰπόντος εὐθέως μοι ἠκολούθησαν τῷ σωτήρι πιστεύσαντες.

196 γέγονεν... καὶ om. v || γέγονεν] ἐγένετο C¹A || οἱ om. B || τὴν πυρὰν post σπουδῆ (197) tr. yHP²vr. — 197 ἐν σπουδῇ] σπουδῇ V¹ μετὰ σπουδῆς P¹ || καὶ εἰλκον P²V² || αὐτὸν] τοῦτον M || ἐγὼ μετ' MP² (μεθ') || ἑμαυτοῦ] ἑαυτοῦ P² ἐμοῦ P¹vr. — 198 ὁ δὲ omisso, φησὶν + ἐκείνος P² || Εἰς om. P² || ἡμῶν om. HP²P²p || εἰσελθάτω BP²H : εἰσελθέτω cet. || καὶ πρῶτος] πρῶτος οὐν P². — 199 φησὶν om. yP²P²v || αὐτὸς ante ὀφείλει tr. P², ante εἰσελθεῖν tr. P² || ὀφείλει post εἰσελθεῖν tr. yHV || αὐτὸς om. p || ὡς x : ὁ cet. (in P² non iam legitur, lineae ultimae in pagina 190 fere omnino euanuerunt) || προστάξας P². — 200 τοῦ om. yP²v || Χριστοῦ] θεοῦ H || κατασφραγισάμενος + ἑμαυτὸν P².

201 κάκεισε AP²P² || παρηνώχλησέν P²vP¹ : παρηνόχλησέν cet. (in P² iam non legitur) || μοι με P² || ὡς ἡμιώριον v. — 202 διατρέψαντα xP² (cf. supra 109 s.) : διατρέψαντι yHP²P² (in P² non legitur) στάντι V² στάντος V¹ || δὲ om. M || ἐβόησαν p. — 203 πάλιν post ἐκείνον tr. C¹A om. P²P²v || ἐκείνον xH : καὶ τὸν πλάνον P² κάκεινον cet. || τὴν πυρὰν] τὸ πῦρ v || ὡς om. P²P²v. — 204 ἠθέλησεν H || δεδοικώς H || λαβόντες + οὐν LP² + δὲ P² || ὁ δῆμος V² (qui λαβόντες habet). — 205 περιφλεχθεὶς C¹Av || ὄλος ex ὄλος L ὄλος P¹V¹ || ἀτίμως om. P²P². — 206 post κραζόντων in fine pag. 190 habet P² paginas 49-62 quae partes *Historiae Lausiacae* exhibent. resumit cum τὸν πλάνον p. 191 || ζῶντα] πυρὶ M || κατακαύσατε xP² : καύσατε cet. || λαβόντες v. — 207 ὄχλοι] δῆμοι P¹ || καὶ om. P²v || προέπεμπον P² παρεπέμψαν V¹. — 208 Ἄλλοτε δὲ... ἀνάπανσιν (226) om. v || δὲ om. HP² || ἐμοῦ P²P² || τινες τῶν ἐθνῶν] ἐθνικοὶ τινες P² || ἐθνικῶν P². — 209 εἶπε p || εἰ ἔτι x : εἰ yH διὰ τί P² ἴνα τί P²p. — 210 τοῖς ἀλόγοις P² ὑμεῖς τοῖς ἀλόγοις P¹ || ἀλογοῖσι H || τι θύετε y || καὶ om. P² || αὐτῶν post λοιπὸν tr. P², post ἀλογώτεροι tr. P² || λοιπὸν ante ἐστὲ tr. P¹, post ἀλογώτεροι tr. H om. A.

211 εἰπόντος x : εἰπόντι cet. || μοι ἠκολούθησαν] σπεύσαντες p. — 212 σω-

34. Κήπου δὲ μοὶ ποτε ἐν τῇ πλησίον χώρα ὑπάρχοντος διὰ τὴν ἐρχομένην πρὸς ἡμᾶς ἀδελφότητα καὶ ἐνός τινος πένητος αὐτὸν ἐργαζομένου, εἰσηλθὲν τις τῶν Ἑλλήνων ἀποσυλῆσαι τὰ λάχανα. ὡς δὲ συλῆσας ἀπῆλθεν, ἕως τρίτης ὥρας ἐφεῖν αὐτὰ οὐκ ἠδύνατο, ἀλλ' ἔμειναν ἐν τῷ λέβητι οἷά περ καὶ εἰληπτο μηδὲ θερμαινομένου ὄλος τοῦ ὕδατος. 35. ἐν ἑαυτῷ δὲ γενόμενος ὁ ἀνὴρ ἀναλαβὼν τὰ λάχανα πρὸς ἡμᾶς διεκόμισεν παρακαλῶν συχωρηθῆναι αὐτῷ τὸ πλημμέλημα καὶ γενέσθαι Χριστιανός. ὅπερ 210 καὶ γέγονεν. ἦσαν δὲ κατὰ ταύτην τὴν ὥραν ξένοι πρὸς ἡμᾶς ἐλθόντες ἀδελφοί, δι' οὗς μάλιστα ἐπιτηδείως ἡμῖν τὰ λάχανα προσηρέθη. μεταλαβόντες οὐν ἐξ αὐτῶν εὐχαριστήσαμεν τῷ θεῷ διπλῆν εὐφροσύνην ποιησάμενοι τὴν τε τοῦ ἀνθρώπου σωτηρίαν 215 καὶ τὴν τῶν ἀδελφῶν ἀνάπανσιν».

ια'. Περὶ ἀββᾶ Σούρου.

1. «Ἀββᾶ Σούρου δὲ ποτε, φησὶν, καὶ Ἡσαίας καὶ Παῦλος συνέντευχον ἀλλήλοις ἐξαπίνης ἄμα ἐπὶ τῷ ποταμῷ εὐρεθέντες,

τῆρι + Χριστῷ P² + ἡμῶν Χριστῷ p || ἐπίστευσαν p. — 213 μοι] μου B || ποτε post χώρα tr. P². — 214 πρὸς ἡμᾶς om. P² || ἐνός om. P²P² || τινος αὐτὸν πένητος yH πένητός τινος αὐτὸν P² πένητος αὐτὸν τινος P² πένητος αὐτὸν P². — 215 ἀποσυλῆσας V²BMC¹A συλῆσαι y. — 216 συλῆσας (ἡ' 104, supra 1. 22) συλῶσας V²BMC¹A κλέψας P² || ἕως τρίτης ὥρας] ἐπὶ ὥρας τρεῖς P²P² || ὥρας] ἡμέρας y || ταῦτα P². — 217 ἠδυνήθη P² || ἔμεινον P² || περ om. P²P² || εἰληπτο xP² : ἐλήφθησαν (ἐλήμφθ- P²) yH ἐλείφθησαν p ἐβλήθησαν p² || μηδὲ P² : μήτε V²BC¹A μὴ cet. — 218 ὄλος ante θερμαινομένου tr. P² || ὄλος] καθ' ὅπως οὐν M. — 219 ἀνὴρ] ἀνθρώπος P² || λαβῶν P² || ἐκόμισεν P²p. — 220 Χριστιανός V²BC¹Ay : Χριστιανόν cet.

221 δὲ] γὰρ y || κατὰ ταύτην V²BMA : κατ' αὐτὴν cet. || ὥραν] ἡμέραν p || ἡμῖν ἐπιτηδείως p. — 223 προσηρέθησαν P² || θεῷ] κυρίῳ P²P². — 224 ποιησάμενος V²BC¹A || τὴν τε] διὰ τε τὴν p || ἀνθρώπου] ἀνδρός P².

Cap. XI habent V²BP¹C¹A (= x), LP² (= y), HP²P², V¹V² (= v), P²P² (= p). Omittunt MC².

Lemma. π. ἀββᾶ (om. P²) Σούρου καὶ Ἡσαίου καὶ Παύλου P¹P² π. (+ τοῦ H) ἀββᾶ Σούρου (Σούρου L) καὶ ἀββᾶ Ἡσαίου καὶ ἀββᾶ Παύλου yH π. τοῦ ἀββᾶ Σούρου καὶ τοῦ ἀββᾶ Ἡσαίου καὶ τοῦ ἀββᾶ Παύλου καὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀνοῦβ P² περὶ τοῦ ἀββᾶ Ἀνοῦβ (Οὐβ P²) V¹P². titulum om. V²P².

1 Ἀββᾶ... ὡς (3) sententiam mut. v, cf. Proleg. cxxxii || ὁ ἀββᾶς P²P² ὁ ἀββᾶς P¹ ἀββα p ἀββᾶς LH || Σούρος P¹P²P²v Σούρος L || δὲ ποτε] οὐδέποτε P² om. P²P² || φασὶ P¹ om. yP²P²p || ἀββᾶ (-ᾶς L) Ἡσαίας y || ἀββᾶ Παῦλος y. — 2 ἀλλήλοις + καὶ P¹ || ἐξαπίνης... εὐρεθέντες om. y || ἐξάπινα p || ἄμα om. P²p || τοῦ ποταμοῦ P²P².

ἄνδρες ἐδλαβεῖς καὶ ἀσκηταί, ὡς τὸν μέγαν ὁμολογητὴν ἀββᾶν Ἄνουφ ἐπισκεψόμενοι. ἀπέειχεν δὲ ἀπ' αὐτῶν τρεῖς μονὰς τὸ διάστημα. καὶ φασὶ πρὸς ἀλλήλους· « Ἐπιδειξάτω ἕκαστος ἡμῶν τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν καὶ ὅπως παρὰ θεοῦ ἐν τῷ βίῳ τούτῳ τετιμῆται ». 2. ἀββᾶ Σούρουος δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη· « Αἰτούμαι παρὰ θεοῦ δῶρον ἀκαμάτους ἡμᾶς φθάνειν ἐπὶ τοὺς τόπους ἐν δυνάμει τοῦ πνεύματος ». καὶ μόνον εὐξαμένον αὐτοῦ πλοῖον ἐτοιμον εὐρηται παραχρῆμα καὶ ἄνεμος ἐπιτήδειος, καὶ ἐν ῥοπῇ εὐρέθησαν ἐπὶ τοῦ τόπου ἀνελθόντες κατὰ τοῦ ῥεύματος.

3. Ἡσαίας δὲ φησὶ πρὸς αὐτούς· « Καὶ τί θαυμαστόν, ὦ φίλοι, ἐὰν συναντήσῃ ἡμῖν ὁ ἀνὴρ ἐκάστου τὰς πολιτείας διαγορεύων; »

4. Παῦλος δὲ φησὶ πρὸς αὐτούς· « Εἰ ἀπεκάλυψεν ἡμῖν ὁ θεὸς ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναλαμβάνει τὸν ἄνθρωπον; » ὡς δὲ προῆλθεν μικρὸν ἔμπροσθεν τοῦ τόπου, ὁ ἀνὴρ αὐτοῖς ἀπαντήσας ἀσπάζεται. ὁ δὲ Παῦλος φησὶ πρὸς αὐτόν· « Φράσον ἡμῖν τὰ σκευῶν κατορθώματα· μεθαύριον γὰρ πρὸς θεὸν ἀπελεύσῃ ».

3 ὡς om. yH || ὁμολογητὴν ἀββᾶν om. v || ἀββᾶ V^{BC}1A^P5^H om. P²v. — 4 Ἄνουφ P¹ || ἐπισκεψόμενοι V^C1A^yP²r ἐπισκέψασθαι v || ἀπ' om. yHP² || αὐτοῦ P² || τριῶν μονῶν P² || τὸ om. P². — 5 φησὶ P¹ εἶπον v || ἐπιδειξάτω... τετιμῆται (7) || ἐν ὀνόματι Χριστοῦ ἐπιδειξόμεθα ὅπως παρὰ θεοῦ τετιμῆται v || ὑποδειξάτω H ἐπιδειξάσθω P². — 6 τοῦ θεοῦ P²r || θεῶι P¹. — 7 ἀββα p ἀββᾶς LV¹ ὁ (+ δὲ P¹) ἀββᾶς P¹P²P²V² || Σούρουος L Σούρουος P¹P²P²v || ἀββᾶ... ἔφη || ἔφη (+ δὲ P²) πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀββᾶς Σούρουος P²P² || πρὸς αὐτοὺς om. v. — 8 τοῦ θεοῦ P²P² || ἀκαμάτως HP²r ἀκαμάτως L || φθάσαι yHv || ἐπὶ τοὺς τόπους om. V² || τοὺς τόπους (cf. ιβ' 29 s.) || τοῦ τόπου yHP²P²v τὸν ποταμὸν p. — 9 μόνον om. v || ἐτοιμον om. V². — 10 εὐρηται (uel ηβ-) εὐρητο P¹ εὐρέθη yP²v om. P² || παραχρῆμα om. v || καὶ² + εἰσελθόντες, φησὶν v || ἐν + μιᾷ P² || ῥοπῇ yv.

11 ἀνελθόντες... ῥεύματος om. p || κατὰ ἐπὶ L διὰ v. — 12 ἔφη v || πρὸς αὐτοὺς ante φησὶ tr. P²P² om. v || ὦ φίλοι om. v. — 13 συναντήσῃ Hv ἀπαντήσῃ p || ἡμῶν H || ὁ ἀνὴρ || ἀνὴρ P¹ ἀββᾶ Ἄνουφ V¹ ὁ ἀββᾶς Ἄνουφ V². — 15 φησὶ πρὸς αὐτοὺς || ἔφη v || εἰ om. P²v || καὶ ἡμῖν p καὶ ἡμῖν y κάμοι v. — 16 τρεῖς post ἡμέρας tr. BC¹A || προῆλθε ὅτι B προῆλθεν yv προφθάσας (+ ὁ V²) ἀββᾶς Ἄνουφ v. — 17 μικρὸν... ὁ ἀνὴρ om. v || μικρὸν ἔμπροσθεν om. C¹A μικρὸν ὅτι. y ἔμπροσθεν om. P¹ μικρὸν post ἔμπροσθεν tr. P²r || τοῦ τόπου om. P² || καὶ ὁ ἀνὴρ p || αὐτοὺς V² om. P², qui ἀσπάζεται + αὐτοὺς scr. — 18 ἠσπάζετο yHv || ὁ δὲ Παῦλος φησὶ πρὸς αὐτόν || καὶ φησὶ πρὸς αὐτόν (+ ὁ ἀββᾶς P²) Παῦλος HP² ἔφη αὐτῷ ὁ Παῦλος v || πρὸς om. L. — 19 σεαυτοῦ y ἑαυτοῦ Hvp || κατορθώματα + ἀδελφεῖ p || μεθαύριον (cf. Schwyzer, I 625) γὰρ || μετὰ τὴν αὐριον γὰρ P² μετὰ γὰρ τρεῖς ἡμέρας P² || πρὸς + τὸν HP²P².

20 5. Εἶπεν δὲ ἀββᾶ Ἄνουφ πρὸς αὐτοὺς· « Ἐδλογητὸς ὁ θεὸς ὁ κάμοι ταῦτα γνωρίσας καὶ τὴν ὑμῶν παρουσίαν καὶ πολιτείαν ». εἰπὼν δὲ ἐκάστου τὰ κατορθώματα καὶ τὰ ἑαυτοῦ λοιπὸν διηγείτο λέγων· « Ἐξ οὗ τοῦ σωτήρος ὄνομα ἐπὶ τῆς γῆς ὠμολόγησα, οὗ προῆλθε ψεύδος ἐκ τοῦ στόματός μου. γήϊνον οὐδὲν διαιτήθη τὸ ἀγγέλου με τρέφοντος τὴν οὐράνιον τροφήν καθ' ἡμέραν. οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιθυμία ἀνῆλθεν εἰς τὴν καρδίαν μου πλην τοῦ θεοῦ. 6. οὐδὲ ἀπέκρυσεν ὁ θεὸς τι τῶν γῆϊνων, ὁ οὐκ ἐγνώρισέν μοι. οὐκ ἔληξεν φῶς τοῖς ὀφθαλμοῖς μου. οὐκ ἐν ἡμέρᾳ ὑπνωσα, οὐκ ἐν νυκτὶ ἀνεπαυσάμην τὸν θεὸν ἐκζητῶν, 30 ἀλλ' ἀγγελὸς μοι ἀεὶ συμπαρῆν τὰς τοῦ κόσμου δυνάμεις ἐπιδεικνύων. τὸ φῶς τῆς διανοίας μου οὐκ ἐσβέσθη. πᾶν αἴτημα παρὰ τοῦ θεοῦ μου εὐθὺς ἐλάμβανον. 7. εἶδον πολλάκις μυριάδας ἀγγέλων τῷ θεῷ παρεστῶσας. εἶδον χοροὺς δικαίων. εἶδον μαρτύρων ἀθροίσματα. εἶδον μοναχῶν πολιτεύματα. εἶδον πάντων τὸ ἔργον τῶν τὸν θεὸν εὐφημούντων. εἶδον τὸν σατανᾶν

20 δὲ om. p || ὁ ἀββᾶς P¹V²r om. LP²P² || Ὀυβ P² Ουβ P².

21 ὁ κάμοι ταῦτα] ὁ ταῦτά μοι V² || παρουσίαν + τε V¹ || πολιτείαν καὶ παρουσίαν P²P². — 22 δέ, + φησὶν v || τὸ κατορθώματα P² || αὐτοῦ p || λοιπὸν om. P²P²r. — 23 διηγείτο x : ἐξηγεῖτο cet. || ἐξ οὗ xP² : ἐξ οὗτου HP²V² : ἐξ οὗ yV¹r || τὸ om. P² || ἐπὶ τῆς γῆς om. P² || τῆς s. l. m. 1^a V² om. p. — 24 οὐκ ἐξῆλθε p || γῆϊνόν + τι p. — 25 διαιτήθη (διε-) (cf. η' 247, ιγ' 22) διαιτέ ἤθη C¹ διητήθη (vel -τίθη) yHP² ἔφαγον v || τοῦ ἐξ ἀγίου v || με post τρέφοντος tr. P² om. v || post με add. ἡμέριον yv ἡμερούσιον H, post ἀγγέλου add. ἡμερήσιον V² vel ἡμέριον V¹ || τρέφόμενος v || τρέφοντος post ἐκάστην (sic) P². — 26 καθ' ἡμέραν xP² : καθ' ἐκάστην P² om. yHvp || οὐδενὸς ἑτέρου] οὐδὲ ἑτέρου τινός yHv || ἑτέρου post ἐπιθυμία tr. P² || ἦλθε v || εἰς] ἐπὶ V²BC¹A^P2r || τὴν καρδίαν] τὸν νοῦν V¹ νοῦν V². — 27 πλην + ἡ yV² + ἡ H || οὐδὲ] οὐδὲν P²P²P² οὐδενὸς P² || ἀπέκρυσεν + μοι xP²P²r || τι yv : post γῆϊνων vel ἐπιγείων (H) tr. Hp om. xP²P² || γῆϊνων] ἐπιγείων yHv. — 28 μοι om. BP¹C¹A^P2 || οὐκ ἔληξεν φῶς] καὶ ἔδειξε P² || ἔληξεν] ἐξέλειπεν C¹ ἐξέλειπεν A ἐξῆλθε V²BP¹ ἔλιπε p || τῶν ὀφθαλμῶν v. — 29 ἐπαυσάμην P² || τὸν θεὸν post ἐκζητῶν tr. P². — 30 ἀλλ' om. P² || εἰ om. x || ὑποδεικνύων P².

31 τὸ om. V² || ἐσβέσθη + ποτέ P² || post αἴτημα (ἐτοιμᾶ) add. μοι P². — 32 παρὰ... θεοῦ] τῆς διανοίας H || τοῦ x : om. cet. || μου om. P²P²v || εὐθὺς om. V² || ἔλαβον p. — 33 παρεστῶσας P² παρεστῶτων yH || εἶδον] καὶ v. — 34 μαρτύρων + τὰ v || ἀθροίσματα yHv : ἀθροίσματα cet. || πολιτεύματα y : πολιτεύματα cet. || εἶδον] omisso, πάντων δὲ τὸ ἔργον (+ ἐστὶ P²) P²P² || εἶδον] + καὶ C¹A || πάντων post τὸ ἔργον tr. v. — 35 τὸ ἔργον] τῶν δι' ἔργων x || τῶν yv : οὐδὲν ἄλλο ἢ p om. xHP²P² || τὸν θεὸν εὐφημούντων P²H : εὐφημούντων τὸν θεὸν v τὸν θ. ἀνυμνούντων L τὸν θ. λιτανεύόντων p θεὸν εὐφημούντων x θεὸν εὐφημείν P² τὸ εὐφημείν τὸν θεὸν P² || εἶδον + δὲ P² || σατανᾶν H σατανᾶ L.

περὶ παραδιδόμενον. εἶδον τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ κολαζομένους. εἶδον τοὺς δικαίους αἰωνίως εὐφραϊνομένους.»

8. Ταῦτά τε καὶ ἄλλα πολλὰ διηγούμενος ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας παραδίδωσι τὴν ψυχὴν. τὴν δὲ εὐθὺς ἄγγελοι ὑποδεξάμενοι καὶ
40 χοροὶ μαρτύρων εἰς οὐρανὸν ἀνήγον αὐτῶν ὁρώντων καὶ ἀκουόντων τοὺς ὕμνους.»

13'. Περὶ ἀββᾶ Ἑλλῆ.

1. «Ἄλλος δὲ τις πατήρ, ἀββᾶ Ἑλλῆ καλούμενος, ἐκ παιδιόθεν τῇ ἀσκήσει προσκαρτερήσας τοῖς πλησίον ἀδελφοῖς αὐτοῦ πολλὰ κίς πῦρ ἐν κόλπῳ ἐβάσταζεν ἐρεθίζων αὐτοὺς προβαίνειν εἰς ἐπίδειξιν τῶν σημείων, λέγων αὐτοῖς· «Εἰ κατὰ ἀλήθειαν ἀσκή-
5 τε, τὰ σημεία λοιπὸν τῆς ἀρετῆς ἐπιδείξατε». 2. Ἄλλοτε δὲ αὐτῷ καθ' ἑαυτὸν γενομένῳ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐπιθυμία μέλιτος γέγονεν. εὐθὺς δὲ ὑπὸ πέτρῳ κηρία εὐράμενος· «Ἀπελθε, φησὶν, ἀπ' ἐμοῦ ἢ ἀκόλαστος ἐπιθυμία. γέγραπται γάρ· πνεύματι περι-
πατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. καὶ καταλιπὼν αὐτὰ

36 εἶδον] καὶ P⁶. — 38 τε] δὲ γ δὲ φησι v om. P⁵ || πολλὰ] πλείονα v || διηγούμενος post ἡμέρας tr. P² || διηγούμενος + αὐτοῖς v. — 39 ψυχὴν + τῷ κυρίῳ P⁵ || τὴν δὲ] ταύτην δὲ P² ἢ P⁵. — 40 χοροὶ post μαρτύρων tr. P² || μαρτύρων + καὶ ὁσίων P⁵ || οὐρανούς P¹YHP²P⁵v || ἀνήγαγον LP²P⁵V³p || αὐτῶν ex αὐτῶν P³ αὐτῶν V¹ αὐτῶν p || ἀκουόντων + ἡμῶν p.

41 τῶν ὕμνων P³ om. p.

Cap. XII habent V²BP¹C¹A (= x), LP³ (= y), HP²P⁵, V¹V¹ (= v), F⁶P⁷ (= p). Omittunt MC².

Lemma om. V² || περὶ + τοῦ C¹AP²P⁴p || Ἑλλῆ L: Ἑλλῆ V²AH Ἑλλῆ (sic) P¹ Ἑλλῆ C¹ Ἑλλῆ V² Ἑλλῆ V¹ Ἑλλῆ v Ἑλλῆ vel Ἑλλῆ v²BP²P⁵ Ἑλλῆ V¹ Ἑλλῆ P⁵ Ἑλλῆ P⁷ Ἑλλῆ P².

1 πατήρ + ἡμῶν P² || ἀββᾶς P¹P²V²p || Ἑλλῆ scripti: Ἑλλῆ A Ἑλλῆ (sic) P¹ Ἑλλῆ C¹ Ἑλλῆ V² Ἑλλῆ V¹ Ἑλλῆ v Ἑλλῆ vel Ἑλλῆ v²BP²P⁵ Ἑλλῆ v. postea non notauit || καλούμενος] καθήμενος p || ὁ ἐκ A || παιδιόθεν yH. cf. η' 13. — 2 τοῖς... αὐτοῦ hic omisso, τοὺς πλησίον αὐτοῦ ἀδελφούς ante ἐρεθίζων (3) scr. p || πλησίον] πλείοσιν V² || ἀδελφοῖς post αὐτοῦ tr. yHP²v || πολλάκις om. p. — 3 ἐβάσταζεν] βαστάζων ὑπεδείκνυεν C¹A βαστάζων v, qui ἠρέθιζεν scribunt et postea multa mutant || αὐτοὺς om. p || προσβαίνειν V²BP¹ || εἰς om. B. — 4 ἀσκήτε||| L ἀσκήτε BC¹AP⁷ ἀσκηταὶ H. — 5 ἀρετῆς] ἀσκήσεως HP² || ἐπιδείξατε x: ἐπιδείξαθε cet. — 6 καθ' ἑαυτῷ (lege ἑαυτοῦ) V²BP¹ lacuna in P⁵ || ἐπιθυμία] ἐπιθυμία C¹AYP² || γέγονεν + αὐτῷ P¹. — 7 εὐράμενος + εἶπεν P²P⁵, φησὶν omisso || ἀπελθε post φησὶν tr. yH.

10 ἀπηλλάγη. ἤδη δὲ αὐτοῦ τρεῖς εβδομάδας ἐν τῇ ἐρήμῳ νηστεύσαντος ὁπώρας εὗρεν ἐρριμμένας. εἶπεν οὖν· «Οὐ μὴ φάγω, οὐδ' οὐ μὴ ἄψωμαι τινος ἐξ αὐτῶν, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκαν-
δαλίσω, τοῦτ' ἔστι τὴν ψυχὴν. γέγραπται γάρ· οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζῆσται ἄνθρωπος». 3. νηστεύσας δὲ καὶ ἄλλην εβδομάδα ὕ-
15 στερον ἀπενύσταξεν. καὶ ἔλλῶν ἄγγελος κατ' ὄναρ φησὶ πρὸς αὐτόν· «Ἀναστὰς τὰ εὐρισκόμενα ἄρον καὶ φάγε». ὁ δὲ ἐξανέστη κύκλῳ περιβλεπόμενος καὶ ὄρα πηγὴν βοτάνας τρυφερὰς κύκλῳ βλαστήσασαν, μετεληφώς τε τοῦ ποτοῦ καὶ τῆς τροφῆς τῶν λαχάνων διεβεβαίωτο μηδὲν ἡδύτερον αὐτῶν πρόποτε γεύ-
20 σασθαι. 4. σπήλαιον δὲ εὐρὼν μικρὸν ἐν τῷ τόπῳ ἔμεινεν ἐκεῖ ὀλίγας ἡμέρας ἄσιτος ὢν. ὡς δὲ λοιπὸν τροφῆς ἐδέετο, κλίνας τὰ γόνατα ἠῤῥατο. τὰ δὲ εὐθὺς αὐτῷ πάντα τῶν βρωσίμων παρέκειτο καὶ ἄρτοι θερμοὶ καὶ μέλι καὶ ὁπώρα τις διάφορος. 5. ἐπισκέψατο δὲ ποτε τοὺς ἑαυτοῦ ἀδελφούς· οὗς καὶ πολλὰ νου-
25 θετήσας ἐπὶ τὴν ἐρημον ἔσπευδεν ἐπικομιζόμενός τινα τῶν εἰς

10 ἀπηλλάγη] ἀπῆλθεν P²P³p || ἤδη δὲ] ἄλλοτε P⁵ || αὐτοῦ post νηστεύσαντος tr. P⁵ || εβδομάδας] ἡμέρας V² || ἐν τῇ ἐρήμῳ post νηστεύοντος (sic) tr. Hp, post αὐτοῦ tr. P⁵ om. L || νηστεύοντος yHP.

11 εὗρεν x: εὐρῶν cet., qui omnes οὖν post εἶπεν omittunt || οὐ μὴ... ψυχὴν (13) om. V² || οὐ μὴ φάγω] οὐ φάγομαι V¹. — 12 οὐδ' οὐ... ψυχὴν om. V¹ || οὐδ' οὐ μὴ] οὐδὲ μὴ C¹AP οὐδὲ P²P⁵ || ἄψωμαι V²BP¹Y²P²: ἄψομαι cet. || τινος ἐξ om. P⁵ || τινος xP²: τι γρ (cf. γ' 9) || ἐξ] ἀπ' p. — 13 τοῦτ' ἔστι... ψυχὴν om. p || ψυχὴν + μου P²P⁵ || ἐπ' ἄρτω x (T): ἐπὶ τροφῆ cet. || μόνῳ x (T): μόνῃ LHP²V² μόνον P³P⁵V¹p. — 14 ὁ ἄνθρωπος H || ὕστερον] μικρὸν p. — 15 κατ' ὄναρ post εἶπε (sic) tr. P² om. p. — 16 ἄρον καὶ in mg. m. 1^a P² om. v || ἐξανέστη + καὶ P⁵, qui καὶ ante ὄρα om. — 17 κύκλῳ om. P¹C¹AP⁵v || περιβλεπόμενος P² περιβεβλημένος V²B om. P¹C¹A v || πηγὴν] τὴν γῆν H || κύκλῳ P⁵, qui κύκλῳ infra om. || τρυφερὰς post βλαστήσασαν (18) tr. P², post κύκλῳ tr. v. — 18 κυκλόθεν P² || βλαστήσασαν] ἔχουσαν v || μετε-
εἰληχώς P² || τε x: δὲ cet. || τοῦ ποτοῦ] τοῦ τόπου V² τῆς πηγῆς V² || τρυ-
φῆς V²BC¹AP². — 19 αὐτῶν] αὐτῷ P² || πρόποτε om. p || γεύσασθαι LP² (? post lacunam σασθαι): γεγεννησθαι H γεγενῆσθαι V²P²p γενέσθαι BP¹C¹AP². — 20 εὐρῶν post μικρὸν tr. P²p || μικρὸν om. P¹ || ἔμεινεν + δὲ H. — 21 ὢν om. yP²v (lacunas hic habet P²) || λοιπὸν] πάλιν v. — 22 προσ-
ῆρξατο H || τὰ δὲ εὐθὺς xp: εὐθὺς (εὐθέως L) δὲ yHP² εὐθὺς v || αὐτῷ... βρω-
σίμων om. v || πάντα + τὰ yHP² || βρωμάτων P²p || παρέκειτο yP⁵v παρέ-
στη p. — 23 καὶ ἄρτοι] ἄρτοι τε P² ἄρτοι v || καὶ μέλι... διάφορος] καὶ πᾶσα ὁπώρα v || μέλι x: ἐλαίαι cet. || ὁπώρα τις] ὁπώρα P²P⁵, unde ὁπώρα ex ὁπώρα fec. m. 2^a in L || διάφορος] διάφοροι P²P⁵ διάφορας (sic) m. 2^a in L. — 24 οὗς om. P⁵. plura mutant v || καὶ om. P¹ || πολλὰ om. P⁵. — 25 ἐρη-
μον + αὐτῶν P² || ἔσπευδεν P² || κομιζόμενος L || τινα τῶν... ὀνάρεως (26) om. P⁷ || καὶ τινα P² || πρὸς τὰς χρεῖας P⁵ ἐν ταῖς χρεῖαις P²,

τάς χρείας ἐπιτηδείων. ἰδὼν δὲ δνάγρους τινὰς βοσκομένας φησὶ
 πρὸς αὐτάς· « Ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ ἠκέτω μία ἐξ ὑμῶν,
 ὑποδέξεται μου τὸ βάρος. » ἡ δὲ εὐθὺς ἐπ' αὐτὸν ὤρμησεν. ἐπι-
 30 θείς δὲ αὐτῇ τὰ σκεύη καὶ ἐπικαθίσας ἐν μονημέρῳ ἐπὶ τὸ σπη-
 λαιον ἔφθασεν. διαθέντος δὲ αὐτοῦ τοὺς ἄρτους καὶ τὰς ὀπώρας
 ἐν τῷ ἡλίῳ ἦλθον ἐπ' αὐτὰ ὡς ἔθος εἶχον τὰ θηρία πρὸς τὴν πη-
 γήν. καὶ ἀψάμενα μόνον τῶν ἄρτων ἀπέψυξαν.

6. Παραβαλὼν δὲ πρὸς τινὰς μοναχοὺς ποτε κυριακῆς ὁσθης
 ἔλεγεν πρὸς αὐτούς· « Τί δὴ σήμερον τὴν σύναξιν οὐκ ἐπετε-
 35 λέσατε; » τῶν δὲ φασκόντων διὰ τὸ μὴ ἐληλυθῆναι ἐκ τῶν ἄν-
 τικρυς τὸν πρεσβύτερον, ἔλεγεν πρὸς αὐτούς· « Ἀπελθὼν καλέσω
 αὐτόν. » οἱ δὲ ἔφασκον μὴ δύνασθαι τινα διαβαίνειν τὸν πόρον
 διὰ τὸ βάθος, ἀλλὰ γὰρ καὶ θηρίον μέγιστον εἶναι ἐν τῷ τόπῳ
 κροκόδειλόν τινα πολλοὺς ἀνθρώπους καταναλώσαντα. 7. ὁ δὲ
 40 μὴ μελλήσας εὐθὺς ἀναστὰς ὤρμησεν ἐπὶ τὸν πόρον καὶ εὐθὺς
 αὐτόν τὸ θηρίον ἐπὶ τοῦ νώτου ὑποδεξάμενον εἰς τὸ πέραν ἀπο-
 κατέστησεν. εὐρῶν δὲ τὸν πρεσβύτερον ἐν τῷ χωρίῳ παρεκάλει
 μὴ ὑπεριδεῖν τὴν ἀδελφότητα. ἰδὼν δὲ αὐτόν ἐκεῖνος ῥάκος ἐν-

26 τινὰς om. P^s || βοσκομένας... αὐτάς] βοσκομένους... αὐτούς P^{sp}. — 27 τοῦ] Ἰησοῦ P^{sp} om. v || ἠκέτω] ἔλθῃ v || μία] εἰς P^{sp} || ἐξ ὑμῶν om. P^s || ὑμῶν + και P^s. — 28 ὑποδέξεται BP¹: ἐποδέξεται V^oC¹A ὑποδεξομένη H ὑποδεξαμένη yP³V¹ ὑποδεξάμενος p ὑποδεξάσθω P⁵V² || μου s. l. m. 1^a L || ἡ δὲ εὐθὺς] ὁ δὲ εὐθὺς p εὐθὺς δὲ ὁ δνάγρος P^s || ἐπ' πρὸς P^{sp} || ἐπιθείς δὲ + ἐπ' p. — 29 αὐτῇ] αὐτῷ p αὐτὰ L lacuna in P^s || καθίσας p ἐπικαθεσθεὶς V¹ καθεσθεὶς V² || μονημέρῳ yHv: μονοήμερῳ p ἄλλη μῆ ἡμέρα P¹ μῆ ἡμέρα cet. || ἐπὶ om. HP² || τῷ σπηλαίῳ P³. — 30 διαθέντος... ἀπέψυξαν (32) multa mut. v om. P^s || τοὺς om. p || τὰς P¹yHP³: om. cet.

31 ἡλίῳ] s. ras. V² σπηλαίῳ V^o || ἦλθον y || ὡς ἔθος εἶχον om. v || ἐπὶ ἔθος p || εἶχον xP²: ἦν yHP || πρὸς] ἐπὶ v || πηγῆν] γῆν V¹. — 32 μόνων P¹A om. v || τὸν ἄρτον V¹. — 33 δὲ om. L || μοναχοὺς] ἀδελφούς P² || ποτε ante πρὸς tr. HP⁵ om. ynp. — 34 τί δὴ] τί δὲ p διὰ τί P⁵v || σήμερον om. v τὰ σήμερον p || σύναξιν] λειτουργίαν v || ἐτελέσατε p ἐπιτελεῖτε v. — 35 φασκόντων] ἀποκριμαμένων δι P⁵ || διὰ τὸ om. y || ἐκ τῶν (τοῦ C¹A) ἀντικρυς (ἀντικρῦ P²) xP²: πέραθεν cet. (ante μὴ v). — 36 ἐγὼ ἀπελθὼν C¹AP⁵p || ἀπελθὼν + οὐν P². — 37 διαβῆναι (δια add. in mg.) P¹ || πορθμὸν p. — 38 γὰρ om. C¹A || post μέγιστον add. ἔλεγον P²HP², post εἶναι add. p || ἐν om. y. — 39 κορκόδηλον P²P⁵ κορκόδειλον V¹ || τινα om. P⁵np. — 40 μελλήσας P¹AyP²P⁵ || εὐθὺς om. P²v || πόρον] ποταμὸν P⁵V² πορθμὸν p || εὐθὺς] ἰδοὺ P⁵.

41 αὐτόν post ὑποδεξάμενον tr. P⁵ || ἐπὶ] ὑπὸ xp || τὸν νώτον xP²p τῶν νώτων P⁵ || δεξάμενον P² || ἀποκατέστησεν V^oP¹V¹ (cf. id¹ 17): ἀπεκατέστησεν cet., quod fortasse praefendum ut forma recentior, cf. Bl.-D. 69, 3, Radermacher 85. — 42 πρεσβύτερον V¹. — 43 μὴ... θανάσας (46) om. v || ἐκεῖνος αὐτόν P² || ῥάκος P¹HP²: ῥάκκος (sic etiam l. 44) cet. || ἐνδεδυμένον] φοροῦντα P²P⁵.

δεδυμένον πολύγραφον ἐπύθετο παρ' αὐτοῦ πόθεν ἄρα τὸ ῥάκος
 45 ἐκέκτητο ἐπειπῶν· « Κάλλιστον ἔχεις ἰμάτιον τῆς ψυχῆς, ἀδελ-
 φέ, » 8. τὴν ταπεινοφροσύνην αὐτοῦ καὶ τὴν εὐτέλειαν θανάσας.
 εἰπετό τε αὐτῷ ἀπίοντι ἐπὶ τὸν ποταμὸν. ὡς δὲ πορθμείον οὐχ
 εὐροσαν, φωνὴν ἠφιέτο ἄββᾶ Ἑλλη προσκαλούμενος τὸν κρο-
 κόδειλον. ὁ δὲ εὐθὺς ὑπήκουσεν αὐτῷ καὶ παρῆν τὸν νώτον ὑπο-
 50 στρωσάμενος. ἤξιον δὲ τὸν πρεσβύτερον συνεπιβῆναι αὐτῷ. 9. ἔμ-
 φοβος δὲ γενόμενος ἐκεῖνος ἑωρακῶς τὸ θηρίον ἐπὶ τὰ ὄπισθεν
 ὑπεχώρει. ὡς δὲ θάμβος ἔσχεν αὐτόν καὶ τοὺς ἀντιπέραν οἰκοῦν-
 τας ἀδελφούς θεασαμένους αὐτόν σὺν τῷ θηρίῳ τὸν πόρον δια-
 πορθμεύσαντα, ἀνελθὼν ἐπὶ τὴν ξηρὰν συνεπεσπάσατο τὸ θηρίον
 55 τεθνάναι ἄμεινον λέγων αὐτῷ καὶ κερδᾶναι τῶν ἀναιρεθέντων ψυ-
 χῶν τὴν δίκην. τὸ δὲ παραχρῆμα πεσὼν ἐξέψυξεν.

10. Προσκατηρήσας δὲ ἡμέρας τρεῖς τοῖς ἀδελφοῖς ἐκάθητο
 διδάσκων αὐτοὺς τὰς ἐντολάς καὶ τὰ ἐκάστου ἐν κρυπτῷ βουλευ-

44 πολύγραφον p, qui add. τὴν δὲ ταπεινοφροσύνην αὐτοῦ θανάσας καὶ τὴν εὐτέλειαν et eadem verba infra (46) omittunt || ὁ τὸ ῥάκος P¹. — 45 ἐκέκτητο] ἐνδεδυμένους P¹C¹A ἐνδεδυμένον V^oB || ἐπειπῶν xH: ἐπεὶ πῶς P³ ἐπεὶ L εἰπῶν P²p ἔφη P⁵ || ἰμάτιον post ψυχῆς tr. P² || τῆς ψυχῆς om. p || ἀδελφέ, καὶ θανάσας P², θανάσας infra (46) omisso. — 46 τὴν + γὰρ P¹ || αὐτοῦ post εὐτέλειαν tr. P¹ || καὶ τὴν (om. y) εὐτέλειαν post θανάσας tr. yH. — 47 εἰπετο... ἀπίοντι] αὐτόν ἤγαγεν v || εἰπετό τε yH: καὶ εἰπετο p εἰπετο οὐν C¹A εἰπετο V^oBP¹P² ἠκολούθει οὐν P⁵ || ἐπὶ] εἰς y || ὡς δὲ... εὐροσαν om. v || πόρθμιον V^oBC¹Ay πορθμίον P² || οὐκ V^oBC¹AP². — 48 εὐροσαν V^oB: εὐρωσαν C¹Ap εὐρον yHP²P⁵ εὐρων (sic) P¹ || φωνήν... προσκαλούμενος] ὁ δὲ ἄββᾶς Ἑλλη]ν φωνήσας προσεκαλέσατο v || ἠφιέτο xp: ἠφιέει H ἀφιήσιν yP⁵ ἀφίει P² || ὁ ἄββᾶ C¹Ay ὁ ἄββᾶς P¹ ὁ ἄββᾶς P²P⁵ || κορκόδειλον P²V¹. — 49 ὑπήκουσεν x: ὑπακούσας cet., qui omnes kai infra omittunt || αὐτοῦ P²P⁵ om. v || παρῆν] πάρη (-ει V^o) V^oBC¹A. an παρήει? || νώτον + αὐτῷ v || ὑποστρώσας v. — 50 δὲ om. H || ἐπιβῆναι x.

51 ἑωρακῶς] ἰδὼν p || ὄπισθεν P¹ ὀπίσω v. — 52 ἀνεχώρει LP² ἀνεχώρησε P⁵ ἐχώρει V² || ὡς δὲ θάμβος] θάμβος δὲ vp || αὐτόν] αὐτοῦ V^o om. v || τὴν ἀντιπέραν H ἀντιπέρα P¹C¹AyP². — 53 θεασαμένους αὐτόν om. P¹ || αὐτοῦ V^oBC¹A αὐτῷ V¹ || τὸν πόρον διαπορθμεύσαντα om. v || πορθμὸν p || διαπορθμεύοντα HP⁵ διαπορθμεύσαντας C¹acV^oBA — 54 ἐλθὼν V² || post ἀνελθὼν (ἐλθὼν V²) add. δὲ vp || ἐπὶ xP²p: εἰς yHP²v || συνεσπάσατο xP⁵. — 55 τεθνάναι... δίκην (56)] ἄμεινον λέγων εἶναι ὑπὲρ τῶν ἀναιρεθέντων τεθνάναι αὐτο (αὐτῷ V¹) v || τεθνάναι om. H || αὐτὸ P²P⁵P⁵ om. x || καὶ P¹yHP²: ἡ cet. || ἀναιρεθέντων ψυχῶν xp (cf. Apoc. 11, 4, Cyr. Scyth. 101. 23 Schw. ὄντων... ἐκκλησιῶν, Bl.-Debr. 136, 5, Raderm. 107): ἀναιρεθειῶν ψ. yP²P⁵ ἀναιρουμένων ψ. H ἀναιρεθέντων tantum v. — 56 τὸ δὲ] τότε Hp καὶ v || παραχρῆμα] εὐθὺς v || πεσὼν P¹AyHP²V¹ || ἀπέψυξεν V²p. — 57 συγκατηρήσας p || ἡμέρας τρεῖς post ἀδελφοῖς tr. H || ἐκαθέζετο P¹. — 58 αὐτοῖς

ματα φανερώς εξαγγέλλων, τὸν μὲν ὑπὸ πορνείας ἐνοχλεισθαι
60 λέγων, τὸν δὲ ὑπὸ κενοδοξίας, ἄλλον ὑπὸ τροφῆς, ἄλλον ὑπὸ ὄρ-
γῆς· καὶ ὃν μὲν πρῶον, ὃν δὲ εἰρηλικὸν ἀπεφῆναιτο, τῶν μὲν τὰς
κακίας, τῶν δὲ τὰς ἀρετὰς ἐλέγχων. 11. ἀκούοντες δὲ ταῦτα
ἐθαύμαζον λέγοντες ἀληθῶς οὕτως εἶναι. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς·
« Ἐτοιμάσατε ἡμῖν λάχανα. ἐλεύσονται γὰρ σήμερον πλείονες
65 ἀδελφοὶ πρὸς ἡμᾶς ». οἱ δὲ ὡς ἐτι ἠδῆτρεπιζον, ἐπιστάντες οἱ
ἀδελφοὶ ἀλλήλους ἠσπάζοντο.

12. Ἡξίου δὲ τις αὐτὸν τῶν ἀδελφῶν συνδιάγειν αὐτῷ ἐν τῇ ἐρή-
μῳ <σωθῆναι> βουλόμενος. λέγοντος δὲ αὐτοῦ μὴ δύνασθαι αὐτὸν
ὑπενεγκεῖν τοὺς πειρασμοὺς τῶν δαιμόνων, φιλονικώτερον ἐκείνος
70 διατεθεὶς πάντα ὑπενεγκεῖν ἐπηγγέλλετο. καὶ δὴ ὑποδεξάμενος
αὐτὸν εἰς τὸ ἕτερον σπηλαῖον οἰκεῖν παρεκελεύετο. 13. ἐπι-
στάντες δὲ νύκτωρ οἱ δαίμονες πνίγειν αὐτὸν ἐπεχείρουν τὸ πρῶ-
τον αἰσχροῖς λογισμοῖς διαταράζαντες. ἐκδραμῶν δὲ ἐκείνος τὰ
συμβάντα ἀπήγγειλεν τῷ ἄββᾶ Ἑλλῆ. περιχαράξας δὲ ἐκείνος
75 τὸν τόπον ἐκέλευσεν τὸ λοιπὸν μετὰ ἀδείας μένειν αὐτόν.

14. Ἄρτων δὲ αὐτοῦς ποτε ἐπιλειπόντων ἐν τῷ σπηλαίῳ ἐπι-
στάς ἄγγελος ἐν ἀδελφοῦ σχήματι ἐκόμισεν αὐτοῖς τὴν τροφήν.

V^oLP²p τοὺς ἀδελφοὺς v || θείας ἐντολὰς V¹ ἐντολὰς + τοῦ θεοῦ P²V² || ἐν
+ τῷ v. — 59 διαγγέλλων P². — 60 ἄλλον¹ + δὲ p || ἄλλον² x : ἕτερον P²
ἕτερον δὲ yH^o καὶ ἕτερον P² || ὄργῆς + ἄλλον ὑπὸ φθόνου C¹A.

61 ὃν δὲ ἄλλον C¹A || εἰρηναῖον P² δίκαιον p || καὶ τῶν μὲν yH || τὰς κακίας
x : τὴν κακίαν yHP² τὰ πάθη P²v. — 62 ἐλέγχων xP² : ἐξαγγέλλων (sic) V¹
ἐξελέγχων cet. — 63 ἐθαύμασαν V^oBP¹ || ἀληθῆς V^oBp ἀληθῆ P²v || οὕτως
ταῦτα v αὐτὸν πάντα P² || εἶναι λέγειν P². — 65 ἀδελφοὶ μοναχοὶ P² || οἱ
δὲ ὡς ὡς δὲ P² || ἐτι om. LP²p || ἐπιστάντων τῶν ἀδελφῶν yHP². — 67 σὺ-
τὸν ex αὐτῶν BL αὐτῶν P² ἐξ αὐτῶν v. αὐτὸν post ἀδελφῶν tr. A om. p ||
διάγειν V² || αὐτῷ μετ' αὐτοῦ V². αὐτῷ ante συνδιάγειν tr. p om. AL. — 68
σωθῆναι inserui, coll. κ' 50, 56, κδ' 5, ι' 57 || βουλόμενος om. P²v || αὐτὸν
V^oBP²p : om. cet. — 70 διατεθεὶς διαλεχθεὶς H.

71 αὐτῷ P² || τὸ ἕτερον x : ἕτερον cet. — 72 δὲ + αὐτῷ P² || τὸ om. P². —
73 post λογισμοῖς add. ἱκανῶς yH^op, post διαταράζαντες add. P² || δραμῶν
P²v || δὲ om. L || ἐκείνος + πρῶτας P². — 74 συμβάντα + αὐτῷ LP²P²v ||
ἀπήγγειλεν AV¹ ἀπήγγελλε p ἀνήγγειλε P² || τῷ om. H || Ἑλλῆ scripsi : Ἑλ-
λη P¹ Ἑλλη H Ἑλλην C¹AP² Ἑλλῆν y Ἑλλῆν p Ἑλλην V^oBP² om. v. —
75 τόπον + τῷ σημείῳ τοῦ σταυροῦ P² || τὸ λοιπὸν λοιπὸν BP²P² τοῦ λοιποῦ
v || μένειν διάγειν P²v. — 76 αὐτοῦς yHP² : αὐτοῖς cet. || ποτε ante αὐτοῦς
tr. H, post λειψάντων (sic) tr. P² om. p || ἐπιλειπόντων yHP² : λειψθέντων
V^oBC¹A ἄλλειψθέντων p λειψάντων P¹P² λειψθέντες V¹ ἐν λείψει... γε-
νομένοις V² || ἐν (cf. ιγ' 4) om. V^oBC¹A. — 77 σχήματι ἀδελφοῦ P²v || ἐκόμι-
ζεν yHP².

ἄλλοτε δὲ ἐπιζητοῦντες αὐτὸν ἀδελφοὶ δέκα τὸν ἀριθμὸν ἐπλά-
ζοντο κατὰ τὴν ἔρημον ἑπτὰ ἡμέρας ἤδη ἄσιτοι διατελοῦντες.
80 εὐρῶν δὲ αὐτοῦς ἐκέλευσεν ἀναπαύεσθαι ἐν τῷ σπηλαίῳ. 15. οἱ
δὲ ὡς ὑπέμνησαν περὶ διαίτης, ἐκείνος μὴδὲν ἔχων παραθεῖναι
ἔλεγεν πρὸς αὐτούς· « Δυνατός ἐστιν ὁ θεὸς ἐτοιμάσαι τράπεζαν cf. Ps. 77,
ἐν ἐρήμῳ. » εὐθὺς δὲ πρὸ θυρῶν παῖς τις καλὸς νεανίας ἐπέμενε
κρούων εὐχομένων αὐτῶν. ἀνοίξαντες δὲ εἶδον τὸν νεανίαν στυ-
85 ρίδα μεγάλην μεστήν ἄρτων καὶ ἐλαιῶν ἔχοντα. ὑποδεξάμενοι
δὲ αὐτὰ μετελάμβανον εὐχαριστήσαντες τῷ κυρίῳ, τοῦ παιδὸς
εὐθὺς ἀφανοῦς γεναμένου ».

16. Ταῦτά τε καὶ ἄλλα πλείονα θαυμαστὰ ὁ πατὴρ Κόπρης
ὑφηγησάμενος καὶ φιλοφρονησάμενος ἡμᾶς κατὰ τρόπον εἰς τὸν
90 ἑαυτοῦ κῆπον εἰσήγεν δεικνύων ἡμῖν φοίνικας καὶ ἄλλα ὀπω-
ρικὰ ἄπερ αὐτὸς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐφύτευσεν ὑπὸ τῆς τῶν ἀγροίκων
πίστεως ὑπομνηθεὶς, πρὸς οὗς εἶπεν διτι δύναται καὶ ἡ ἔρημος
καρποφορῆσαι τοῖς ἔχουσι πίστιν πρὸς τὸν θεόν· « Ὡς γὰρ εἶ-
δον, φησὶν, αὐτοῦς τὴν ψάμμον σπείροντας καὶ τὴν χώραν αὐ-
95 τῶν καρποφορήσασαν, κἀγὼ τὸ αὐτὸ ἐπιχειρήσας ἐπέτυχον ».

78 δὲ om. P² || ἀδελφοὶ add. mg. m. 1^a C¹ || κατὰ τὸν ἀριθμὸν L || ἐπλά-
ζοντο HP²P²p (cf. ιδ' 18). — 79 ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας v ἐβδόμην ἡμέραν yHP²P² ||
ἤδη om. yHP²P² || διατελοῦντες] διαμελνάντες v. — 80 αὐτοῦς + αὐτὸς P²
+ ὁ ἄββᾶς Ἑλλην P² || ἐκέλευεν B || ἀναπαύεσθαι V^o || ἐν τῷ σπηλαίῳ
ante ἀναπαύεσθαι tr. p.

81 διαίτης] τροφῆς P² || ἐκείνοις x αὐτοῦς V² || μὴδὲν ἔχων om. x || παρη-
θεῖναι V^oHP² : ex παραθῆναι B παραθῆναι P¹C¹AyP²v παρασχεῖν p. — 82 ἔλε-
γε] εἶπε p || ἐστιν om. v. — 83 καὶ εὐθὺς P²p || δὲ + τις παῖς P², qui παῖς τις
infra om. || πρὸ + τῶν P²p || καλὸς (καλῶς P²) post νεανίας tr. HP². — 84 δὲ
om. H || νεανίαν + βαστάζοντα P², qui ἔχοντα (85) om. || στυρίδα P¹yHP²P²v¹p
|| μεγάλην] μεγάλων τε P² || μεστήν post ἄρτων tr. P² om. P²p || ἄρτων
+ τε y || ἔλαιον P¹V² || ὑποδεξάμενοι δὲ αὐτὰ] ἄπερ καὶ δεξάμενοι παρ' αὐ-
τοῦ P². — 86 εὐχαριστοῦντες P¹yP²P² || κυρίῳ θεῷ P². — 87 γεναμένου p :
γεγονότος P² γενομένου cet. — 88 τε om. LP²P²V² || θαυμαστὰ yH : θαύ-
ματα xP² θαυμάσια p om. P²v || post Κόπρης add. ἡμῖν yH^op, post ὑφηγησά-
μενος (διηγησάμενος P²) add. P²P²V¹. — 89 διηγησάμενος P² || ἡμᾶς] ἡμῖν
P² om. p || κατὰ... ἐπέτυχον (95) omisso, προέπεμψεν ἡμᾶς V² ἡμᾶς ἀπέπεμ-
ψεν V¹ || κατὰ + τὸν x || τρόπον + ἀληθείας P². — 90 εἰσήγαγε P¹LHP²P²p.

91 ἄπερ + καὶ H || ἐν τῇ ἐρήμῳ post ἐφύτευσεν tr. p. — 92 δύναται καὶ
(om. P²p) ἡ ἔρ. καρποφορῆσαι yHP²P²p : καὶ ἡ ἔρ. ἐκαρποφόρησεν x. — 93
πρὸς xP² : εἰς cet. || τὸν om. V^o. — 94 αὐτοῦς yH (post εἶδον) p : τοῦς
xP²P² || ἄμμον P¹P² || σπείροντας p. — 95 καρποφοροῦσαν yH^op || κἀγὼ
καὶ αὐτὸς P² || τὸ om. P² || ἐπιχειρήσας] ποιήσας P² || post ἐπέτυχον habent
cap. VII περὶ Ἡλία p.

ιγ'. Περὶ Ἀπελλῆ.

1. Εἶδομεν δὲ καὶ ἕτερον πρεσβύτερον ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Ἀχω-
 ρέως, ὀνόματι Ἀπελλῆν, ἄνδρα δίκαιον τὴν χαλκευτικὴν τέχνην
 πρῶτον μετελθόντα καθεῖθεν εἰς ἄσκησιν τραπέντα. δς ἐλθόντος
 ποτὲ πρὸς αὐτὸν τοῦ διαβόλου ἐν γυναικίῳ σχήματι ὡς τὰς
 5 χρεῖας τῶν μοναχῶν χαλκεύων ἐτύγγαυεν, ἀρπάξας ἐκ τοῦ πυ-
 ρὸς πεπυρωμένον σιδήριον τῇ χειρὶ διὰ τὴν σπουδὴν τὸ πρόσω-
 πον αὐτῆς ὄλον καὶ τὸ σῶμα κατέκαυσεν. 2. καὶ ἤκουον ταύ-
 τῆς οἱ ἀδελφοὶ ὀλολυζούσης ἐν τῷ κελλίῳ. ἐξ ἐκείνου λοιπὸν
 ὁ ἀνὴρ πάντοτε τῇ χειρὶ τὸν σίδηρον πεπυρωμένον ἐκράτει μὴ
 10 βλαπτόμενος. δς ἡμᾶς φιλοφρόνως ὑποδεξάμενος περὶ τῶν
 σὺν αὐτῷ γενομένων ἀξιοθέων ἀνδρῶν ὑφηγεῖτο ἔτι νῦν περι-
 όντων.

<Περὶ Ἰωάννου>

3. «Ἔστι γάρ, φησὶν, ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἀδελφὸς ἡμέτερος,
 15 ὀνόματι Ἰωάννης, ἄλλῃς μὲν λοιπὸν ἡλικίας, πάντας δὲ τοὺς

Cap. XIII habent V²BP¹C¹A (= x), LP³ (= y), HP¹P⁵, V¹V² (= v), post
 cap. XVI tr. P⁶P⁷ (= p). Omittunt MC².

Lemma. περὶ Ἀπελλῆ xP⁶ : π. Ἀ. πρεσβυτέρου I. π. ἀββᾶ Πέλλη (sic) πρε-
 σβυτέρου P² π. τοῦ ἀββᾶ Ἀπελλῆ P²P⁵ περὶ Ἀπεπελή (sic) V² π. Ἀ. πρ.
 καὶ Ἰωάννου ἐρημίτου P⁷. titulum om. V¹.

1 δὲ om. HP⁵ || ἐν... Ἀχωρέως om. V² || τῆς Ἀχωρέως xP²p : τοῖς Ἀχω-
 ρέοις (-χο- L) yP⁵ τοῖς Ἀχωραίοις V¹ τοῖς Ἀωραίοις H. — 2 Ἀπελλῆν
 P¹LP²P⁵ : Ἀπελλῆ P³ Ἀπελλῆ V¹ Ἀπεπελή V² Ἀπελλῆν cet. || ἄνδρα post
 δίκαιον tr. P² || δίκαιον + καὶ yHP² || τὴν om. P². — 3 πρῶτον] πρότερον V²
 om. P¹ || καὶ ἐκείθεν γν || εἰς] πρὸς v || τραπέντα] μεταβληθέντα v. — 4 ποτε
 post αὐτὸν tr. P²p om. P⁵ || πρὸς αὐτὸν post διαβόλου tr. yHP²v || ἐν om. p.
 — 5 μοναχῶν] ἀδελφῶν P² || χαλκεύων ἐτύγγαυεν] ἦν χαλκεύων v || ἀρπάξας x :
 ἀρπάξας cet. — 6 πεπυρωμένον + τὸ yHv || σιδήριον] σίδηρον P²P⁵p || ἐν τῇ
 χειρὶ (post σπουδὴν) p || post τῇ χειρὶ om. διὰ... τῇ χειρὶ (9) V² || πρόσωπον...
 σῶμα] πρόσωπον ὄλον καὶ τὸ στόμα αὐτῆς V¹. — 7 ἤκουσαν p || ταύτης] αὐτῆς
 V¹p. — 8 ἐν τῷ κελλίῳ om. P⁵ || ἐξ... λοιπὸν] ἀπὸ τότε οὖν V¹. — 9 ὁ ἀνὴρ
 om. V¹ || τῇ χειρὶ (om. B) τὸν σίδηρον (τὸ σιδήριον P⁵) πεπυρωμένον (om. p)
 ἐκράτει xP²P⁵p : τὸ σιδήριον τῇ χειρὶ ἐκράτει πεπυρωμένον yH τὸ σιδήριον
 π. ἐν τῇ χειρὶ ἐκράτει V¹ π. τὸ σιδήριον τῇ χειρὶ ἐκράτει V² || μὴ] μηδὲν P²p.
 — 10 ἡμᾶς post φιλοφρόνως tr. p.

11 ἀνδρῶν add. mg. m. 1° C¹, ante ἀξιοθέων tr. p. — 12 περιόντων + λέ-
 γων P². — 13 titulum om. BP¹P²P⁵V¹P⁶. inserul ex V² (mg.) C¹ (mg.) AV², ca-
 pitulorum ordine in tabula non mutato : περὶ ἀββᾶ Ἰωάννου γ περὶ ἑτέρου
 ἀββᾶ Ἰωάννου H. de P² cf. lemma. — 14 γάρ x : om. cet. || φησὶν] λέγων P⁶.
 — 15 ὀνόματι post Ἰωάννης tr. P² om. yHvp || ἄλλῃς... ἡλικίας om. P²P⁵ ||

νῦν μοναχοὺς ταῖς ἀρεταῖς ὑπερβάλλον. ὃν οὐδεὶς ταχέως εὖρειν
 δύναται διὰ τὸ αἰετ μεταβαίνειν αὐτὸν τόπον ἐκ τόπου ἐν ταῖς
 ἐρήμοις. 4. οὗτος τὸ πρῶτον ἐστὼς ἐπὶ τρισὶν ἔτεσιν ὑπὸ πέ-
 τραν τινὰ πάντοτε προσευχόμενος διετέλεσεν, μὴ καθίσας ὄλωις,
 20 μὴ κοιμηθεὶς, ἀλλ' ὅσον ἐστὼς τοῦ ὕπνου μόνον ἀφήραζεν, τῇ
 κυριακῇ δὲ μόνης τῆς εὐχαριστίας μεταλαμβάνων τοῦ πρεσβυ-
 τέρου αὐτῷ ἀποφέροντος · ἄλλο δὲ οὐδὲν διαιτάτο.

5. Καὶ δὴ μὲν τῶν ἡμερῶν μετασχηματισάμενος ἑαυτὸν ὁ σα-
 τανᾶς εἰς τὸν πρεσβύτερον ταχύτερον πρὸς αὐτὸν ἄπεισιν προσ-
 25 ποιούμενος αὐτῷ τὴν κοινωνίαν ἐπιδιδόναι. ἐπιγνοὺς δὲ αὐτὸν
 ὁ μακάριος Ἰωάννης εἶπεν πρὸς αὐτόν. «Ὡ παντὸς δόλον καὶ πάσης Act. 13, 10
 ἐραδιουργίας πατήρ, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύση ἀπατῶν
 τὰς τῶν Χριστιανῶν ψυχὰς, ἀλλὰ τολμᾶς καὶ αὐτοῖς ἐπιβαίνειν
 τοῖς μυστηρίοις; » 6. ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο · « Παρὰ
 30 μικρὸν ἐκέρδησα ἂν σε καταβαλῶν. οὕτω γὰρ καὶ τινὰ τῶν σῶν
 ἀδελφῶν ἀπεπλάνησα καὶ ἐκφρονα γενάμενον εἰς μανίαν ἀπήγα-
 γον. ὑπὲρ οὗ πολλοὶ δίκαιοι πολλὰ προσευξάμενοι μόγις ἰσχυ-
 σαν αὐτὸν πρὸς φρόνησιν ἀγαγεῖν». ταῦτα εἰπὼν ὁ δαίμων ἀπ' αὐ-
 τοῦ ἀπηλλάγη.

λοιπὸν om. V² || ἡλικίας + ὦν v || δὲ] μὲν y om. P²P⁵. — 16 νῦν om. P²P⁵ ||
 μοναχοὺς] ἀδελφούς P² || ταῖς ἀρεταῖς post ὑπερβάλλον tr. p || εὖρειν ante
 οὐδεὶς tr. P². — 17 μεταβαίνειν post αὐτὸν tr. V² || τὸν τόπον V². — 18 τὸ
 πρῶτον] τὸ πρότερον V² om. C¹A || ἐστὼς] ἔστη V² ἐστάθη V¹ || ἐν τρισὶν ἔτε-
 σιν P² ἐπὶ τρία ἔτη V¹ τρία ἔτη (post τινὰ) V² om. P⁵. — 19 πάντοτε post διαι-
 τελέσας (sic) tr. V¹ || διετέλει P⁵ διατελέσας V¹ om. V² || καθεσθεὶς P⁵. —
 20 ἀλλ'] πλὴν V² || τῷ ὕπνῳ x.

21 δὲ v : om. cet. || μόνης scripsi : μόνη xHvp μόνον LP²P⁵ μόνον ἢ (sic)
 P² + τῶν θείων μυστηρίων P² || εὐχαριστίας + μόνον x. — 22 ἐπιφέροντος
 C¹A || ἄλλο] ἄλλου V² || δὲ om. yP²P⁵V¹ || οὐδὲν] μηδενὸς V² || διαιτάτο x :
 γενόμενος v διητάτο cet. — 23 μὲν xL : ἐν μὲν P²P⁵v μὲν P²Hr || τῶν ἡμερῶν
 om. v || μετασχηματίσας p. — 24 τὸν om. p || ταχύτερω (-ρωι L) yH ταχυτέ-
 ρως p || πρὸς] εἰς V² || ἀπῆει P⁵. — 25 ἐπιδόναι v. — 27 πάτερ P¹ || παύει yV¹
 παύη P²P⁵V² || ἀπατῶν post ψυχὰς tr. v. — 28 τῶν Χριστιανῶν post ψυχὰς tr.
 p || καὶ αὐτοῖς post ἐπιβῆναι (sic) tr. V¹ || αὐτοῖς] αὐτὸς P⁵ || ἐπιβαίνειν xP² :
 προσπαῦσαι P⁵ ἐπιβῆναι cet. — 29 τοῖς + ἀχράντοις yHP²v + ἀγίοις P² ||
 μυστηρίοις] μοναστηρίοις B || μυστηρίοις + κἄν ἐν σχήματι P⁵. — 30 ἂν om.
 p || καὶ om. p || τινὰ... ἐκφρονα γενάμενον] τινὰς... ἐκφρονας γενομένους P².

31 γενάμενον (cf. infra 48, ιδ' 90)] γενόμενον P¹yP²V¹p πεποίημα καὶ H ||
 μανίαν + ἔλθειν H || ἤγαγον v. — 32 ὑπὲρ οὗ] ὑπὲρ ὧν P² δυπερ p || πολλοὶ om.
 P¹ || πολλὰ om. A || προσευξάμενοι] δεηθέντες A || μόγις x : μόλις cet. — 33 αὐ-
 τὸν post φρόνησιν tr. v || αὐτὸν] αὐτοῦς P² || πρὸς xp : εἰς cet. || ἐπαναγαγεῖν
 P² || καὶ ταῦτα yHr || ὁ διάβολος P¹ om. v || ἀπ' αὐτοῦ ἀπηλλάγη] ἀπηλλάγη
 ἀπ' (ἐξ P²) αὐτοῦ HP² ἀφανῆς ἐγένετο v ἀφανῆς γέγονεν P⁵ (qui plura addit).

35 7. Διαρραγέντων δὲ αὐτοῦ τῶν ποδῶν ἐκ τῆς ἀκινήσιας τοῦ πολλοῦ χρόνου καὶ τῶν ἰχώρων προερχομένων καὶ σῆψιν ἐργασαμένων ἐπιστάς ἄγγελος ἤψατο τοῦ στόματος αὐτοῦ λέγων· «Ὁ Χριστὸς ἔσται σοι ἀληθὴς βρωσις καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀληθὲς πόμα καὶ ἀρκεῖ σοι τέως ἢ πνευματικὴ τροφή. Ἴνα μὴ
40 πλησθεὶς ἐξεμέσης». 8. καὶ θεραπεύσας αὐτὸν μετέστησεν ἐκ τοῦ τόπου. διῆγεν δὲ κατὰ τὴν ἔρημον λοιπὸν περιάγων καὶ ἐσθίων βοτάνας, τῇ κυριακῇ δὲ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον εὐρίσκειτο τῆς κοινωνίας μεταλαμβάνων.

9. Βαῖα δὲ ὀλίγα παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου αἰτησάμενος τοῖς
45 ζώοις ζώνας εἰργάζετο. βουλευθέντος δὲ ἀπελθεῖν πρὸς αὐτὸν τινος κυλλοῦ θεραπείας ἔνεκεν καὶ ἐπιβάντος τοῦ ὄνου, μόνον ὡς οἱ πόδες αὐτοῦ τῆς ζώνης ἤψαντο τῆς παρὰ τοῦ ἁγίου ἀνδρός γεναμένης, παραχρῆμα ἐθεραπεύθη. ἄλλας δὲ εὐλογίας τοῖς ἀρρώστοις ἀπέστειλεν καὶ ἀπηλλάγησαν εὐθὺς τῆς νόσου.

50 10. Ἀποκαλύπτειται δὲ αὐτῷ ποτε περὶ τῶν αὐτοῦ μοναστηρίων ὅτι τινὲς αὐτῶν οὐκ ὄρθην ἔχουσι πολιτείαν. καὶ γράφει

35 τῶν ποδῶν αὐτοῦ V² τ. π. τοῦ ἀνδρός P² τ. π. τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου P⁴ || ἐκ] διὰ L || ἀκινήσιας post χρόνου tr. P². — 36 καί... ἐργασαμένων om. yv || ἐργαζομένων p. — 38 Χριστὸς xP²p : κύριος cet. || τὸ... ἀληθὲς om. v. — 39 ἀληθὴς P² || πόμα ex πῶμα C¹L πῶμα AP² πόσις P²v || ἢ om. V²B C¹A || τροφή P² || ἴνα... ἐξεμέσης om. P² || μὴ s. l. m. 1° V². — 40 ἐμπλησθεὶς yHvp || ἐκ om. P².

41 τόπου] πόνου y || περιάγων om. P² || καί] δει p om. P². — 42 τῇ δὲ κυριακῇ P² || αὐτὸν τὸν τόπον p. — 44 δὲ] οὖν P¹ || ὀλίγα om. v || αἰτήσας vr. — 45 ζώνας τοῖς ζώοις yHP²P²vr || βουλευθέντος... ἔνεκεν (46)] χωλοῦ δὲ τινος θεραπείας χάριν βουλευθέντος ἀπελθεῖν πρὸς αὐτὸν v || δὲ + ποτε P²p || ἀπελθεῖν om. P² || πρὸς αὐτὸν post ἔνεκεν tr. P¹, post τινος tr. p, om. V²BC¹AP² || τινος post χωλοῦ (sic) tr. yHP²p. — 46 κυλλοῦ x : κυλοῦ P² χωλοῦ cet. || ἔνεκα p || ἔνεκεν + εἰσελθεῖν ζώω (add. mg. m. 1°) εἰς τὰ μοναστήρια P² καὶ ἐπιβάντος... ἐθεραπεύθη (48)] ὡς μόνον τῆς ὄνου ἐπέβη καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ τῇ ζώνῃ προσήγγισαν τῇ παρὰ τοῦ ἁγίου γενομένη, ὕγιης γέγονεν V² καὶ μόνω τῷ ὄνω ἐπιβάς ὡς οἱ πόδες αὐτοῦ ἤγγισαν τῆς ζώνης (reliqua ut in ceteris) V¹ || τοῦ V²BC¹A : τῆς P¹V² τῷ cet. || ὄνου xV² : ζώω p ὄνω cet. || μόνον post ὡς tr. P¹, ante τῷ tr. yHP²P²p || ὡς om. P². — 47 τῆς ζώνης post ἤψαντο tr. H || τῆς ... γεναμένης] ἦν δὲ αὕτη παρὰ τοῦ τοιοῦτου ἀνδρός γενομένη καὶ P². — 48 γεναμένης BC¹A : γεγεννημένης L γενομένης cet. || παραχρῆμα] εὐθὺς V¹ om. V² || ἄλλας δὲ (om. B) xp : ἄλλοτε cet. || τοῖς om. P² || ἀρρωστοῦσιν V². — 49 ἀπέστειλε p || ἀπηλλάττοντο P²p. ἀπηλλάγησαν post νόσου tr. v || εὐθὺς xP²p : εὐθέως cet. || ἐκ τῆς V²BC¹A || τῶν νοσημάτων P²P². — 50 Ἀποκαλύφθη P²v || ποτε ante αὐτῷ tr. P² om. yv || τῶν] τινῶν p || αὐτοῦ] ἐν αὐτῷ P² ἐκείσε P².

51 αὐτῶν] τῶν ἐν αὐτοῖς P² || τὴν πολιτείαν P² || καὶ γράφει] γράφει οὖν

1 πᾶσιν ἐπιστολὰς διὰ τοῦ πρεσβυτέρου ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ῥαθυμοῦ-
σιν, οὗτοι δὲ σπεύδουσι πρὸς ἀρετὴν. καὶ εὐρέθη ἢ ἀλήθεια οὐ-
τως ἔχουσα. γράφει δὲ καὶ τοῖς αὐτῶν πατράσιν ὅτι τινὲς αὐ-
55 τῶν ὀλιγωροῦσι περὶ τῆς τῶν ἀδελφῶν σωτηρίας, ἄλλοι δὲ ἱκα-
νῶς παρακαλοῦσιν, καὶ ἑκατέρων τὰς τιμὰς καὶ τὰς κολάσεις
ἀπήγγελλεν. 11. καὶ πάλιν ἄλλους πρὸς τὴν τελειότεραν κατά-
στασιν προσκαλούμενος ὑπεμίμησεν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τὰ
νοητὰ ἀναχωρεῖν· “Καιρὸς γὰρ λοιπὸν τὴν τοιαύτην ἐνδείξασθαι
60 πολιτείαν. οὐ γὰρ παῖδες, φησί, καὶ νήπιοι τὸν πάντα χρόνον
ὀφείλομεν διαμένειν, ἀλλ’ ἤδη τοῖς τελειότεροις ἐπιβάλλειν νοή-
μασιν καὶ τῆς ἀνδρείας ἐφάσασθαι καὶ ταῖς μεγίσταις ἀρεταῖς
ἐπιβῆναι”·.

12. Ταῦτα τε καὶ ἕτερα πλείονα ἡμῖν ὁ πατήρ περὶ τοῦ ἀνδρός
65 διηγείτο, ἅπερ δι’ ὑπερβολὴν θαύματος πάντα οὐκ ἐγράψαμεν,
οὐχ ὅτι οὐκ ἦν ἀληθῆ, ἀλλὰ διὰ τὴν τιμῶν ἀπιστίαν· ἡμεῖς δὲ
ἱκανῶς πεπληροφορημέθα πολλῶν καὶ μεγάλων ταῦτα ἡμῖν διη-
γουμένων καὶ αὐταῖς ὄψεσιν ἐωρακότων.

P². καὶ s. l. m. 1° L. — 52 πᾶσι post ἐπιστολήν (sic) tr. V¹, post πρεσβυτέρου tr. V² || ἐπιστολήν yHP²v || post ἐπιστολήν add. ἐξ ὀνόματος V², post πρεσβυτέρου add. V¹ || ἐκεῖνοι μὲν... οὗτοι δὲ] οἱ μὲν τινες... οἱ δὲ yH περὶ τε τῶν ῥαθυμοῦντων περὶ τε τῶν σπευδόντων εἰς ἀρετὴν P² περὶ τε (om. V¹) τῶν ἄμελούντων καὶ τῶν (om. V¹) κατορθούντων v. — 53 πρὸς] εἰς P²P² || καί... ἔχουσα om. v, qui plura mutant || ἢ om. y. — 54 καί] ἐν L om. p || αὐτῶν post πατράσιν tr. P² om. yHP²p || ὅτι τινὲς] οἵτινες p || τινὲς + ἐξ y. — 55 περὶ τῆς τ. ἀ. σωτηρίας] περὶ τὴν τ. ἀ. σωτηρίαν P² ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τ. ἀ. ἀμελούντων V¹. — 56 ἱκανῶς + παρακολουθοῦσι καὶ P² || τὰς om. v. — 57 ἀπήγγελλεν V²BP² : ἀπήγγελεν C¹AP² ἀπήγγειλαν L om. v ἀπήγγειλε cet. || καί... ὑπεμίμησεν (58)] καὶ ὅτι δει v || τὴν om. P²P² || τελειότεραν P¹L τελείαν P². — 58 προσκαλούμενος V² || ἀπὸ τὰ αἰσθητὰ P² (cf. S. Linner, Syntaktische... Studien zur Hist. Laus., Uppsala 1943, 40) || ἐπὶ] εἰς y πρὸς v || τὰ νοητὰ P¹P²P² : τὴν νόησιν yH τὴν νοητὴν αἰσθησιν C¹A τὴν νοητὴν V²BP² θεωρίαν v. — 59 ἀναχωρήσειν V²BC¹A ἀνακεχωρηκέαι P² || καιρὸς γὰρ... πολιτεῖαν om. v || καιρὸς γὰρ + ἤδη p || λοιπὸν] φησί P²P² || τὴν om. P². — 60 φησί post νήπιοι tr. p om. P² || τὸν πάντα] πάντα τὸν P¹C¹Ap πάντα V²BP².

61 ὀφείλομεν ante πάντα tr. P¹ || ἀλλ’ ἤδη] ἀλλὰ δεῖ V² || καὶ τοῖς v || τελειωτέροις P¹V¹ || ἐπιβάλλειν] ἐπιβαίνειν P²p. — 62 τῶν μεγίστων ἀρετῶν V¹. — 63 ἐπιβῆναι] ἐπιβάλλειν P². — 64 τε p : om. cet. || ἕτερα om. P¹ || πλείονα post ἡμῖν tr. H || πλείονα + τούτων P² || ἡμῖν post ἀνδρός v. P² om yv || ἀνδρός] ἁγίου (ἁγιοτάτου V¹) Ἰωάννου v. — 65 διηγῆσθε v || ἅπερ... πεπληροφορημέθα (67)] ἅπερ παρὰ πολλῶν καὶ ἄλλων μεγάλων ἐμάθομεν v || πάντα xP² : ἅπαντα cet. || γεγράφαμεν P¹. — 66 ἦν] εἰσὶν P² || ἀληθὲς p. — 67 ἱκανῶς] ἀκριβῶς H || ταῦτα xP²P² : τὰ αὐτὰ cet. || διηγησαμένων C¹A. — 68 τῶν καὶ P².

ιδ'. Περὶ Παφνουτίου.

1. Ἐθεασάμεθα δὲ καὶ τὸν τόπον Παφνουτίου τοῦ ἀναχωρη-
τοῦ, μέγαν ἀνδρὸς καὶ ἐναρέτου, ὃς οὐ πρό πολλοῦ τινος χρό-
νου ἐτελειώθη ἐν τῇ περιχώρῳ τῆς Ἡρακλεοπολιτῶν πόλεως
τῆς Θηβαίδος, περὶ οὗ πολλοὶ πολλὰ διηγήσαντο.
2. Οὗτος μὲν γὰρ μετὰ πολλῆν ἄσκησιν ἐδέετο τοῦ θεοῦ γνω-
ρισθῆναι αὐτῷ τίνος τῶν κατορθωσάντων ἀγίων εἴη ἂν ὁμοίος.
ἄγγελος δὲ ὄφθεις εἶπεν αὐτῷ· «Ὅμοιος εἶ τοῦ ἀθλητοῦ τοῦ
ἐν τῆδε τῇ πόλει διάγοντος». ὁ δὲ μετὰ σποιδῆς ὁρμήσας πρὸς
αὐτὸν ἐπυθάνετο παρ' αὐτοῦ τὴν αὐτοῦ πολιτείαν καὶ τὰς πρά-
ξεις αὐτοῦ πάσας διερευνᾶτο. 3. ὁ δὲ φησι πρὸς αὐτόν, ὅπερ
καὶ ἦν ἀληθές, ἁμαρτωλὸν ἑαυτὸν εἶναι καὶ μέθυσον καὶ πόρνον
οὐ πρό πολλοῦ τινος χρόνου ἐκ τῆς ληστρικῆς εἰς τοῦτο μετα-
βληθέντα. 4. ὡς δὲ ἠκριβεύσατο παρ' αὐτοῦ τί τῶν καλῶν αὐ-
τῷ κατώρθωτό ποτε, ἔφησεν πρὸς αὐτὸν μηδὲν ἕτερον καλὸν

Cap. XIV habent omnes: V^oBMP¹C¹A (= x), LP^o (= y), HC²P²P², V¹V² (= v), P⁴P⁷ (= p).

Lemma. περὶ + ἀββᾶ y + τοῦ ἀββᾶ HP²P² + ἄλλου M || Παφν. + τοῦ ἀναχωρητοῦ P². titulum omi. V¹.

1 δὲ omi. V^oP² || και om. v || τὸν τόπον... ἐτελεύτησε (sic l. 3) post Ἡρακλέω (ib.) tr. v || τὸν ἕτερον y om. p || τοῦ om. V^oBMC¹Ap. — 2 μέγαν... ἐναρέτου om. v || μέγαν post ἀνδρὸς tr. yHC²P²P² || και ἐναρέτου om. p || οὐ s. l. m. 1° L || τινος χρόνου (cf. 12) P¹P²p: χρόνου τινός V^oBMC¹AHP² om. v, τινος om. LC²P². — 3 ἐτελεύτησε v || ἐν... διηγήσαντο (4) om. C² || τῆς V^oBMC¹: omi. cet. || Ἡρακλεοπολιτῶν x: Ἡρακλέως LP² Ἡρακλέω P²P²v Ἡρακλέους H Ἡρακλεωτῶν p || πόλεως V^o: omi. cet. — 4 τῶν τῆς P² || πολλοὶ om. V^o || πολλὰ om. B || διηγούντο H. — 5 μὲν γάρ] μὲν P² γάρ M utraque om. C²yHv || δέεται y ἐδεήθη v || γνωρισθῆναι αὐτῷ om. yHP²v. — 6 τίνος xP²: τίμ cet. || κατορθωσάντων om. v || εἴη ἂν] ἄρα εἴη yIv εἴη P¹P²P² ἐστίν C² ἐστίν post ὁμοίως p. — 7 ὁμοιοῦσθαι v || τῷδε τῷ ἀθλητῇ τῷ yH τῷ ἀθλητῇ τῷ C²p τῷ ἐν τῇ πόλει ἀθλητῇ v, qui postea totum mutant, v. Prol. 00. — 8 ἐν om. P¹ || τῆδε om. y || διάγοντι yHC²p om. v. — 9 αὐτόν + και εὐρών αὐτόν C² || ἐπυθάνετο x: ἐπίθετο cet. || παρ' αὐτοῦ om. C² || πολιτείαν αὐτοῦ C². — 10 αὐτοῦ om. P² || πάσας post διερευνᾶτο (sic) tr. p om. yHP² || διερευνᾶτο HC²P²p || ἔφησε P²P² || ὅπερ και ἦν ἀληθές (ἀλ. ἦν. P²) (cf. 64)] ὅπερ ἦν και ἀληθές x.

11 ἁμαρτωλὸν + αἰε C² || ἑαυτὸν post εἶναι tr. p om. P¹ || post πόρνον add. ὃς (ὡς P¹) x (non mutato μεταβληθέντα). — 12 οὐ πρό] ἀπό L || πολλοῦ + δὲP²P² || τινος s. l. m. 1° P¹ || ληστρικῆς + τάξεως P² || μεταβουλευθέντα M μετελθόντα P²P². — 13 ὡς δὲ] ὁ δὲ L || ἠκριβύσατο M ἠκριβεύετο yHC²P²P². — 14 κατώρθωται (uel -όρθ-) Bp κατώρθωσέ CIA ἐπράχθη κατορθωμάτων P² || ποτε V^oBP¹C¹A: omi M ὡποτε cet. || ἔφη P²p || ἔφησεν + οὐν L || μηδὲν + αὐτῷ P²,

- 15 ἑαυτῷ συνειδέναι, πλὴν ὅτι ποτὲ ἐν τῷ ληστρικῷ τόπῳ ὑπάρχων
παρθένον θεοῦ μέλλουσαν ὑπὸ ληστῶν διαφραθῆναι ἐξείλατο και
νυκτὸς ἄχρι τῆς κόμης ἀποκατέστησεν. 5. ἄλλοτε δὲ πάλιν γυ-
ναῖκα εὐμορφον εὐρών πλαζομένην κατὰ τὴν ἔρημον φυγαδευθεῖ-
σαν ὑπὸ τῶν ταξιωτῶν τοῦ ἄρχοντος και τῶν βουλευτῶν διὰ
20 χρέος δημόσιον ἀνδρικὸν και ἀποδυρομένην τὴν πλάνην, ἐπέθετο
παρ' αὐτῆς τοῦ ὄδου τοῦ αἰτίαν. 6. ἡ δὲ ἔλεγεν πρὸς αὐτόν·
«Μηδὲν ἐρώτα με, δέσποτα, μηδὲ ἐξέταζε τὴν ἀθλίαν, ἀλλ' ὥσ-
περ θεραπαινίδα σὴν ὄπον βούλει ἀπάγαγε. τοῦ γὰρ ἀνδρὸς μου
πολλάκις μαστιχθέντος ἐπὶ διετῇ χρόνον ὑπὲρ χρέους δημοσίου
25 χρυσίων τριακοσίων και ἐν φυλακῇ καθειργμένου και τῶν φιλι-
τάτων μου παιδίων τριῶν διαπραθέντων ἐγὼ φυγὰς οἴχομαι τό-
πον ἐκ τόπου μετερχομένη. και νῦν δὲ κατὰ τὴν ἔρημον πλανω-
μένη πολλάκις εὐρεθεῖσα και συνεχῶς μαστιχθεῖσα, και νῦν τρι-

ἐαυτῷ infra omisso || ἕτερον om. H || καλὸν] τῶν καλῶν P²P². καλὸν post ἑαυτῷ tr. P¹y. — 15 συνειδέναι + ποτὲ M, ποτε infra omisso || τόπῳ] τῷ τόπῳ HP²P²p || ὑπάρχων + μὲ τῶν ἡμερῶν M. — 16 παρθένον + τινὰ p || θεοῦ x: τοῦ θεοῦ P² Χριστοῦ yH τοῦ Χριστοῦ P² θεῷ ἀνακειμένην C² om. vp || μέλλουσαν post διαφραθῆσθαι (sic) tr. C² || ὑπὸ + τῶν P² || διαφραθῆσθαι C²p φθειρεσθαι v || ἐξείλατο P¹ ἐξείλομαι C²P²P² (qui φησί addit) ἐξελόμενος V² || και om. V². — 17 νυκτὸς om. v || ἄχρι... ἀποκατέστησεν] διέσωσεν ἕως τῆς κόμης v || ἀποκατέστησεν V^oP¹ (cf. ιβ' 41): ἀπεκατέστησα C²P² κατέστησα P² ἀπεκατέστησεν cet. || ἄλλοτε δὲ πάλιν] και ἄλλην v, qui postea totum mutant || δὲ om. C²P². — 18 εὐμορφον post εὐρών tr. H || πελαζομένην HP²p (cf. ιβ' 78) || πλαζομένην (πελαζ- p) post ἔρημον tr. C²p || κατὰ] παρὰ V^oBHC²p || φεύγουσαν P². — 19 ὑπὸ... βουλευτῶν post ἀνδρικὸν (20) tr. C² || ὑπὸ] ἀπό P² || και τῶν βουλευτῶν om. p || τῶν² om. xC²P²P². — 20 χρέος] πρᾶγμα C² || δημοσιευτικῶν ἀνδρικῶν A || τὴν πλάνην om. P² || ἐπυθόμην yHC²P² ἐπυθόμην οὐν P².

21 και τοῦ p || εἶπεν yH || πρὸς αὐτόν xp: πρὸς με C² om. yHP²P². — 22 μὴ p || ἐρώτα με] με ἐρώτα yH ἐρώτα P² || μηδὲ ἐξέταζε om. P² || ὥσπερ x: ὡς cet. — 23 θεραπαιναν P² || βούλι L || ἀπαγε III²p ὡσον C². — 24 μαστιγωθέντος P² || ἐπὶ δ. χρόνον om. MC² || ἐπὶ] ὑπὲρ p || ὑπὲρ] ὑπό L || δημοσίων H. — 25 χρυσίων post τριακοσίων tr. P²P² || τριακοσίων] διακοσίων P¹P², qui tamen τριακοσίων l. 31 habent. — 26 παιδίων (cf. Chantraine, *Études sur le vocabulaire grec*, 1956, 24) xC²: παιδίων yHP²P² τέκνων p || τριῶν ante παιδίων tr. P²P² om. V^o || διαπραθέντων P². — 27 περιερχομένη yH διερχομένη P² || και νῦν... πλανωμένη post μαστιγωθεῖσα (sic) l. 28 tr. P² || και om. C¹AyHC²P²p || νῦν om. p || πλανωμένη... εὐρεθεῖσα x (de part. absoluto cf. a' 272, η' 363, κδ' 38 (app.), Plot. IV 7, 13.8 ss., Radermacher 205): πλανῶμαι... εὐρεθεῖσα yHC² πλανομένη (sic)... εὐρέθην p πλανωμένη om. P². — 28 πολλάκις... νῦν om. C² || συνεχῶς H om. P² || μαστιγωθεῖσα yHP² ἐμαστιγώθη p || και νῦν x: τὰ νῦν P² και yHp και ἰδοὺ νῦν P² || τρίτον P² τρίτην ἡμέραν P² τρεῖς ἡμέρας p.

την ἔχω ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέραν ἄσιτος διαμείνασα. » 7. « Ἐγὼ δὲ ἐλεήσας αὐτήν, φησὶν ὁ ληστής, ἀπαγαγὼν εἰς τὸ σπήλαιον δούς αὐτῇ τοὺς τριακοσίους χρυσίνους ἄχρι τῆς πόλεως ὠδήγησα ἐλευθερώσας αὐτῆς μετὰ τῶν τέκνων καὶ τὸν ἄνδρα ». 8. πρὸς δὲ ἀπεκρίνατο ὁ Παφνούτιος · « Ἐγὼ μὲν οὐδὲν ἔμαυτῷ σύνοῖδα τῶν τοιούτων τι κατωρθωκότι · ἐν δὲ τῇ ἀσκήσει 50 πάντως ἀκήκοάς με εἶναι διαβόητον. οὐ γὰρ ῥαθύμως τὴν ἐμ-αυτοῦ ζωὴν διελέλυθα. ἔμοι οὖν ὁ θεὸς περὶ σοῦ ἀπεκάλυπεν ὅτι οὐδὲν ἔλαττον ἔχεις ἐμοῦ ἐν τοῖς κατορθώμασιν. εἰ οὖν οὐκ ὀλίγος ὁ λόγος, ἀδελφέ, περὶ σοῦ τῇ θεότητι γίνεται, μὴ τῆς σαυτοῦ ψυχῆς ὡς ἔτυχεν ἀμελήσης. » 9. ὁ δὲ ὄντας εὐθὺς ὡς εἶχεν 40 ἐν χερσὶ τοὺς ἀλλοὺς καὶ τὴν ἁρμονίαν τῆς μουσικῆς αἰοιδῆς εἰς πνευματικὴν μεταβαλὼν μελωδίαν τῷ ἀνδρὶ εἰς τὴν ἔρημον ἠκολούθησεν. ἐν τρισὶ δὲ ἔτεσι κατὰ κράτος ἀσκήσας καὶ ἐν ὕμνοις καὶ προσευχαῖς τὸν ἑαυτοῦ χρόνον τῆς ζωῆς διατελέσας πρὸς τὴν οὐράνιον πορείαν ἐστέλλετο καὶ σὺν χοροῖς ἁγίων καὶ τὰ γ- 45 μασι δικαίων ἀριθμηθεὶς ἀνεπαύσατο.

29 ἔχω... ἐρήμῳ om. C² || ἐν τῇ ἐρήμῳ post ἄσιτος tr. P² || ἡμέραν om. P²P⁴p || διαμείνουσα MC². — 30 φησὶν ὁ ληστής om. C². ὁ ληστής om. yHP⁵ || καὶ ἀπαγαγὼν P²P⁵ || εἰς τὸ σπήλαιον om. C² || σπήλαιον + παρέθηκα τροφὴν καὶ P⁵.

31 δούς] καὶ δούς p ἔδωκα C² δέδωκα P²P⁵ || τοὺς om. C²P²P⁴p || χρυσίνους + καὶ P²P⁵ || ἄχρι... ἐλευθερώσας] καὶ ὀδηγήσας ἄχρι τῆς πόλεως ἠλευθέρωσα C². — 32 αὐτῇ AyC² || μετὰ τ. τέκνων post ἄνδρα tr. P²P⁵p || τέκνων] παιδων M || καὶ P¹C¹AyC² : om. cet. || τοῦ ἀνδρός C². — 33 ἀπεκρίθη M || ὁ + μακάριος P² || οὐδὲν post ἐμαυτῷ tr. H || ἐμ-αυτοῦ y (cf. 77) || ἐμαυτῷ post σύνοῖδα tr. P¹C². — 34 τῶν... κατωρθωκότι] τοιοῦτον κατόρθωμα P⁵ || τι ante τῶν tr. C² || κατορθωκότα (sic) P² κατορθώσας p κατορθωμάτων C². — 35 πάντως post ἀκήκοάς tr. C², post με tr. P² || ἀκούεις P⁵ || με post εἶναι tr. C²p || οὐδὲ P² || ἑαυτοῦ C¹AyC². — 36 διήλθον P⁵ διετέλεσα C¹A || ὁ θεὸς post σοῦ tr. P². — 37 ἔλαττον ἔχεις ἐμοῦ (μου P⁵)] ἐμοῦ ἔλαττον ἔχεις P¹ ἔχεις ἐμοῦ ἔλαττον H ἔλαττον (-άτων L) ἐμοὶ ἔχεις y || ἐν... γίνεται (38) om. C². — 38 ὁ om. yH P²P⁴p || περὶ σοῦ ἀδελφέ MP²P⁵p || τῷ θεῷ P⁵ || μὴ + οὐδὲ C² || σεαυτοῦ Lp ἑαυτοῦ P²HC² αὐτοῦ P⁵. — 39 ὡς ἔτυχεν om. P² || ἀμελήσης] καταφρονήσης (-σεις P⁵) yH || εὐθὺς... χερσὶ om. C² || εὐθὺς P¹ || ὡς] ὅς P² ὁ p. — 40 ἐν χερσὶ post ἀλλοὺς tr. P² || ἐν + ταῖς y || τοὺς om. P² || ἁρμονίαν Vp : ἁρμονίον BM C¹A ἑναρμόνιον LHCP²P⁵ ἑναρμόδιον P³ δαιμόνιον P¹ || τῆς μουσικῆς om. P¹ || αἰοιδῆς M : ὠδῆς H αἰοιδῆν V²BP¹C¹A ὠδῆν yP⁵ αὐδῆν C² λύραν P⁴ om. p.

41 ἀνδρὶ] ἀγίῳ P⁵ || ἐξημῶν + ὡς εἶχεν C². — 42 ἐν τρισὶ δὲ ἔτεσι xC² : ἐν ὄλοις δὲ τρισὶν ἔτεσι P⁵ ἐν τρισὶ δὲ ἔτεσι ὄλοις cet. — 43 καὶ + ἐν V²BP²HP³ || εὐχαῖς P² || ἑαυτοῦ] ἐπίλοιπον P⁵ || χρόνον] βίον P² || τῆς + ἑαυτοῦ P² || πρὸς] εἰς P². — 44 πορείαν] πολιτείαν H || ἐστείλατο P⁵ || καὶ P¹C¹P² : om. cet. || σὺν om. P², qui συναριθμηθεὶς (45) scr. || χοροῖς post ἁγίων tr. P² || χοροῖς + τε M || ἁγίων] ἀγγέλων P² δικαίων p. — 45 δικαίων] ἁγίων p || ἀνα-

10. Ὡς γοῦν ἐκείνον ἐνασκήσαντα καλῶς ταῖς ἀρεταῖς πρὸς τὸν θεὸν προαπέστειλεν, ἐπιθεὶς ἑαυτῷ μείζονα πολιτείαν τῆς προσθεν ἡρώτα τὸν θεὸν πάλιν δηλωθῆναι αὐτῷ τίνι τῶν ἁγίων ἀρα 50 ἂν εἴη ὁμοιος. καὶ πάλιν φωνή τις γέγονε πρὸς αὐτὸν θεία λέγουσα · « Ἐοικας τῷ τῆς πλησίον κόμης πρωτοκομήτῃ ». 11. ὁ δὲ ὡς τάχιστα πρὸς αὐτὸν ἦκεν. καὶ δὴ κρούσαντος αὐτοῦ τὸν πύλωνα προσῆλθεν ἐκεῖνος κατὰ τὸ ἔθος αὐτῷ ὡς ξένον ὑποδεχόμενος. νίφας δὲ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ παραθείς τράπεζαν προ- 55 ετρέπετο μεταλαβεῖν τῶν ἐδωδῆμων. πυθόμενου δὲ τούτου τὰς πράξεις αὐτοῦ καὶ λέγοντος · « ὦ ἄνθρωπε, τὰς σεαυτοῦ πολιτείας φράσον. πολλῶν γὰρ μοναχῶν, ὡς μοι ὁ θεὸς ἐδήλωσεν, τὸν βίον ὑπερεβέβηκας », 12. ὁ δὲ ἔλεγεν ἁμαρτωλὸν ἑαυτὸν εἶναι καὶ ἀνάξιον τοῦ ὀνόματος τῶν μοναχῶν. ὁ δὲ ὡς ἐπέμενε ἐρωτῶν, ἀπεκρίνατο ὁ ἄνθρωπος λέγων · « Ἐγὼ μὲν οὐκ εἶχον ἀν- 60 ἄγκηνη τὰ ἐμαυτοῦ δράματα ἐξαγορεύειν. ἐπειδὴ δὲ παρὰ θεοῦ

πανόμενος P². — 46 οὐδὲν P² || ἀσκήσαντα Lp || καλῶς ante ἐνασκήσαντα tr. C² om. P⁵ || καλῶς + καὶ P² || ἀρεταῖς + διαπρέξαντα P² || τὸν om. y. — 47 ἐξαπέστειλεν P² προέπεμψεν P⁵v || περιθεὶς V² || αὐτῷ H¹v || μείζονά + τινα C² || τῆς πρόσθεν om. v || πρόσθεν xC² : ἐμπροσθεν cet. — 48 ἡρώτα] ἐδείχθη v || τοῦ θεοῦ v || πάλιν ante τὸν tr. C², ante τοῦ tr. v om. P⁵p || αὐτῷ om. v || τίνος M || τῶν ἁγίων om. v || ἀρα ἂν εἴη x : ἀρα εἴη yHP² (qui εἴη post ὁμοιος tr.) p εἴη P⁵ ἐστίν C²v. — 49 καὶ om. B || πάλιν] αὐθις P² || τις om. P²P⁵ || θεία ante φωνή tr. P², post φωνή tr. P⁵, ante πρὸς tr. yH, ante γέγονε tr. C²vr. — 50 πλησίον om. v || κόμης] πόλεως P²v || ὁ δὲ... ἐζηώρισα (63) ἦν δὲ οὗτος πάνν ἐνάρετος v.

51 ὡς om. C²p || ἦκεν] ἦλθε C² || δὴ om. C²P² || κρούσας P² || αὐτοῦ om. P² || εἰς τὸν P². — 52 πύλωνα + εὐθὺς ἐκεῖνος C², qui ἐκεῖνος infra om. || προσῆλθεν P¹P²HP⁵ || εἰωθὸς C² || αὐτῷ om. y || ὡς xP² : τὸν cet. || ὑποδεχόμενος p (cf. 116) : ὑποδεξάμενος By ὑποδεξασθαι P⁵ ὑποδεξόμενος cet. — 53 δὲ om. B || τοὺς πόδας post αὐτοῦ tr. C²p || παραθείς + αὐτῷ P² || τὴν τράπεζαν p. — 54 μεταλαμβάνειν H || τῶν ἐδωδῆμων ante μεταλαβεῖν tr. P² om. C² || πυθόμενος P¹ πυνθανόμενος C²P²P⁵p || δὲ om. P² || τούτου] αὐτοῦ LC² om. P²HP³. — 55 αὐτοῦ om. P¹C² || λέγοντος + ὅτι P⁵ + φράσον C²p, qui φράσον infra om. || ὦ ἄνθρωπε post φράσον μοι tr. P⁵ || ἑαυτοῦ BAp σαυτοῦ yHP² σοῦ (post πολιτείας) P⁵. — 56 πολιτείας + μοι P² || φράσον + μοι P⁵ || πολλοὺς γὰρ μοναχοὺς yHP² || ὁ θεὸς μοι ἐδήλωσεν p ἐδήλωσέν μοι ὁ θεὸς H ὁ θεὸς ἐδήλωσέν μοι C² μοι ἐδήλωσεν ὁ θεὸς P² ὁ θεὸς μοι ἔδειξεν P⁵. — 57 τὸν βίον om. yHC²P²P⁵p || ὑπερέχεις C² || ὁ δὲ] ἐκεῖνος P²P⁵ || λέγει C². ἔλεγεν post ἁμαρτωλὸν tr. P² || ἑαυτὸν ante ἁμαρτωλὸν tr. yC²P⁵, post εἶναι tr. p. — 58 ἀνάξιον post μοναχῶν tr. P² || ὁ δὲ ὡς (cf. 84) P¹C¹A : ὄς δὲ ὡς V² ὡς δὲ ὡς B ὡς δὲ cet. — 59 ἀποκρίνεται V² || ὁ ἄνθρωπος om. C² || λέγων om. P². — 60 ἑαυτοῦ p || δράματα] πράγματα H || ἐξαγορεύειν yP²P⁵ || δὲ om. B || παρὰ θεοῦ post λέγεις tr. C².

λέγεις ἐληλυθέναι, τὰ προσόντα μοι ἀπαγγελῶ σοι. 13. ἐμοὶ μὲν τριακοστὸν τοῦτό ἐστιν ἔτος ἐξ οὗ ἑμαυτὸν τῆς γαμετῆς μου ἐχώρισα τρία ἔτη αὐτῇ μόνον συνομιλήσας καὶ τρεῖς ἐξ αὐτῆς υἱοὺς ποιήσας. οἱ καὶ δὴ ταῖς χρεῖαις μου ὑπηρετοῦσιν. οὐκ ἐ-
 65 παυσάμην οὐδὲ τῆς φιλοξενίας ἄχρι σήμερον. οὐ καυχᾶται τις τῶν κωμητῶν πρὸ ἐμοῦ τὸν ξένον ὑποδεξάμενος. οὐκ ἐξῆλθεν πένης οὐδὲ ξένος κεναῖς χερσὶ τὴν ἐμὴν ἀλλήν μὴ πρότερον ἐφοδιασθεις κατὰ λόγον. οὐ παρεῖδον πένητα δυστυχήσαντα μὴ ἰκανὴν παραμυθίαν αὐτῷ χορηγήσας. 14. οὐκ ἔλαβον πρόσωπον τέκνου
 70 μου ἐν κρίσει. οὐκ εἰσήλθον εἰς τὸν οἶκόν μου καρποὶ ἀλλότριου. οὐκ ἐγένετο μάχη, ἦν οὐκ εἰρήνευσα. οὐκ ἐμέμψατό τις ἐπ' ἀτοπία τοὺς ἐμούς παιδας. οὐκ ἦψαντο τῶν ἀλλοτρίων καρπῶν αἱ ἀγέλαι μου. οὐκ ἔσπειρα πρῶτος τὰς ἐμὰς χώρας, ἀλλὰ πᾶσιν αὐτάς κοινὰς προθέμενος τὰς ὑπολειφθείσας ἐκαρπισάμην. οὐ συν-
 75 ἐχώρησα καταδυναστευθῆναι πένητα ὑπὸ πλουσίου. οὐ παρελόπησά τινα ἐν τῷ βίῳ μου. κρίσιν πονηρὰν κατ' οὐδενός ποτε ἐξενήροχα. ταῦτα θεοῦ θέλοντος σύνοῖδα ἑμαυτῷ πεπραγμένα». 15. ἀκούσας δὲ ὁ Παφνούτιος τοῦ ἀνδρὸς τὰς ἀρετὰς τὴν κεφαλὴν

61 ἀπαγγέλλω p || μὲν om. yP² || μὲν + ἦδη P⁵. — 62 τριακοστὸν + ἦδη yHC²P³ || τοῦτ' ἐστιν y ἐστὶ τοῦτο P² τοῦτο om. P⁵p || οἷ] ὅτου P². — 63 τρία ἔτη... καὶ om. C² || τρία ἔτη αὐτῇ μόνον συνομιλήσας B : τρία αὐτῇ ἔτη συνομιλήσας μόνον P¹ τρία αὐτῇ μόνον ἔτη συνομιλήσας C¹A τρία αὐτῇ μόνον συνομιλήσας V²M τρία αὐτῇ μόνον συνομιλήσας ἔτη P² τρία αὐτῇ μόνον προσομιλήσας ἔτη yH τρίτον αὐτῇ μόνον προσομιλήσας (+ ἔτος P⁵) P⁵p τρία γὰρ ἔτη μόνον (μόνον ἔτη V¹) προσομιλήσας τῇ ἑαυτοῦ (om. V¹) γυναικὶ v || υἱοὺς ἐξ αὐτῆς yC² υἱοὺς μετ' αὐτῆς P². — 64 οἱ καὶ δὴ (cf. ιζ' 7) xC² : οἱ (οἶα L) δὴ καὶ yH οἱ καὶ P²P⁵p || δὴ + μοι C², qui μου infra om. || ἐπαύσαμεν C². — 65 οὐδὲ M : ἂν V²BC¹A om. cet. || μέχρι yP⁵ || τῆς σήμερον P¹yHC²P²P⁵p. — 66 πρὸ ἐμοῦ post ξένον tr. P²P⁵ || τὸν ξένον] τῶν ξένων τινὰ C¹A ξένον P² || ὑποδεχόμενος C²p δεξάμενος P⁵ δέξασθαι P². — 67 οὐδὲ ξένος om. C² || οὐδέ] ἦ P² || τῆς ἀλλῆς μου P² || ἀλλῆν] πύλιν C² || μῆ... λόγον om. C². — 68 κατὰ λόγον om. p || μῆ... χορηγήσας (69) om. C². — 69 παραμυθίαν post αὐτῷ tr. P¹P²P⁵. — 70 μου] om. y || εἰσήλθεν C² || μου] μοι C¹ || καρπὸς ἀλλότριου C².

71 ἐγένετο μάχη] ἔγνω μάχην p || ἦν οὐκ xP² : ἦν μὴ (εἰμί H) cet. || εἰρήνευσα + γνοῦς p || ἐπ' ἐν P²P⁵. — 72 ἦψαντο p || ἡ ἀγέλη p. — 73 πρῶτον H || χώρας] ἀρούρας M || ἀλλ' ἦ p (cf. α' 123). — 74 προσθέμενος P³ προσέμην C² θέμενος P⁵ || ὑποληφθείσας HP²P⁵ || ὑπολειφθείσας + ἐξ αὐτῶν τακτὰς C² || ἐκαρπισάμην yHP²P⁵ ἐκαρπιζόμεν C²p. — 75 ὑπὸ] ἀπὸ V²BMC¹A (cf. θ' 13 et Radermacher 139) || πλουσίου + ἐν τῇ κόμῃ μου P⁵ || οὐκ ἐλόπησα C². — 76 τινὰς C²P² τέκνα V²BMC¹A. — 77 ταῦτὰ + μοι C²p, ἑμαυτῷ omisso || οἶδα P² || ἑμαυτοῦ y (cf. 33) om. C² p. — 78 δέ] οὐδὲ C¹A om. V²BM || Παφνούτιος] ἀσκητῆς C² || ταῦτα παρὰ τοῦ C² || τοῦ ἀνδρὸς post τὰς tr. yH P²p || τὰς ἀρετὰς om. C².

αὐτοῦ ἐφίλει λέγων · « Εὐλόγησαι σε κύριος ἐκ Σιών καὶ ἰδοὺς τὰ ἀγαθὰ Ps. 127,
 80 Ἱερουσαλήμ. καλῶς γὰρ ταῦτα κατώρθωσας. λείπεται δέ σοι ἐν τῶν ἀρετῶν τὸ κεφάλαιον, ἢ πάνσοφος περὶ θεοῦ γνώσις. ἦν οὐκ ἂν δυνήσῃ ἀπόνως κτήσασθαι, εἰ μὴ σαυτὸν τῷ κόσμῳ ἀπαρησάμενος καὶ λαβὼν τὸν σταυρὸν τῷ σωτηρῇ ἀκολουθήσεις ». ὁ δὲ ὡς ἤκουσεν ταῦτα, μηδὲ τοῖς ἑαυτοῦ συνταξάμενος εὐθύς
 85 εἶπετο τῷ ἀνδρὶ ἐπὶ τὸ ὄρος.

16. Καὶ δὴ ἐλθόντες ἐπὶ τὸν ποταμὸν μηδαμοῦ σκάφους παραφανέντος προσέταξεν ὁ Παφνούτιος περὶ τοῦ ποταμοῦ, ὃν οὐδεὶς πώποτε κατ' ἐκείνον τὸν τόπον ἐπέξευσεν διὰ τὸ βάθος. παρελθόντων δὲ αὐτῶν καὶ τοῦ ὕδατος αὐτοῖς ἕως τῆς ζώνης
 90 γενναμένου κατέστησεν αὐτὸν ἐν τινὶ τόπῳ, ἑαυτὸν δὲ αὐτοῦ διαχωρίσας ἐδέετο τοῦ θεοῦ κρείττων φανῆναι τῶν τοιοῦτων. 17. μετ' οὐ πολὺ δὲ τοῦ χρόνου εἶδεν τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνδρὸς ὑπὸ ἀγγέλων ἀναλαμβανομένην ὑμνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων · « Μακάριος ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβον, κατασκηνώσει ἐν ταῖς αὐλαῖς σου », Ps. 64,
 Ps. 118.

79 ἐφίλησε P²P⁵p || εὐλόγησαι' αἰ' M εὐλόγησει BP¹C¹AP³ || κύριος om. P². — 80 Ἱερουσαλήμ + πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου C² || γὰρ] δὲ V²BMC¹A om. P¹ || ἐν τῶν C²P²P⁵ : ἐν τι τῶν Mp ἐν τὸ τῶν P¹ (qui τὸ infra om.) ἐν (ἐν A) τινι τῶν V²BC¹A τῶν yHv.

81 ἦ... ἀκολουθήσεις (83) τὸ ἄραι τὸν σταυρὸν σου καὶ ἀκολουθήσαι τῷ Χριστῷ ἀπαρησάμενος ἑαυτὸν v || πάνσοφος om. P¹ || περὶ θεοῦ] τοῦ θεοῦ P²P⁵ πρὸς θεὸν P¹. — 82 οὐκ ἂν] οὐ C² || δύνῃ yHp || σαυτὸν τῷ κόσμῳ] τῷ κόσμῳ P¹ σαυτὸν σὺν τῷ κόσμῳ H σαυτὸν τοῦ κόσμου P² τὸν κόσμον καὶ σαυτὸν C² τὸν κόσμον P⁵ || ἀπαρησάμενος] χωρίσας (-ρή-) P². — 83 καὶ om. H || τῷ σωτηρῇ post ἀκολουθήσεως tr. P⁵ || ἀκολουθήσεως P¹LP⁵. — 84 ὁ δὲ ὡς] ὡς δὲ P²V² || ταῦτα om. v || μηδὲ] μηδὲν L || αὐτοῦ y || εὐθύς ante μηδὲ tr. yHC²P²vp om. P⁵. — 85 εἶπετο] ἠκολούθησε P⁵v || τῷ... ὄρος] αὐτῷ v || ἐπὶ] ὑπὸ H. — 86 καὶ δὴ... κατέστησεν (90) καὶ καταστήσας v || δὴ om. p || ἐλθόντος V²B ἐλθόντων yH || μηδαμοῦ omisso, σκάφους + μὴ P²P⁵ || παραφανέντος] εὐρεθέντος P²P⁵. — 87 προσέταξεν x : προσέταρτεν cet. || δν... τόπον (88) om. B. — 88 πώποτε om. P⁵ || τόπον] καιρὸν P²P⁵p || ἐπέξευσε p. — 89 διελθόντων P⁵ || δέ] οὐδὲ M || αὐτοῖς] αὐτοῦ m. 2° P⁵ om. P¹P²p. — 90 γενναμένου (cf. ιγ' 31) γενομένου P¹yHC²P²P⁵p || αὐτὸν] ἑαυτὸν M || τινὶ post τόπῳ tr. v || τόπῳ + ἔθα ὁ πρὸ αὐτοῦ χωραύλης (!) τετελειωτο C² || ἑαυτὸν δὲ αὐτοῦ x : αὐτὸς δὲ ἑαυτὸν yHC²P⁵ αὐτὸς δὲ αὐτὸν p καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν ἐκείνου P² αὐτὸς v.

91 διαχωρήσας BMAyP⁵ διαχωρισθείς v || κρείττω MP¹p κρείττον (sic) P² κρείττον C¹ALH κρείττω V¹ || τῶν τοιοῦτων] καὶ τὸν τοιοῦτον p. — 92 μετ' οὐ... χρόνου] μετὰ δὲ ὀλίγον χρόνον P⁵ || οὐ μετ' οὐ V¹ || πολὺ δὲ τοῦ χρόνου] πολὺν δὲ χρόνον P²v || τοῦ] om. y || εἶδεν post ψυχὴν tr. P² || τοῦ ἀνδρὸς] αὐτοῦ C². — 93 ὑμνούντων ...σου (96) om. v. — 94 κατασκηνώσεις V²BC¹A.

- 95 καὶ πάλιν τῶν δικαίων ἀποκρινομένων καὶ λεγόντων· «*Εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσι τὸ ὄνομά σου*». καὶ ἔγνω ὅτι ὁ ἀνὴρ τετελειώται.
18. Ὡς δὲ ἐπέμενε ὁ Παφνούτιος δυσωπῶν ταῖς εὐχαῖς τὸν θεὸν τὴν νηστείαν παρατείνων, πάλιν ἤξιον δηλωθῆναι αὐτῷ τίνος ἂν εἶη ὁμοιος. ἔφη δὲ πάλιν ἡ θεὰ φωνὴ πρὸς αὐτόν· «*Ἐμ- Matth. 11*
- 100 πόρω ἔοικας ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας. ἀλλὰ ἀνάστηθι λοιπὸν καὶ μὴ μέλλε. προσαπαντήσῃ γὰρ σοι ὁ ἀνὴρ ᾧ ἀπεικάσθης».
19. κατελθὼν δὲ ἐκεῖνος εἶδεν ἄνδρα τινὰ ἔμπορον Ἀλεξανδρέα εὐλαβῆ καὶ φιλόχριστον, εἰς δύο μυριάδας χρυσίνων πραγματευόμενον μετὰ ἑκατὸν πλοίων ἐκ τῆς ἄνω Θηβαΐδος κατιόντα πᾶ-
- 105 σαν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ καὶ ἔμποριαν τοῖς πτωχοῖς καὶ μοναχοῖς διανείμαντα. 20. ὃς μετὰ τῶν ἑαυτοῦ παιδῶν δέκα σάκκους ὀσπρίων ἀνέφερεν πρὸς αὐτόν. «*Καὶ τί ταῦτα ὄφελος;*» ἔφη ὁ Παφνούτιος. ὁ δὲ ἔφη πρὸς αὐτόν· «*Ἴδε οἱ καρποὶ τῆς ἐμῆς ἐμπορίας εἰσὶν εἰς δικαίων ἀνάπασιν τῷ θεῷ προσφερόμενοι*».

95 ἀποκρινομένων P⁵ || καὶ λεγόντων om. C². — 96 τὸ ὄνομα] τὸν νόμον C²P³ || σου] μου H || σου + καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς σκάνδαλον P²P³ || καὶ + τότε P⁵ || τετελειώτω H ἐτελειώθη M. — 97 ὁ + ἀββᾶ (-ās P²) P²P³ || δυσωπῶν... θεὸν om. v || ταῖς εὐχαῖς ante δυσωπῶν tr. Hp, post θεὸν tr. C²P² om. P⁵. — 98 καὶ τὴν νηστείαν P¹P² τῇ νηστείᾳ P⁵ τὰς νηστείας καὶ εὐχὰς v || παρεκτείνων C² || πάλιν ante παρατείνων tr. H, post ἤξιον tr. C² || δηλωθῆναι αὐτῷ] γινῶναι v || τίνος x : τίνι cet. — 99 ἂν εἶη] ἄρα ἔστιν C² || δὲ om. P³ || πρὸς αὐτόν om. v. — 100 ἔοικας post μαργαρίτας tr. H || ζητοῦντι... μαργαρίτας om. v || καλοὺς ex καλὰς A καλὰς P².

101 μέλε C²P⁵ || προσαπαντήσῃ V²MP¹P³HP³p ἀπαντήσῃ LC² || σοι] σε V² || ὁ ἀνὴρ om. C² || ᾧ] ὡς B δ LC² || ἀπεικάσθης P². — 102 ἐκεῖνος om. P² || ἀνδρα om. P²v || τινὰ om. v || ἔμπορον] εἰσπορον V²BC¹A (cf. I. 108/9) || ἔμπορον + ἄνθρωπον H (habebat iam ἄνδρα). — 103 ἄνδρα εὐλαβῆ γP²p || καὶ φιλόχριστον om. v || εἰς... πραγματευόμενον] πραγματευτήν διςμορίων χρυσίνων p || εἰς x : ὃς v om. yHC²P²P³ || δύο om. C² || μυριάδων x διςμορίων C²p || χρυσίνων] χρυσίου v || πραγματευόμενος v. — 104 μετὰ] μεθ' P² || ἑκατὸν (ᾗ MV²)] τριῶν C²p Preuschen || πλοίων ante ἑκατὸν tr. P⁵ || ἐκ... κατιόντα om. v || ἀνωθεν B ἀνωτέρω L ἀνωτέρας P³p || κατιόντι y κατελθόντα P²p. — 106 διανέμοντα C² διανεμάς v || ὃς... παίδων om. v || ἑαυτοῦ] αὐτοῦ y || δέκα post σάκκους tr. P⁵ || σάκκους V¹ || σάκκους + μόνον V² || ὀσπρίων H ὀσπρίον v. — 107 ἀνέφερεν] ἀναλαβόμενος ἤρχετο V² || πρὸς αὐτόν om. C² || καὶ om. P⁵ || καὶ τί] hinc iam totum mutant v || ὄφελος (uel ὄφελος)] ὄφειλεν L ὦ φίλος M ὦ φίλε P³HC²P³ om. P² || ἔφη + πρὸς αὐτόν yHC²P² || ὁ Παφνούτιος... ἔφη (108) om. p. — 108 Παφνούτιος + πρότερον προσαγορεύσας αὐτόν C² || ὁ δέ... αὐτόν om. P² || ὁ δέ + ἀσπασάμενος C² || ἔφη x : εἶπεν yHC²P⁵ || πρὸς αὐτόν om. P⁵ || Ἴδε L : εἶδε P³ οἶδε H om. cet. || ἐμῆς om. P² || ἐμπορίας] εἰσπορίας V²BC¹A (cf. 102). — 109 εἰσὶν + οὗτοι P¹.

- 110 «*Τί δῆτα*», φησὶν πρὸς αὐτόν ὁ Παφνούτιος, «*καὶ σὺ τοῦ ὀνόματος οὐκ ἀπολαύεις τοῦ ἡμετέρου;*» 21. ὁ δὲ ὡς ἐπὶ τοῦτο σπεύδειν αὐτόν ὠμολόγει, ἀπεκρίνατο πρὸς αὐτόν· «*Μέχρι τίνος οὖν τὰ γῆϊνα πραγματεῶν μὴ τῶν οὐρανίων ἐμπορευμάτων ἀπτόμενος; ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἑτέροις μέλλεις ἀφήσειν, σὺ δὲ τῶν*
- 115 *καιριωτάτων ἐχόμενος ἀκολούθησον τῷ σωτῆρι ὀλίγον ὕστερον πρὸς αὐτόν ἀφικόμενος*». 22. ὁ δὲ μηδὲν ὑπερθέμενος τοῖς αὐτοῦ παισὶν ἐνετέλλετο τὰ λοιπὰ τοῖς πτωχοῖς διανεῖμαι, αὐτὸς δὲ ἀνελθὼν εἰς τὸ ὄρος καὶ ἑαυτὸν ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ καθείρξας ἔνθα οἱ πρὸ αὐτοῦ δύο ἐτελειώθησαν προσεκαρτέρει τῷ θεῷ προσ-
- 120 *ευχόμενος. ὀλίγον δὲ διυπεύσαντος χρόνου καταλιπὼν τὸ σῶμα οὐρανοπολίτης ἐγένετο.*
23. Ὡς δὲ καὶ τοῦτον προπέμψας εἰς οὐρανοὺς λοιπὸν καὶ αὐτὸς τὴν ψυχὴν ἀπελέγετο μηκέτι πλέον ἀσκήσαι δυνάμενος, ἄγγελος παραστάς εἶπεν αὐτῷ· «*Δεῦρο δὴ λοιπὸν, ὦ μακάριε,*

110 Τί δῆτα xp : τί δέ yHC² καὶ εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει, ἵνα τί P⁵ || φησὶν... Παφνούτιος om. P²P³, φησὶν om. C² || πρὸς αὐτόν add. mg. m. 1° V², om. M || ὁ om. L || τοῦ + ἡμετέρου C²P² || ὀνόματος + τοῦ ἡμετέρου P⁵.

111 ἀπολαύσεις P⁵ || τοῦ ἡμετέρου om. hic C²P²P³ || ὡς om. P⁵ || ἐπὶ] εἶπε p || τούτῳ P². — 112 αὐτόν¹ xp : ἑαυτόν HP²P³ πρὸς αὐτόν y om. C² || ὠμολόγει om. p || ἀπεκρίνατο + δέ C² || πρὸς αὐτόν] οὖν P⁵ || αὐτόν + ὁ θεσπέσιος P² || Μέχρι τίνος οὖν] Μηκέτι, ἀδελφέ P⁵. — 113 οὖν + σὺ p || τὰ om. H || γῆϊνα + οὖν H || πραγματεῶν P³C² πραγματεύου P⁵ || μὴ... ἀπτόμενος] ἀλλ' ὄλος τῶν οὐρ. ἐμπ. γενου⁵ P⁵, qui plura mutat || μὴ post ἐμπορευμάτων tr. yH. — 114 μέλλεις ἀφήσειν xC² : μέλλειν ἀφήσειν p ἀφίναίαι μέλλεις ἐνταῦθα P³ μέλλων ἀρεῖναι y μέλεσιν ἄφες H. — 115 καιριωτάτων] μακαριωτάτων B || ἐχόμενος] ἀπτόμενος P² || ὀλίγον] ὄλον V¹. — 116 ἀφικόμενος (cf. ὑποδεχόμενος 52, ἐπιτίθημι κβ' 25, Bl.-Debr. 339, 1 [et Anhang], Schwyzer-Debr. 296 s.) xp²p : ἀφικόμενος yHC²V¹ ἀπαίρειν μέλλοντι V² || ὁ δέ... διανεῖμαι (117) om. v || μηδὲν] μηδὲ P⁵ || αὐτοῦ xC² : ἑαυτοῦ cet. — 117 ἐνετέλλετο C² || λοιπὰ + πάντα P⁵ + τῶν πραγμάτων αὐτοῦ P². — 118 εἰς] ἐπὶ P⁵ || ἐν ἐκείνῳ τῇ τόπῳ] ἐν ἐνὶ τόπῳ C² τόπῳ ἐκείνῳ H om. v || ἔνθα... ἐτελειώθησαν om. C² || ἔνθα] ὅπου V² ἐν ὧ V¹. — 119 ἐτελειώθησαν + ἀδελφοὶ V². — 120 ὀλίγου... χρόνου] καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ v || διυπεύσαντος] διελθόντος P⁵ || χρόνου ante διυπεύσαντος tr. C².

121 ἐγγίνετο V²BM. — 122 τοῦτον + τῷ θεῷ C² || προπέμψας C² προέπεμπεν P³ || εἰς οὐρανοὺς om. C²P³ || λοιπὸν post αὐτὸς tr. P³p. — 123 τὴν ψυχὴν ἀπελέγετο] τῷ θεῷ παραθῆναι τὴν ψυχὴν ἐπόθει P⁵ πρὸς κύριον ἐξεδήμησεν (post δυνάμενος) V² om. V¹ || ἀπελέγετο] ἀπεγένετο P¹ ἀπελίπετο L ἀπελείπετο P³H || πλείον P² || δυνάμενος + καὶ δὴ P². — 124 ἄγγελος + γὰρ P¹C¹AV² + δέ C²p || παραστάς] ὄφθεις C² || εἶπεν post αὐτῷ tr. C² || δὴ om. C² || δὴ + μοι yHP²vr. — 124/125 ὦ (om. C²) μακάριε, καὶ σὺ εἰς] καὶ σὺ, ὦ μακάριε εἰς V² ὦ μακάριε σὺ, εἰς yHV¹ ὦ μακάριε, εἰς p.

125 καὶ σὺ εἰς τὰς τοῦ θεοῦ αἰωνίους σκηνάς. ἤκασι γὰρ οἱ προφη-
ται εἰς τοὺς αὐτῶν χορούς σε ὑποδεξόμενοι. τοῦτο δέ σοι τὸ
πρὶν οὐκ ἐξέφηνα, ἵνα μὴ ἐπαρθῆς ζημιωθῆς τῆς ἀξίας». 24. ἐπι-
ζήσας δὲ μίαν ἡμέραν μόνην πρεσβυτέρων τινῶν κατὰ ἀποκά-
λυψιν πρὸς αὐτὸν ἐλληλυθότων πάντα τε αὐτοῖς ὑφηγησάμενος
130 παρέδωκεν τὴν ψυχὴν. ἐμφανῶς δὲ αὐτὸν οἱ πρεσβύτεροι ἐθε-
άσαντο σὺν χοροῖς δικαίων καὶ ἀγγέλων ἀναλαμβάνομενον ὑμ-
νοῦντων τὸν θεόν.

ιε'. Περὶ Πιτυρίωνος.

1. Εἶδομεν δὲ κατὰ τὴν Θηβαίδα ὄρος ὑψηλὸν τῷ ποταμῷ
ἐπικείμενον, φοβερόν ἄγαν καὶ κρημνώδες, καὶ μοναχὸς ἐκεῖ
οἰκοῦντας ἐν τοῖς σπηλαίοις. πατὴρ δὲ αὐτῶν ἦν, ὀνόματι Πιτυ-

126 αὐτῶν x : εἰσὶν cet. || χορούς σε || σε χορούς MA. σε post ὑποδέξασθαι
(sic) tr. P¹ om. V²BC³ || ὑποδεξόμενοι MC¹AC²P² : δεξόμενοι P⁵ ὑποδέξασθαι
P^{1v} ὑποδεξάμενοι cet. || δὲ + ἐν P³ || σοι post ἐξέφηνα tr. P³ || τὸ πρὶν| πρὶν
MV¹ πρότερον P⁵V². — 127 ἐξέφανα C² ἐξεφάνη yHP⁵V¹ ἐφάνη V² || ἐπαρθῆς|
ἐπαρθῆς καὶ L || ζημιωθῆς ex ζημιωθείς AL ζημιωθείς P¹ ζημιωθείση P² ||
τὴν ἀξίαν P⁵p om. V² || τῆς + ἀμείνονος P². — 128 δέ| οὐδ P⁵ || μίαν μόνην
ἡμέραν P⁵ μίαν καὶ μόνην ἡμέραν M μίαν ἡμέραν μόνον P²HP²p μίαν ἡμέ-
ραν| ||| (c. 5-6 I. ubi μόνον adhuc legitur) L μίαν ἡμέραν C^{2v} || καὶ πρεσβυ-
τέρων V¹ || ἀποκάλυψιν + θεῖαν P². — 129 πρὸς αὐτὸν post ἐλληλυθότων
(ἀπίοντων C²) C²P⁵ || ἐλληλυθότων| ἐλθόντων MV² ἀπίοντων C² || τε xC² : om.
cet. || αὐτοῖς + ἐκείνοις V²BP¹C¹A + ἐκεῖνος C²p + ἐκεῖνος τὰ ἐαυτοῦ P² ||
διηγησάμενος P² ἀφηγησάμενος V². — 130 παρέδωκε + τῷ θεῷ P⁵ || ἐμφα-
νῶς... θεόν (132) om. v || αὐτὸν| αὐτὴν P⁵ (qui tamen ἀναλαμβάνομενον habet)
|| αὐτὸν + θεασάμενοι P², qui ἐθεάσαντο om.

131 δικαίων| ἀγίων H ἀγγέλων C²P⁵p || ἀγγέλων| δικαίων C²P⁵p || ἀνα-
πεμπόμενον p || ὑμνοῦντων| μετὰ ὕμνων C² ὕμνον καὶ ἐδόξαζον P². — 132 τὸν
θεόν om. C² || θεόν| κύριον I. || θεόν + κηδεύσαντες δὲ δαίως τὸ ἐαυτοῦ λεί-
ψανον αἰθῆς ἐπανήλθον P².

Cap. XV habent V²BM (in marginibus folii 200^r) P¹C¹A (= x), LP³ (= y),
HP²P⁵, V¹V² (= v) ; post cap. XII et VII habent P⁵P² (= p). Omittit C².

Lemma. περὶ + ἀββᾶ y + τοῦ ἀββᾶ HP¹P⁵p⁷ || Πιτύρων V¹ Πιτύρον (sic)
V² Πιτυρίωνος + τοῦ μαθητοῦ ἀββᾶ Ἀμμωνα P⁷. titulum om. P⁵.

1 κατὰ| καὶ p ἐν P⁵ || τῇ Θηβαίδι P⁵ || τῷ (om. V¹) ποταμῷ ἐπικείμενον post
κρημνώδες (2) tr. v. — 2 φοβερόν om. Hv || ἄγαν om. v || καὶ² om. H || ἐκεῖ
+ πολλοὺς p. — 3 οἰκοῦντας x : ἀσκοῦντας L βιοῦντας cet. || τοῖς om. P⁵
|| αὐτῶν ἦν x : ἦν αὐτοῖς P²V² ἦν αὐτῶν cet. || Πιτυρίων| Πιτύρον (sic) V²
Τύρων V¹ Ἰπυρίων P⁵.

ρίων, εἰς τῶν μαθητῶν Ἀντωνίου γενόμενος καὶ τρίτος τὸν τό-
5 πον ἐκείνον διαδεξάμενος. δς πολλὰς καὶ ἄλλας δυνάμεις ἐπι-
τελῶν τὴν τῶν πνευμάτων ἐλασίαν ἐναργῶς ἐποιεῖτο. 2. διαδε-
ξάμενος γὰρ Ἀντώνιον καὶ τὸν τούτου μαθητὴν Ἀμμωνᾶ εἰκότως
καὶ τὴν κληρονομίαν τῶν χαρισμάτων ὑπέδεξάτο. δς πολλοὺς
μὲν καὶ ἄλλους πρὸς ἡμᾶς ἐποιήσατο λόγους, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ
10 περὶ τῆς τῶν πνευμάτων διακρίσεως ἰσχυρῶς διελέξατο, λέγων
δαίμονας εἶναι τινὰς τοὺς τοῖς πάθεισιν ἐπακολουθοῦντας καὶ τὰ
ἦθη ἡμῶν πολλάκις ἐπὶ τὸ κακὸν μετατρέποντας. « Ὅστις οὖν,
ὦ τέκνα, » πρὸς ἡμᾶς φησὶν, « βούλεται τοὺς δαίμονας ἀπελαύ-
νειν, πρότερον τὰ πάθη δουλώσῃ. 3. οἶου γὰρ ἂν πάθους τις
15 περιγένηται, τούτου καὶ τὸν δαίμονα ἀπελαύνει. καὶ δεῖ κατὰ
μικρὸν ὑμᾶς νικῆσαι τὰ πάθη, ἵνα τούτων τοὺς δαίμονας ἀπε-
λάσητε. ἔπεται δαίμων τῇ γαστριμαργίᾳ · ἐὰν οὖν τῆς γαστρι-
μαργίας κρατήσητε, ἀπελαύνετε ταύτης τὸν δαίμονα ».

4. Ἦσθιεν δὲ ὁ ἀνὴρ τῆς ἐβδομάδος δευτέρου, ἐν τε τῇ κυρι-

4 εἰς + ὦν v, qui γενόμενος om. || τοῦ θεοῦ Ἀντωνίου P⁵ (post γενόμενος) ||
Ἀντωνίου + τοῦ μεγάλου v || καί... διαδεξάμενος om. v. — 5 ἐκείνον| ἐκεί-
νον P⁵ || πολλὰς καὶ ἄλλας δυνάμεις| πολλάκις καὶ ἄ. δ. y καὶ ἄλλας πολλὰς
δ. V² καὶ ἄλλας δυνάμεις πολλὰς V¹ πολλὰς δυνάμεις P⁵. — 6 τὴν + τε xp
|| τὴν... ἐποιεῖτο| καὶ πνεύματα ποηρὰ ἐξ ἀνθρώπων ἀτήλανεν P⁵ || τὴν πνευ-
ματοελασίαν A || ἐλασίαν| ἔλασιν Hp || ἐναργῶς xp²V² : ἐνεργῶς yV¹p ἀνεργ-
γήτως H || διαδεξάμενος... ὑπέδεξάτο (8) om. v, διαδεξάμενος γὰρ Ἀντώ-
νιον καὶ τὸν om. p. — 7 Ἀντώνιον| Ἀμμώνιον y || Ἀμμωνᾶ V²BM : Ἀμ-
μωνα H Ἀμμωνᾶν (uel -άν) cet. — 8 καὶ om. x || ἐδέξατο P⁵ || δς| καὶ v. —
9 καὶ ἄλλους om. v || οὐ μὴν ἀλλὰ om. v || μὴν + δὲ P². — 10 τῆς add. mg.
m. 1^a C¹ || ἰσχυρῶς om. v || διελέξατο v ἐδίδαξεν P⁵ ἔλεγε v || λέγων post
τινας tr. V² om. yV¹.

11 ἐπακολουθοῦντας xp² : ἀκολουθοῦντας cet. — 12 ἦθη Wyss : ἔθη M
πάθη cet. || πολλάκις om. C¹A || ἄκακον V¹ || ὅστις οὖν... βούλεται| ὁ βουλό-
μενος οὖν v || ὅστις xp²P⁵ : δς ἂν H ὅσα y ὡς ἂν p. — 13 ὦ τέκνα, πρὸς ἡμᾶς
φησὶν| φησὶν, ὦ τέκνα, πρὸς ἡμᾶς M ὦ τέκνα, φησὶν πρὸς ἡμᾶς yHP⁵p ὦ
τέκνα, φησὶν, ἀφ' ὑμῶν P² om. v || βούλεται| εἰ βούλεσθε p || τοῖς| τινὰς P².
— 14 δουλώσῃ scripsi : δουλώσει xp² δουλώσῃται yP⁵V¹ δουλωσάτω V²
δουλώσατ' ε' H δουλώσατε p || οἶου| οὐ y οὐ H || ἂν om. vp || τις post περιγ.
tr. P²p. — 15 περιγέν' ν' ηται L περιγίνεται Hp || δεῖ| δὴ C¹A. — 16 ἡμᾶς| ἡμῶς
P²V² ἡμᾶς post νικῆσαι tr. P⁵ || νικῆσαι| δουλώσαι yHv || ἵνα + καὶ V² ||
τούτων + καὶ V² || ἀπελάσωμεν V². — 17 ἔπεται... δαίμονα (18) om. v || τῆς...
κρατήσητε| τις... κρατήση l. — 18 κρατήσῃ τις P⁵ || ἀπελαύνετε ex ἀπελαύ-
νεται A ἀπελαύνεται MP⁵ ἀπελαύνει LP⁵ || καὶ ταύτης y || δαίμονα + ὁμοί-
ως καὶ τῶν λοιπῶν παθῶν P⁵ + ὡσαύτως καὶ εἰς τὰ λοιπὰ πάθη, ἐὰν περι-
κρατεῖς αὐτῶν γέννησε ἐν ταπεινοφροσύνῃ, τοὺς δαίμονας αὐτῶν ὡς τάχιστα
ἐξ ἐαυτῶν ἐκδιώκετε P². — 19 δὲ + δις P⁵, δευτέρου omisso || ὁ ἀνὴρ| αὐτὸς v

20 ακῆ καὶ τῆ πέμπτῃ μικρὸν ἀλεύρου ζωμὸν διαιτώμενος, μηδενὸς ἑτέρου μεταλαμβάνειν δυνάμενος διὰ τὸ τὴν ἔξιν αὐτοῦ οὕτως τετυπωκέσαι.

ιζ'. Περὶ Εὐλογίου.

1. Εἶδομεν δὲ καὶ ἄλλον πρεσβύτερον, Εὐλόγιον ὀνόματι. δς ἐν τῷ προσφέρειν τῷ θεῷ τὰ δῶρα τοσαύτην χάριν ἐλάμβανεν γνώσεως, ὡς ἐκάστου τῶν προσιόντων μοναχῶν τὰς γνώμας εἰδέναι. οὗτος ἰδὼν πολλάκις μοναχοὺς τινὰς μέλλοντας προσιέναι τῷ θυσιαστηρίῳ ἐπέσχεεν αὐτοὺς λέγων· « Πῶς κατατολμᾶτε 5 τοῖς ἁγίοις προσελθεῖν μυστηρίοις πονηρὰς τὰς διανοίας ἔχοντες; καὶ σὺ μὲν ἐλογίσω τῆ νυκτὶ ταύτῃ τὴν ἀπρεπῆ τῆς πορνείας ἐνθύμησιν. 2. ὁ δὲ ἕτερος, φησὶν, ἐλογίσατο ἐν τῇ αὐτοῦ διανοίᾳ οὐδὲν διαφέρειν κἄν ἁμαρτωλὸν κἄν δίκαιον προσελθεῖν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ ἄλλος διεκρίθη πρὸς τὸ δῶρον· « Ἄρα ἀγιάσει με προσελθόντα; » ὑποχωρήσατε οὖν μικρὸν τῶν ἁγίων μυστηρίων καὶ μετανοήσατε ἐκ ψυχῆς, ἵνα ἄφεσις ὑμῖν γένηται

|| τῆ ἑβδομάδι V¹. τῆς ἑβδομάδος post δεύτερον tr. p || τε add. s. l. A om. P^{1v} || τῆ om. P². — 20 καὶ + ἐν V¹ || τῆ om. P² || μικρὸν (μικροῦ M) ἀλεύρου ζωμὸν διαιτώμενος x : ζωμὸν ἀλεύρου μικρὸν διαιτώμενος P²P³ρ ζωμὸν ἀλεύρου τι διαιτώμενος μικρὸν H ζωμὸν ἀλεύρου γν || μηδενός... δυνάμενος om. P². 21 μεταλαβεῖν v || ἔξιν| τάξιν p.

Cap. XVI habent V^oBP¹C¹A (= x), LP² (= y), HF²F³, V¹V³ (= v), P⁴P⁷ (= p). Omittunt MC².

Lemma. περὶ E. πρεσβυτέρου P¹P²ρ περὶ E. τοῦ πρεσβυτέρου C¹AP⁵ περὶ ἄββᾶ E. πρεσβυτέρου γ περὶ ἄββᾶ E. τοῦ πρεσβυτέρου H.

1 δὲ om. P¹H || ὀνόματι Εὐλόγιον P²P³ρ. — 2 τῷ om. LV¹ || ταύτην p || ἔλαβεν B. — 3 ὡς om. p || προσόντων H προσερχομένων γν || μοναχῶν om. H || τὴν γνώμην V²ρ. — 4 οὕτως| οὕτως V¹ || ἰδὼν post πολλάκις tr. V¹ om. V² || πολλάκις post τῶν μοναχῶν (sic) tr. V² || μοναχοὺς τινὰς| post μέλλοντας tr. γH πολλοὺς τῶν μοναχῶν V² τοὺς μοναχοὺς V¹ μοναχοὺς P² || μέλλοντας post προσιέναι tr. p. — 5 ἐπισχῶν a. ἔλεγεν γHV¹ ἐπισχῶν ἔλεγεν V². — 6 τοῖς ἁγίοις προσελθεῖν μυστηρίοις| προσελθεῖν τ. ἀγ. μ. P¹ρ τοῖς ἁγίοις μ. προσελθεῖν V²P⁶. — 7 τὴν νύκτα ταύτην P⁵ || τῆν| φησὶν P⁵ || πορνείας| καρδίας P⁵. — 8 ἕτερος... διανοία om. V² || ἐλογίσατο, φησὶν p || φησὶν om. P⁵ || ἐν om. Γ⁵ || ἑαυτοῦ P¹γP²P³V¹ || διανοία + λέγων P⁵ρ. — 9 οὐδὲν| τὸ μηδὲν V³ || διαφέρει P⁵ || κἄν¹ om. p || ἁμαρτωλός τις V³ || δίκαιος προσέλην V³. — 10 θεοῦ| Χριστοῦ A || ἄλλος om. V³ || ἄρα BP¹P²ρ || ἄρα (sic) + λέγων P².

11 μακρὸν P⁵ || τῶν ἁγίων μυστηρίων om. V³. — 12 ὑμῶν L ἡμῖν P²V¹ ||

τῶν ἁμαρτιῶν καὶ ἄξιοι γένησθε τῆς τοῦ Χριστοῦ κοινωνίας. ἔαν γὰρ μὴ πρῶτον τὰς ἐνθυμήσεις καθάρητε, οὐ μὴ δύνησθε 15 προσελθεῖν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ.»

ιζ'. Περὶ Ἰσιδώρου.

1. Εἶδομεν δὲ καὶ κατὰ τὴν Θηβαΐδα μονὴν τινα Ἰσιδώρου τινὸς μεγάλῳ τείχει πλινθίνῳ ὄχρωμένῃν χιλίους μοναχοὺς ἔνδον ἔχουσαν. εἶχεν δὲ ἔνδον καὶ φρέατα καὶ παραδείσους καὶ ὅσα πρὸς τὴν χρεῖαν εἰσὶν ἀναγκαῖα, μηδενὸς ἔξω ποτὲ τῶν μοναχῶν ἐξιόντος, ἀλλὰ πρεσβύτερος ἦν ὁ θυρωρὸς μηδενὶ συγχωρῶν ἐξιέναι μηδὲ εἰσιέναι ἄλλον, πλὴν εἴ τις ἐβούλετο ἄχρι τελευτῆς ἐκεῖ παραμένειν μηδαμοῦ προερχόμενος. 2. δς καὶ δὴ πρὸς τὸν πυλῶνα εἰς μικρὸν καταγώγιον τοὺς ἐρχομένους ἐξένιζεν, καὶ διδοὺς εὐλογίας πρῶτ' ἐν εἰρήνῃ προέπεμπεν. 3. δύο δὲ 10 ἐξ αὐτῶν πρεσβύτεροι μόνοι τὰ ἔργα τῶν ἀδελφῶν διοικοῦντες

13 καὶ + τηνικαῦτα P⁵ || Χριστοῦ| θεοῦ H. — 14 γὰρ μὴ| δὲ μὴ γV¹ μὴ γὰρ p || πρότερον P⁵ || ἐκαθάρητε L. || οὐ μὴ| οὐ H¹V² || δύνησθε V²P¹ : δύνασθε HV² δυνήσησθε cet. — 15 χάριτι τοῦ θεοῦ| τοῦ Χριστοῦ θεῖα δωρεᾶ P² || θεοῦ xH : Χριστοῦ cet. || post θεοῦ habet H Monachos in Nitria, Apollonium, Dioscorum, Eliam, Isidorum, Sarapionem. Ordinem in V²B seruai, scil. Isidorum, Sarapionem, Apollonium, Dioscorum, <Monachos in Nitria>.

Cap. XVII habent V^oBP¹C¹A (= x), LP² (= y), H (post Dioscorum et Eliam), P²P², V¹V³ (= v); post cap. XIV habent P⁶F⁷ (= p). Omittunt MC².

Lemma. περὶ + ἄββᾶ γH + τοῦ ἄββᾶ P²P⁵ || Ἰσιδώρου + καὶ τῆς μονῆς αὐτοῦ P². titulum om. V¹.

1 εἶδον p || δὲ om. vp || καὶ C¹A (cf. ιγ' 1, ιδ' 1, ιζ' 1) : om. cet. || Θηβ. + καὶ ἄλλην P² || τινα om. P⁵ρ. — 2 τινὸς om. V²V² || μεγάλῳ P²Hγρ : μεγάλου xLP²P⁵ || τείχει... ὄχρωμένῃν om. P⁵ || τείχω (!) P² || ὄχρωμένῃν v || χιλίους om. p || ἔνδον om. P²ρ. — 3 ἔχοντα p || καὶ¹ om. P⁵ || παραδείσους| κηπία P⁵ || καὶ² om. C¹A. — 4 ὅσα + ἐστὶν v || πρὸς τὴν χρεῖαν om. γν || εἰσὶν| ἐστὶν γH om. P⁵ν || μηδενός... ἐξιόντος| οὐδεὶς δὲ τῶν μοναχῶν ἔξω ἐξίει V² || ἔξω ποτε post μοναχῶν tr. H || τῶν μοναχῶν| τοῦ μοναστηρίου P⁵. — 5 ἐξιόντων γH || ἀλλὰ| καὶ γὰρ P². ἀλλὰ omisso, πρεσβύτερος γὰρ V³ || ὁ om. P⁵V² || μηδένα P¹P²Hν μηδὲν L. — 6 μηδέ... προέπεμπεν (9) om. P⁵ || μηδέ| ἢ P¹ || εἰ + πού γV¹ρ || ἐβούλετό + που H || βούλοιο p. — 7 μηδαμοῦ| μὴ P¹ || προσερχόμενος V¹ || δς καὶ δὴ (cf. ιδ' 61) δς δὴ Ap ὡς δὴ καὶ γHV¹ ὡς καὶ V² καὶ δὴ P². — 8 πρὸς τὸν... ἐξένιζε| τοὺς ἐρχομένους εἰς μικρὸν καταγώγιον πρὸ τοῦ πυλῶνος ἐξένιζε V² || εἰς μικρὸν καταγώγιον post ἐξένιζε tr. P². — 9 δοὺς p || εὐλογίαν P² || ἀπέπεμπε V². — 10 μόνοι| μόνον P⁵.

ἐξήεσαν καὶ τὰς ἀναγκαίας χρείας αὐτοῖς ἀπεκόμιζον. ἔλεγεν δὲ
 ἡμῖν ὁ τῶ πνλῶν προσκαρτερῶν πρεσβύτερος τοιοῦτους εἶναι τοὺς
 ἐνδον ἀγίους, ὡς δύνασθαι πάντας σημεῖα ἐπιτελεῖν, καὶ μηδένα
 15 ἐξ αὐτῶν ἐμπεσεῖν εἰς νόσον πρὸ τῆς τελευτῆς· ἀλλ' ὅταν ἐκά-
 στον ἢ μετάθεσις ἤρχετο, προμηνῶν ἅπασι κατακλιθεῖς ἐκοιμᾶτο.

ιη'. Περὶ Σαραπίωνος.

1. Εἶδομεν δὲ καὶ ἐν τοῖς μέρεσιν τοῦ Ἀρσενοῖτου πρεσβύτερόν
 τινα ὀνόματι Σαραπίωνα, πατέρα πολλῶν μοναστηρίων καὶ ἡγού-
 μενον πολλῆς ἀδελφότητος, ὡς μιᾶς μυριάδος ὄντων τὸν ἀριθμόν,
 πολλήν τε διὰ τῆς ἀδελφότητος ἐκτελοῦντα οἰκονομίαν, πάντων
 5 ὁμοῦ ἐν καιρῷ θέρους συγκομιζόντων τοὺς ἑαυτῶν καρπούς πρὸς
 αὐτόν, οὓς ἐπὶ μισθῷ θέρους ἐκομίζετο ἕκαστος, ἐνιασίους ἀρ-
 τάβας δώδεκα ὡς τεσσαράκοντα τοὺς μοδίους παρ' ἡμῖν λεγο-
 μένους, καὶ ταύτας εἰς διακονίαν πτωχῶν δι' αὐτοῦ χορηγούν-

11 καὶ om. V³, qui ἀποκομίζοντες scr. || ἀναγκαίας om. P⁵ || αὐτοῖς χρείας
 yHv || αὐτῶν P⁵ || ἐκόμιζον P². — 12 πρεσβύτερος om. V². — 13 ἐνδον om.
 V³ || ἀγίους} μοναχοὺς V²p. — 14 ἐξ om. P³P⁵, ἐξ αὐτῶν om. p || προεμπεσεῖν
 yHV¹p περιπίπτειν V³ || εἰς νόσον} νόσω V² || πρὸ τῆς (om. P¹) τελευτῆς}
 πρὶν ἢ τελευτῇ αὐτοῦ ἐπιστῆ V³ || ἀλλ' ὅταν ἐκάστου} ὅταν δέ τινος αὐ-
 τῶν V³. — 15 μετάστασις v || ἤρχετο} ἔλθη P⁵ ἔλθοι V² || προμηνύει V³, qui
 ἅπασι + καὶ scr. || κατακλιθεῖς p κατακλισθεῖς (-κλεισ- l.) y || κοιμᾶται V²
 ἀναπαύεται P⁵.

Cap. XVIII habent V^oBP¹C¹A (= x), LP³ (= y), H (cf. ad cap. XVII
 lemma), P²P⁵, V², P⁶P⁷ (= p). Omittunt MC²V¹.

Lemma. περι + ἀββᾶ yH || Σαραπίωνος P¹C¹AHP⁶P⁷ (Σαρ- autem in textu).
 postea non notauit || Σ. + πρεσβυτέρου yHV²P⁷ + τοῦ πρεσβυτέρου P⁵.

1 καὶ x : om. cet. || τοῦ om. xp || Ἀρσενοῖτου P¹P⁵ Ἀρσενοῖτου LH Ἀρ-
 σινόης p. — 2 τινα om. P⁵ || Σαραπίωνα V². — 3 ὡς} ὡσίει V² || μιᾶς om. P⁵ ||
 μιᾶς μυριάδος} ἑνδεκα p || ὄντων} ὄσης P⁵ om. H || τὸν ἀριθμόν} τῶν ἀδελ-
 φῶν V². — 4 τε om. V³ || διὰ om. P¹ || τελοῦντα V². — 5 ὁμοῦ} ἡμῶν P² || ὁμοῦ
 + τούτων V² || ἐν + τῷ V³ || καιρῷ + τοῦ P²V² || θερισμοῦ yH || post θέρους
 om. συγκομιζόντων... θέρους (6) V² || συγκομιζόντων om. L || πρὸς αὐτόν
 om. p. — 6 μισθοῦ y || τοῦ θέρους P⁵p || ἐκομίζετο x : ἐκόμιζον P⁵ ἐκομίζοντο
 cet. || ἐνιασίους x : ἐνιασίους yH ἐνιασιῖου (sic) P³ ἐνιασίου P⁵p ἐν-
 ανσιαίας V² || σίτον ἀρτάβας yHP²P⁴V²p. — 7 δεκαδύο yP² δεκα' δύο' πέντε
 H || ὡς + εἶναι V² || τοὺς yHP⁵ : om. cet. || μοδίους ante λεγομένους tr. y H
 || παρ' ἡμῖν} παρ' ἡμῶν y || λεγομένους om. V². — 8 καὶ omisso, ταῦτα οὖν
 V³ || ταῦτα P¹yHP²p πάντα P⁵ || δι' ἑαυτοῦ yH om. P⁵V² || χορηγούντων
 scripsi : χορηγούντες P² ἐχορήγουν V² ἐχορηγούντο p χορηγούντος cet.

των, ὡς μηδένα πένεσθαι λοιπὸν ἐν τῇ περιχώρῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς
 10 εἰς Ἀλεξάνδρειαν πτωχοῖς διαπέμπεσθαι. 2. οὐ μὴν οὐδὲ οἱ
 προορηθέντες πατέρες κατὰ πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον ἡμέλησάν ποτε
 ταύτης τῆς διοικήσεως, ἀλλ' ἐκ τῶν καμάτων τῆς ἀδελφότητος
 μεστὰ σίτου πλοῖα καὶ ἀμφιάσεως εἰς Ἀλεξάνδρειαν τοῖς πτω-
 15 χοῖς ἐξαποστέλλουσιν διὰ τὸ σπανίους εἶναι παρ' αὐτοῖς τοὺς
 χρεῖαν ἔχοντας.

3. Εἶδον δὲ καὶ εἰς τὴν περιχώρον Βαβυλῶνος καὶ Μέμφεως
 πατέρας πολλοὺς καὶ μεγάλους καὶ πλῆθος μοναχῶν ἄπειρον παν-
 τοῖαις ἀρεταῖς κεκοσμημένον. εἶδον δὲ καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ
 Ἰωσήφ ἐνθα τὸν σίτον κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον συνήγαγεν.

ιθ'. Περὶ Ἀπολλωνίου μάρτυρος.

1. Γέγονε δὲ τις κατὰ τὴν Θηβαίδα μοναχὸς ὀνόματι Ἀπολ-
 λώνιος. οὗτος πλείστας δυνάμεις τῆς πολιτείας αὐτοῦ ἐπεδεί-
 ξατο. ἦν δὲ καὶ τοῦ ὀνόματος τῆς διακονίας ἤξιωμένος, ὑπερβάλλ-
 ῶν δὲ πάσαις ταῖς ἀρεταῖς καὶ τοὺς πῶποτε εὐδοκιμήσοντας.
 5 2. οὗτος ἐν τῷ καιρῷ τοῦ διωγμοῦ παραθαρρῶνων τοὺς τοῦ Χρι-

9 καὶ yHV² : γὰρ καὶ P⁵ om. cet. — 10 διαπέμπειν V².

11 οἱ κατὰ V² || ἡμέλησάν... διοικήσεως} τῆς τοιαύτης διακονίας ἡμέλησάν
 ποτε V² || ἡμέλησάν ποτε} ἡμελήσαντο P¹. — 12 ἐκ τοῦ καμάτου V². — 13 με-
 στὰ ex μετά V² μετά BP¹P⁶p || πλοῖα σίτου yHP²p πλοίων σίτον P⁵ || εἰς
 Ἀλεξάνδρειαν om. p. — 14 ἐξαποστέλλουσιν x : ἀπέστειλλον P⁵ ἀποστέλλου-
 σιν cet. || σπανίους yr || εἶναι post αὐτοῖς tr. V². — 15 post ἔχοντας habet V²
 epilogum εἶδομεν δὲ καὶ ἄλλους πολλοὺς μοναχοὺς καὶ πατέρας usque ad
 finem epilogi. — 16-19 hanc conclusionem capituli XVIII habet V¹ sub titulo
 περι Ἰωάννου. pergīt cum capitulo XXVI ; postea habet epilogum. — 16 εἶ-
 δομεν V¹. — 17 ἄπειρον om. V¹. — 18 κεκοσμημένον V²P¹AL κεκοσμημέ-
 νους V¹ || εἶδομεν V¹ || δὲ om. P². — 19 σίτον κατὰ τὸν om. P².

Cap. XIX habent V^oBP¹C¹A (= x), LP³ (= y), H (cf. ad cap. XVII
 lemma), P²P⁵, P⁶P⁷ (= p). Omittunt MC²V¹V².

Lemma. περι + ἀββᾶ H || Ἀπολλωνίου + καὶ Φιλήμονος P⁵ || τοῦ μάρτυ-
 ρος C¹Aρ τῶν μαρτύρων P⁵ om. P² || μάρτυρος + καὶ διακόνου H + εὐλό-
 γησον πάτερ P⁵.

1 δὲ om. P⁵. — 2 οὗτος omisso, ἐπιδειξάμενος scr. P⁵ || τῆς πολιτείας yH :
 ἐν τῇ πολιτείᾳ P⁵ καὶ πολιτείας cet. || αὐτοῦ} ἑαυτοῦ p om. P¹P¹. — 3 ὀνό-
 ματος} κλήρου p || διακονίας} διδασκαλίας P⁵. — 4 δὲ om. P⁵ || καὶ om. yHP⁵
 || πῶποτε} ποτε L. — 5 οὕτως B || παραθαρρῶνων C¹A : παραθαρρῶνων cet. ||
 τοῦ Χριστοῦ} τούτου p.

στοῦ ὁμολογητᾶς πολλοὺς μάρτυρας ἀπειτέλεσεν. καὶ αὐτὸς δὲ συλληφθεὶς ἐν τῇ εἰρκτῇ ἐφυλάττετο. πρὸς δὲ ἤρχοντο τῶν Ἑλλήνων οἱ φανυότεροι καὶ λόγους αὐτῷ παροξυσμοῦ καὶ βλασφημίας προσῆγον.

- 10 3. Ἦν δὲ τις ἐξ αὐτῶν χοραύλης, ἀνὴρ διαβόητος ἐν τοῖς ἀτοπήμασιν, ὃς προσελθὼν ὑβρίζεν αὐτόν, ἀνόσιον λέγων καὶ ἐπιθέτην καὶ πλάνον καὶ παρὰ παντὸς ἀνθρώπου μισούμενον καὶ ὀφείλοντα θάττον ἀποθανεῖν. πρὸς ὃν φησὶν ὁ Ἀπολλώνιος· «Ἐλεῆσαι σε κύριος, ἄνθρωπε, καὶ μηδὲν σοι τῶν παρὰ σοῦ
15 εἰρημένων εἰς ἁμαρτίαν λογίσηται». ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ χοραύλης ἐκείνος, Φιλήμων ὀνόματι, ἐδάκνυτο ταῖς φρεσὶν ὑπὸ τῶν λόγων τοῦ ἀνδρὸς κατανυγείς. 4. ὀρμήσας δὲ εὐθὺς ἐπὶ τὸ βῆμα τῷ δικαστῇ παρέστη. καὶ δὴ φησὶ πρὸς αὐτόν ἐπὶ τοῦ δήμου· «Ἄδικα πράττεις, ὦ δικαστά, θεοφιλεῖς καὶ ἀναιτίους ἄνδρας
20 κολάζων. οὐδὲν γὰρ φαῦλον οἱ Χριστιανοὶ ποιοῦσιν οὐδὲ λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν εὐλογοῦσιν». 5. ὁ δὲ ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος τὰ πρῶτα μὲν ᾤετο αὐτὸν εἰρωνεύεσθαι καὶ γελοιάζειν. ὡς δὲ ἐπιμένοντα εἶδεν· «Μέμνησας», φησὶν, «ὦ ἄνθρωπε», πρὸς αὐτόν, «καὶ ἐκ φρενῶν γέγονας ἐξάπινα». ὁ δὲ·
25 «Ὁὐ μίνομαι», φησὶν, «ἀδικώτατε δικαστά. Χριστιανὸς γὰρ εἰμι». ὁ δὲ κολακείαις ἅμα τῷ ὄχλῳ πείθειν αὐτὸν ἐπειράτο. ὡς δὲ ἀμεσθάτερον εἶδεν, παντοίας βυσάνους αὐτῷ προσήγαγεν. 6. τὸν

6 ὁμολογήσαντας γ μάρτυρας P⁵ || πολλοὺς + δὲ P⁵ || μάρτυρας] ὁμολογητᾶς P⁵. — 8 βλασφημίας καὶ παροξυσμοῦ P⁵ || παροξυσμοῦς (ς expruncto) P³ παροξυσμῶν x¹². — 9 προσεπήγον γ. — 10 ἐν τοῖς ἀτοπήμασιν] ἀγαπώμενος ὑπὸ τοῦ πλήθους ρ.

11 ὑβρίζεν post αὐτόν tr. yH || αὐτόν] τὸν ἄγιον P² || ἀνόσιον... ἐπιθέτην... πλάνον... μισούμενον (12)] Ἄνοσιε... ἐπιθέτα... πλάνε... μισούμενε P⁵ || λέγων + αὐτόν P² || ἐπιθέτον (sic) Λ. — 12 πάντας (+ τοὺς γ) ἀνθρώπους yHP²p || καὶ ὀφείλοντα] διὸ καὶ ὀφείλεις P⁵. — 13 φησὶν post Ἀπολλώνιος tr. P⁵. — 14 Ἐλεῆσαι P² || κύριος] Χριστός P² || παρὰ σοῦ om. P²P⁵. — 15 λογίσηται C¹ λογίσηται Α λογισθήσεται P¹ || δὲ om. P²p. — 16 ταῖς om. L. — 17 ὀρμήσας ρ, qui infra (18) παρέστη om. || δὲ om. P⁵ || εὐθὺς om. P¹. — 18 τοῦ δικαστοῦ ρ || παρεστήκει yH || δὴ om. xp || φασὶν γ || πρὸς αὐτόν] αὐτῷ P³. — 20 οὔτε ρ.

21 ἀλλά... εὐλογοῦσιν per homoeoteleuton om. C¹Ap || ἐαυτῶν H. — 22 λέγοντος + ἀκούσας x || τὸ πρῶτον L || μὲν ante πρῶτα tr. ρ || καὶ] ἢ H. — 23 ἐπιμένοντα + αὐτόν ρ. — 24 πρὸς αὐτόν om. P⁵ || ἐξω φρενῶν P² ἐκφρων P²p || ὁ δὲ + φησὶν P⁵, φησὶν (25) omisso. — 25 ante ἀδικώτατε iterat de in exprungit ὁ ἄνθρωπε Α || γὰρ om. H. — 26 ὁ δὲ + πολλαῖς yHP²P²p || ἐπειράτο] ἐβούλετο x. — 27 παντοίας βυσάνους ρ || αὐτῷ ante βυσάνους tr. P²P⁵ om. ρ. || προήγαγεν Α προσῆγεν yHP⁵ ἐκόλαξε ρ.

- δὲ Ἀπολλώνιον ἀνάρπαστον ποιησάμενος καὶ πολλαῖς αἰκίαις περιβαλὼν ὡς πλάνον αὐτὸν ἐβασάνιζεν. ὁ δὲ Ἀπολλώνιος φησὶν πρὸς αὐτόν· «Ἠδέξάμην ἂν καὶ σέ, δικαστά, καὶ πάντας τοὺς παρόντας ταύτῃ τῇ πλάνῃ μου ἐξακολουθῆσαι.» 7. ὁ δὲ, ὡς ταῦτα λέγοντος, ἀμφοτέρους πυρὶ παραδοθῆναι προστάσσει ἐπ' ὄψεσι παντὸς τοῦ πλήθους. ὡς δὲ ἐν τῇ φλογὶ ἦσαν παρόντος τοῦ δικαστοῦ, φωνὴν ἀφίησι πρὸς τὸν θεὸν ὁ μακάριος Ἀπολλώνιος
30 εἰς ἐπήκοον παντὸς τοῦ δήμου καὶ τοῦ δικαστοῦ· «Μὴ παρα- Ps. 73, 1 ὄψς, δέσποτα, τοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐξομολογουμένην σοι, ἀλλὰ σαυτὸν ἐμφανῶς ἡμῖν ἐπίδειξον.» 8. καὶ δὴ νεφέλη δροσοειδῆς καὶ φωτεινὴ ἐπελθοῦσα ἐκάλυψεν τοὺς ἄνδρας τὸ πῦρ ἀποσβέσασα. καὶ θαυμάσαντες οἱ ὄχλοι καὶ ὁ δικαστὴς ἐβῶν· «Εἰς θεὸς τῶν Χρι-
40 στιανῶν.» 9. ἀναγγέλλει δὲ τις ταῦτα τῶν κακοῦργων τῷ τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπάρχῳ. ὃς ὠμούς τινας καὶ ἀγρίους προτίκτορας καὶ ταξείωτας ἐπιλεξάμενος ἐξαπέστειλεν πρὸς τὸ δεσμίους πάντας ἀχθῆναι τοὺς περὶ τὸν δικαστὴν καὶ Φιλήμονα. ἤγετο οὖν καὶ ὁ Ἀπολλώνιος καὶ ἄλλοι τινὲς ὁμολογήσαντες. 10. πορευο-
45 μένων δὲ πάντων κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπῆλθεν χάρις ἐπ' αὐτόν καὶ ἤρξατο διδάσκειν τοὺς στρατιώτας. ὡς δὲ καὶ αὐτοὶ κατανυγέντες ἐπίστευσαν τῷ σωτῆρι, πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ βῆμα

28 ἀνάρπαστον ποιησάμενος] ἀναρτήσας ρ || αἰκίαις + αὐτόν ρ. — 29 περιβαλὼν P⁵ || ὁ δὲ... αὐτόν] ἔφη δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἀπολλώνιος P⁵ || φησὶν x : ἔφη (post πρὸς αὐτόν) cet. — 30 Ἠδέξάμην (εὐξάμην P¹) x || ἂν om. P⁵ || καὶ¹ om. HP² || σέ post δικαστά tr. P⁵ || καὶ πάντας + δὲ xp.

31 παρόντας + σοι C¹A || τῇ πλάνῃ post μου tr. P²P⁵ || μου] ἐμοῦ Α. — 32 τοιαῦτα HP²p || λέγοντος x : λέγοντα yP⁵ λέγοντας cet. || ἐπ' x¹²P⁵ : ἐν yH om. ρ. — 33 πλήθους] λιού P² || ἐν om. P² || τῇ om. x || παρόντος] παρὰ ρ. — 34 πρὸς τὸν θεὸν post Ἀπολλώνιος tr. P² || τὸν θεὸν] αὐτόν x. — 35 ἐπήκοον V²BC¹A || καὶ τοῦ δικαστοῦ om. P² || παραδός (sic) P³ παραδός L. — 36 τοῖς om. HP² || ψυχὴν ἐξομολογουμένην xP²P⁵ (T) : ψυχᾶς ἐξομολογουμένης cet. — 37 ἡμῖν ante ἐμφανῶς tr. ρ, post ἐπίδειξον tr. P⁵ || φωτεινὴ καὶ δροσοειδῆς P² || δροσοειδῆς H || καὶ om. P¹ || καὶ φωτεινὴ post ἐπελθοῦσα tr. ρ. — 38 τὸ πῦρ ἀποσβ.] καὶ τὸ πῦρ ἀπέσβεσε ρ || καὶ θαυμάσαντες x : θαυμάσαντες δὲ cet. — 39 ὄχλοι] δήμοι γ || ἀνεβῶν P¹ ἔλεγον P⁵. ἐβῶν omisso, ἐπεβόησαν post Χριστιανῶν scr. P² || εἰς + ὁ HP² || θεός + ὁ P⁵. — 40 ἀνήγαγε P² || ταῦτα ante τις tr. ρ, post κακοῦργων tr. BP¹H om. Α.

41 ἐπάρχῳ P¹ || ὃς ex ὡς B (ut uid.) Α || καὶ ἀγρίους om. ρ || ἀγρίους] ἀχρείους L || πρωτίκτορας ρ. — 42 ταξείωτας] στρατιώτας ρ || ἀπέστειλεν HP² || τό] τῷ H τοὺς x || πάντας post ἀχθῆναι tr. ρ. — 43 Φιλήμονα] τὸν δῆμον ρ || οὖν + οὖν αὐτοῖς yHP. — 44 καὶ¹ om. yH || τινὲς + οἱ L || ὁμολογηταὶ P⁵. — 45 πάντων] αὐτῶν H αὐτῶν πάντων L || ἐπ' πρὸς x. — 46 δὲ om. x. — 47 σωτῆρι + Χριστῷ P² + καὶ P¹ || πάντες + καὶ P⁵ || ὁμοθυμαδὸν + οὖν C¹A || ἐπὶ τὸ βῆμα om. xP².

δέσμοι ἦσαν. οὗς ἅπαντας ὁ ἑπαρχος θεασάμενος ἀμεταθέτους
 τῇ πίστει τῷ βυθῷ θάπτον κελεύει παραδοθῆναι· τοῦτο δὲ σύμ-
 50 βολον αὐτοῖς ἐγένετο τοῦ βαπτίσματος. 11. εὐρόντες δὲ αὐτοὺς
 οἱ οἰκτεῖοι πρὸς τὰς ὄχθας ἐκρεριμμένους, πάντας ὁμοῦ τέθεικαν.
 ἔνθα ἐποίησαν δυνάμεις πολλὰς, αἱ καὶ νῦν ἐπιτελοῦνται· τοσαύτη
 γὰρ τις χάρις γέγονεν τοῦ ἀνδρός, ὥστε καὶ περὶ ὧν ἠῤῥατο
 εὐθὺς εἰσηκούσθη τοῦ σωτῆρος αὐτὸν οὕτω τιμήσαντος. 12. ὃν
 55 καὶ ἡμεῖς ἐν τῷ μαρτυρίῳ εὐξάμενοι ἐθεασάμεθα ἅμα τοῖς σὺν
 αὐτῷ μαρτυρήσασιν. καὶ προσκυνήσαντες τῷ θεῷ ἠσπασάμεθα
 αὐτῶν τὰ σκηνώματα ἐν τῇ Θηβαίδι.

κ'. Περὶ Διοσκόρου.

1. Ἄλλον δὲ πρεσβύτερον εἶδομεν ἐν Θηβαίδι, Διόσκορον ὀνό-
 ματι, πατέρα μοναχῶν ἑκατόν. ὃς μέλλοντας αὐτοὺς προσελθεῖν
 τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ ἔλεγεν πρὸς αὐτούς· «Ὁρᾶτε μὴ τις ἐν γυ-
 ναικὸς φαντασίᾳ γενόμενος ἐν νυκτὶ τολμήσῃ προσελθεῖν τοῖς

48 ἦσαν Schwartz : ἦσαν H ἦγοντο L ἦσαν (quod uere ἦσαν esse potest) cet.
 || ὁ ἑπαρχος (sic) post θεασάμενος tr. P¹ || θεασάμενος + ὡς εἶδεν yHp. — 49
 τῆς πίστεως yHP² (qui ἔχοντας add.) P²p || τῷ yH : om. cet. || θάπτον x : τῆς
 θαλάσσης yH θαλάσσης P²1⁵ θαλάττης p || παραδοῦναι C¹A. — 50 αὐτοῖς post
 ἐγένετο tr. p om. P⁵ || ἐγένετο V⁰BP¹P³ ἐγένετο (sic) H γέγονεν P⁵ || τοῦ om.
 P⁵p.

51 ἐξερημμένους P² ἐρριμμένους P⁵ ἐκβεβρασμένους p || πάντας ὁμοῦ τέ-
 θεικαν x : πᾶσιν ὁμοῦ τέμενος ἐγκατεσκεύασαν yHp πᾶσιν ὁμοῦ τέμ. ἐποίη-
 σαν P²P⁵. — 52 ἐποίησαν... ἐπιτελοῦνται x : δυνάμεις πολλὰι νῦν ἐπιτ. HP²
 δυνάμεις νῦν πολλὰι ἐπιτ. P⁵ δυνάμεις πολλὰι τε ἐπιτ. y δυνάμεις πολλὰι ἐπιτ.
 p. — 53 γὰρ yH : om. cet. || τις om. H || ἡ χάρις P² || περὶ ὑπὲρ yHp || ἠῤῥατο
 A. — 54 ἠκούσθη P² εἰσακουσθῆναι yH ἀκουσθῆναι P⁵. — 55 εὐξάμενον P⁵.
 — 56 μαρτυρήσασιν om. P³ || θεῷ + καὶ εὐχαριστήσαντες γνησίως τὰ αὐ-
 τῶν λείψανα P², qui αὐτῶν τὰ σκηνώματα om. — 57 αὐτῶν omisso, τῶν ἐν
 τῇ Θ. scr. p || τῇ om. C¹AP² || Θηβαίδι + τυγχάνοντα P³.

Cap. XX habent V⁰BP¹C¹A (= x), LP¹ (= y), H (cf. ad XVI 15), P²P⁵,
 P⁰P⁷ (= p). Omittunt MC²V¹V².

Lemma. περὶ + τοῦ ἀββᾶ P²P⁵ + ἀββᾶ yH || Δ. + πρεσβυτέρου yH⁰ +
 τοῦ πρ. P⁷ || titulum om. V⁰.

1 Ἄλλον... εἶδομεν Eἶδομεν (+ δὲ P⁵) καὶ ἄλλον πρεσβύτερον P²P⁵ || εἶδα-
 μεν P³ || ἐν Θηβαίδι om. P² || Διόσκορον post ὀνόματι tr. P²P⁵, Δ. ὀνόματι
 post ἑκατόν (2) tr. V⁰. — 2 μελλόντων P³ || ἑαυτοῦς H om. P² || προσιέναι
 P⁵p. — 3 θεοῦ Χριστοῦ P¹ Χριστοῦ καὶ κοινωνῆσαι τῶν ἀδελφῶν P² || πρὸς
 αὐτούς| αὐτοῖς P² || ὁρᾶτε... τεκμήριον (10) om. H || ἐν φαντασίᾳ γυναικὸς
 yP⁵p. — 4 ἐν νυκτὶ om. P⁵ || τολμήσῃ LP¹P⁵ : τολμήσει cet.

5 ἀγίοις μυστηρίοις, μὴ τις ἐξ ὑμῶν φανταζόμενος ἐνυπνιασθῆ.
 2. αἱ γὰρ ἄνευ τῶν φαντασιῶν γονόρροιαὶ αὐτομάτως γιγνόμεναι
 οὐκ ἐκ προαιρέσεως ἐκάστον, ἀλλὰ ἀβουλήτως ἐγγίγνονται·
 ἐκ φύσεως γὰρ προέρχονται καὶ ἐκ περιουσίας ὕλης ἐκκρίνονται.
 διὸ οὐδὲ ὑπεύθυνοί εἰσι τῇ ἁμαρτίᾳ. αἱ δὲ φαντασίαι ἐκ προαι-
 10 ρέσεως ἔρχονται καὶ τῆς κακῆς γνώμης ἐστὶ τεκμήριον. 3. δεῖ
 δὲ τὸν μοναχόν, φησὶν, καὶ τῆς φύσεως ὑπερβαίνειν τὸν νόμον
 καὶ μηδὲ εἰς τινα μικρὸν μολυσμὸν σαρκὸς εὐρεθῆναι, ἀλλὰ τή-
 κειν τὴν σάρκα καὶ μὴ συγχωρεῖν ἐν αὐτῇ περισσεύειν τὴν ὕλην.
 πειρατέον οὖν κενῶσαι τὴν ὕλην τῇ τῆς νηστείας παρατάσει·
 15 εἰ δὲ μὴ, καὶ πρὸς τὰς ὀρέξεις ἡμᾶς ἐρεθίζει. 4. οὐ δεῖ δὲ τὸν
 μοναχόν ὄλως τῶν ὀρέξεων ἐφάπασθαι· ἐπεὶ ἐν τίνι διοίσει τῶν
 κοσμικῶν, οὗς καὶ πολλὰκις ὀρῶμεν τῶν τέρψεων ἀπεχομένους
 δι' ὕγειαν σώματος ἢ δι' ἄλλας τινὰς οὐκ ἀλόγους ἐπιθυμίας;
 πόσω μᾶλλον ἐπιμελητέον τῷ μοναχῷ τῆς ψυχῆς τὴν ὕγειαν καὶ
 20 τοῦ νοῦ, φησί, καὶ τοῦ πνεύματος».

5 φανταζόμενος ἐνυπνιασθῆ] ἐνυπνιαζόμενος φαντασθῆ y. — 6 τῶν om. P²
 || post φαντασιῶν scr. et del. αὐτομάτως C¹ || γονόρροια p || αὐτομάτως post
 γενόμεναι (sic) tr. p || γι' γ'νόμεναι V⁰ γινόμεναι yP³ γενόμεναι P¹p γίνονται
 P⁵. — 7 ἐγγίγνονται x : ἐγγίνονται cet. — 8 καὶ om. L || περιουσίας] περι-
 τεούσης P⁵ || ἐκκρίνονται] ἐκκενοῦνται p. — 9 τῆς ἁμαρτίας P²P⁵. — 10
 προέρχονται x || τεκμήρια P² || cum δεῖ resumit H.

11 δὲ] οὖν y om. H || δὲ + καὶ P² || φησὶν om. H. — 12 post μηδὲ deperdi-
 tum est folium unum in L. resumit cum ἀσπίδας l. 67 || μικρὸν om. P⁵. —
 13 περιτετεύειν P⁵. — 14 πειρατέον... ὕλην per homoeoteleuton om. P² || πει-
 ρᾶται (= πειρᾶτε) P² πειρᾶσθε H || οὖν om. p || τὴν ὕλην] ταύτην H || τῇ om.
 B || τῆς om. p || νηστεία p || ἱκανῇ παρατάσει (παρεκτάσει P⁵) P²H²P⁵p. —
 15 καὶ... ἐρεθίζει] κἂν τῶν πρὸς τὰς ὀρ. ἡμᾶς ἐρεθίζοντων ἀπέχεσθαι C¹A ||
 καὶ om. P² || ἐρεθίσει P¹ ἐρεθίζουσιν P⁵p || ἐρεθίζει + καὶ ἀκαθαρσίαν ἐτοι-
 μως ὑποδέξασθαι παρασκευάζει P² || οὐ omisso, μὴ ἐφάπασθαι (ἐφάπτεσθαι
 P²) scr. infra P²p || τὸν μοναχόν om. H. — 16 ὄλως post ὀρέξεων tr. P²H²P⁵p
 || τῶν om. A || ὀρέξεων + ἡμῖν V⁰BP¹ || ἐφάπασθαι xp : ἐφάπτεσθαι P²H²P⁵
 || διοίσει] διαφέρει HP⁵ || τοὺς κοσμικοὺς BP¹C¹A τοῦ κοσμικοῦ V⁰p. —
 17 καὶ post ὀρῶμεν tr. P²H om. C¹Ap || τερπνῶν H || ἀπεχομένους P⁵. —
 18 ὕγειαν P⁵ ὕγιαν P² ὕγειαν P¹H. eadem l. 19 || ἀλόγους] ὀλίγας P² || ἐπι-
 θυμίας x : αἰτίας cet. — 19 πόσω + δὴ οὖν P²H || μᾶλλον + φησὶν H ||
 ἐπιμελεῖν p || ὕγιαν P⁷ || ὕγ. + ἀλώβητον διαφυλάξαι P⁵ + κουφίσειν p ||
 καὶ τοῦ νοῦ om. p. — 20 φησί post ὕγειαν tr. P¹ om. P⁵p || πνεύματος] σώ-
 ματος p.

⟨Περὶ τῶν ἐν τῇ Νιτρία⟩

5. Κατήχθημεν δὲ καὶ εἰς Νιτρίας, ἔνθα πολλοὺς καὶ μεγάλους ἀναχωρητὰς ἐωράκαμεν, τοῦτο μὲν ἐγγωρίους, τοῦτο δὲ καὶ ξένους, ἀλλήλους ταῖς ἀρεταῖς ὑπερβάλλοντας καὶ φιλονικώτερον πρὸς τὴν ἀσκησιν διακειμένους, πᾶσαν τε ἀρετὴν ἐνδεικνυμένους καὶ ἀγωνιζομένους ἐν τῇ πολιτεία ἀλλήλους ὑπερβάλλειν. 6. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν περὶ τὴν θεωρίαν, οἱ δὲ περὶ τὴν πρακτικὴν ἡσχολοῦντο. ἰδόντες γὰρ ἡμᾶς τινες ἐξ αὐτῶν πόρρωθεν ἐρχομένους διὰ τῆς ἐρήμου οἱ μὲν μετὰ ὕδατος ἡμῖν προὔπρητησαν, οἱ δὲ τοὺς πόδας ἡμῶν ἐνιπτον, οἱ δὲ τὰ ἱμάτια ἐπλυνον, οἱ δὲ ἐπὶ τροφὴν παρεκάλουν, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὴν τῶν ἀρετῶν μάθησιν, ἄλλοι δὲ ἐπὶ τὴν θεωρίαν καὶ τὴν τοῦ θεοῦ γνῶσιν. καὶ ὅπερ ἕκαστος αὐτῶν ἠδύνατο, τοῦτο ἔσπευδεν ἡμᾶς ὠφελεῖν. καὶ τί ἂν τις εἴποι πάσας αὐτῶν τὰς ἀρετάς, μηδὲν ἐπαξίως λέγειν δυνάμενος; 7. Ἐρημον οἰκοῦσι τόπον καὶ τὰ κελλία ἐκ διαστήματος ἔχουσιν, ὡς μηδένα γνωρίζεσθαι πόρρωθεν ὑφ' ἑτέρου, μηδὲ ὄρασθαι ταχέως, μηδὲ φωνῆς ἐπακοῦσαι, ἀλλ' ἐν ἡσυχία πολλῇ διάγουσιν ἕκαστος καθ' ἑαυτὸν καθειργμένος· μόνον δὲ ἐν σαββάτῳ καὶ κυριακῇ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνήγοντο καὶ ἀλλήλους ἀπελάμ-

21 περὶ τῶν ἐν τῇ Νιτρία P³, ex quo inserui, capitulorum tamen ordine in tabula non mutato: π. τῶν ἐν τῇ (om. P³) Νιτρία μοναχῶν (πατέρων P⁶) HP⁶ π. τῆς Νιτρίας P³. titulum om. xp. — 22 Νιτρίας V³BP³: Νιτρίαν (τὴν Ν. HP³) cet. — 23 ἐωράκαμεν] ἴδομεν II. — 24 ἀλλήλους (-ους corr. s. l.) H || φιλονικώτερον] ζήλω πνευματικῶ P⁵. — 25 πρὸς τὴν ἀσκησιν post διακειμένους tr. p || πᾶσαν τε... ἐνδεικνυμένους om. BP⁵ || τε] δὲ p. — 26 ὑπερβάλλοντας H. — 28 ἰδόντες] εἰδότες H || γὰρ] δὲ P⁵. — 29 προσπρήτων P³ προσπρήτησαν p. — 29/30 οἱ δὲ... ἐνιπτον et οἱ δὲ... ἐπλυνον Interuertit P⁵. — 30 ἐπλυναν P³ || οἱ δὲ] καὶ οἱ μὲν P³ || ἐπὶ] πρὸς P².

31 ἐκάλουν P³ || ἄλλοι] ἕτεροι P³ || ἄλλοι δὲ]... μάθησιν om. B || μάθησιν + προστρέποντο P⁵ || ἄλλοι] ἕτεροι P. — 32 τῆν³ om. P⁵p. — 33 αὐτῶν] ἡμῶν p || τίς ἂν τις P¹. — 34 εἶπη P³ || μηδὲν omisso, μὴ δυνάμενος scr. p. — 35 Ἐρημον + οὖν P³HP⁵ + γὰρ p || τὸν τόπον BC¹AP³ || τὸ κελλίον C¹A || ἔχοντες P¹. — 36 ὡς + καὶ P⁵ || μηδένα] μὴ P³P⁵ || γνωρίζεσθαι... ἐτέρου] διαγνωρίζεσθαι... ἐτέρου P³ δύνασθαι τινὰ τὸν ἕτερον γνωρίζειν πόρρωθεν P⁵ || μήτε p || ὄρασθαι + ὑφ' ἑτέρων P⁵. — 37 μήτε XP³p || φωνῆς + ἀλλήλων P⁵ || ἐπακούειν P³ ἀκούειν HP⁵ ὑπακούειν P³ ὑπακοῦσαι p || πολλῇ om. P¹ || διάγειν P³HP². — 38 ἐκάστον P³H ἐκαστον P² || καθειργμένου P³ καθειργομένου H || ἐν om. p. — 39 τῇ κυριακῇ H || ἐν ταῖς ἐκκλησίαις post συνάγονται (sic) tr. p || συνάγονται P³HP⁵p || ἀλλήλους P¹ || ἀπολαμβάνουσιν P³H βλέπουσι P⁵ ἀπολαύουσι p.

40 βανον. πολλοὶ δὲ αὐτῶν πολλάκις καὶ τεταρταῖοι ἐν τοῖς κελλίοις εὐρίσκοντο ἐκ τοῦ μὴ ὄραν ἀλλήλους πλὴν ἐν ταῖς συνάξεσιν. 8. καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τριῶν σημείων καὶ τεσσάρων εἰς τὴν σύναξιν ἤρχοντο· τοσοῦτον μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων διεστήκασιν. ἀγάπην δὲ τοσαύτην εἶχον πρὸς ἀλλήλους καὶ περὶ τὴν λοιπὴν ἀδελφότητα, ὡς πολλοῖς πολλάκις βουληθεῖσι σὺν αὐτοῖς σωθῆναι ἕκαστος τὸ ἑαυτοῦ κελλίον ἔσπευδεν αὐτοῖς εἰς ἀνάπαυσιν δοῦναι.

9. Εἶδον δὲ καὶ πατέρα τινὰ τῶν ἐκεῖ, Ἀμμώνιον ὀνόματι, ἐξαιρετὰ κελλία ἔχοντα καὶ αὐλὴν καὶ φρέαρ καὶ τὰς λοιπὰς χρεῖας. ἐλθόντος δὲ ποτέ τινος ἀδελφοῦ πρὸς αὐτὸν σωθῆναι σπεύδοντος καὶ λέγοντος αὐτοῦ ἐπινοεῖν αὐτῷ κελλίον πρὸς οἰκησιν, εὐθὺς ἐξελθὼν παρήγγειλεν αὐτῷ μὴ ἀναχωρεῖν τῶν κελλίων ἄχρις ἂν εὖρη αὐτῷ ἐπιτήδειον καταγώγιον. καὶ καταλιπὼν αὐτῷ πάντα ὅσα εἶχεν σὺν αὐτοῖς τοῖς κελλίοις ἑαυτὸν εἰς μικρὸν τι κελλίον μακρὰν ἐκείθεν ἀπέκλεισεν. 10. εἰ δὲ καὶ πλείονες ἦσαν οἱ συνερχόμενοι σωθῆναι θέλοντες, συνῆγεν πᾶσαν τὴν ἀδελφότητα, καὶ τοῦ μὲν πλίνθους ἐπιτιδοῦντος, τοῦ δὲ ὕδωρ, ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τὰ κελλία ἐπληροῦντο. 11. τοὺς δὲ μέλλοντας οἰκεῖν τὰ κελλία ἐκάλουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰς εὐωχίαν· καὶ ὡς

40 πολλάκις om. P² || τεταρταῖοι + τεθνεώτες p || τοῖς + ἑαυτῶν P⁵ || κελλίοις + αὐτῶν P³H.

41 εὐρίσκονται P³HP⁵ (ante ἐν) p || ἐκ τοῦ... συνάξεσιν om. P² || ἐκ τοῦ] ἐν τῷ P³ || ἀλλήλους p. — 42 αὐτῶν om. H || καί] ἢ p. — 43 ἔρχονται P³ HP⁵p || τοσοῦτον + γὰρ P¹ || μακρὰν post ἀλλήλων tr. H || ἀπ' om. P³. — 44 τοιαύτην P² || ἔχουσιν P³HP⁵p || πρὸς] εἰς P⁵ || περὶ] πρὸς P² εἰς P⁵ om. p. — 45 πολλοὺς x (om. A) || πολλάκις x: om. cet. || βουληθεῖσι] συμβουλεύειν P³ || σὺν αὐτοῖς σωθῆναι] αὐτοῖς συνσωθῆναι P³HP. — 46 ἕκαστος... ἔσπευδεν x: ἕκαστον (+ τε P³)... σπεύδειν cet. — 47 διδοῖναι V³H. — 48 habent hic titulum περὶ (+ τοῦ P⁵P⁷) ἄββα Ἀμμώνιον P³HP⁵P⁷ περὶ Ἀμμώνιον P² || εἶδομεν P³P⁵ || καὶ] ἐκεῖ V³BP¹ τῶν ἐκείσε C¹A (qui τῶν ἐκεῖ post τινὰ omittunt) || Ἀμμώνιον post ὀνόματι tr. C¹A. — 49 καί] om. P⁵. — 50 ποτέ om. P³HP⁵p || τινος ἀδελφοῦ πρὸς αὐτὸν xp: ἀδελφοῦ τινος pr. a. P² πρὸς αὐτὸν τινος ἀδελφοῦ P³H πρὸς αὐτὸν ἀδελφοῦ τινος P⁵.

51 σπεύδοντος] βουλομένου P²P⁵ || αὐτοῦ x: αὐτῷ cet. || αὐτῷ] τούτῳ P⁵ om. P²p. — 52 εὐθὺς] ὡς (ds H) ἐπὶ τοῦτο (τούτῳ P³) P³H ὁ δὲ ὡς ἐπὶ τοῦτο p || ἐξελθὼν + ἐπὶ τούτῳ P⁵ || αὐτῷ] αὐτὸν P¹ || ἀναχωρεῖν + αὐτὸν V³BP³p + αὐτῶν H. — 53 καταγώγιον] κελλίον P² (ante ἐπιτήδειον) || καὶ om. P³ P². — 54 αὐτῷ + τοῖνυ P² || εἰς + ἕτερον P⁵, qui τι (55) om. — 55 ἐκλείσεν P⁵, qui postea plura addit. — 56 ἐρχόμενοι p βουλομένοι H, qui θέλοντες om. — 57 ἐπιτιδοῦντος Hp (cf. β' 68): ἐπιτιδόντος cet. — 58 ἡμέρᾳ μιᾷ] μιᾷ ἡμέρᾳ P³p τάχει P⁵ || ἀπεπληροῦντο P³HP ἐπετελοῦντο P² ἀτετελοῦντο P⁵. — 59 εἰς τὰ

- 60 ἔτι ἐκεῖνοι εὐφραίνοντο, ἕκαστος ἐκ τοῦ οἰκείου κελλίου γεμίσας αὐτοῦ τὴν μηλωτὴν ἢ τὴν σπυρίδα ἄρτων ἢ τῶν λοιπῶν ἐπιτηδείων εἰς τὰ νέα κελλία ἀπέφερον, ἵνα μηδενὶ φανερὰ γένηται ἢ ἐκάστου καρποφορία. ἐρχόμενοι δὲ εἰς ἐσπέραν οἱ μέλλοντες οἰκεῖν τὰ κελλία εὗρισκον ἐξαίφνης πάντα τὰ ἐπιτηδεῖα.
- 65 12. Εἶδομεν δὲ ἐκεῖ ἄνδρα ὀνόματι Δίδυμον, πρεσβύτην τῆ ἡλικία, ἀστεῖον τῆ δράσει, δς τοὺς σκορπίους καὶ κεράστας καὶ ἀσπίδας τοῖς οἰκείοις ποσὶν ἀπέκτενεν, μηδενὸς ἑτέρου τολμῶντος τοῦτο ποιεῖν· ἀλλὰ γὰρ καὶ πολλοὶ ἕτεροι τῶν δοκούντων ὑπ' αὐτῶν ἀνθρώπων τῶν θηρίων μόνον ἐψάμενοι.
- 70 13. Εἶδομεν δὲ καὶ ἕτερον πατέρα μοναχῶν, Κρονίδην ὀνόματι, ἐν γῆρει καλῶ προοδεύσαντα, ἕνα τῶν ἀρχαίων ἀνδρῶν σὺν Ἀντωνίῳ γενόμενον, ἕκατὸν δέκα ἐτῶν ὑπάρχοντα. δς πολλὰ παρακαλέσας ἡμᾶς καὶ νουθετήσας ἑαυτὸν ἐξουθένει, τσαύτην ταπεινοφροσύνην μέχρι γῆρας κεκτημένος.
- 75 14. Εἶδομεν δὲ καὶ τινὰς τρεῖς ἀδελφούς καλοὺς πάνν, οἱ διὰ

κελλία P⁵ ἐν αὐτοῖς P² || εἰς τὴν ἐκκλησίαν] πρὸς τ. ἐ. P³ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ P⁶ || εἰς εὐωχίαν ante ἐν tr. P⁶ om. P²p || ὡς... εὐφραίνοντο (60) om. P². — 60 ἔτι om. P⁵ || εἰς ἕκαστος P² || ἐκ τοῦ] ἐξ P² || οἰκείου] ἰδίου A || γεμίσας P².

61 αὐτοῦ x : αὐτοῦ cet. (P² post τὴν) || ἡ] καὶ P⁶p. — 62 ἀπέφερον] ἐπέφερον P² || ἵνα... καρποφορία om. P¹ || φανερὰ omisso, γένηται γνωστὴ P². — 63 καρποφορία] πληροφορία P² || δὲ om. P⁶ || εἰς τὴν ἐσπέραν P¹ ἐσπέρας p. — 64 ἐξαίφνης] εὐθὺς P² || τὰ + τοῦ σώματος P² || post ἐπιτηδεῖα conclusionem πολλοὶ τε... εὐχόμενοι (infra, § 17) unus habet P⁵. — 65 hic titulum habent περι (+ τοῦ P⁷) ἀββᾶ Διδύμου P²HP², περι Διδύμου καὶ Κορηλίου πατέρων P⁵. — 65 Εἶδομεν δὲ... ἀψάμενοι (69) om. P² || ἐκεῖ ἐν ἐκείνοις τοῖς κελλίοις P⁵ || πρεσβύτερον P¹. — 67 τὰς ἀσπίδας P²H (s. l.) P²p || cum ἀσπίδας de- nudo incipit L || post ἀσπίδας scr. et del. καὶ C¹ || τοῖς om. yHP²p || οἰκείοις ποσὶν x : ποσὶν οἰκείοις yHp ποσὶν ἐκεῖνος μόνος P⁵ || ἀπέκτενεν V²C¹H : ἀπέκτενεν cet. || τοῦτο τολμῶντος P⁵. — 68 ποιεῖν] εἰπεῖν H || ἀλλὰ γὰρ... ἀψάμενοι (69) om. P⁵ || γὰρ om. P². — 70 hic titulum habent περι Κορηλίου P²H π. ἀββᾶ Κορηλίου L π. Κρονιδίου P² π. τοῦ ἀββᾶ Κρονιδίου καὶ ἑτέρων τριῶν ἀδελφῶν P⁷. — 70 ἕτερον + ἄνδρα καὶ B || πατέρα + τῶν V²BC¹Ap || μοναχόν P² || Κρονίδην] Κορηλίον (post ὀνόματι) yHP⁵.

71 ἀνδρῶν om. p || Ἀντωνίῳ + τῷ μεγάλῳ P⁵. — 72 γενομένων Preuschen, fort. recte. — 73 νουθετήσας] ἐρωτήσας P² || ἐξουθένει x : ἐξηυτέλιζεν (-ευ- LP⁵) cet. || τσαύτην] μεγάλην P⁵. — 74 μέχρι γῆρας om. P⁵ || γῆρους P²H || κεκτημένος P² κεκτημένον V²BC¹A (o ex w) κτησόμενος p. — 75 § 14-16 cap. XX necnon et capitula XXI-XXIV om. P² || Εἶδομεν... παρεληφώς (81) om. P² || εἶδομεν] οἶδαμεν p || τρεῖς τινὰς H || καλοὺς x (sc. bonos, cf. P. Perdrizet - G. Lefebvre, *Les graffites grecs du Memnonion d'Abidos*, 75, n° 400; Marc. Diac., *Vita Porphyrii Gaz.*, 98.23 Grégoire-Kugener; Pall., *H.L.*, 94.1 Butler): λογίους cet. || πάνν + καὶ ἐναρέτους yHp || οἱ] ὡς x.

τὴν ἐνάρετον αὐτῶν πολιτεῖαν εἰς ἐπισκοπὴν κρατηθέντες διὰ πολλὴν εὐλάβειαν τὰ ἑαυτῶν ὠτία ἀπέτεμον, τολμηρῶς μὲν ποιήσαντες, ὁμως κατ' εὐλογόν τινα σκοπόν, ἵνα τοῦ λοιποῦ μηδεὶς αὐτοὺς ἐνοχλῇ.

- 80 15. Εἶδομεν δὲ καὶ Εὐάγριον, ἄνδρα σοφόν καὶ λόγιον, δς τῶν λογισμῶν ἱκανὴν εἶχεν διάκρισιν ἐκ πείρας τὸ πρᾶγμα παρεληφώς. δς πολλάκις κατελθὼν εἰς Ἀλεξάνδρειαν τῶν Ἑλλήνων τοὺς φιλοσόφους ἀπεστόμιζεν. 16. οὗτος παρήγγελλεν τοῖς μεθ' ἡμῶν ἀδελφοῖς ὕδατος μὴ κορέννυσθαι· «Οἱ γὰρ δαίμονες, φησί, 85 τοὺς ὕδροτελεῖς τόπους συνεχῶς ἐπιβαίνουσιν». ἄλλους τε πολλοὺς πρὸς ἡμᾶς περὶ ἀσκήσεως ἐποιήσατο λόγους ἐπιστηρίξας ἡμῶν τὰς ψυχὰς.

17. Πολλοὶ τε αὐτῶν οὔτε ἄρτον ἤσθιον οὔτε ὀπώραν, ἀλλὰ πικρίδας μόνον. τινὲς δὲ αὐτῶν οὐδὲ ἐκάθευδον δλην τὴν νύκτα, 90 ἀλλ' ἢ καθήμενοι ἢ ἐστῶτες ἄχρι πρωῖ ἐνεκαρτέρον εὐχόμενοι.

κα'. Περὶ Μακαρίου.

1. Διηγούντο δὲ ἡμῖν πολλοὶ τῶν ἐκεῖ πατέρων Μακαρίου τὸν

76 κρατηθέντας xP² || διὰ πολλὴν εὐλάβειαν om. L. — 77 πολλὴν + δὲ C¹A || ὠτία x : ὠτα cet. || μὲν + ἄραν yHp. — 78 τινα ante εὐλογον tr. p om. P¹ || τοῦ λοιποῦ post αὐτοὺς tr. p. — 79 αὐτοῖς P²P¹ αὐτῶν H. in P² non iam videtur || ἐνοχλήσει P¹ ἐνοχλήση p ἐνοχλήθη H. — 80 habent hic titulum περι ἀββᾶ Εὐαγρίου H περι Εὐαγρίου P⁷. hanc partem (§ 15-17) habent LP² (= y) post περι Κόπηρη (cap. X, § 1-2) sub eodem titulo ac H || Εὐάγριον om. x || ὅστις x || τὴν τῶν p || τῶν om. x.

81 λογισμῶν ἱκανὴν yHp : λογισμῶ (-ῶι P¹) νικᾶ ἦν V²P¹C¹A λογισμῶ νικᾶ ἦν B, qui .. v addit in mg. inferiore || ἔσχεν x || τὴν διάκρισιν L || ἐκ πείρας... παρεληφώς] καὶ τῆς πείρας... παρελήφεν x. — 82 τῶν Ἑλλήνων τοὺς xP² : τοὺς τῶν Ἑλλήνων yp τοὺς τῶν λογίων H. — 83 ἐπεστόμιζεν P²p || οὕτως] οὕτως H δς p || παρήγγελλ' ἐν C¹ παρήγγελεν P² παρήγγειλεν LHP². — 84 ὕδατος, + φησί xP² || κορέννυσθαι P⁷ κορέννυσθε V²P¹C¹AP² || φησί om. P¹P². — 85 εἰς τοὺς P¹ || τοὺς... τόπους] τοῖς... τόποις P² || ὕδροτελεῖς x (uox nova; de sufflito -τελής cf. Buck-Petersen, *A Reverse Index of Greek Nouns and Adjectives*, 720) : ὕδροχοεῖς p ὕδροχοεῖς H ὕδροχοεῖς P² ὕδροχοεῖς L ὕδροκελλίους P². — 86 περι ἀσκήσεως om. P². — 88 hanc conclusionem habent hic x, y (uide ad l. 80), HP²P²p. post § 11 habet P⁵ (v. ad l. 64) || τε] δὲ P²P² || αὐτῶν] τῶν ἐκεῖνος πατέρων P⁵ || οὕτως] οὕτως P⁵ || ὀπωρῶν B ὀπώρας AyP². — 89 μόνος p om. x || οὕτε V²P¹HP². — 90 ἀλλ' ἢ] ἀλλὰ P²P²p || μέχρι p || ἐνεκαρτέρον yH ἐκαρτέρον P² || προσευχόμενοι HP².

Cap. XXI habent V²BP¹C¹A (= x), LP² (= y), HP², P²P² (= p). Omitunt MC²P²V¹V².

Lemma. περι Μακαρίου B (m. 1^a, eras. m. 2^a) P¹P² : π. M. τοῦ Αἰγυπτίου Subs. 34. — 17.

βίον τοῦ μαθητοῦ Ἀντωνίου πρὸ βραχείου χρόνου κομιδῇ τελειωθέντος. δς πλείστας μὲν δυνάμεις ὡσπερ Ἀντώνιος διεπράξατο, ἰάσεις τε καὶ σημεῖα, ἃς οὐκ ἂν φθάνοι τις πάσας ἐξεκπεῖν· ὀλίγα δὲ αὐτοῦ τινα τῶν κατορθωμάτων μνημονεύσαντες μετρίως δηλώσομεν.

2. Οὐτός θεασάμενός ποτε παρὰ τῷ μεγάλῳ ἀνδρὶ πατρὶ Ἀντωνίῳ βαῖα ἐκλεκτὰ αὐτὸν ἐργαζόμενον ᾗτησεν παρ' αὐτοῦ μίαν δεσμὴν τῶν βαίων. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀντώνιος· « Γέγραπται· Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὰ τοῦ πλησίον σου ». καὶ μόνον εἰπόντος εὐθέως τὰ βαῖα πάντα ὡς ὑπὸ πυρὸς ἐφρύγη. ὅπερ ἰδὼν ὁ Ἀντώνιος ἔφη τῷ Μακαρίῳ· « Ἴδου ἐπαναπέπναιται τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ σέ, καὶ ἔση λοιπὸν τῶν ἐμῶν ἀρετῶν κληρονόμος. »

3. Ἐκεῖθεν δὲ πάλιν ὁ διάβολος εὗρεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ λίαν κεκμηκότα τῷ σώματι καὶ φησι πρὸς αὐτόν· « Ἴδου τὴν χάριν εἴληψας Ἀντωνίου. τί δῆτα μὴ κέχησαι τῷ ἀξιώματι καὶ αἰτεῖς παρὰ τοῦ θεοῦ βρώματα καὶ ἰσχὺν πρὸς τὴν ὁδοιπορίαν; » ὁ δὲ φησι πρὸς αὐτόν· « Ἰσχύς μου καὶ ὑμνησίς μου ἐστὶν ὁ κύριος. σὺ δὲ οὐ μὴ ἐκπειράσῃς τὸν δούλον τοῦ θεοῦ. » 4. ποιεῖ οὖν αὐτῷ φαντασίαν ὁ διάβολος κάμηλον ἀχθοφόρον διὰ τῆς ἐρήμου πλαζομένην ἔχουσαν πάντα τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν ἐπιτήδεια. ἦτις ἰδοῦσα τὸν Μακάριον ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἐκάθισεν. ὁ δὲ ὑπολαβὼν αὐτὸ

C¹A π. ἀββᾶ Μ. μαθητοῦ Ἀντωνίου L π. ἀββᾶ Μ. τοῦ μαθητοῦ Ἀντωνίου P² π. τοῦ ἀββᾶ Μ. (+ τοῦ P¹) μαθητοῦ τοῦ ἀββᾶ (μεγάλου P¹) Ἀντωνίου HP². Titulum om. V² (habet autem in margine κα') P⁶.

2 Ἀντωνίου + γεγονότος P² || βραχείου P¹P²p : βραχείως cet. || τελευτήσαντος p. — 3 ὡσπερ (+ ὁ P²) Ἀντώνιος] ὑπὲρ Ἀντωνίου p. — 4 ποιῶν ἰάσεις yHP²p || δς V²BC¹A : δ cet. || οὐδ' P¹ || φθάνη LP² || πάσας V²P¹C¹A : om. BL ἅπαντα cet. — 5 τινα om. p || μνημονεύσαντες τῶν κατορθωμάτων yHP²p || μετρίως om. P² || δηλώσομεν V²P¹P²P⁷ ζηλώσομεν y. in P² legi non potest. — 7 ἀνδρὶ πατρὶ] ἀνδρὶ Bp πατρὶ P²HP² om. L. — 8 αὐτόν] post ἐργαζόμενον tr. p. αὐτὸ H. — 9 δεσμὴν om. P². — 10 σου om. P² || καὶ om. P² || εἰπόντος] εἶπε καὶ P² || εἰπόντος + αὐτοῦ p.

11 πάντα τὰ βαῖα B || ἐφρύγη] συνεφρύγησαν p ἐφλογίσθη H ἐξηράνθησαν P². — 12 ἐπαναπέπναιται x : ἀναπέπναιται cet. || πνεῦμα + τὸ ἄγιον P² || μου C¹Ap : om. cet. — 13 σέ] σοί P² || ἔση + μοι y + μου p || ἐμῶν om. p. — 14 δὲ BP¹C¹A : om. cet. || πάλιν αὐτόν ὁ διάβολος εὗρεν yH αὐτόν ὁ διάβολος εὗρεν πάλιν P² || λίαν om. L. — 16 εἴληψας B (cf. K. Dieterich, *Unters. z. Gesch. d. gr. Spr.*, 239) || δῆτα] δῆ H. — 17 τοῦ om. P¹yP²p || βρώματα ante παρὰ tr. p || ἰσχὺν] ἰχθὺν P¹ || ὁδοιπορίαν supra ras. B. — 18 ἐστὶν post κύριος tr. yH om. P²p. — 19 οὐ μὴ] οὐκ y || ἐκπειράσεις Byp || δούλον post θεοῦ tr. p || αὐτῷ post φαντασίαν tr. LHP²p om. P². — 20 πελαζομένην p. 22 αὐτὸ] αὐτῷ L αὐτόν H αὐτὴν P²p om. P¹.

φάντασμα εἶναι, ὅπερ καὶ ἦν, ἔστη εἰς προσευχὴν. ἡ δὲ εὐθὺς εἰς τὴν γῆν κατεπόθη.

25 5. Ἄλλοτε δὲ πολλὰ νηστεύσας καὶ προσευξάμενος ᾗτήσατο τὸν θεὸν δειχθῆναι αὐτῷ τὸν παραδείσον δν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Αἰγύπτου Ἰαnnῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἐφύτευσαν ἀντίτυπον τοῦ ἀληθινοῦ παραδείσου ποιῆσαι βουλόμενοι. 6. πλαζόμενον οὖν αὐτὸν διὰ τῆς ἐρήμου ἐπὶ τρισὶν ἑβδομάσι καὶ ἄσιτον διατελέσαντα καὶ ἤδη 30 λιποψυχῆσαντα ἄγγελος τῷ τόπῳ ἐπέστησεν. ἦσαν δὲ δαίμονες πάντοθεν φυλάσσοντες τὰς εἰσόδους τοῦ παραδείσου καὶ μὴ ἔωντες αὐτὸν εἰσελθεῖν. ἦν δὲ παμμέγεθες τὸ χωρίον καὶ πολὺ τὸ διάστημα εἶχεν. 7. ὡς δὲ προσευξάμενος εἰσελθεῖν κατετόλμησεν, εὗρεν ἔνδον δύο ἀνδρας ἁγίους, οἱ καὶ αὐτοὶ τὸν αὐτὸν 35 τρόπον ἐκεῖ ἐληλύθεισαν χρόνον ἰκανὸν ἤδη ἔχοντες. προσευξάμενοι δὲ ἀλλήλους ἠσπάζαντο, λίαν ἐπ' ἀλλήλοις χαιρόμενοι. νίψαντες οὖν αὐτοῦ τοὺς πόδας τῶν καρπῶν τοῦ παραδείσου παρέθηκαν. ὁ δὲ μετεληφώς ἠὲ χαρίστησεν τῷ θεῷ θαυμάζων ἐπὶ τοῖς καρποῖς μεγάλοις καὶ παμποικίλοις οὖσιν. ἔλεγον δὲ πρὸς 40 ἀλλήλους· « Καλὸν ἦν ὧδε πάντα εἶναι τοὺς μοναχοὺς ». 8. « Ἦσαν δέ, φησί, πηγαὶ τρεῖς ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου μεγάλαι ἐκ τῆς ἀβύσσου βρύνουσαι καὶ ποτίζουσαι τὸν παράδεισον, δένδρα δὲ παμμεγέθη καὶ πολύκαρπα πᾶν γένος ὀπώρας τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν καρποφοροῦντα ». 9. ἐπιμείνας δὲ πρὸς αὐτοὺς ἡμέρας ἑπτὰ 45 ἡξίου ἀπελθεῖν ὁ Μακάριος εἰς τὴν οἰκουμένην καὶ ἄξει σὺν αὐτῷ τοὺς μοναχοὺς. οἱ δὲ ἅγιοι ἄνδρες ἔλεγον πρὸς αὐτόν μὴ δύνασθαι αὐτὸν τοῦτο ποιεῖν· πολλὴν γὰρ εἶναι τὴν ἔρημον καὶ ἐκτε-

23 ὅπερ] ὡσπερ L. — 24 τὴν om. p. — 25 Ἄλλοτε... τοῦ μηκέτι ἀπελθεῖν (66) om. p || δὲ + πάλιν A || πολλὰ + πολλάκις L. — 26 τὸν θεὸν x : παρὰ (+ τοῦ H) θεοῦ yHP². — 28 διὰ τῆς ἐρήμου om. L. — 29 ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδας P². — 30 ἄγγελος + αὐτόν C¹A || ἐπέστη P².

31 πάντοθεν om. yH. — 32 τὸ om. P². — 33 εἶχεν] ἦρεν L ἔχον P² || ἐπευξάμενος L. — 34 οἱ om. V²BC¹A. — 35 ἐκεῖ yH : om. xP² || ἐληλύθεισαν Vny εἰσελήλυθεισαν P² || ἰκανὸν ἤδη χρόνον y. — 36 ἠσπάζοντο H || ἐπ' ἀλλήλους V²AL ὁμοῦ P² || χαιρόντες yH χαροποιηθέντες P² συγχαίρομενοι P². — 37 οὖν BP¹ : δὲ yHP² om. V²C¹A || ἐκ τῶν P¹ || τὸν καρπὸν LP² || παραδείσου + ἐκείνου P². — 38 δὲ + τούτων P² || θεῷ x : κυρίῳ cet. — 39 καρποῖς + τοῖς yH || δὲ] οὖν y. — 40 καλὸν + οὖν P² || πάντας ὧδε H || εἶναι post μοναχοὺς tr. P².

41 τῷ (ex τοῦ) παραδείσῳ H || μεγάλαι ἐκ τῆς ἀβύσσου om. B. — 42 δὲ om. x. — 43 ἐπ' οὐρανὸν V². — 44 δέ] οὖν HP² || πρὸς αὐτοὺς post ἡμέρας tr. L, om. P² qui μετ' αὐτῶν post ἑπτὰ addidit || ἑπτὰ + καὶ B. — 45 ἀπελθεῖν post οἰκουμένην tr. P² || ἄξει LH ἔξει P². — 46 ἅγιοι om. x. — 47 αὐτόν om. V²P².

ταμένην καὶ πολλοὺς εἶναι δαίμονας κατὰ πᾶσαν τὴν ἔρημον τοὺς
 50 πλανῶντας τοὺς μοναχοὺς καὶ ἀναιροῦντας, ὡς πολλοὺς καὶ ἄλ-
 λους πολλακίς βουληθέντας ἔλθειν ἀηρηθῆσθαι. 10. ὁ δὲ Μακάριος
 μὴ ἀνασχόμενος ἔτι μένειν ἐκεῖ, ἀλλ' εἰπὼν ὅτι « Δεῖ με ἀγαγεῖν
 αὐτοὺς ἐνθάδε, ἵνα τῆς τροφῆς ἀπολαύσωσιν », ὤρμησεν ἐπὶ τὴν
 οἰκουμένην ἐπιφερόμενός τινα τῶν καρπῶν πρὸς ἐπίδειξιν. καὶ
 55 βαίῶν δὲ πλήθος συλλέξας ἐβάσταζεν σημεῖα τιθεὶς ἐξ αὐτῶν
 κατὰ τὴν ἔρημον ὡς ἵνα μὴ σφαλῇ πού ἐρχόμενος. 11. ἀπονυ-
 στάξας δὲ πού κατὰ τὴν ἔρημον καὶ ἐξυπνος γενόμενος εὔρε πάντα
 τὰ βαῖα πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ συνηγμένα ὑπὸ δαιμόνων. πρὸς οὓς
 φησιν ἀναστάς· « Εἰ θέλημά ἐστι θεοῦ, οὐ δυνήσεσθε ἡμᾶς κω-
 60 λῦσαι τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὸν παράδεισον. » 12. παραγενόμενος δὲ
 εἰς τὴν οἰκουμένην ἐπεδείκνυνεν τοὺς καρποὺς τοῖς μοναχοῖς προ-
 τρεπόμενος αὐτοὺς ἀπελθεῖν εἰς τὸν παράδεισον. συναχθέντες δὲ
 πατέρες πολλοὶ πρὸς αὐτὸν εἶπον· « Μὴ ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν ψυχῶν
 τῶν ἡμετέρων ὁ παράδεισος ἐκεῖνος γέγονεν; εἰ γὰρ αὐτοῦ νῦν
 65 ἀπολαύσωμεν, ἀπειλήφαμεν τὰ ἀγαθὰ ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς. τίνα
 δὲ μισθὸν ὕστερον ἔξομεν πρὸς τὸν θεὸν ἀφικόμενοι ἢ ὑπὲρ ποίας
 ἀρετῆς τιμηθησόμεθα; » καὶ ἔπεισαν αὐτὸν τοῦ μηκέτι ἀπελθεῖν.
 13. Ἄλλοτε δὲ σταφυλὰς πεμφθείσας αὐτῷ νεαρὰς ἐπιθυμή-
 σαντι μεταλαβεῖν ἐνδεικνύμενος τὴν ἐγκράτειαν ἀπέστειλεν αὐτὰς
 πρὸς τινα ἀδελφὸν κάμνοντα καὶ αὐτὸν σταφυλὰς ἐπιθυμοῦντα.
 70 ὁ δὲ δεξάμενος καὶ λίαν περιχαρῆς γενόμενος κρύπτειν αὐτοῦ τὴν

48 πολλοὺς εἶναι om. y || εἶναι om. P¹ || κατὰ πᾶσαν τὴν ἔρημον post μονα-
 χούς tr. H. — 50 πολλακίς om. P² || ἔλθειν x : εἰσελθεῖν cet. || ἀναιρεῖσθαι
 V¹BC¹AL ἀναιρεθῆναι P¹.

51 ἔτι μένειν] ἐπιμένειν BC¹A ἔπι' μένειν V¹ μένειν P¹. — 52 αὐτοὺς ἀγα-
 γεῖν yP² || ἀπολαύσωσιν P². — 53 τῶν καρπῶν] καρπῶν A || πρὸς] εἰς HP². —
 54 συλλέξας] συνάξας P². — 55 ὡς om. yH || πού secl. Schwartz. « an πάλιν? »
 Wyss || ἐπανερχόμενος P². — 56 πού om. LP². — 57 κεφαλῆς P²HP² (cf.
 i' 52) : κεφαλῆν xL. — 58 θεοῦ ἐστὶν C¹ALH || δυνήσεσθε C¹A δύνασθε yH
 (-σθαι). — 59 παραγενόμενος L : παραγενόμενος cet.

61 αὐτοῖς P¹L. — 62 πολλοὶ πατέρες P² || εἶπαν P² (cf. α' 119) ἔλεγον P² ||
 τῶν + ἡμετέρων P², qui τῶν ἡμετέρων infra om. — 63 τῶν ἡμετέρων xP² :
 ἡμῶν LH || ἐκεῖνος] οὗτος P² om. AL || post γέγονεν signum interrogacionis
 habent V¹C¹ALHP² || el... ἀπολαύσωμεν (sic) add. mg. m. 1^a C¹ || αὐτοὶ L αὐτὸν
 AP²P² om. H || νῦν om. A. — 64 ἀπολαύσωμεν C¹AP². — 65 ἔξομεν ὕστερον
 yHP² || τὸν om. yP² || ἦ] καὶ V¹. — 66 μηκέτι] μὴ ἐκεῖ P². — 67 δὲ om. P²
 || σταφυλῆς πεμφθείσης... νεαρὰς ByH. — 68 τὴν + αὐτοῦ P² || αὐτὰ y αὐ-
 τὴν H. — 69 ἀδελφόν τινα yHP²p || σταφυλὴν y σταφυλῶν P². — 70 post
 γενόμενος om. κρύπτειν... βουλόμενος (71) per homoeoteleuton Bp || ἔ'αυτοῦ
 P² ἑαυτοῦ LHP².

ἐγκράτειαν βουλόμενος πρὸς ἄλλον ἀδελφὸν αὐτὰς ἐξαπέστειλεν
 ὡς αὐτὸς ἀνορέκτως ἔχων περὶ τὸ βρῶμα. δεξάμενος δὲ κάκεινος
 τὸ βρῶμα ὡσαύτως πάλιν ἐποίησεν καὶ αὐτὸς λίαν ποθῶν μετα-
 λαβεῖν. 14. ὡς δὲ λοιπὸν εἰς πολλοὺς ἀδελφοὺς ἦλθον αἱ σταφυ-
 75 λαὶ μηδενὸς βουληθέντος αὐτῶν μεταλαβεῖν, ὁ τελευταῖος αὐτὰς
 λαβῶν πρὸς Μακάριον αὐτὰς πάλιν ἐξαπέστειλεν ὡς μέγα δῶρον
 χαριζόμενος. ἐπιγνοὺς δὲ αὐτὰς ὁ Μακάριος καὶ πολυπραγμονή-
 σας ἐθαύμασεν εὐχαριστῶν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ αὐτῶν ἐγ-
 κρατεία· καὶ οὐδὲ αὐτὸς αὐτῶν τέλος μετείληφεν.
 80 15. Ἄλλοτε δὲ φασὶ τὸν Μακάριον σπήλαιον οἰκοῦντα ἐν τῇ
 ἐρήμῳ προσεύχεσθαι. ἄλλο δὲ σπήλαιον ὑαίνης πλησίον ἐτύγ-
 χανεν. ἥτις εὐχομένου αὐτοῦ ἐπέστη καὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ
 ἦπτετο. καὶ λαβομένη αὐτοῦ ἡρέμα τοῦ κρασπέδου εἴλκεν ἐπὶ τὸ
 οἰκίον σπήλαιον. ὁ δὲ ἠκολούθει αὐτῇ λέγων· « Τί ἄρα θέλει
 85 τὸ θηρίον τοῦτο ποιεῖν; » 16. ὡς δὲ ἤγαγεν αὐτὸν ἄχρι τοῦ
 ἑαντῆς σπηλαίου, εἰσελθοῦσα ἐξάγει πρὸς αὐτὸν τοὺς ἑαυτῆς σκύ-
 μνους τυφλοὺς γεννηθέντας. ὁ δὲ ἐπευξάμενος θεωροῦντας τοὺς
 σκύμνους τῇ ὑαίνῃ ἀπέδωκεν. ἡ δὲ ὡσπερ δῶρον εὐχαριστήριον
 φέρουσα τῷ ἀνδρὶ δέρμα μέγιστον κριοῦ μεγάλου τοῖς ποσὶν αὐ-
 90 τοῦ παρέθηκεν. ὁ δὲ ἐπιγελάσας αὐτῇ ὡς εὐγνώμονι καὶ αἰσθησὶν
 ἐχοῦση λαβῶν ἑαυτῷ ὑπεστρώσατο· ὅπερ δέρμα μέχρι νῦν παρὰ
 τιμὴν διασέσωσται.

71 αὐτὰς ἀδελφὸν yH. — 72 ὡσαύτως y || ἀνορέκτως] ἀνθεκτῶς p || περὶ]
 πρὸς p || δὲ κάκεινος om. V¹ || δὲ + πάλιν y. — 73 τὸ βρῶμα om. yHP²p ||
 ὡσαύτως x : τὸ αὐτὸ yHP² τὸ αὐτὸ τοῦτο p || πάλιν om. p || καὶ αὐτὸς post
 λίαν tr. HP²p, post ποθῶν tr. y. — 74 εἰς] πρὸς P². — 75 μηδενὸς βουλη-
 θέντος] μὴ βουληθέντων p || αὐτῶν ante βουληθέντος tr. P² || αὐτὰς] αὐτὸς
 p αὐτὰς πάλιν H πάλιν y. — 76 αὐτὰς πάλιν V¹B : πάλιν αὐτὰς C¹A αὐτὰς
 P¹ ταύτας P² πάλιν p om. yH || ἐξαπέστειλεν x : ἀπέστειλεν cet. || δῶρον +
 αὐτῷ yHP²p. — 77 αὐτὰς om. p || Μακάριος] θεσπέσιος P². — 78 ἐθαύμασεν
 yH : ἐθαύμαζεν cet. || εὐχαριστήσας P² || κυρίῳ] θεῷ P¹ || τῇ om. P². —
 79 καὶ οὐδὲ... μετείληφεν om. p. — 80 δὲ om. P² || φησὶν yHP²p φάται B ||
 ὁ Μακάριος p qui, σπήλαιον οἰκοῦντα omissio, προσηγύχτο (81) scr.

81 ἄλλο!!! (τε eras.) δὲ B ἄλλοτε δὲ P² ἄλλοτε δὴ L καὶ p || ὑαίνῃ P¹ ||
 ἐτύγχανεν πλησίον HP². — 82 εὐχομένου αὐτῷ P². — 83 λαβομένης y || εἴλκεν
 post σπήλαιον (84) tr. P²p. — 84 οἰκίον] ἴδιον H || ἠκολούθησεν p || ἄρα τί
 (I. ἄρά τι) H. — 86 πρὸς αὐτὸν om. P¹. — 87 θεωροῦντας] βλέποντας C¹A ||
 τοὺς σκύμνους] αὐτοὺς P². — 88 παρέδωκεν p || χαριστήριον yP. — 89 φέρουσα
 post ἀνδρὶ tr. p.

91 ὑπεστρώσεν C¹A || δέρμα + μέγα V¹C¹A, scr. et eras. B, + μέγιστον
 τοῦτο P² || μέχρι om. P² || τοῦ νῦν P¹C¹A. cf. η' 192. — 92 τινος L || διασώ-
 ζεται P¹C¹A.

17. Φασί δὲ αὐτὸν ὅτι, κακούργου τινὸς παρθενεύουσαν κόρη
μαγείαις τισὶν εἰς φοράδα μεταβαλόντος καὶ τῶν γονέων αὐτῆς
95 ταύτην αὐτῷ προσαγαρόντων καὶ δεηθέντων αὐτοῦ εἰ βουληθεῖη
ταύτην εὐξάμενος μεταβαλεῖν εἰς γυναῖκα, ἐπτά οὖν ἡμέρας ἐγ-
κλείσας αὐτὴν καταμόνας, τῶν γονέων αὐτῇ παραμενόντων,
αὐτὸς εἰς ἕτερον κελλίον τῇ δεήσει ἐσχόλαζεν, τῇ δὲ ἐβδόμη
ἡμέρᾳ εἰσελθὼν μετὰ τῶν γονέων ἤλειπεν αὐτὴν ὄλην ἐλαίῳ καὶ
100 κλίνας τὰ γόνατα ἠῆξαστο σὺν αὐτοῖς καὶ ἀναστάντες εὗρον αὐτὴν
εἰς κόρην μεταβληθεῖσαν.

κβ'. Περὶ Ἀμοῦν.

1. Ἦν δὲ τις πρὸ τούτου ἐν ταῖς Νιτριαῖς, Ἀμοῦν ὀνόματι,
οὗ τὴν ψυχὴν ἀναλαμβανομένην εἶδεν ὁ Ἀντώνιος, οὗτος πρῶτος
τῶν μοναχῶν τὰς Νιτριὰς κατεῖληφεν, εὐγενῆς μὲν ὑπάρχων καὶ
πλουσίους ἔχων γεννήτορας, οἱ καὶ ἠνάγκαζον αὐτὸν γῆμαι μὴ
5 βουλόμενον. ὡς δὲ αὐτῷ τὴν ἀνάγκην ἐπέθεσαν, πείθει τὴν
κόρην ἐν τῷ θαλάμῳ συμπαρθενεύειν αὐτῷ ἐν τῷ κρυπτῷ.
2. μετ' οὐ πολλὰς δὲ ἡμέρας ἐκεῖνος μὲν ἐπὶ τὰς Νιτριὰς ἐξήει,

93 αὐτὸν om. P² || ὅτι P²: ποτε p om. cet. || κακούργου τινὸς] τινες κα-
κούργοι xP² || παρθενεύουσαν om. P² || κόρην + τινὰ P². — 94 τισὶν om.
P² || μεταβαλόντες x μετέβαλον P² μετασημασίαντος p || γονέων] οικείων
P² || αὐτῆς om. P². — 95 ταύτην yH: αὐτὴν P² om. xp || αὐτῷ yH: τῷ Μα-
καρίῳ cet. || προσαγόντων V²B¹P¹ προσελθόντων p || αὐτοῦ ex αὐτῶν L αὐ-
τῶν V²B αὐτῶν αὐτοῦ H αὐτὸν P¹ αὐτῷ C¹A || εἰ βουληθεῖη om. P¹. — 96 εὐ-
ξάμενον P¹ || ἐπὶ ἐπτά yHP²p || οὖν (cl. a' 10²) x: om. cet. || ἐγκατακλεί-
σας P¹. — 97 γονέων αὐτῇ] συγγενῶν αὐτῆς P². — 98 αὐτὸς... ἐσχόλαζεν]
αὐτὸν δὲ... σχολάζειν yH || δὲ om. yH. — 99 ἐλθὼν P² εἰσελθόντα (-θότα P²)
yH || ἀλείψας yH. — 100 ἠῆξαστο p εὐξασθαι H || ἀναστὰς εὗρον yH.

101 post μεταβληθεῖσαν, omisssis capitulis XXII-XXIV, pergunt p cum
cap. XXV Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη.

Cap. XXII habent V²B¹P¹C¹A (= x), LF² (= y), HP². Omittunt MC²P²
V¹V²P².

Lemma. περι + ἄββᾶ y + ἑτέρου ἄββᾶ H || Ἀμοῦν LP² || Ἀμοῦν +
τοῦ Νιτριώτου H.

1 τῇ Νιτριᾷ H || Ἀμοῦν LP². — 2 ἀναλαμβανομένην post εἶδεν tr. P² ||
εἶδεν post Ἀντώνιος tr. H || ὁ om. C¹A. — 3 τὴν Νιτριάν HP² || συγγενῆς y.
— 4 γῆμαι] γυναικὶ συζευχθῆναι καὶ P². — 5 αὐτῷ post ἀνάγκην tr. P² || ἐπέ-
θησαν yH ἐπιέθεσαν P² || συζεύγνυται καὶ πείθει P². — 6 ἐν τῷ θαλάμῳ
om. P² || αὐτῷ] αὐτὴν L. — 7 τὴν Νιτριάν HP² || ἐξείσιν y.

ἐκείνη δὲ τὴν οἰκειάν πᾶσαν πρὸς παρθεναίαν προεκαλεῖτο καὶ
δὴ τὸν οἶκον αὐτῆς μοναστήριον κατεσκεύασεν.

10 3. Μόνου οὖν αὐτοῦ ἐν ταῖς Νιτριαῖς ὑπάρχοντος φέρουσι παῖ-
δα λυσοῶντα πρὸς αὐτὸν ἄλύσει δεδεμένον. λυσομανῆς γὰρ αὐ-
τὸν δῆξας κύων ἐκείνῳ τὴν λύσσαν μετέδωκεν. ἐσπάραττεν οὖν
ἐαυτὸν ὄλον ἀφόρητον ἔχων τὸ πάθος. 4. ὡς οὖν εἶδεν αὐτοῦ
15 τοὺς γονεῖς πρὸς τὴν ἰκεσίαν χωροῦντας. « Τί μοι κόπους παρ-
έχετε, φησὶν, ὧ ἄνθρωποι, τὰ ὑπὲρ τὴν ἐμὴν ἀξίαν ἐπιζητοῦν-
τες, ἔχοντες ἐν χερσὶ τὸ βοήθημα; ἀπόδοτε γὰρ τῇ χήρᾳ τὸν βοῦν
δὲν λαθραίως αὐτῆς ἀπεκτείνετε, καὶ ὑγιῆς ὑμῖν ὁ παῖς ἀποδοθή-
σεται ». οἱ δὲ ὡς ἠλέγχθησαν, καὶ δὴ χαίροντες ἐποίουν τὰ προσ-
ταχθέντα τοῦ παιδὸς εὐθὺς εὐξαμένου αὐτοῦ ὑγιᾶσαντος.
20 5. Ἄλλοτε δὲ παρῆσάν τινες πρὸς αὐτὸν ἐπισκέψεως ἔνεκεν,
πρὸς οὐδὲ δοκιμάζων τὴν γνώμην ὁ ἀνὴρ εἶπεν. « Πίθον μοι ἕνα
κομίσαστε, ἵνα ἔχω ὕδωρ ἱκανὸν πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ἐρχομένων ». ἐπαγγειλαμένων δὲ αὐτῶν ἔνεγκειν μεταμεληθεὶς ὁ ἕτερος παρα-
γενόμενος εἰς τὴν κάμην λέγει τῷ ἑτέρῳ. « Οὐκ ἀποκτενῶ μου
25 τὴν κάμηλον οὐδὲ ἐπιτιθημι τὸν πίθον εἰς αὐτήν, ἵνα μὴ ἀπο-
θάνῃ ». 6. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ ἄλλος τὰς οἰκειᾶς ὄνους ὑπο-
ζευξάμενος πολλῶν καμάτων τὸν πίθον ἀπήνεγκεν. προλαβὼν δὲ
αὐτὸν ὁ Ἀμοῦν εἶπεν. « Τί ὅτι ἡ κάμηλος τοῦ ἑταίρου σου

8 οἰκειάαν P² οικίαν C¹A || παρθεναίαν P² || προεκαλεῖτο V²HP² ἐξεκα-
λεῖτο P¹. — 9 ἐαυτῆς P². — 10 τῇ Νιτριᾷ HP² || διάγοντος yH || φέρουσι +
αὐτῷ P¹, qui πρὸς αὐτὸν (11) om. || παῖδα λυσοῶντα post αὐτὸν tr. P².

11 ἄλύσει (ā- B¹P¹C¹) x: ἀλύσει y (ā- L) HP² || λυσοῦμενος y. — 12 τῆς
λύσεως P² || ἐπέδωκεν L. — 13 ἐαυτὸν] αὐτὸν P² || τὸ πάθος ἔχοντα P². —
14 γονεῖς + ὁ θινυμάσιος ἀνὴρ P² || τὴν om. P² || χωροῦντας + εἶπε P², qui
φησὶν infra om. || τί μοι + φησὶν H, qui φησὶν post παρέχετε om. — 15 ζη-
τοῦντες yH. — 16 γὰρ] οὖν P¹P². — 17 αὐτῆς... ὁ παῖς om. B. — 18 καὶ
δὴ om. P² || τὸ προσταχθὲν ἐποίουν καὶ P². — 19 τοῦ παιδὸς x: ὁ παῖς
yHP² || εὐθὺς om. P² || εὐξαμένου αὐτοῦ ante ὁ παῖς (sic) tr. P² || ὑγιᾶν-
τος] τὴν ὑγιᾶν εὐφρότος P¹ ὑγιᾶν yH ὑγιῆς ἐγένετο P² — 20 τινες post
αὐτὸν tr. yHP² || ἕνεκα yHP².

21 πρὸς οὐδὲ] ὄντινων P² || δοκιμάζων post γνώμην tr. P² || γνώμην + αὐ-
τῶν yH || ὁ ἀνὴρ ante τὴν tr. y || ἔφη P² || ἕνα κομίσαστε] ἐναποκομίσαστε H.
— 22 πρὸς + τὴν C¹A || εἰσερχομένων C¹A. — 23 αὐτῶν] αὐτῷ C¹A || ὁ ἕτε-
ρος] ὁ εἰς P¹. — 25 τῆν] τὸν y (αὐτῇ autem infra) || ἐπιτιθημι. + φησὶν yH
|| εἰς αὐτήν] αὐτῇ yH. — 26 δὲ om. C¹A || ταῦτα om. B || post ἄλλος iterat
ταῦτα V² || ὄνους post ὑποζεύξας (sic) tr. P²P² || ὑποζεύξας yHP². — 27 αὐ-
τὸν om. P². — 28 Ἀμοῦν ALP² || εἶπε + πρὸς αὐτὸν P² || ἑταίρου V²L:
— ἑτέρου cet.

τέθηκεν ἕως σὺ ἐνταῦθα παραγέγονας; » ὁ δὲ ὑποστρέψας εὗρεν
30 αὐτὴν ὑπὸ λύκων βεβρωμένην.

7. Πολλά τε καὶ ἄλλα θαυμάσια ὁ ἀνὴρ ἐπεδείξατο. ἤλθον δὲ
ποτέ τινες μοναχοὶ πρὸς αὐτὸν παρὰ Ἀντωνίου ἀποσταλέντες
καὶ φωνοῦντες αὐτόν· ἦν γὰρ ἐν τῇ ἐσωτέρῃ ἐρήμῳ ὁ Ἀντώνιος.
ὡς δὲ ἀπήεσαν πρὸς αὐτόν, διωρῶξ τις τοῦ Νεΐλου εὗρηται μέση.
35 οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἐξαίφνης εἶδον αὐτὸν μετατεθέντα ἐν τῷ πέρατι·
αὐτοὶ γὰρ κολύμβῳ διεπέρασαν. 8. ἐπειδὴ δὲ πρὸς Ἀντώνιον
παρεγένοντο, πρῶτος ὁ Ἀντώνιος λέγει πρὸς αὐτόν· «Τοῦ θεοῦ
μοι περὶ σοῦ πολλὰ ἀποκαλύψαντος καὶ τὴν μετάθεσίν σου δηλώ-
σαντος, ἀναγκαίως σε πρὸς ἐμαντὸν προσεκαλεσάμην, ἵνα ἀλλή-
40 λων ἀπολαύσαντες ὑπὲρ ἀλλήλων πρσεβεύσωμεν». 9. τάξας δὲ
αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ κεχωρισμένῳ μακρὰν, μὴ ἀναχωρεῖν ἐκείθεν
ἄχρι τῆς μεταθέσεως προετρέψατο. τελειωθέντος δὲ καταμόνας
εἶδεν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ὑπὸ ἀγγέλων ἀναλαμβάνομένην εἰς τὸν
οὐρανόν.

κγ'. Περὶ Μακαρίου τοῦ πολιτικοῦ.

1. Ἄλλον δὲ φασὶ Μακάριον γεγενῆσθαι, ὃς εἰς τὴν Σκήτιν
πρῶτος μοναστήριον ἐπηξεν. ἔστι δὲ ὁ τόπος ἔρημος, νυχθήμερον

29 ἕως σὺ] ἕως οὐ y || παραγέγονας ἐνταῦθα yH || ἐπιστρέψας H. — 30 βε
βρωμένην] ἐσπαραγμένην yH.

31 τε] δὲ H || θαύματα P³ || ἀνὴρ] πατήρ P³ || ἐπεδείξατο x : διεπράξατο
cet. — 32 τινες post μοναχοὶ (ἀνθρωποὶ H) tr. yH om. P³ || μοναχοὶ] ἀνθρω-
ποὶ H || σταλέντες P¹. — 33 αὐτόν] αὐτῷ P². — 34 εὗρηται (uel ηῦ-) | ἦύρετο
P³ || μέσον P¹P³. — 35 δέ] οὐν P² || εἶδαν B || πέρατι] πέραν P¹H. — 36 γὰρ
omisso, διαπεράσαντες scr. yHP² || ἐπεὶ yH || πρὸς + τὸν P². — 37 πρῶτος...
λέγει post αὐτόν tr. A || ὁ om. yP² || Ἀντώνιος] αὐτός P² || εἶπεν HP² || αὐ-
τόν] τὸν Ἀμμοῦν P³. — 38 μοι] μου C¹AP³ || πολλά om. P² || πολλά + μοι
y || σου + ἦδη P³ || δηλώσαντος] γνωρίσαντος P². — 39 ἀναγκαῖον y || μετε-
καλεσάμην yH ἐκάλεσα P². — 40 ἀπολαύσαντες ὑπὲρ ἀλλήλων per homoeote-
leuton om. H.

41 τινι τόπῳ yP². — 42 δέ + αὐτοῦ y. — 43 αὐτοῦ post τὴν tr. P² || ψυ-
χὴν + ὁ Ἀντώνιος yH || ἀναλαμβάνομένην ὑπὸ ἀγγέλων P¹yHP².

Cap. XXIII habent V³BP¹C¹A (= x), L, HP². Omittunt MC³P³P⁴V¹V²P⁴P¹.

Lemma. περὶ + ἄλλον V³ + ἀββᾶ LH + τοῦ ἁγίου P² || Μακαρίου + τοῦ
σκιτιώτου καὶ τοῦ H || τοῦ πολιτικοῦ om. P².

1 φησὶ V³BC¹A om. P¹ m. 1^a, add. in mg. m. 2^a || τὴν] τὸ L || Σκήτιν P¹P² :
Σκήτιν V³BA Σκίτιν C¹ Σκίτιν H Σκητίον L. — 2 ἐπηξεν] ἐκτίσεν P³ || δέ
+ καὶ LH.

τῆς Νιτρίας ἀπέχων τῷ διαστήματι ἐπὶ τὴν ἔρημον, καὶ κίνδυνος
μέγας ἔστι τοῖς ἀπιοῦσιν· ἂν γὰρ μικρὸν σφαλῆ τις, πλάζεται
5 κατὰ τὴν ἔρημον κινδυνεύων. εἰσὶ δὲ ἐκεῖ πάντες τέλειοι ἄνδρες·
οὐδεὶς γὰρ ἀτελής ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ δύναται παραμεῖναι, ἀγρίου
δντος καὶ ἀπαραμυθίτου πάντων τῶν ἐπιτηδείων. 2. ὁ οὖν προο-
ρηθεὶς οὗτος ἀνὴρ Μακάριος πολιτικὸς ὑπάρχων συνήφθη ποτὲ
τῷ μεγάλῳ Μακαρίῳ. καὶ ὡς ἐμελλον διαπορθμεύειν τὸν Νεΐλον,
10 συνέβη εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς πορθμεῖον μέγιστον, ἐν ᾧ τριβούνοι
τινες δύο μετὰ πολλοῦ κόμπου εἰσεληλύθεισαν, ἕδειον ἔχοντες
ὀλόχαλκον καὶ χρυσοχαλίνους ἵππους καὶ δορυφόρους τινὰς στρα-
τιώτας καὶ κλοιοφόρους παῖδας χρυσοζώνους τινὰς. 3. ὡς οὖν
εἶδον τοὺς μοναχοὺς οἱ τριβούνοι θάκη παλαιὰ ἐνδεδυμένους καὶ
15 καθημένους εἰς τὴν γωνίαν, ἐμακάριζον αὐτῶν τὴν εὐτέλειαν. εἰς
δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν τριβούνων ἔφη πρὸς αὐτούς· «Μακάριοί ἐστε
ὕμεις οἱ τῷ κόσμῳ ἐμπαίζαντες». 4. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πολιτικὸς
Μακάριος εἶπεν πρὸς αὐτόν· «Ἡμεῖς μὲν τῷ κόσμῳ ἐνεπαίξαμεν,
ὕμιν δὲ ὁ κόσμος ἐμπαίζει. γίνωσκε δὲ ὅτι οὐχ ἐκῶν, ἀλλ' ἐκ προ-
20 φητείας τοῦτο εἶρηκας· ἀμφοτέροι γὰρ Μακάριοι καλούμεθα». ὁ δὲ
κατανυγεὶς ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπελθὼν οἴκοι ἀπεδύσατο τὰ ἱμάτια
καὶ μονάζειν ἤρῃσατο ποιήσας πολλὰς ἐλεημοσύνας.

κδ'. Περὶ Παύλου.

1. Γέγονε δὲ τις μαθητῆς Ἀντωνίου, Παῦλος ὀνόματι, ἀπλοῦς

— 3 καὶ κίνδυνος... τὴν ἔρημον (5) per homoeoteleuton om. L. — 4 μέγας
post ἔστι tr. P². — 6 ἐν om. LHP² || τῷ τόπῳ ἐκείνῳ (sic) post δύναται tr.
P² || ἀγρίῳ δντι καὶ ἀπαραμυθίτῳ P². — 8 ἀνὴρ ante οὗτος tr. L. post Μα-
κάριος tr. P². — 10 πορθμεῖον P¹AL πόρθμιον V³C¹.

11 δύο τινές LH || κόμ'που A κόπου BP² || εἰσεληλύθεισαν LP² || ἕδειον
H || ἔχοντες + ἔσω LHP². — 13 παῖδας + καὶ LH + τε P² || τινὰς om. P¹.
— 14 θάκη V³C¹AL || καὶ καθημένους per homoeoteleuton om. L. — 15 γο-
νίαν BP¹C¹A ἀγορὰν V³. — 16 τῶν τριβούνων] τριβούνος P². — 17 ὁ (om.
P²) Μακάριος ὁ πολιτικὸς HP². — 18 αὐτόν LH : αὐτούς xP² || ἐνεπαίξα-
μεν B ἐπαίξαμεν L. — 19 ἐνεπαίξεν (ἐνέμπ- B) xP².

21 κατανυχθεὶς V³BC¹A. cf. a' 238 || οἴκαδε LHP² || ἱμάτια + αὐτοῦ P².
— 22 ἤρῃσατο V³B : ἤρετίσατο C¹AP² ἤρξατο P¹LH.

Cap. XXIV habent V³BC¹A (= x), LP² (= y), P². Omittunt MHCP³P⁴V¹V²P⁴P¹.

Lemma. περὶ Παύλου τοῦ ἀπλοῦ V³P¹P² π. ἀββᾶ (om. P²) Παῦλον τοῦ
ἀπλοῦ μαθητοῦ τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου y || post ἀπλοῦ desinit P¹.

1 μαθητῆς Ἀντωνίου om. y || Ἀντωνίου + τοῦ μεγάλου P².

λεγόμενος. οὗτος τὴν ἑαυτοῦ γαμετὴν ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαβὼν
μοιχευομένην μηδὲν εἰπὼν ἐπὶ τὴν ἔρημον πρὸς Ἀντώ-
νιον ὤρμησεν. καὶ προσπεσὼν αὐτοῦ τοῖς γόνασιν παρεκάλει
5 συνεῖναι αὐτῷ σωθῆναι βουλόμενος. ἔφη δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀν-
τώνιος· « Δύνη σωθῆναι ἐὰν ἔχῃς ὑπακοήν, καὶ ὅπερ ἂν παρ' ἐμοῦ
ἀκούσης, τοῦτο ποιήσης ». ὁ δὲ Παῦλος ἀποκριθεὶς εἶπεν· « Πάν-
τα ποιήσω ὅσαπερ ἂν προστάξης ». 2. δοκιμάζων δὲ αὐτοῦ τὴν
γνώμην ὁ Ἀντώνιος ἔρεῖ πρὸς αὐτόν· « Στήθι καὶ πρόσευξαι ἐν
10 τῷ τόπῳ τούτῳ ἕως εἰσελθῶν ἐξενέγκω σοι ἔργον ὅπερ ἐργάση ». καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὸ σπήλαιον προσεῖχεν αὐτῷ διὰ θυρίδος, ἀκι-
νήτου μένοντος ἐν τῷ τόπῳ ὅλην τὴν ἑβδομάδα ὑπὸ καύματος
φρυγομένου. 3. ἐξελθὼν δὲ μετὰ τὴν ἑβδομάδα εἶπεν πρὸς αὐ-
τόν· « Δεῦρο μετάλαβε τῆς τροφῆς ». ὡς δὲ παρεθήκεν τράπεζαν
15 καὶ τὰ σιτία· « Κάθισον », φησί, « καὶ μὴ φάγῃς ἕως ἑσπέρας,
ἀλλὰ πρόσεχε μόνον τοῖς ἐδωδίμοις ». 4. ἑσπέρας δὲ γενομένης
καὶ τοῦ Παύλου μὴ βεβρωκότος λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἀντώνιος·
« Ἀναστὰς εἴξαι καὶ κάθεινδε ». ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν τράπεζαν
ἐποίησεν οὕτως. μεσαζούσης δὲ τῆς νυκτὸς ἐγείρει αὐτόν εἰς
20 προσευχὴν ἄχρις ἐννάτης ὥρας ἡμερινῆς παρατείνας τὰς εὐχάς.
παρθεὶς δὲ τράπεζαν πάλιν ἐκέλευσεν αὐτόν μεταλαβεῖν. 5. ὡς
δὲ μόνον τὸν ἄρτον τρίτον τῷ στόματι προσενήνοχεν, ἀναστῆναι
προστάξας αὐτῷ καὶ ὕδατος μὴ ἄπτεσθαι ἐπεμπεν εἰς τὴν ἔρημον
περιάγειν λέγων αὐτῷ· « Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἦκε ἐνταῦθα ».

3 μηδὲν om. A || ἐπὶ τὴν ἔρημον post Ἀντώνιον tr. P² || πρὸς + τὸν P². —
4 ὤρμησεν] κατέλαβε P² || αὐτοῦ post ποσὶν (sic) tr. P² || γόνασιν] ποσὶν yP².
— 5 δὲ om. B. — 6 δυνήσει P² || ἔχεις BP²P². — 7 τοῦτο + καὶ P² || ποιήσεις
C¹ALP² ποιεῖς P². — 8 προστάξης ex προστάξεις A προστάξεις P² || προσ-
τάξης + μοι P². — 9 ἐρεῖ V²B (cf. i' 67): εἶρηκεν C¹A ἔφη P² λέγει y. — 10
ἕως V²B: ἕως οὗ y ἕως ἂν P² ὅπως C¹A || an ἐξελθῶν? (cf. Plat. Symp. 203
B 6, ubi εἰσελθῶν codd. ἐξελθῶν pap. [uid. P. Maas, Textual Criticism 39],
Anton. Vita Sym. Styl. 32.21 Lietzmann, ubi εἰσέλθη Y, ἐξέλεθ X). εἰσελ-
θῶν autem ad Paulum ferri puto. || ὅπερ + ἂν y.

11 διὰ + τῆς P² || ἀκινήτῳ μένοντι P². — 12 ἐν τῷ τόπῳ] ἐκ τοῦ τόπου
yP². — 13 φρυγομένου P² φρυγόμενος BC¹A. — 14 τῆς om. C¹AP²P² || ὡς
δὲ] καὶ ὡς L. — 15 σιτᾶ (sic) L σιτά P² || σιτία + λέγει αὐτῷ P², qui φησί
infra om. || ἕως] ἄχρις yP². — 16 ἀλλὰ + κάθισον καὶ A || μόνον post ἐδωδί-
μοις tr. P². — 19 οὕτως] ὡσαύτως B || μεσαζούσης P² || ἐγείρει... παρατείνας x:
ἐγείρας... παρέτεινε yP². — 20 ἡμερινῆς om. P².

21 πάλιν τράπεζαν yP². — 22 μόνον om. y || τὸν ἄρτον post τρίτον tr. y om.
P² || τρίτον om. B || τῷ στόματι om. P² || προσενήνοχε + τὴν τροφήν P². —
23 αὐτῷ om. P² || ὕδατος C¹A (cf. γ' 9) || ἄψασθαι P². — 24 ἦκε] ἔλεθε P².

25 6. τούτου δὲ γενομένου καὶ ἀδελφῶν τινων πρὸς αὐτὸν ἐληλυ-
θότων προσεῖχεν ὁ Παῦλος τῷ Ἀντώνιῳ τί κελεύει αὐτὸν ἐργά-
σασθαι. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἀντώνιος· « Σιωπῶν διακόνησον
τοῖς ἀδελφοῖς καὶ μηδενὸς γεύση ἄχρις ἂν οἱ ἀδελφοὶ ὀδεύσω-
σιν ». 7. ὡς δὲ λοιπὸν τρίτη ἑβδομάς ἐπληρώθη μὴ βεβρωκό-
30 τος τοῦ Παύλου, οἱ ἀδελφοὶ ἠρώτων αὐτόν τίνας ἐνεκεν σιωπᾶ.
τοῦ δὲ μὴ ἀποκρινομένου λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Ἀντώνιος· « Τί
σιωπᾶς; ὁμίλησον τοῖς ἀδελφοῖς ». ὁ δὲ ὁμίλησεν.

8. Ἄλλοτε δὲ στάμνον μέλιτος αὐτῷ ἐνεχθέντος εἶπεν ὁ Ἀν-
τώνιος πρὸς αὐτόν· « Κλάσον τὸ ἀγγεῖον καὶ ἐκχυθήτω τὸ μέ-
35 λι ». ἐποίησεν δὲ οὕτως. καὶ λέγει αὐτῷ· « Σύναξον πάλιν τὸ μέ-
λι μνακίῳ ἄνωθεν, ἵνα μὴ ἔνπαριαν τινὰ συνεισενέγκῃς ». 9. καὶ
πάλιν ἀντλεῖν ὕδαρ προσέταξεν πᾶσαν ἡμέραν. καὶ διδάξας αὐ-
τόν σφυρίδας πλέκειν μεθ' ἡμέρας τινὰς κελεύει πᾶσας αὐτόν
ἀναλθεῖν. καὶ παραλύσας αὐτοῦ τὸ σαγμάτιον ἐκέλευσεν ῥάπτειν
40 καὶ πάλιν παρέλυσεν καὶ πάλιν ἐκεῖνος ἔρραπτεν. 10. καὶ τσο-
αύτην ὁ ἀνὴρ ἐκτήσατο ὑπακοήν, ὥστε καὶ χάριν αὐτῷ δεδόσθαι
θεόθεν τὴν κατὰ τῶν δαιμόνων ἐλασίαν. οὗς γὰρ οὐκ ἠδύνατο
ὁ μακάριος Ἀντώνιος ἐκβάλλειν δαίμονας, τούτους πρὸς Παῦ-
λον ἀπέστελλεν καὶ αὐθωρον ἐξεβάλλοντο.

26 κελεύει yP². — 30 οἱ ἀδελφοὶ post ἠρώτων tr. P² || σιωπᾶς L.

31 ἀποκρινομένου C¹A || πρὸς αὐτόν] αὐτῷ P². — 32 ὁ δὲ + εὐθύς P² ||
ὁμίλησεν + αὐτοῖς P². — 33 δὲ om. P². — 34 αὐτόν] τὸν Παῦλον P² || ἐκ-
χυθήτω V². — 35 ἐποίησεν δὲ] ὡς δὲ ἐποίησεν P², qui καὶ om. || οὕτως P² ||
αὐτῷ] πρὸς αὐτόν y. — 37 ἀντλεῖν + αὐτόν C¹A || ὕδαρ + αὐτῷ P² || προσ-
έταξεν + αὐτόν P² || πᾶσαν] ὅλην τὴν P². — 38 σφυρίδια P² || κελεύσας x.
fort. recte, cf. supra iδ' 27 || κελεύει + αὐτῷ P², qui αὐτόν om. — 39 ἀνα-
λθεῖν + τὰς σφυρίδας yP² || καὶ om. V²BC¹P² (qui παραλύσας + δὲ scr.) ||
τὸ] καὶ τὸ P² || σαγμάτιον scripsi, coll. Epict. IV 1,80: σαμάτιον x ἱμάτιον
yP² || ἐκέλευε πάλιν ῥάπτειν ἐκεῖνον P², qui infra καὶ πάλιν... ἔρραπτεν
om. — 40 παρέλυσεν y παραλύσας C¹A || καὶ πάλιν om. C¹A || καὶ τσοαύτην]
τσοαύτην οὖν P².

41 ὁ ἀνὴρ post ἐκτήσατο tr. V² || τὴν ὑπακοήν P² || δεδόσθαι] δοθῆναι y.
— 43 ἐκβαλεῖν C¹Ay.

κε'. Περὶ Πιαμμωνᾶ.

1. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη ἔρημος ἐν Αἰγύπτῳ παράλιος μὲν οὖσα, ἀλλὰ χαλεπωτάτη, ἐν ἣ πολλοὶ καὶ μεγάλοι ἀναχωροῦνται κατοικοῦσιν, πλησίον ὑπάρχουσα τῆς Διοσκοπόλεως.

2. Εἶδομεν δὲ ἐκεῖ πρεσβύτερον ἄνδρα ἄγιον καὶ λίαν ταπεινόφρονα καὶ ὀπτασίας συνεχῶς ὀρῶντα, ὀνόματι Πιαμμωνᾶ. οὗτος προσφέρων τῷ θεῷ ἅπαξ τὰς λατρείας ὀρᾷ ἄγγελον ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοὺς προσερχομένους τῇ χάριτι ἀδελφούς σημειούμενον καὶ γράφοντα αὐτῶν τὰ ὀνόματα ἐν βιβλίῳ. μὴ παραγενομένων δὲ τινῶν ἐν τῇ συνάξει εἶδεν τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀπαλειφόμενα· οἱ δὲ μετὰ δεκατρεῖς ἡμέρας ἐτελεύτησαν. 3. τοῦτον πολλάκις οἱ δαίμονες βασανίσαντες ἀσθενεῖα περιέβαλον, ὡς μὴ δύνασθαι αὐτὸν στήναι ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ μηδὲ προσφέρειν. ἄγγελος δὲ ἔλθων καὶ λαβόμενος αὐτοῦ τῆς χειρὸς ἐνεδυνάμωσεν αὐτὸν παραχοῆμα καὶ ὑγιῆ τῷ θυσιαστηρίῳ παρέστησεν. οὗ τὰς βασάνους θεασάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἐξεπλάγησαν.

Cap. XXV habent V^oBC¹A (= x), L, HP²P⁴, P⁶P⁷ (= p). Omittunt MP¹ P³C²V¹V².

Lemma. *περὶ* + ἄββᾶ HP⁷ + τοῦ ἄββᾶ P⁵ || Πιαμμωνᾶ scripsi (cf. *Piammone* uers. lat.): Πιαμμωνᾶ H Πιάμονος P⁵ Ἀμμωνᾶ C¹AL Ἀμμωνα (sine accentu) V^oP². titulus erasus est in B, deest in P²P⁶ || Πιαμμωνᾶ (Πιάμονος P⁵ Ἀμμωνα I) + πρεσβύτερον LH + τοῦ πρεσβύτερου P⁵.

1 ἐν + τῇ P² || μὲν οὖσα] μένουσα BH. οὖσα om. p. — 2 ἀλλὰ omisso, χαλεπωτάτη δὲ p || μεγάλοι] ἄλλοι P². — 3 Διοσκοπόλεως B Διοσκοπόλεως C¹ Διοσκοπόλεως A Διοσκονπόλεως L Διόσκου πόλεως P²P⁵p Διορχωπόλεως H. — 4 δὲ om. P⁵ || ἐκεῖ] καὶ p || ἄνδρα] πατέρα B || ἄγιον καὶ om. P² || λίαν + μέγαν V^oB + μέγα C¹A (habebat forte exemplar ἄνδρα μέγαν καὶ λίαν ταπεινόφρονα, cf. α' 2, ιδ' 2, κα' 7). — 5 καὶ om. L, καί... ὀρῶντα om. P² || ὀπτασίας + ἀγγελικὰς P⁵ || συνεχεῖς x || Πιαμμωνᾶ scripsi: Πιάμμωνα H Πιάμωνα P⁵ Ἀμμωνᾶ C¹AL. Ἀμμωνᾶν V^oBP²p. — 6 προσφέρων + ποτὲ P⁵, ἅπαξ omisso || ἅπαξ τῷ θεῷ LHr. — 7 ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα LP²P⁵p || τῇ χάριτι] τοῖς μυστηρίοις (post ἀδελφούς) P⁵. — 8 τὰ ὀνόματα αὐτῶν Lp || βίβλῳ p. — 9 παραγενομένων L || τινῶν om. A. — 10 αὐτῶν] τούτων P⁵ || οἱ δὲ... ἐτελεύτησαν om. V^o || δὲ om. LHP²P⁵p || μετὰ δεκατρεῖς] μετὰ τρεῖς p μετ' ὀλίγας P⁵.

11 τοῦτον + τὸν τίμιον πρεσβύτερον P⁵. — 12 περιέβαλλον L || στήναι post θυσιαστηρίῳ tr. P²P⁵ || ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ] πρὸς τὸ θυσιαστηρίον (-ρίῳ H) Hr. — 13 μηδὲ] μήτε L καὶ P² || τὰ θεία δῶρα προσφέρειν P². — 14 ἐδυνάμωσε p || αὐτὸν om. LHP²p || αὐτὸν + καὶ P², qui καὶ infra om. || τῷ] τὸ P² (cum θυσιαστηρίῳ). — 15 κατέστησεν P⁵ || οὐ... ἐξεπλάγησαν om. P⁵ || οἱ ἀδελφοὶ θεασάμενοι LHr.

κε'. Περὶ Ἰωάννου.

Εἶδομεν δὲ καὶ ἄλλον Ἰωάννην ἐν Διόλκῳ, πατέρα μοναστηρίων καὶ αὐτὸν πολλὴν χάριν ἔχοντα τό τε Ἀβραμιαῖον σχῆμα καὶ τὸν πύγωνα τὸν Ἀαρῶν, δυνάμεις τε καὶ ἰάσεις ἐπιτελέσαντα καὶ πολλοὺς παραλυτικούς καὶ ποδαγούς θεραπεύσαντα.

< Ἐπίλογος. >

1. Εἶδομεν δὲ καὶ ἄλλους μοναχοὺς πολλοὺς καὶ πατέρας κατὰ πᾶσαν τὴν Αἰγύπτου πολλὰς δυνάμεις καὶ σημεῖα ἐπιτελοῦντας, ὧν διὰ τὸ πλῆθος οὐκ ἐμνημονεύσαμεν, ἀλλ' ὀλίγα ἀντὶ πολλῶν διηγησάμεθα. τί γὰρ ἂν τις εἴποι περὶ τῆς ἄνω Θηβαίδος τῆς κατὰ Σύνην, ἐν ἣ καὶ θαυμασιώτεροι ἄνδρες τυγχάνουσιν καὶ πλῆθος μοναχῶν ἀπειρον, ὧν οὐκ ἂν πιστεύσειεν τις τὰς πολιτείας τὰς ὑπὲρ ἀνθρωπίνην ζωὴν ὑπαρχούσας; 2. οἱ καὶ νεκροὺς μέχρι σήμερον ἀνιστῶσιν καὶ τῶν ὑδάτων ἐπιβαίνουσιν ὡσπερ ὁ Πέτρος, καὶ πᾶν ὃ τι ὁ σωτὴρ διὰ τῶν ἁγίων ἐπετέλεσεν, ταῦτα καὶ νῦν δι' αὐτῶν ἐπιτελεῖ.

Cap. XXVI et Epilogum una sub eodem titulo *περὶ Ἰωάννου* (V^oBC¹AV¹ [uide ad XVIII. 16]) uel *περὶ ἄββᾶ Ἰωάννου* (LP²) uel *περὶ ἐτέρου ἄββᾶ Ἰωάννου* (H) uel sine titulo (P²P⁴) uel cum titulo epilogi tantum (P², v. infra) habent V^oBC¹A (= x), LP² (= y. P² usque ad θάνατον, I. 17), HP², V¹, P⁶P⁷ (= p). Omittunt MC². Capitulum tantum habet sine titulo P⁵, epilogum tantum sine titulo V².

Lemma in rasura B. deest in P²P⁴P⁵.

1 εἶδον p || Ἰωάννην + ὀνόματι post Διόλκῳ tr. P⁵. — 2 σχῆμα] εἶδος P⁵. — 3 τὸν xH: om. cet. || ἐπιτελοῦντα P²P⁵V¹. — 4 ποδαγούς P² || θεραπεύοντα P²P⁴.

Ἐπίλογος inseruit Preuschen. *περὶ τῶν μοναστηρίων τῆς ἀνωτέρω Θηβαίδος* in mg. sup. P².

1 δὲ om. V¹ || μοναχοὺς πολλοὺς καὶ πατέρας x: πολλοὺς μ. καὶ πατέρας v πολλοὺς (om. P²) πατέρας καὶ μοναχοὺς (ἀδελφούς p) yHP²p. — 2 πολλὰς δυνάμεις καὶ σημεῖα] πολλὰ σημεῖα καὶ δυνάμεις yv. — 3 διὰ om. V¹. — 4 εἴπη P² || ἀνωτέρας P² ἀνωτέρω p. — 5 Σύνην xLV¹ || καὶ L: om. cet. || θαυμασιώτερον p θαυμασιώτατοι x || οἱ ἄνδρες p || τυγχάνουσιν H. — 6 πιστεύσειεν post τις tr. yHP²V¹p, post πολιτείας tr. V¹ || ταῖς πολιτείας p τὴν πολιτείαν L (ὑπαρχούσας autem infra). — 7 τὰς om. yHP²vp || ἀνθρωπίνην ζωὴν] φύσιν v || ὑπαρχούσας p. — 8 μέχρι σήμερον] ἕως τοῦ νῦν p || ὡσπερ] ὡς V¹. — 9 πάντα V² || ὃ τι ἂν p ὅσον V¹ ὅσα V² || ἁγίων] μαθητῶν P² ἀποστόλων V¹ ἁγίων ἀποστόλων p || ἐπέτελεσεν] ἐνέργησεν v || ταῦτα καὶ νῦν] καὶ νῦν τὰ αὐτὰ P². — 10 δι' αὐτῶν] διὰ τῶν μοναζόντων ἐν ἀληθείᾳ P² || ἀποτελεῖ V¹.

3. Ἄλλ' ἐπειδὴ κίνδυνος ἡμῖν μέγιστος ἦν περαιτέρω τῆς Λυκῶ ἀνελθεῖν διὰ τὴν τῶν ληστῶν ἐφοδον, οὐκ ἐτολμήσαμεν τοὺς ἀγίους ἐκείνους ἰδεῖν. οὐδὲ γὰρ τοὺς προορηθέντας πατέρας ἀκινδύνως εἶδομεν οὐδὲ ἀπόνως, οὐδὲ ἀμογητὶ τὰς ἱστορίας ταύτας
15 ἑώρακαμεν, ἀλλὰ πολλὰ προπαθόντες καὶ μικροῦ δεῖν κινδυνεύσαντες μόγις κατηξιώθημεν ταῦτα θεάσασθαι. ἑβδομον γὰρ θάνατον ὑπέστημεν καὶ ἐν τῷ ὀγδόῳ οὐκ ἦπατο ἡμῶν τι κακόν.

4. Ἄπαξ μὲν γὰρ λιμῶν καὶ δίψει πέντε νυχθήμερα διὰ τῆς ἐρήμου περιπατήσαντες μικροῦ δεῖν ἐλιποψυχήσαμεν.

20 5. Ἄλλοτε δὲ ὀξέσι καὶ τραχέσιν ἔλεσιν ἐμπεισόντες καὶ τοὺς πόδας διατηρήντες ὡς ἀνυποπίστους γενέσθαι τὰς ἀλγηδόνας, μικροῦ δεῖν ἀπεψύξαμεν.

6. Τρίτον δὲ βορβόροις ἐνεπάγημεν ἄχρις ὀσφύος καὶ οὐκ ἦν ἰούδ. 18, 1
ὁ ἑνόμενος, καὶ τὰς τοῦ μακαρίου Δαβὶδ φωνὰς ἀνεβοῶμεν ·
25 σῶσόν με, κύριε, ὅτι εἰσῆλθοσαν ὕδατα ἕως ψυχῆς μου, ἐνεπάγην εἰς ὄλην Ps. 68, 1
βυθοῦ καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. καὶ σῶσόν με ἀπὸ πηλοῦ, ἵνα μὴ ἐμπαγῶ. et 14

7. Τέταρτον δέ, τὸ τῶν ὑδάτων ἡμῖν πλήθος ἐπειρουὲν ἐκ τῆς τοῦ Νείλου ἀξήσεως ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις δι' ὑδάτων πορευομέ-

11 ἐπει V¹ || ἡμῖν μέγιστος (μέγ. ἡμῖν p) post ἦν tr. v^p || ἡμῖν om. x || μέγας C¹A || ἦν] ἐστὶν C¹A om. y. — 14 εἶδομεν] οἶδαμεν L ἴδαμεν P² || οὐδὲ ἀπόνως... ἑώρακαμεν (15) om. V² || ἀμογητὶ xP² || οὐδὲ² om. xP² || ἀμογητὶ] ἀμγητὶ p om. xP². — 15 πολλὰ om. P² || προπαθόντες πολλὰ V¹ παθόντες πλείστα V² || μικροῦ δεῖν] μικροῦ yHV¹ μικρὰ V². — 16 μόγις x : μόλις cet. || κατηξιώθημεν ταῦτα θεάσασθαι] καὶ ταῦτα θεάσασθαι ἠδυνήθημεν V² || ἑβδομον... κακόν (17) om. v || θανάτῳ p. — 17 post θάνατον desinit P² || ὑπέστημεν] ὑπεμείναμεν H περιπέσαμεν p || καὶ ἐν x : ἐν δὲ cet. || ἡμῖν p σου T || τι L : τὸ V^pB HP² om. C¹ApT || κακόν + τοῦ θεοῦ πάντοτε ἡμᾶς διασώσαντος p. — 18 ἄπαξ μὲν γὰρ] καὶ πρῶτον μὲν v || μὲν om. C¹AP² || δίψει (-η A) xv || ἐπὶ πέντε v || νυχθήμερα xP² : νυχθημέροις cet. — 19 περιπατοῦντες V² || μικροῦ δεῖν om. V²p || ἐλιποθυμήσαμεν V¹ προσεπαλαίσαμεν V² ὀλιγοψυχήσαμεν p. — 20 ἄλλοτε δὲ] ἄλλοτε xv² καὶ ἄλλοτε V¹ || τραχυτάτοις V² || ἔλεσιν L (ἐλ-) HV¹ : λίθοις V² ἄλεσιν cet. || καὶ om. V².

21 ante πόδας add. ἐαντῶν P², post πόδας add. LHV¹p || διατηρήντες x : περιεπάγημεν V² διατηρήσαντες cet. || ἀνυποπίστους P². — 22 καὶ μικροῦ V². — 23 τρίτον δὲ] ἄλλοτε δὲ x καὶ V¹ om. V² || βορβόροις om. P² + πάλιν V¹ || ἐνεπαγάγημεν P² || ἄχρις (uel ἄχρι) ἕως P². — 24 καὶ τὰς... ἐμπαγῶ (26) om. v || Δαβὶδ] προφήτου P² || ἐβοῶμεν p. — 25 κύριε V^pB HP² : ὁ θεός (T) cet. || ἕως s. l. m. 1^a C¹ || ὄλην] ἰλὸν P²p. — 27 τέταρτον] ἄλλοτε x καὶ v + ἦν p || δὲ x : om. cet. || τὸ] τοῦ HV² τῆς LV¹ om. P² || τῶν ὑδάτων] τοῦ ὕδατος πάλιν V¹ || ἡμῖν post πλήθους (πληθῶς V¹) tr. v om. x || πλήθους HV² πληθῶς LV¹ || ἐπειρουὲν p ἐπιρουέντος H ἐπιρυσάντος V² ἐπιρουέντος (cum πληθῶς) LV¹. — 28 ἀξήσεως + καὶ LHV¹ || ἐπὶ om. V² || τρισὶν ἡμέραις x : τρεῖς ἡμέρας cet. || δι'] ἐπὶ V¹ || πορευομένων L

30 νοις καὶ ἐν τοῖς στομίοις μικροῦ δεῖν κατακλυσθεῖσιν · ὅτε καὶ
ἐβοῶμεν λέγοντες · μή με καταποντισάτω καταγίς ὕδατος μηδὲ κατα- Ps. 61
πίετω με βυθός, μηδὲ συσχέτω ἐπ' ἐμὲ φρέαρ τὸ στόμα αὐτοῦ.

8. Πέμπτον δὲ λησταῖς περιεπέσαμεν κατὰ τὴν θαλασσίαν ὄχθην ἐπὶ τὴν Διολκὸν ἀπερχόμενοι. οἱ ἄχρι τοσοῦτου ἡμᾶς κατεδίωξαν καταλαβεῖν βουλόμενοι, ἄχρις ἂν τὴν πνοὴν ἡμῶν ἐν ταῖς
35 ῥίσις μικρὰν ὑπολειφθῆναι, ὡς ἐπὶ δέκα μίλια ἡμῶν διωχθέντων.

9. Ἐκτον δὲ τὸν Νείλον πλέοντες μικροῦ κατεποντίσθημεν καταστραφέντες.

10. Ἐβδομον, ὅτε κατὰ τὴν Μαρεώτιδα λίμνην, ἐν ἣ ὁ χάρις γεννᾶται, εἰς νῆσόν τινα μικρὰν ἀπερρίφημεν ἔρημον καὶ τρεῖς
40 νυχθήμερα ὑπαίθριοι ἐμείναμεν κρύους μεγάλου καὶ ὄμβρων ἡμῖν ἐπικειμένων · ἦν γὰρ ὁ καιρὸς τῶν ἐπιφανειῶν.

11. Ὀγδοον, περιττὸν μὲν ἐστὶ τὸ διήγημα, ὅμως ὠφέλιμον. παριόντων γὰρ ἡμῶν διὰ τινος τόπου εἰς τὰς Νιτρίας κοιλάς
45 τις ἦν κατὰ τὴν χώραν ὕδατος γέμουσα, ἐν ἣ ἐναπομείναντες κροκοδείλοι πολλοὶ ἦσαν τοῦ ὕδατος ἐκ τῶν χωρῶν ὑποχωρήσαντος. 12. τριῶν οὖν μεγάλων κροκοδείλων ἐπὶ τὸ χεῖλος τοῦ βόθρου ἐκτεταμένων προσῆμεν ἡμεῖς ὀφόμενοι τὰ θηρία νομί-

πορευόμενοι V¹ ἐπορευόμεθα V². — 29 καὶ om. V¹ || στομίοις L τομίους B ταμείους C¹A || μικροῦ δεῖν] παρ' ὀλίγον V² || ἐγκατεκλύσθημεν V² κατεκλύσθημεν V¹ || ὅτε καὶ... αὐτοῦ (31) om. v || ὅτε καὶ] τότε P².

31 μηδὲ... τὸ στόμα αὐτοῦ om. p. — 32 πέμπτον] καὶ v || δὲ om. P² || λησταῖς + μετὰ ταῦτα v || περιεπέσαμεν BH || περιεπέσαμεν post ὄχθην (sic) tr. V² || ὄχθην Lvp. — 33 ἐπὶ... ἀπερχόμενοι om. V² || Διολκῶ H || ἀφικόμενοι LHV¹p || οἱ] οἱ καὶ P² οἱ δὲ p || ἄχρις x || τοσοῦτου V^pBV² : τοσοῦτον cet. — 34 ἄχρις ἂν] ἄχρις οὗ LHP²V¹ ὡς μόλις V² || ταῖς om. p. — 35 ῥίσις] χερσὶν ἡμῶν (ἡμῶν eras. P²) p || μικρὰν om. v || ὡς ἐπὶ... διωχθέντων] δέκα γὰρ μίλια ἡμᾶς κατεδίωξαν V² || ὡς ἐπὶ] ὡσεὶ P² || διωχθέντων ἡμῶν P². — 36 ἔκτον δὲ] ἔκτον ὅτι P² καὶ πάλιν v || κατεποντίσθημεν V^pBHP² || στραφέντες P². — 38 ἑβδομον] καὶ ἄλλοτε v + ἦν LHp || ὅτε] ὅτι P² ἔνθα p om. v || Μαρεώτιδα V¹p Μαρεώτιν V² Μαρεωτικὴν P² || ἐν ἣ] ἔνθα p || ὁ χάρις post γεννᾶται tr. p. — 39 μικρὰν xp : μακρὰν P² om. cet. — 40 ὑπαίθριοι p || κρῶν BC¹Ap || καὶ... ἐπικειμένων] ἐπικειμένου καὶ ὄμβρων v.

41 ἦν... ἐπιφανειῶν om. P² || ἦν γὰρ ὁ καιρὸς] ἐν καιρῷ v || ἐπιφανειῶν C¹A : ἐπιφανειῶν V^pB ἐπιφανίων Lp θεοφανίων Hv. — 42 ὄγδοον x : τέλος v ἐν δὲ τῷ ὀγδόῳ cet. || περιττὸν... ὠφέλιμον om. v || περισσὸν LHP²p || μὲν] ἡμῖν P² || ὡς ὠφέλιμον εἰρήσθω B. — 43 γὰρ om. v || εἰς τὴν Νιτρῶν H τῆς Νιτρίας V². — 44 χώραν + μεγάλη LHVp || ὑδάτων LH v (post μεστῆ) || γέμουσα] μεστῆ v. — 45 κροκοδείλοι V¹ || πολλοὶ om. p || ἐκ τῶν χωρῶν om. v. — 46 οὖν] δὲ v om. p || κροκοδείλων V¹ || τὸ χεῖλος] τὸ τεῖχος LH τὴν ὄχθην v. — 47 ἐκτεταμένων + ὄντων p || προσῆμεν H πρόμειν LV¹ προσείη-

σαντες αὐτὰ τεθνηκέναι. 13. τὰ δὲ εὐθὺς ἐφ' ἡμᾶς ὤρμησαν. ἡμεῖς δὲ μεγάλη φωνῇ τὸν Χριστὸν ὠνομάσαμεν ἐκβοήσαντες·
 50 « Χριστέ, βοήθει ». οἱ δὲ θῆρες, ὡσπερ ὑπὸ τινος ἀγγέλου ἀποστραφέντες, ἑαυτοὺς εἰς τὸ ὕδωρ ἠκόντισαν. ἡμεῖς δὲ δρόμῳ συχρῶ ἐπὶ τὰς Νιτρίας ἀπεληλύθαμεν τὴν τοῦ Ἰὼβ φωνὴν μελετῶντες, ἔνθα φησὶν· ἐπτάκις ἐξ ἀναγκῶν ἐξελεῖται σε, ἐν δὲ τῷ ὀργῶν Iob 5 οὐ μὴ ἄφηται σου κακόν.
 55 14. Εὐχαριστοῦμεν οὖν τῷ κυρίῳ τῷ ἐκ τοσοῦτων ἡμᾶς κινδύνων ἔνσαμένῳ καὶ μεγάλας θεωρίας ἡμῖν ἐπιδείξαντι. ὧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

Τέλος τῆς κατ' Αἴγυπτον
 τῶν μοναχῶν ἱστορίας.

μεν P²p προήλθομεν V² || νομίζοντες LHV. — 48 αὐτὰ om. V² || τεθνήαι P²p νεκρὰ εἶναι V² || ἐφ' | πρὸς C¹A. — 49 μεγάλη + τῇ xv || τόν... ἐκβοήσαντες] ἐκραυγᾶσαμεν V¹ om. V², qui ἐκράξαμεν post βοήθει (50) scr. || ὠνομάσαντες V²C¹AP² || ἐκβοήσαμεν P² λέγοντες p. — 50 οἱ δὲ] καὶ οἱ V² δὲ om. C¹A || ὡς Lvp || ὑπὸ] ὑπὲρ L || τινος om. P²p || στραφέντες V².

51 ἡμεῖς δὲ] καὶ ἡμεῖς V¹ || δρόμῳ] χρόνῳ p. — 52 συχρῶ om. v || τὴν Νιτρίαν H || ἀπεληλύθημεν C¹A ἀπεληλύθειμεν V² || τὴν... κακόν (54) om. v. — 53 σε ἐξελεῖται p || ἐν δὲ τῷ ὀργῶν om. P², sed in mg. scr. m. 2° ἐν δὲ τὸ (sic). — 54 οὐ μὴ ἄφηται] οὐχ ἄφεται p. — 55 εὐχαριστοῦντες V¹ || οὖν] τοιγαροῦν P² om. V¹ || τῷ κυρίῳ... αἰῶνας (57)] τῷ θεῷ καὶ πατρὶ φ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ μονογενῆ (sic) αὐτοῦ υἱῷ καὶ τῷ πατρὶ καὶ ζωοποιῷ πνεύματι, τῇ ἐν μιᾷ θεότητι δοξολογουμένην τριάδι πῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων P² || ἡμᾶς κινδύνων ἔνσαμένῳ V²B : κινδύνων ἡμᾶς ἔνσαμένῳ LHV¹p κινδύνων ἔνσαμένῳ ἡμᾶς V² ἡμᾶς ἔνσαμένῳ κακῶν καὶ κινδύνων χαλεπῶν C¹ κακῶν ἡμᾶς ἔνσαμένῳ καὶ κινδύνων χαλεπῶν A. — 56 ὑποδείξαντι V². — 57 δόξα + καὶ τὸ κράτος p || αἰῶνας + τῶν αἰώνων C¹AP²p. — 58 τέλος τῆς... ἱστορίας V² : ἕως ὧδε ἡ... ἱστορία LH τέλος τῆς τοῦ Παλλαδίου πρὸς Λαῦσον ἐπιστολῆς V¹ τέλος εἴληφεν ἡ παροῦσα δέλτος αὐτῆς (sic) V² ἐτελειώθη σὺν θεῷ ἀγίῳ τὸ παρὸν βιβλίον τὸ λεγόμενον Λαυσιακόν P² om. BC¹AP²P².

INDEX DES NOMS PROPRES

composé par le Père François Lamal¹.

Ἄαρὼν frère de Moïse 26, 3.

Ἄβραάμ prophète 8, 350. — Ἄβραμαῖον σχῆμα 26, 2.

Αἰγυπτιακὰ ἀναγνώσματα 6, 21. — Αἰγυπτιακὴ διάλεκτος 8, 386. — Αἰγυπτιακὴ ἔρημος 8, 133. — Αἰγύπτιοι 8, 22. — Αἴγυπτος Prol. 2, 16, 29, 64 ; 1, 84 ; 8, 5 (bis), 22 (app. crit.), 136, 140, 256 ; 10, 188 ; 18, 11 ; 21, 26 ; 25, 1 ; Épil. 2.

Αἰθιοπία 8, 228. — Αἰθιοπ. Αἰθίοπες 1, 10 ; 8, 31, 226.

Ἀλεξάνδρεια 1, 431 ; 18, 10, 13 ; 19, 41 ; 20, 82. — Ἀλεξανδρεὺς 14, 102.

Ἄμμὸς ou Ἄρμωῖν moine 9, 31 (app. crit.).

Ἄρμωῖν le Nitriote 22 (app. crit.).

Ἄρμων ou Ἄρμωνᾶς moine 3.

Ἄρμωνᾶς ou Ἀρμῳνῖος disciple de S. Antoine 15, 7.

— (= Πιαμμωνᾶς) 25 (app. crit.).

Ἄρμῳνῖος moine 20, 48.

Ἄρμωῖν moine 9.

— le Nitriote 22.

Ἄνοῦβ ou Ἀνοῦφ moine 11, lemme (app. crit.), 4, 13 (app. crit.), 16 (app. crit.), 20.

Ἀντινόου (ἡ) 7, 1.

Ἀντόνιος moine 15, 1, 7 ; 20, 71 ; 21, lemme (app. crit.), 2, 3, 7, 9, 11, 16 ; 22, 2, 32, 33, 36, 37, 43 (app. crit.) ; 24, lemme (app. crit.), 1, 3, 5, 9, 17, 26, 27, 31, 33, 43.

Ἀπελλῆς (Ἀπεπελής) moine 13.

Ἀπολλῶ (Ἀπόλλων, Ἀπολλῶς) moine 8.

Ἀπολλώνιος moine et martyr 19.

Ἀρσενόιτης ou Ἀρσινόητης 18, 1. — Ἀρσινόη 18, 1 (app. crit.).

Ἀχωρεῶς (τὰ μέρη τῆς) 13, 1 ; Ἀχωραία ou Ἀωραία (μέρη) 13, 1 (app. crit.).

Βαβυλὼν sur l'Euphrate 8, 23.

— en Égypte 18, 16.

Βῆς (Βῆ, Βήν) moine 4.

Βαβὶδ roi et prophète 1, 192 ; Épil. 24.

Βαλματία Prol., lemme (app. crit.).

Αἶδωμος moine 20, 65.

Αἰολκόπολις (Αἰολκούπολις, Αἰόλκον πόλις, Αἰολκώπολις, Αἰωλκώπολις, Αἰορκώπολις) 25, 3 ; Αἰολκος (Αἰόλκω) 26, 1 ; Épil. 33.

Αἰόσκορος moine 20.

Ἐλλῆ (Ἐλλη, Ἐλλη, Ἐλης, Ἐλλήν, Ἐλλήν, Ἐλλην, Ἐλλην, Ἐλήν) moine 12.

Ἐλληνης (les païens) 8, 146, 159, 169, 191, 230, 232, 336 ; 10, 20, 215 ; 19, 7 ; 20, 82.

Ἐλληνικά ἀναγνώσματα 6, 21. — Ἐλληνικὴ διάλεκτος 8, 385.

Ἐξόρηνχος (Ἐξόρηνχος) 5 (app. crit.).

Ἐρμούπολις (Ἐρμόπολις) 8, 2.

Ἐδᾶργιος moine 20, 80.

Ἐδᾶργίος tyran 1, 431.

Ἐδλόγιος moine 16.

Ἠλίας (Ἠλίας) abbé 7.

— prophète 2, 56 ; 8, 289.

Ἡρακλεοπολίται 14, 3. — Ἡρακλέους (-κλέως, -κλέω) πόλις 14, 3 (app. crit.). — Ἡρακλεῶται 14, 3 (app. crit.).

Ἡσαΐης abbé 11, 1, 12.

— prophète 8, 3, 224.

¹ Les chiffres renvoient d'abord au chapitre, puis à la ligne (ou aux lignes) du chapitre.

- Θεοδόσιος empereur 1, 5, 16, 430.
 Θεών ou Θεωνᾶς moine 6.
 Θηβαΐς **Prol.** 65; 1, 1, 11; 2, 1;
 3, 1; 4, 3, 18; 5, 1; 7, 2; 8, 2,
 11, 274; 14, 4, 104; 15, 1; 17, 1;
 19, 1, 57; 20, 1; **Épil.** 4.
 Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς 21, 27.
 Ἱεροσόλυμα (Ἱερουσαλήμ) 1, 120;
 8, 308, 391; 14, 80.
 Ἱερώνυμος moine et prêtre de Dal-
 matie **Prol.**, lemme (app. crit.).
 Ἰουδαῖοι 8, 337.
 Ἰουλιανός empereur 8, 36, 63.
 Ἰπτυρίων moine 15, 3 (app. crit.).
 Ἰσίδωρος moine 17.
 Ἰσραήλ 8, 154.
 Ἰωάννης abbé 13, 13, 15, 26, 35
 (app. crit.), 64 (app. crit.).
 — enfant 1, 60.
 — ὁ ἐν Λιόλικῳ moine 18, 16 (app.
 crit.); 26.
 — — — Λυκῶ moine 1.
 Ἰώβ 1, 202; 26, 52.
 Ἰωσήφ fils de Jacob 18, 19.
 — ἐρoux de Marie 8, 3.
 Κόπρις (Κόπρις) moine 10; 12, 88;
 Κόπριος 10, 159 (app. crit.).
 Κορνήλιος moine 20, 65 (app. crit.),
 70 (app. crit.).
 Κρονίδης (Κρονίδιος) moine 20, 70.
 Λαῦσος **Prol.** 14 (app. crit.); **Épil.**
 58 (app. crit.).
 Λυκῶ **Épil.** 11; voir aussi Ἰωάννης
 ὁ ἐν Λυκῶ.
 Λώτ 8, 352.
 Μακάριος ὁ μέγας 21; 23, 9.
 — ὁ πολιτικός 23.
 Μανιχαῖος 10, 191.
 Μαρεώτις (ou Μαραῖωτις ou Μα-
 ραιωτικῆ) λίμνη **Épil.** 38.
 Μαρία 8, 2.
 Μέμφις 18, 16.
 Μοῦν moine 9 (app. crit.).
 Νεῖλος **Prol.** 55; 1, 66; 8, 148;
 10, 129; 22, 34; 23, 9; **Épil.** 28,
 36.
 Νιτροία 20, 21, 22; 22, 1 (app. crit.);
 3 (app. crit.); 7 (app. crit.), 10
 (app. crit.); 23, 3. — Νιτροῖαι (αι)
 22, 1, 3, 7, 10; 26, 43, 52.
 Ὁξύρυγχος (Ὁξύριχος, Ὁξύρογχος)
 5.
 Οἰβ moine 11, lemme (app. crit.),
 20 (app. crit.).
 Παλλάδιος ἐνέβουε **Épil.** 58 (app.
 crit.).
 Πατερομούθιος (Πατερομούτιος) moine
 10, lemme (app. crit.), 16, 17, 87,
 154.
 Παῦλος abbé 11, 1, 15, 18.
 — ὁ ἀπλοῦς 24.
 Παφνούτιος moine 14.
 Πέλλης moine 13, lemme (app. crit.).
 Πέτρος ἀπότρε **Épil.** 9.
 Πιαμμωνᾶς (Πιάρμων) moine 25.
 Πιτυρίων (Πιτυροῦν, Πιτύρων) moine
 15.
 Ῥωμαϊκὰ ἀναγνώσματα 6, 21.
 Ῥωμαϊκὴ διάλεκτος 8, 385. —
 ῥωμαῖστί 10, 165.
 Σαραπίων (Σεραπίων) moine 18.
 Σιών 8, 391; 14, 79.
 Σκῆτις (Σκῆτη, Σκίτη, Σκίτις, Σκη-
 τῖος) 23, 1.
 Σούρος (Σούρος, Σουῦρος) moine 11.
 Συήνη (Συῖνη) 1, 10, 23; **Épil.** 5.
 Ταβεννήσιοι ou Ταβεννησιῶται 3,
 2; 10, 59 (app. crit.).
 Τύρων moine 15, 3 (app. crit.).
 Φαραώ 8, 153, 155, 156; 10, 151.
 Φιλήμων martyr 19, lemme (app.
 crit.), 16, 43.
 Ὠρ 2.